

Miloš "Inky" Pikala

HOVORY

leto 2020

ozveny nevypovedateľného medzi človekom a Bohom

Úvod

Tieto texty sú pokračovaním Hovorov z jari roku Pána 2020.

Samotný text je upravovaný len minimálne, z podstatnej časti ostáva tak, ako bol zapísaný počas adorácií. Text neprešiel ani žiadnou jazykovou korektúrou. Berte to ako ďalšiu súčasť autenticity toho, čo čítate.

Neberte ho preto, prosím, ako teologický traktát s precízne vycizelovanými formuláciami. Sú to slová, vety, ktoré vznikali tak ako vznikali, počas modlitby a hľadania na Pána. Ak by sa Vám aj náhodou zdalo, že si možno niektoré časti akoby odporujú – neodporujú si 😊. To len kresťanstvo, ktoré žijeme a Boh, s ktorým žijeme, sú paradoxné v samej svojej podstate. V Bohu však aj to, čo sa môže na prvý pohľad javiť ako protirečivé, nachádza svoje prekvapivé zjednotenie.

Jednotlivé kapitoly na seba nejako veľmi nenadväzujú. Sú označené v takom poradí, v akom vznikali. Každá je svojim spôsobom samostatná. Predsa však možno niekomu príde užitočné čítať ich v takom poradí, v akom napísané sú.

Obsah

ÚVOD	2
POKORA A POSLUŠNOSŤ – BREMENO ALEBO DAR?	12
AKO SA UČIŤ BYŤ BOHOM	15
ČRIEPKY I	18
ČAS NA USADENIE SA	21
JAZYK BOHA (A EVANJELIA)	24
ROVNAKÍ, LEN ÚPLNE INÍ	29
BUĎ VO MNE A NESTARAJ SA!	35
ČO JE NA TOM ŤAŽKÉ POCHOPÍŤ?	39
SPÁSU SI MUSÍME ODPRACOVAŤ!	44
ON JE NEBOM!	50
MALIČKÍ OTCA	53
APOŠTOLÁT	57
POJEDNANIE O ZRKADLÁCH	61
ZBRANE BOHA	65
STAČÍ LEN...	67
PRIJAŤ A ZANECHAŤ	70
DNES VOLÍM	74
MIMOZEMŠŤANIA	78
ZÁKLAD KAŽDEJ JEDNOTY	84
KDE ZAČAŤ	88
ČRIEPKY II	91
NETÝKAM SA	95
PRESTÚPIŤ SI	99
NECH SKONČÍ TENTO SVET!	101
PREČO TIE OKOLKY?	106
BLAHOSLAVENÝ SI, ŠIMON,...	110

BOŽIA REČ A BOŽIE SLOVO	115
STE ROZTRŽITÍ PRI MODLTIBE?	117
VEĽKÝ NÁVRAT GNOSTICIZMU	119
NAJDÔLEŽITEJŠÍ KROK	122
VERIŤ ZNAMENÁ MILOVAŤ	126
...A TIE DVE SÚ JEDNO	130
PREKONAŤ STRACH Z MOŽNÉHO	132
KDE INDE A AKO INAK?	136
ČRIEPKY III	138
SLNKO A HMLA	143
DOTYK BOŽEJ RUKY	146
DOSŤ UŽ TÁRANIA!	148
VÔĽA, NIE ZÁŽITKY	152
DOBRA MODLTBA, DOBRÉ PRIJÍMANIE	156
SURFING NA VLNE DUCHA	160
DRUHÁ KNIHA I KOMÔRKA	163
PREČO SÚDIŠ SVOJHO BRATA?	167
AKO MUCHA V POLIEVKE	171
ČO JE DÔLEŽITÉ?	173
ZÁZRAK ČISTÉHO SRDCA	177
INTEGROVAŤ	181
PREČO BY SME MALI ODPOROVAŤ BOHU?	183
ČO JE SKUTOČNÉ?	187
NEPOZERAJ NA TRIČKÁ!	191
ČRIEPKY IV	197
SRDCOM TO ZAČÍNA AJ KONČÍ	202
DÔKAZ OBRÁTENIA	207
MANŽELSKÉ LÔŽKO ŽENÍCHOVO	211
BEZ KOMUNITY NEMÔŽEME	214

PREČO NA LÁSKU TREBA TROCH	217
KAM AŽ TÁ DIERA VEDIE...	221
VLASTNÍCI BOHA	223
KONEČNE ZNOVU DIEŤAŤOM	227
NAPNI PLACHTY, KAPITÁN!	230
ZEM NEUMIERAJÚCICH	234
CESTA BEZMOCI	238
NALIEHAVOSŤ	241
JEDINEČNÁ KRÁSA	246
NA SPÔSOB BOHA	249
ČRIEPKY V	252
RIEŠENIE VŠETKÉHO	257
PREBUDENIE A TERAPIA V KRISTOVI	261
KVÔLI SEBE A ZO SEBA	264
BEZ EUCHARISTIE SME SIROTY...	268
SVETIELKO V TEMNOTE	271
ZACHRÁNENÍ Z MORA	273
NAJPRV SA STAŤ NIČÍM...	277
AGENTI KRÁĽOVSTVA	281
ŽIVOT AGENTOV KRÁĽOVSTVA	286
RADOŠŤ A SILA NA CESTE	289
MOŽNO NAJVÄČŠIE UMENIE	292
DISCIPLINA ARCANI	296
ZÁVIDENIAHODNÝ ŽIVOT	299

Pár vysvetlení...

telo – ak nie je uvedené alebo zjavné inak, používam ho v jeho biblickom zmysle slova: nie na označenie toho, čo je hmatateľné a hmotné, ale na označenie toho, čo je stvorené, smrteľné, závislé, krehké a následkom hriechu dokonca porušené, zranené, slabé a smerujúce k smrti. Synonymami sú *vonkajší človek, starý človek, telesný človek,...*

duch – ak nie je uvedené alebo zjavné inak, používam ho v jeho biblickom zmysle slova: nie na označenie toho, čo je nehmatateľné, neviditeľné a nehmotné, ale na označenie toho, čo je božské, večné, nestvorené, plné Boha a slávy, zbožštené, dokonalé, nesmrteľné. v prvom rade Boh je Duch. Odvodene potom aj zbožšťovaný človek sa stáva božským, čiže duchovným. Synonymami v prípade človek sú *vnútorný človek, nový človek, nové stvorenie, duchovný človek,...*

Ego – označujem ním práve tohto vonkajšieho človeka, ktorého sme si stvorili sami zo svojich myšlienok a ilúzií vo svete bez Boha, ktorý je ovocím hriechu. Jeho opakom je vnútorný človeka, naše pravé Ja, stvorené Bohom a od Boha, avšak hlboko pochované a takmer umŕtvené pod nánosom hriechu v nás, obalené ako nejaká múmia nespočetnými „vrstvami“ vonkajšieho človeka. Kristus prišiel oživiť a vzkriesiť nášho vnútorného človeka, naše pravé Ja a oslobodiť ho od hriechu, vonkajšieho človeka, čiže Ega.

svet – je používané v tom význame, ktorý mu dáva Písmo. Označuje zvyčajne ľudskú spoločnosť, ovládanú hriechom, ktorej vládcom je Diabol, „boh tohto sveta“ – možno ešte prípadne jej neblahé vplyvy a efekty na stvorený svet.

zem – označuje stvorenú objektívnu hmotnú realitu, hmotný svet, v ktorom žijeme, stvorenstvo, ktorá je na rozdiel od sveta *dobrá*, stvorená a chcená Bohom, aj keď viac či menej trpiaca a zasiahnutá zlom a hriechom človeka.

prúdiť, prúdenie – autorom pojmu je Mihály Csíkszentmihályi, univerzitný profesor psychológie maďarského pôvodu žijúci v Chicagu, člen Americkej a Maďarskej akadémie vied. Prúdenie – angl. *flow* – je podľa neho taký stav, keď sa človek úplne ponorí do tej činnosti, ktorú robí. Jeho vlastná definícia tohto stavu znie: „*Prúdenie je základom dokonalého zážitku, čiže jav, keď sa pri činnosti tak uvoľníme a rozviažeme, že všetko ostatné popri tom stráca význam, zážitok si naplno užijeme a v aktivite, ktorú robíme, chceme za každú cenu pokračovať výlučne iba pre samotnú aktivitu.*“

dumanie – týmto termínom označujem to, čo sa v angličtine povie *overthinking*. Priveľa myslenia. Nie v zmysle, že sme géniovia a neustále nad niečím veľmi užitočne uvažujeme. *Overthinking* je, keď nad všetkým priveľa špekulujete, neustále sa tým dookola zaoberáte, až natoľko, že vás to oberá o silu, zasieva do vás strach, obavy, neistotu, až vás to nakoniec pritlačí k zemi ako bremeno nad vaše sily – miesto toho, aby ste jednoducho išli a proste urobili to, o čom vám rozum hovorí, že to urobiť treba a že sa to urobiť dá. Alebo slovami internetovaj definície: „...*keď priveľa uvažujete namiesto toho, aby ste išli a urobili čo treba. Je to spôsob myslenia, ktorý zbytočne plytvá vašim časom a energiou a bráni vám konať a napredovať vo vašom živote.*“

apatheia – termín, používaný stoikmi i v kresťanstve. Možno ho nepoužívam v úplne ortodoxnom zmysle slova, ale pre mňa je apatheia toto: Keď človek žije v Kristovi a nachádza v Ňom také naplnenie svojho života, že už mu nič viac nechýba, po ničom inom netúži ani nedychtí, je naplnený a spokojný a motívom jeho konania a života už nie je *smäd* a *nedostatok* ako predtým, ale *radosť* a *rozkoš* z toho, že môže žiť tú plnosť života, ktorou ho Boh naplnil, ako vraví aj Písmo: "*Ježiš im povedal: Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť*" (Jn 6,35) a "*Všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista.*" (Flp 3,8)

oikos – Pojem používaný obzvlášť v systéme farských evanjelizačných buniek. Označuje sa ním naše najbližšie okolie, tých 10 – 12 ľudí spomedzi *rodiny, susedov, kolegov a priateľov*, ktorí sú nám najbližší a s ktorými zvyčajne aj trávime najviac času.

srdce – na rozdiel od našej kultúry, kde srdce vnímame ako synonymum a sídlo citov, pre Bibliu a kresťanstvo je srdce stredom ľudského bytia, jeho najhlbším ja, samým bytostným stredom, miestom, kde skutočne a najplnšie sme, odkiaľ vychádza všetko ostatné naše konanie. Vnímať niečo srdcom v kresťanstve neznamena pociťovať niečo ani sa toho „dotýkať“ citovo, ale bytostne.

Farské evanjelizačné bunky (FEB) – Jeden zo spôsobov, ako štrukturovať farnosť do podoby spoločenstva spoločenstiev. Autorom koncepcie je taliansky kňaz Piergiorgio Perini. V súčasnosti je tento spôsob pastoraácie oficiálne uznaný a odporúčaný Cirkvou a má svoje stredisko v rámci Pontifikálnej rady pre laikov. Podstatou sú malé skupinky farníkov, ktoré sa raz týždenne schádzajú, sú zo strany kňaza formované, podieľajú sa na živote farnosti a sústreďujú sa na jej hlavné poslanie, ktorým je apoštolát hlavne svojho okolia (oikosu) a uvádzanie ľudí do života s Bohom.

skutky – V Písme takto prekladáme dva pojmy: *praxis*, to sú bežné všedné skutky, to čo robíme a konáme bežne, keď sa nevenujeme mimoriadnym veciam, ako je napríklad účasť na bohoslužbách a podobne, jednoducho bežný všedný život; *ergata* sú potom naše *diela*, v zásade to, na čom pracujeme, o čo usilujeme, do čoho investujeme svoje peniaze, čas a sily, to, na čom nám záleží. Významovo by sme sem mohli priradiť ešte *lógiá*, slová, to, o čom sa bežne a radi zhovárame, lebo je to náš život, žijeme tým, záleží nám na tom, dokonca to milujeme: „*Ludia sa budú v deň súdu zodpovedať z každého daromného slova, ktoré vyslovia. Lebo podľa svojich slov budeš ospravedlnený a podľa svojich slov budeš odsúdený.*“ (Mt 12,36-37)

MTD – Moralisticko-terapeutický deizmus. „*V roku 2005 sociológovia Christian Smith a Melinda Lundquist Dentonová skúmali náboženský a duchovný život amerických tínedžerov pochádzajúcich zo širokej škály*

prostredí. Zistili, že vo väčšine prípadov sa tínedžeri pridržali nejasného pseudonáboženstva, ktoré označili ako moralisticko-terapeutický deizmus (MTD). MTD má päť základných princípov: - Existuje Boh, ktorý stvoril a riadi svet a dozerá na život človeka na Zemi. - Boh chce, aby ľudia boli navzájom k sebe dobrí, milí a féroví, tak ako to učí Biblia a väčšina svetových náboženstiev. - Ústredným cieľom života je byť šťastný a mať zo seba dobrý pocit. - Boh nemusí byť v živote človeka zvlášť prítomný, okrem prípadov, keď je potrebný pre vyriešenie nejakého problému. - Dobrí ľudia po smrti idú do neba. Zistili, že takéto krédo je obzvlášť prevládajúce medzi tínedžermi patriacimi ku katolicizmu a hlavnej línii protestantizmu.“ (Rod Dreher, Benediktova voľba)

komunita – pojem, ktorým označujeme stav vzájomných vzťahov medzi ľuďmi (a teda nie nejakú konkrétnu skupinu ľudí). Rôzni psychológovia ho definujú takto: „*Je to stav bytia, hlbokej jednoty s druhými, stav otvorenosti, v ktorom osoby rezonujú navzájom napriek ich rozdielnostiam.*“ (Francis Varela) „*Komunita je skupina dvoch alebo viacerých ľudí, ktorí sú bez ohľadu na ich pôvod, minulosť, ideológiu, vek, rasu, pohlavie, sexualitu alebo politickú príslušnosť schopní akceptovať, transcendovať a oslavovať ich rozdielnosti, odlišnosti čo ich uschopňuje komunikovať efektívne a otvorene, spolupracovať na dosiahnutí cieľov, ktoré boli vytýčené pre spoločné dobro.*“ (Júlia Halamová); „*Ako dôsledok mnohí členovia skupiny budujúcej komunitu prežívajú pocit svojej jedinečnosti a hlbokej spoločnej jednoty, ktorý veľmi zriedkavo alebo vôbec necítili v iných skupinách. ... Komunita je spôsob ako byť spolu, zachovajúc si individuálnu autenticitu aj interpersonálnu harmóniu tak, aby ľudia boli schopní využívať kolektívnu energiu mnohonásobne väčšiu ako je jednoduchý súčet ich individuálnych energií.*“ (M. Scott Peck) Ide teda o „stav“, vzťahy, vyznačujúce sa: na jednej strane slobodou a samostatnosťou jednotlivcov bez toho, aby to narušovalo ich vzájomnú jednotu; a súčasne hlbokou jednotou, ktorú spoločne vytvárajú bez toho, aby kvôli tomu strácali svoju slobodu, samostatnosť a jedinečnosť. Cirkev vo svojej podstate je a má byť dokonalou komunitou po vzore Dokonalej Komunity, *Trojice*.

pseudokomunita-chaos-prázdnota-komunita: Štyri etapy na ceste k stavu komunity, ako ich popisuje M. Scott Peck (porov. knihu *V jiném rytmu*): Predstierané spoločenstvo (pseudokomunita); zmätok (chaos) vzájomný boj a zápas jej členov o dominanciu; zmierenie, vyprázdnenie (prázdnota) a nakoniec prijatie, spoločenstvo (skutočná komunita). „*Fenomén komunity - spoločenstva umožňuje vytvoriť a zažiť nehierarchické, veľmi hlboké medziľudské väzby, ťažko realizovateľné v súčasnom sociálnom prostredí.*“ (wikipedia)

spiritualita konania – taký môj koncept, ktorý hovorí, že budovať Božie Kráľovstvo – a teda zjednocovať ľudí okolo Krista – sa dá len tak, že spolu žijeme. Spolu žiť ale znamená spoločne niečo konať. Dnes, keď v podstate zanikol spoločný život a spoločná práca na dedine a každý žije inde a pracuje inde, je potrebné zvoliť si inú vhodnú činnosť, často sú to šport alebo záľuby – a tú potom robiť takým spôsobom, aby viedla k priateľstvu, k spoločnému životu, ku Kristovi a ku Kráľovstvu. Jezuiti, Saleziáni, ale mimoriadne úspešne napríklad Skautské hnutie, môžu byť príkladmi presne takejto *spirituality konania*.

Ikigai – „*V japončine znamená ikigai „dôvod existencie“ a je to „dôvod ráno vstať“.* Je to vaša cesta k sebarealizácii, ktorá je pre všetkých vo všetkých ohľadoch jedinečná. Ikigai každej osoby je iný, založený na rôznych presvedčeniach a hodnotách a často sa skladá zo štyroch základných faktorov: Čo milujete? V čom ste dobrí? Čo svet potrebuje? Za čo môžete dostať zaplatené? Nájdenie priesečníka medzi týmito vecami vám môže pomôcť žiť šťastným, zmysluplným a naplňujúcim životom.“ (Oliver Olejník a goalcast.com)

Rebríček dominancie: „*Hierarchia dominancie, hoci sa môže zdať, že ide o kultúrny či spoločenský fenomén, funguje už takmer 500 miliónov rokov. Bojovali sme o postavenie skôr, než sme mali kožu, ruky, pľúca či kosti. Len málo vecí je prirodzenejších než kultúra. Hierarchie dominancie sú staršie než stromy. Časť mozgu, ktorá sleduje naše postavenie v hierarchii dominancie, je preto výnimočne stará a dôležitá. Predstavuje hlavný*

riadiaci systém regulujúci naše vnímanie, hodnoty, pocity, myšlienky a činy. Hlboko v našom vnútri, v samom základe nášho mozgu, pod myšlienkami a pocitmi, funguje neskutočne staré počítadlo. Presne monitoruje naše postavenie v spoločnosti - pre potreby tejto diskusie na škále od jednej do desať. Ak ste číslo jeden, čo predstavuje najvyššie možné postavenie, ste neuveriteľne úspešní. Ak sa, naopak, nachádzate na spodnej, desiatej priečke, bez ohľadu na to, či ste muž alebo žena, nemáte kde bývať (alebo nejde o žiadne lukratívne miesto). Ak práve nehladujete, konzumujete otravné jedlo. Ste v biednom fyzickom a psychickom stave. Prapôvodná časť vášho mozgu, ktorá sa zameriava na hodnotenie dominancie, si všíma, ako s vami ostatní zaobchádzajú. Na základe toho určí vašu hodnotu a priradí vám nejaké postavenie.“ (Jordan Peterson, 12 pravidiel pre život)

Pokora a poslušnosť – bremeno alebo dar?

Bremeno, alebo milosť?

Spočínúť v Bohu.

Nie je azda toto Nebo? Spása? Blaženosť?

Slová ako pokora, poslušnosť... Často sa ich bojíme, lebo ich nechápeme. Myslíme si, že nás nejako obmedzia, ochudobnia, o niečo oberú.

A pritom pravdou je presný opak!

Čo iné je pokora ako postoj človeka, ktorý zanechá hrdlačenie na biednej kamenistej roličke, pretože sa dozvedel, že práve zdedil nádhernú a žirnu farmu pretekajúcu úrodou a bohatstvom? Porovnáva svoje s tým a sám vidí, aké biedne je to, čo má. Ale nenapľňa ho to smútkom, lebo sa teší z bohatstva toho, čo ho čaká. Tak si aj kresťan náhle uvedomuje jednak svoju biedu a ničotnosť pred Bohom, jednak ohromné a nekonečné bohatstvo v Bohu, ktoré mu z lásky Boha náhle spadlo do lona ako vzácny, krásny a Božou blaženosťou zrelý plod.

"Preludu sa človek podobá, jeho dni sú ako letiaci tieň." (Ž 144, 4)

Pokora potom nutne vedie k poslušnosti. Tak ako onen farmár s radosťou vymieňa svoju roličku za onú farmu a začne ju obrábať a vo všetkom sa jej s radosťou prispôsobí, ba sa na ňu priam presťahuje, tak aj my sa s radosťou sťahujeme do Boha a úplne vo všetkom sa Mu prispôsobujeme, pretože dychtíme byť Ním a v Ňom a žiť Jeho Život, Jeho Plnosť.

Ako by mohla byť výmena biedy za bohatstvo, výmena živorenia za život obeťou, stratou, niečím zlým? Len ak nepoznáme Boh nám to tak môže pripadať.

"Vieme, že človek nie je ospravedlnený zo skutkov podľa zákona, ale iba skrze vieru v Ježiša Krista. Aj my sme uverili v Krista Ježiša, aby sme boli ospravedlnení z viery v Krista, a nie zo skutkov podľa zákona, lebo zo skutkov podľa zákona nebude ospravedlnený nijaký človek." (Gal 2, 16)

Ak je pokora a poslušnosť Bohu len nariadenie, ktoré prijímame, ale bez toho, aby sme poznali seba a poznali Boha, potom áno. Potom sme pod zákonom a toto jeho nariadenie nás hrozne ťaží. Nevládzeme ho niesť.

"Prečo teda teraz pokúšate Boha a chcete položiť na šiju učeníkov jarmo, ktoré nevládali niesť ani naši otcovia, ani my?!" (Sk 15, 10)

Vzpierame sa proti nemu a hľadáme spôsob, ako ho seba zhodiť.

"Povstávajú pozemskí králi a vladári sa spolčujú proti Pánovi a proti jeho pomazanému: "Rozbíme ich okovy a ich jarmo zhodíme zo seba!"" (Ž 2, 2-3)

A veru ani nič iné nám neostáva! Ale inak, než si sprvu myslíme. Nie pýchou, ale vierou. Viera je poznanie. A poznanie nás otvára túžbe. Keď sme uverili a spoznali seba i svoju biedu, sami a dychtivo uznávame, že Boh je všetko a my nič. Sami a dychtivo voláme, aby sme smeli vymeniť seba za Boha, aby sa On stal nami (ako sa aj v Kristovi stal) a my Ním (ako nám to v krste umožňuje a ešte viac v Eucharistii) a aby sme sa tak čo najviac pripodobnili Jemu. Pokora a poslušnosť tak už nie sú viac bremenom, ale radosťou a vytúženou odmenou.

"A tak ospravedlnení z viery, žijeme v pokoji s Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista." (Rim 5, 1)

"Ved' on je náš pokoj! On z oboch urobil jedno a vo svojom tele zbúral medzi nimi múr rozdelenia, nepriateľstvo, tým, že zrušil zákon prikázaní,

spočívajúci v nariadeniach, aby v sebe z tých dvoch vytvoril jedného nového človeka, a nastolil pokoj; aby v jednom tele skrze križ v sebe samom zabil nepriateľstvo a zmieril oboch s Bohom." (Ef 2, 14-16)

Pokora znamená, že už vôbec nehľadíme na seba ani si v ničom nezakladáme na sebe, lebo sme zistili, že niet na čo a niet na čom. Miesto toho hľadíme už iba na Boha, iba na ňom si zakladáme.

A poslušnosť znamená, že s radosťou nechávame za sebou náš doterajší biedny život i naše malé a smiešne sny a túžby a predstavy a plní dôvery s radosťou sa ponárame do Boha, aby sme mohli vo všetkom byť účastní Jeho ohromujúcej veľkosti.

"Pokorte sa teda pod mocnou Božou rukou, aby vás povýšil v určenom čase." (1Pt 5, 6)

Netúžime viac mať nič vlastné, ale už všetko iba Božie. A stratiť úplne seba v Bohu považujeme za najväčšiu odmenu, pretože sme už porozumeli a pochopili, kto je Boh a kto sme my. A je v tom neskutočná blaženosť a rozkoš, keď sa to deje. S ľahkým srdcom zabúdame na seba a ponárame sa do Hlbiny Toho, Ktorý Je.

A oboje, aj pokora, aj poslušnosť, zlievajú sa v jedno v láske. Láska k Bohu v sebe nesie a spája do jedného a privádza k dokonalosti oboje.

Akí hlúpi a sprostí sme boli, keď sme si mysleli, že máme nejakú veľkosť, ktorú si musíme chrániť a že pokora nás ponizuje. A keď sme sa upínali k svojej vôli a mysleli si, že je aká pre nás dobrá a skvelá a modlili sme sa k Bohu, aby konal podľa našej vôle a našich predstáv a nám v našom pomáhal!

"Rozpovedal im aj podobenstvo: "Nik neodtrhne na záplatu z nového odevu a neprišije ju na starý odev, lebo nový by si roztrhal a na starý sa nehodi záplata z nového." (Lk 5, 36)

A presne takúto hlúposť sme kedysi robili! Božie, to skvelé a krásne, sme túžili potrhať a našiť na to naše ľudské a biedne ako nejakú záplatu!

"Skutočné obrátenie spočíva v tom, že už sami nechceme vôbec nič." (majster Ján Eckhart)

"... aby bol Boh všetko vo všetkom." (1Kor 15, 28)

Nebojujeme proti niečomu ale za niečo, nestrácame, ale nadobúdame.

Ako sa učiť byť bohom

Prvým predpokladom čohokoľvek, akejkol'vek pastoračnej práce, je byť v Kristovi.

"Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť." (Jn 15, 5-6)

Obliecť si Krista. Vojsť do Krista. Byť v Kristovi. V tom spočíva druhé obrátenie. Že totiž Kristus sa stáva našou identitou.

"Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové." (2Kor 5, 17)

Ak žijeme v Kristovi, môžeme sa aj modliť v Jeho Mene, aj konať v Jeho Mene, aj očakávať od Otca všetko, čo od Otca očakával Ježiš.

"A tých, čo uveria, budú sprevádzať tieto znamenia: v mojom mene budú vyháňať zlých duchov, budú hovoriť novými jazykmi, hady budú brať do rúk a ak niečo smrtonosné vypijú, neuškodí im; na chorých budú vkladať ruky a tí ozdravejú." (Mk 16, 17-18)

"Veru, veru, hovorím vám: Aj ten, kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám, ba bude konať ešte väčšie, lebo ja idem k Otcovi. A urobím všetko, o čo budete prosiť v mojom mene, aby bol Otec oslávený v Synovi." (Jn 14, 12-13)

Ako inak ale prosiť o niečo Otca v Ježišovom Mene než tak, že sme sami synmi v Synovi a v Ňom prosíme v Jeho Mene - a teda je to On, kto prosí v nás a my, kto prosíme o to, čo chce Ježiš?

"A toto je dôvera, ktorú máme k nemu, že nás počuje, keď o niečo prosíme podľa jeho vôle. A ak vieme, že nás počuje, nech o čokoľvek prosíme, vieme aj to, že dostaneme, o čo sme ho žiadali." (1Jn 5, 14-15)

Z našej strany to vyžaduje jasný súhlas vôle a hlboké povedomie: Do mňa sa tu a teraz vtelil Boh Ježiš Kristus. Už nie som sám, ale sme dvaja v jednom tele. A ja chcem, aby to bolo už nie moje telo, v ktorom Ježiš je, ale aby patrilo Ježišovi, aby to bolo odteraz Ježišovo telo. Ja som už len spolujazdec Ježiša.

Keď sa takto moje telo stane Ježišovým Telom, stávam sa aj ja sám súčasťou Jeho Tela, Cirkvi. Aj vo mne, ako úde Jeho Tela, sa práve uskutočňuje Jeho pokračujúce Vtelenie. Som účastný Krista.

"Veď sme sa stali účastníkmi Krista, pravda, ak istotu, ktorú sme mali na počiatku, zachováme pevnú až do konca." (Hebr 3, 14)

Ak Cirkev je univerzálna sviatosť spásy, potom to platí odvodene aj o každom jej úde. Byť v Kristovi znamená byť v každej chvíli na každom mieste ohniskom Kristovej prítomnosti a konania. Miestom, kde Boh v mojom tele uskutočňuje svoju spásu.

Znamená to takto vnímať svoj život. Výsledkom je vydanosť Kristovi, vnímavosť na Jeho Ducha, na Jeho vedenie, pretože my sme ako auto a On ako šofér, On točí volant a my naň reagujeme najlepšie ako dokážeme. Jediným dôvodom našej ďalšej existencie je byť nosičom a nástrojom Krista v každej chvíli.

"Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus." (Gal 2, 20)

A nie, neznamená to nejaké poníženie. Nestávam sa totiž nejakým otrokom Boha, mŕtvym nástrojom, ktorý On len využíva. Boh nie je Diabol,

neposadne človeka. Slúžiť takto Kristovi znamená zažívať to, čo zažil pred nami sám Ježiš, Syn, so svojim Otcom:

"Ježiš im vrazil: "Veru, veru, hovorím vám: Syn nemôže nič robiť sám od seba, len to, čo vidí robiť Otca. Čo robí Otec, to robí podobne aj Syn. Ved' Otec miluje Syna a ukazuje mu všetko, čo sám robí; a ukáže mu ešte väčšie skutky ako tieto, aby ste sa čudovali. Lebo ako Otec kriesi mŕtvych a oživuje, tak aj Syn oživuje, koho chce. A Otec nikoho ani nesúdi, ale všetok súd odovzdal Synovi, aby si všetci ctili Syna tak, ako si ctia Otca. Kto si nectí Syna, nectí si ani Otca, ktorý ho poslal. ... Lebo ako Otec má život sám v sebe, tak dal aj Synovi, aby mal život sám v sebe. A dal mu aj moc súdiť, pretože je Synom človeka." (Jn 5, 19-23.26-27)

Musíme a môžeme byť nástrojom Boha len vedome. Výsledkom je, že Boh nás povyšuje, vynáša na svoju úroveň, učí nás byť Ním, Bohom, až kým sa v slobode úplne nezjednotíme s Ním v hlbokom súzvuku, harmónii, jednote. Kým sa aj sami nestaneme bohom v Bohu.

V tom predsa zbožštenie je: stať sa bohmi v Bohu. Ako inak teda toto pozvanie naplniť a tento Dar prijať, než tak, že vojdeme do Boha a staneme sa bohmi na obraz Boha v Bohu? S ako inak sa to môže stať, než tak, že budeme myslieť, žiť, konať ako Boh a to, čo Boh? A ako inak by sa to mohlo stať, než že dovoľíme Bohu, aby v nás myslel, žil, konal - a my sami to budeme od Neho odkukávať a učiť sa tak aj sami myslieť s Ním, žiť s Ním, konať s Ním?

Podstatou kresťanstva je naučiť sa byť bohom. Ale to sa nedá mimo Boha a bez Boha, nejako po svojom. Vojsť do Boha skrze Krista, ktorý sa stal mostom, dverami, miestom, kde sa to dá, práve svojim Vtelením, je jediný spôsob, ako to urobiť. A súčasne veľmi konkrétny. Znamená zanechať svoju vôľu, svoj život, svoje myslenie, svoje postoje, obliecť si Krista, zahľadiť sa na Neho veľmi pozorne a začať sa rovnako pozorne od Neho učiť Božej vôli, Božiemu životu, Božiemu mysleniu, Božím postojom - a to tým, že v každej chvíli nechávame v nás a cez nás konať a hovoriť Krista a sami sa k tomuto Jeho konaniu a hovoreniu vedome a dobrovoľne pridávame a

prijímame ho za svoje a žiadne iné chcenie, žiadnu inú vôľu, žiadne iné ciele ani predstavy o svojom živote v tele na zemi viac nemáme, len toto: aby sa v nás toto všetko dialo všade a vždy.

Takto, práve takto a len takto sa v praxi a veľmi konkrétne učíme byť synmi Boha, bohmi v Bohu.

"Ved' všetci, ktorých vedie Boží Duch, sú Božími synmi." (Rim 8, 14)

"Lebo telo si žiada, čo je proti duchu, a duch, čo je proti telu. Navzájom si odporujú, aby ste nerobili to, čo chcete. Ale ak vás vedie Duch, nie ste pod zákonom." (Gal 5, 17-18)

Čriepky I

Asi najlepšia kvalifikácia na proroka, Božieho človeka, teda kresťana, je umenie nevnašať seba. Konať, ale nevnašať do konania nič zo seba. A ani nesledovať nič pre seba. Úplne sa spoľahnúť na Boha a na jeho moc, Jeho konanie, múdrosť, načasovanie, všetko. A hľadať to, čo chce On. Nič iné.

Veriť – neriešiť.

Dve vety sú pre nás kresťanov dôležité – či skôr postoje, ktoré vyjadrujú:

1) *No a čo?* To vtedy, keď nás svet súdi, posudzuje, hodnotí, snaží vtláčiť do svojich očakávaní. Ale my už nie sme zo sveta. Nie sme tu na to, aby sme sa páčili svetu, aby sme bojovali o jeho priazeň. jeho súdy nás už netrápia. Ako vraví Pavol: *No a čo?* „*Mne naozaj málo záleží na tom, či ma súdite vy alebo iný ľudský súd. Ani sám seba nesúdím.*“ (1 Kor 4,3)

2) *To sa ma už netýka.* To vtedy, ak ide o veci tohto sveta. Aby sme sa rozumeli. Radi pomôžeme. Angažovanosť za spoločné dobro je jedným z kľúčových znakov katolíka. Ale na druhej strane... už nie sme súčasťou tohto boja. Nežijeme jeho horúčkovitosťou ani jeho nádejami. Z ilúzií sme už vyrástli. Vieme, že svet je a nikdy nebude iné, než predsieň Pekla. Nikdy nebude rajom na zemi. Práve preto z neho odchádzame. Iste, cestou radi pomôžeme každému úbožiakovi tohto sveta, na ktorého narazíme. Ak nám uverí, prijmeme ho medzi seba. Radi. Ale už to nie je náš svet. Jeho zápasy a boje sa nás už netýkajú. Už sme nad tým. Ako o nás vraví Ježiš: „*Nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta.*“ (Jn 17,16) Vedieť sa oddeliť od sveta a vyjsť z neho... to je zmysel slova „svätý“, čiže oddelený od sveta a pre Boha a Jeho kráľovstvo.

Druhé obrátenie, to, ktorým začíname byť kresťanmi – dalo by sa prirovnať k tomu, keď sa venujete nejakému športu ako záľube, rekreačne – a príde za vami tréner a spýta sa: A nechceli by ste to robiť športovo? Už tak vážne? A vy sa musíte rozhodnúť, či sa športovanie posunie z nezáväzného koníčka, ktoré dopĺňa váš život, k zmyslu vášho života, ktorému sa váš život prispôsobí. Presne o tom je aj druhé obrátenie: Idem nasledovať Krista? Posuniem sa od človeka, ktorý žije svoj život a dopĺňa ho nejakými náboženskými úkonmi (chodím do kostola a modlíme sa) a zásadami (nezabíjam susedov) smerom k človekovi, ktorý žije Kristom a pre Krista a všetko ostatné sa prispôsobí tomuto jeho novému zmyslu života?

Dve veci. Po prvé, že žijeme v dobe, kedy 2. obrátením neprešlo (štatisticky) najmenej 99% kresťanov. A asi aj kňazov. A to druhé, že Božie zázraky na nás "číhajú" hneď za jeho prahom, blízko, blízúčko.

Sústredenosť pri modlitbe nie je výsledkom *vôle*, ktorá sa snaží sústrediť, aké *samozrejmosti*, pre ktorú je svet modlitby miestom, kde úplne normálne

a prirodzene žijeme, nielen tam na chvíľu počas modlitby akoby nakukneme.

Myslím, že posudzovanie je znakom závidi a nespokojnosti: Ja sa zapieram, premáham, odopieram si – a ty si užívaš? Nehanbiš sa? Alebo: ja som tu, v úzadí – a ty ma zatieňuješ, teba si všímajú a chvália a nie mňa, to ako? Ved' nie si lepší než ja, naopak! Atd'.

Nie pre slávu. Nie pre moc. Nie pre zisk. Z čirej radosti!

Kristus musí byť našim priateľom. Nie akosi "modlou", ktorú len akoby z diaľky uctieваме a klaniame sa jej. Ak by tak bolo, potom by modlou v našom ponímaní bol a náš pohľad na Neho by nám bránil skutočne žiť s Ním a nasledovať Ho. K tomuto viedol Ježiš svojich učeníkov, ako im aj sám hovorí: "*Už vás nenazývam sluhami, lebo sluha nevie, čo robí jeho pán. Nazval som vás priateľmi, pretože som vám oznámil všetko, čo som počul od svojho Otca.*" (Jn 15, 15) Ale pozor! Byť Ježišovým priateľom a mať Ježiša za Priateľa sa nedeje tak, že vo svojich predstavách *stiahneme Ježiša na našu úroveň a do nášho života* (ako sa o to snažia napríklad prívrženci „evanjelia prosperity“), ale tak, že sa necháme Ježišom vyzdvihnúť a vystúpime hore, k Ježišovi, do Jeho života, aby sme boli Jeho druhmi v Jeho svete, v Jeho živote, v Jeho diele!

Nie je to o delení života a času medzi Krista a ostatný svet. Ako kresťanom sa nám náš život odvíja len a jedine medzi nami a Kristom. Všetko ostatné je potom už len vťahované do tohto vzťahu – a súčasne očisťované od všetkého, čo do tohto vzťahu nemôže byť pojaté, pretože mu odporuje.

Na svete sú dva druhy ľudí. Tí, ktorí keď niečo chcú, zistia si cenu. A ak to stále chcú, zaplatia ju. A tí druhí, ktorí hľadajú spôsob, ako to získať bez

zaplatenia. Nebo má svoju cenu a ukradnúť sa nedá. Blahoslavený, kto nehľadá bočné cestičky, zaplatí a získa ho.

Čas na usadenie sa

Je to, ako keď človek prvý raz sadne za volant auta či do kokpitu lietadla. Všetko je pre neho nové a neznáme. Potrebuje čas, aby si na to zvykol, spoznal to, osvojil.

S Kristom je to rovnaké. Vojsť do Krista znamená ocitnúť sa v úplne novom svete, v novej Realite. Všetko je tu pre nás iné, nové, nezvyklé a v mnohom cudzie. Keď si na Krista navykneme, tak to hovorieval Irenej, keď si na Krista navykneme, bude nám Kristus dôverne blízky a známy – a bude to svet a náš terajší život, ktoré nám budú pripadať divné a cudzie. Ale na začiatku je to naopak.

Aj my potrebujeme čas, aby sme sa v Kristovi akosi uhniedzili, usadili, navykli si naň, zladili sa s Ním. Tak, *ako ľudia, ktorí idú do úplne nového zamestnania, potrebujú čas a školenie na rekvalifikáciu*, aj my potrebujeme čas na preorientovanie sa z nás na Krista.

Ježiš po prijatí Ducha - bol nám v tomto ako človek tiež podobný - odišiel na 40 dní do púšte, do samoty.

"V tých dňoch prišiel Ježiš z galilejského Nazareta a Ján ho pokrstil v Jordáne. ... A hneď ho Duch hnal na púšť. Na púšti bol štyridsať dní a satan ho pokúšal. Bol medzi divou zverou a anjeli mu posluhovali." (Mk 1, 9.12-13)

Ján Krstiteľ na púšti rovno vyrástol.

"Chlapec rástol a mocnel na duchu a žil na púšti až do dňa, keď vystúpil pred Izrael." (Lk 1, 80)

Pavol po skúsenosti v Damasku odišiel na rádovo roky do ústrania v Arábii.

"Ale keď sa Bohu, ktorý si ma už v lone matky vybral a svojou milosťou povolal, zapáčilo zjaviť vo mne svojho Syna, [...] odišiel som do Arábie a opäť som sa vrátil do Damasku." (Gal 1, 15-17)

Ostatní apoštoli si ako učeníci navykali na Krista, keď chodili s Ním, to bola ich púšť.

"Vtedy mu Peter povedal: "Pozri, my sme opustili všetko a išli sme za tebou." (Mt 19, 27)

Mali ho aj prví kresťania v Jeruzaleme, onen čas zakorenenia sa v Kristovi, čas na usadenie sa v Ňom, prv, než nastalo prenasledovanie a oni boli povolaní do boja.

"Vytrvalo sa zúčastňovali na učení apoštolov a na bratskom spoločenstve, na lámaní chleba a na modlitbách." (Sk 2, 42)

Mnohí svätí mali tiež toto obdobie ústrania, púšte, samoty... Patrik, Katarína Sienská, František z Assisi,... U každého nejaké obdobie takejto púšte nájdeme.

Myslím, že ho potrebujeme každý. Čas po druhom obrátení, po vojdení do Krista, čas na usadenie sa v Kristovi, prv, než s Ním vzlietneme do bitky o osud ľudí i sveta.

Potrebujeme svoju púšť. Čas, kedy nekonáme, ale prijímame. Neučíme, ale sami spoznávame. Oné "tri dni v hrobe" medzi smrťou nášho starého Ja a vyjdením toho nového. Čas medových týždňov s Pánom, keď našou jedinou starosťou a zodpovednosťou je byť na Jeho hrudi ako Ján tam, pri Večeri v jeho dome, keď prijal a hostil svojho Stvoriteľa a Spasiteľa a On pohostil Jeho Telom a Krvou Boha.

Pre nás, kňazov, to mal byť čas *seminára*. Ak sme v tom čase už boli veriaci a obrátení. A ak naozaj bol vedený viac ako kláštor než ako internát. Čo ani jedno ani druhé nie je samozrejmé. Skôr naopak.

Adorácia pred Kristom v Eucharistii je takýmto časom pre každý deň. Časom ústrania, zomieranie, hrobu, ktorý sa stáva lonom nového narodenia sa. Časom, kedy nemáme na starosti nič, len spočívať na Pánovej Hrudi, mlčať a spočívať a dovoliť Mu, aby nás podivuhodne prenikal, napíňal, menil... Navykať si na to, navykať si na Krista. Usádzať sa v Ňom, aby sme potom celý deň mohli letieť s Ním, v Ňom a podľa Neho. Padieť do nekonečnej bezodnej Hlbiny Boha.

Byť Kristom. Naozaj je to, *ako keď vás usadia prvý raz do kabíny lietadla*. Všetko je tak nové, tak iné, tak cudzie. Chce to odvalu, neutieť späť do pohodlia plechu starého života, do jeho starej rutiny, ktorá nám dáva akýsi pocit stability, istoty, niečoho známeho. Chce to odvalu a čas, stráviť všetku tú novosť Krista, Jeho postojov, myslenia, konania.

Rovnako pevnú zakorenenosť v tom novom, v Kristovi, aby keď adorácia skončí, aby neskončilo aj naše prebývanie v Ňom. Aby to nebola len *prehliadka kokpitu, ale let lietadlom v kokpite, ktorý sme konečne pochopili a zvládli*.

Ako to vraví ono Pravidlo samoty? *Hodina samoty a ticha denne, pol dňa týždenne, jeden celý deň mesačne, jeden celý týždeň ročne?* To by šlo. Je to dôležité. Dost' ma to, aby sme si to tak zariadili.

Každopádne, najprv musíme do Krista vojsť. Potom sa v Ňom usadiť, navyknúť si na Neho. Potom s Ním a v Ňom vyštartovať do boja o svet.

"Ako ste teda prijali Krista Ježiša, Pána, v ňom žite: v ňom zakorenení a na ňom postavení, upevnení vo viere, ako ste sa naučili, a vynikajte vo vzdávaní vd'aky!" (Kol 2, 6-7)

Vojdenie a usadenie sa v Kristovi, to je podstatná časť, aspekt adorácie. A adorácia je zase privilegovaný denný čas, v ktorom toto môžeme. Čas na to určený. Preto sa nám Ježiš aj takto dáva, nielen ako Pokrm v liturgii. Bez *vojdenia* to nie je žiadna adorácia. A bez *vojdenia* aj prijímanie Eucharistie vyjde naprázdno.

"Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa." (Jn 6, 56-57)

Adorácia. Čas, keď je z nás sňaté všetko okrem jedného: byť v Ňom a navykáť si naň. Ponárať sa doň. Obliekať si Ho. Dýchať Ho. Stávať sa Ním.

On je naozaj úplne, úplne iný. Stať sa Ním naozaj znamená úplne odznova a nanovo sa narodiť. Ako úplne nové stvorenie.

"Ježiš mu odpovedal: "Veru, veru, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí zhora, nemôže uzrieť Božie kráľovstvo."" (Jn 3, 3)

"Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové." (2Kor 5, 17)

"Dal som im tvoje slovo a svet ich znenávidel, lebo nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta." (Jn 17, 14)

Ako to hovoril Claude Tresmontant? Božie slovo ako DNA nového Božieho človeka? A potom aj Duch Boží akoby naša nová duša. A telom sám Kristus, ktorého Telom sa stávame.

Jazyk Boha (a Evanjelia)

V adorácii sa učíme a súčasne prijímame povahu Božích synov a dcér.

Neexistuje pre to slovo. *Kristovitosť? Svätosť? Pokoj?* Každé z týchto slov je v bežnom svete, i v mysliach mnohých nás, kresťanov, zaťažené pokrútenými klišé.

Táto kvalita Božieho synovstva k nám prúdi z Krista, z Jeho Srdca, z Jeho vnútra, bytostne. Boh Je. Je, Ktorý Je. Jeho jazykom je samé bytie. Hovorí k nám jazykom bytia. Na tejto rovine bytia ho môžeme vidieť, počuť, samým bytím. A počúvame ho tak, že sa otvárame tomuto bytiu, tak, že sa podvoľujeme stať tým, čím k nám hovorí¹.

Preto je to niečo nevýslovné, neopísateľné. Ako Božie Meno. Mojžiš sa pýta Boha: Kto si? Akoby Boh mohol sám seba vyjadriť nejakými pár prívlastkami! Ved' ani vnútro a povahu človeka nie je možné vyjadriť žiadnymi slovami: Kto som? Miloš? Kňaz? Človek? Muž? Ktoré toto slovo vystihuje, popisuje to, kto som? Žiadne z nich nedokáže inému odovzdať samú povahu a podstatu môjho bytia. O čo menej potom u samého Boha? A tak Boh po pravde odpovedá: Som, kto Som. Som, čo som. Nijako inak sám seba slovami vyjadriť nemôže.

Toto niečo bytostné, samo bytie Boha, plynie k nám v adorácii, aby nás naplnilo. Nevyjadriteľné slovami. Boh, hovoriaci jazykom samého bytia, samej čirej reality, existencie, skutočnosti. Odovzdávajúci nie informáciu, ale samo bytie, nie slová, ale samo Slovo. Seba samého. Počuť Ho znamená premeniť sa, byť premenený v Neho.

"Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh. ... V ňom bol život a život bol svetlom ľudí. A svetlo vo tmách svieti, a tmy ho neprijali. ... Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet. ... Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno,

¹ Ako už dávno vysvetľovali filozofi a mystici, všetkému okolo nás zodpovedá primeraný zmysel. Svetlo vidíme očami, ale nie čuchom. Zvuk počujeme ústami, ale necítíme chuťou. A potom sú zvláštne zmysly, ktorými vnímame trojrozmernosť priestoru či krásu. A tak existuje aj zmysel, ktorým vnímame Boha. Jedno, ako ho nazveme – oči duše, špička duše, hĺbina duše, srdce (v hebrejskom zmysle slova) – označujeme tým jedno a to isté, samo bytie, stred nášho bytia. Boh hovorí bytím a my Ho počúvame takisto samým svojim bytím.

čo sa nenarodili ani z krvi, ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha." (Jn 1, 1.4-5.9.12-13)

Preto aj mlčanie, v ktorom môžeme toto Slovo, ktorým Je Boh, počuť, je mlčaním smrti. *Tak ako v rozhovore s ľuďmi prestaneme hovoriť, zmlkneme, aby sme počuli, čo nám oni hovoria*, tak pri tomto nevýslovnom a bytostnom rozhovore s Bohom odkladáme seba, *zomierame* sebe, aby sme "počuli", prijali a pojali do seba nové bytie, Božie bytie, ktoré je k nám vyslovované a ktoré môžeme počuť a prijať len tak, že sa ním sformujeme do nového bytia, že sa znova narodíme.

"A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami. A my sme uvideli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodený Syn, plný milosti a pravdy." (Jn 1, 14)

Platí o Kristovi, v ktorom sa Boh - Slovo stal Telom par excellence.

Platí o každom, kto počúva toto Slovo a z Krista sa narodil.

Aj preto sa evanjelizovať nedá len slovami. Evanjelium sa dá slovami komentovať, ale nie odovzdať. Odovzdať, hlásať, sa dá len samým bytím človeka, ktorý ním už je premenený.

"...lebo naše evanjelium neprišlo k vám iba v slovách, ale aj v moci a v Duchu Svätom a v celej plnosti; ved' viete, akí sme boli medzi vami kvôli vám. A vy ste napodobňovali nás i Pána, keď ste vo veľkom súžení s radosťou Ducha Svätého prijímali slovo." (1Sol 1, 5-6)

Tri veci spomína Pavol v tomto krátkom texte:

- Človeka, ktorý je, stelesňuje Evanjelium, ktorý je ním premenený a tak sám sa stáva slovom, ktoré ho samým svojim bytím hlása.
- Potom slová, ľudské slová, ktoré komentujú a vysvetľujú toto evanjelium.
- A nakoniec prejavy Ducha, zázraky a znamenia, ktoré z Božej strany rovnako ani nie tak potvrdzujú, ako skôr tiež navonok komentujú a robia

viditeľným to, čo ostáva všetkým okrem onoho človeka skryté v ňom a nevyjadriteľné žiadnymi slovami: sama prítomnosť Boha v ňom, sám Boží život, nevysloviteľný, ktorý on sám v sebe zažíva, ale nie je ho schopný zo samej podstaty veci ani opísať, ani vysloviť, ani ukázať. Tak, ako každý život, jedno, či je ľudský alebo božský.

Kým sami nie sme Evanjeliom, ako by sme Ho mohli opravdivo hlásať a odovzdávať? Slovami? Slovami môžeme odovzdávať poznatky, informácie. Svedčiť o Božích skutkoch, o tom, že Boh v našom živote vykonal to či ono, možno dokonca zázraky. Ale to nie je Evanjelium. Je to, iste, svedectvo o Kristovi. Také, aké mohol povedať hocikto zo zástupov, ktoré Ježiša stretli a zažili Jeho moc. Ale to ešte nie je Evanjelium.

Evanjelium, jeho hlásanie, to je to, čo vidíme prvý raz na Turíce:

"Tu vystúpil Peter s Jedenástimi a zvýšeným hlasom im povedal: "Mužovia judejskí a všetci, čo bývate v Jeruzaleme, aby vám toto bolo známe, počúvajte moje slová. Títo nie sú opití, ako si myslíte! Ved' je len deväť hodín ráno. Ale toto je to, čo povedal prorok Joel: "V posledných dňoch, hovorí Boh, vylejem zo svojho Ducha na každé telo: vaši synovia a vaše dcéry budú prorokovať, vaši mladíci budú mať videnia a vaši starci budú snívať sny. Aj na svojich služobníkoch a na svoje služobníčky vylejem v tých dňoch zo svojho Ducha a budú prorokovať." (Sk 2, 14-18)

A nemyslí tým zázraky a charizmy. Ved' v tej chvíli ešte ani nič také nevykonali. A naopak, uzdravenia a kriesenia mŕtvych konali už predtým. Ale teraz ich naplnila nielen sila Ducha, ale Duch sám Boh sám. Boží Život. Sú pokrstení a v krste zbožštení. Sú plní Boha. Stali sa Evanjeliom. Ľudia pribehli a hľadali s otvorenými ústami na Evanjelium, na to, ako sa prejavuje navonok. A Peter vystupuje dopredu a už len komentuje: Čo je to, na čo hľadajú? Odkiaľ to je? Prečo to je? Komu to je určené?

Predtým to bolo niečo, čím vynikal Ježiš.

"A každý zo zástupu sa usiloval dotknúť sa ho, lebo vychádzala z neho sila a uzdravovala všetkých." (Lk 6, 19)

Teraz Jeho božstvo začína prebývať v ľuďoch. Slovo, večné Slovo, bolo v Duchu vyslovené. A tí, čo ho počuli, sa stali synmi Boha.

"Ešte aj na ulice vynášali chorých a kládli ich na postele a lôžka, aby aspoň Petrova tóna padla na niektorého z nich, keď tade pôjde." (Sk 5, 15)

Ale nie zázraky sú dôležité. Tie sú len vedľajším viditeľným prejavom neviditeľného, Boha v nás. *Ako tieň sprevádzajúci človeka*. Nie každý tieň je tieňom človeka a zázraky a znamenia nemusia a ani neznamenajú vždy, že dotýčaný človek už je plný Boha.

"Sedemdesiati dvaja sa vrátili natešení a hovorili: "Pane, aj zlí duchovia sa nám poddávajú v tvojom mene!" ... [Ježiš im povedal] "neradujte sa z toho, že sa vám poddávajú duchovia, ale radujte sa, že sú vaše mená zapísané v nebi."" (Lk 10, 17.20)

Záleží na tom, aby sme počuli, začuli Slovo, ktoré k nám znie, otvorili si preň nie uši, ale samo svoje bytie - a začuli ho tým jediným možným spôsobom, že sa Ním staneme.

Boh nemlčí. Boh hovorí ohlušujúcou silou.

"Prahy dverí sa chveli od hlasu volajúceho a dom sa naplnil dymom." (Iz 6, 4)

Rozochvieva nie ušné bubienky, ale samo naše bytie. Nepočujeme Ho len vtedy, ak pred silou Jeho Hlasu utekáme, v snahe zachrániť, tak si to myslíme, seba pred Ním.

"Všetok ľud pozoroval hrmenie a blesky, zvuk rohov a dymiaci vrch, chvel sa od strachu a vzd'aľoval sa a Mojžišovi povedal: "Ty nám hovor a budeme ťa počúvať. Nech s nami nehovorí Boh, aby sme nepomreli!"" (Ex 20, 18-19)

"Kto sa bude usilovať zachrániť si život, stratí ho." (Lk 17, 33)

Ostane hluchý. Hluchý pre Boha. Nikdy nezačuje Slovo. Nestane sa Bohom.

"Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne." (Jn 15, 4)

Ak už letmé zazretie Slova nás uchvacuje do extázy, čo potom Jeho začutie, keď sa Ním staneme?

To je Nebo!

Rovnakí, len úplne iní

Ku kresťanstvu nepotrebujeme nič zvláštne. Jediná zvláštnosť je Eucharistia. A na tú nám stačí kúsok *chleba* a lok *vína* a jeden *kňaz*. Kniha Písma, ak by. A to je všetko.

Inak nepotrebujeme nič. Žiadne mimoriadne miesta. Žiaden mimoriadny stav. Žiadne mimoriadne podmienky. Nič.

To, čo nás odlišuje od zvyšku sveta a to, čo z nás kresťanov robí, sú zhruba tieto tri veci, aspoň tie tri ma napádajú ako kľúčové.

Prvou je VIERA. Viera ako porozumenie svetu. Viera ako nová identita, ako nové vedomie samých seba, že sme totiž boli adoptovaní do Rodiny Boha a máme zaplatené *emigrantské vízum* do Neba a tam na nás čaká už nové občianstvo a nový domov. Odtiaľ potom to v praxi najdôležitejšie: jasné a samozrejmé vedomie toho, na čom záleží a na čom nie. Záleží na svätosti a na našej schopnosti nebeský žiť, "hovoriť nebeským jazykom", "dorozumieť sa" s Bohom, s anjelmi a svätými, inými slovami, schopnosť žiť a prežiť v Nebi. Všetko ostatné je nepodstatné, vedľajšie, nedôležité.

"Aj my sme kedysi boli nerozumní a neposlušní. Blúdili sme, slúžili všelijakým žiadostiam a rozkošiam, žili sme v zlobe a závisti. Boli sme hodni opovrhnutia a vzájomne sme sa nenávideli." (Tít 3, 3)

"Dávajte si teda veľký pozor, ako máte žiť: nie ako nemúdri, ale ako múdri. ... Preto nebud'te nerozumní, ale pochop'te, čo je Pánova vôľa." (Ef 5, 15.17)

Druhou je NÁDEJ. Nádej, že, áno, môžeme to, dokážeme to, dá sa to. Naozaj aj mňa sa to týka, aj ja môžem. Odtiaľ potom rozhodnutie, *obrátenie*. Výsledkom je, že celkom vážne sa vydávam na cestu do Neba. Úplne samozrejme, tak, *ako keby som sa vydával napríklad emigrovať do Ameriky*. Aj tu sa to rovnako týka úplne všetkého, od života a kariéry až po majetok a peniaze či priateľov. Čo prekáža či sa ukazuje byť pre môj budúci život zbytočne, toho sa zbavujem. A naopak, sústredím zdroje na to, aby som "nakúpil" to, čo budem potrebovať v novej vlasti, kam sa sťahujem.

"Radím ti: odo mňa si kúp zlato vyskúšané ohňom, aby si zbohatol, a biele rúcho, aby si sa zaodel a aby nebolo vidieť hanbu tvojej nahoty, i masť, ktorou si potrieš oči, aby si videl." (Zjv 3, 18)

"Nebeské kráľovstvo sa podobá pokladu ukrytému v poli. Keď ho človek nájde, skryje ho a od radosti z neho ide, predá všetko, čo má, a pole kúpi. Nebeské kráľovstvo sa podobá aj kupcovi, ktorý hľadá vzácne perly. Keď nájde veľmi cennú perlu, ide, predá všetko, čo má, a kúpi ju." (Mt 13, 44-46)

"Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde ich mol' a hrdza ničia a kde sa zlodeji dobývajú a kradnú. V nebi si zhromažďujte poklady; tam ich neničí ani mol', ani hrdza a tam sa zlodeji nedobývajú a nekradnú." (Mt 6, 19-20)

Tretia je LÁSKA. To, čo robím, robím preto, že to tak chcem. Páči sa mi to. Volím si to, lebo to milujem. Je to moja túžba, pasia, sen, ambícia: stať sa *bohom v Bohu*, môcť žiť v Nebi, žiť anjelsky, raz a navždy preč z tohto mizerného smutného a nudného sveta. *Tak ako iní sú vášniví rybári či zberatelia*, ja som vášnivý kresťan, mojou vášňou je svätosť, mojou vášňou

je žiť na Boží spôsob, plný Ducha Svätého, ktorý má napĺňa a ktorý je prvotinou tohto môjho nového života, Učiteľ, Sprievodca, Utešiteľ, Priateľ, Spoločník, Pomocník pri mojom sťahovaní sa do Neba, ktorý mi z Neba prišiel naproti, aby bol so mnou a odviezol ma, pomohol mi domov.

"Preto sa radujete, hoci sa teraz, ak treba, trochu aj rmútite pre rozličné skúšky, aby vám vaša vyskúšaná viera, omnoho vzácnejšia ako pomimutelné zlato, ktoré sa tiež skúša ohňom, bola na chválu, slávu a česť vtedy, keď sa zjaví Ježiš Kristus. Vy ho milujete, hoci ste ho nevideli. Ani teraz ho nevidíte, ale veríte a jasáte nevýslovnou radosťou, plnou slávy, že dosahujete cieľ svojej viery — spásu duší." (1Pt 1, 6-9)

Výsledkom je CIRKEV, kde sa úplne samozrejme zhromažďujeme. Ako karavána. Cirkev je karavána smerujúca do Neba. Karavána *vystaľovalcov* ako sme my. Nachádzame tam priateľov, ľudí, ktorí myslia ako my. Sú na rovnakej ceste ako my. Majú ten istý cieľ. Učia sa rovnaké veci. Máme s nimi spoločného Učiteľa, Ducha Svätého. Máme aj spoločného Otca a spoločnú Vlasť a Rodinu, ktorá nás čaká. Sme vlastne bratia a súrodenci, aj keď sme sa dovtedy nikdy nevideli ani nestretli. Mame spoločného Brata Ježiša Krista. On je naším Vodcom, Vodcom karavány Cirkvi. Po ceste nás chráni a hlavne, živí Chlebom Eucharistie, napája Vínom Eucharistie. Pokrmom, bez ktorého by sme len ťažko vošli, len ťažko túto cestu zvládli. Ale s ním? Malina...

"Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň. Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj. Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom." (Jn 6, 54-56)

No a to je všetko.

Kňaz a Eucharistia. Jediné dve mimoriadne veci. Inak nič. Nič zvláštne nepotrebujeme. Naša cesta sa neodohráva v priestore. Neputujeme z nejakého jedného miesta na zemi na iné. Putujeme *zo stavu* starého pozemského života a človeka *do stavu* nového nebeského života a človeka. Je úplne jedno, kde z pohľadu sveta sme. Čím z pohľadu sveta sme. Každá

krajina, každý stav, každá situácia je rovnako dobrá ako hociktorá iná. Dokonca ani prenasledovanie či väzenie nie je na prekážku. Zdravie ani choroba. Majetok ani chudoba. Všetko je úplne jedno, všetko je rovnako dobré. Nič nie je ani lepšie, ani horšie.

"Nech každý zostane v tom stave, v ktorom bol povolany. Bol si povolany ako otrok? Nerob si z toho starosti. Ale ak by si sa aj mohol stat' slobodnym, radšej to využi. Lebo kto je povolany v Pánovi ako otrok, je Pánov oslobodenec. Podobne kto je povolany ako slobodny, je Kristov služobnik. Draho ste boli kúpení. Nestaňte sa otrokmi ľudí! Bratia, nech každý zostane pred Bohom v tom, v čom bol povolany. ... Myslím teda, že je to dobré — pre terajšie ťažkosti —, že je dobre, keď človek ostane tak, ako je. Si viazaný k žene? Nevyhľadávaj rozluku. Si bez ženy? Nehľadaj si ženu. ... A tak, bratia, hovorím, čas je krátky, aby napokon aj tí, čo majú ženy, boli, akoby ich nemali; tí, čo plačú, akoby neplakali; tí, čo sa radujú, akoby sa neradovali; tí, čo kupujú, akoby nič nevlastnili; a tí, čo užívajú tento svet, akoby ho neužívali, lebo tvárnosť tohoto sveta sa pomiňa." (1Kor 7, 20-24.26-27.29-31)

Nič vonkajšie nepotrebujeme meniť. Ani bydlisko, ani zamestnanie. Nič. Len tam, kde sme, žiť podľa *poznania*, ktoré máme. Žiť *rozhodnutie*, ktoré máme. Pracovať na tom, čo sme si zvolili a čo *milujeme*, na Nebeskom živote. Tak podobne, *ako amatérsky športovec, ktorý tiež býva tam, kde vy, chodí do tej istej roboty ako vy, ale sleduje úplne iné ciele, má iné hodnoty, usiluje o iné a trávi voľný čas inak i svoje peniaze investuje inam ako vy a ma aj iný okruh priateľov ako vy, športovcov ako je on. Ale ani on nežije na nejakom mimoriadnom mieste ani nepotrebuje nejaké mimoriadne podmienky, leda ak nejaký štadión či športovisko, kam chodí trénovať. Je ako vy, len úplne iný...* 😊

Rovnako sme Božími športovcami my.

"Neviete, že tí, čo bežia na štadióne, bežia síce všetci, ale iba jeden dosiahne víťaznú cenu? Bežte tak, aby ste sa jej zmocnili. A každý, kto závodí, zdržuje

sa všetkého; oni preto, aby dosiahli porušiteľný veniec, my však neporušiteľný." (1Kor 9, 24-25)

Žijeme tam, kde všetci ostatní ľudia, chodíme do rovnakého zamestnania, platíme rovnaké dane, nakupujeme v rovnakých obchodoch, sme ako oni - len úplne iní. Máme iný cieľ, iné hodnoty a ich rebríček, trénujeme pre iné veci ako oni, do iného investujeme svoj čas aj svoje peniaze ako oni. Máme iný okruh priateľov ako oni – farnosť, Cirkev. A zvyčajne máme aj svoje *športovisko*, kostol, miesto vyučovania, ale hlavne sviatosti, obzvlášť Eucharistie. Ale, tak *ako športovec by sa v núde (futbalista menej, ale taký bežec alebo triatlét hej) zaobišiel aj bez štadióna*, aj nám by v núde stačil kňaz, chlieb a víno a kus miesta hoci aj na čistinke kdesi za mestom či v obývačke doma.

Toto je kresťanstvo. Nič mimoriadne a pritom úplne mimoriadne. Úplne vo svete a pritom úplne mimo sveta. Podobné životu všetkých ostatných ľudí a súčasne úplne nepodobné. Ale táto odlišnosť nespočíva v žiadnych vonkajších "náboženských", rituálnych odlišnostiach, v jedle či obliekaní sa či v čomkoľvek podobnom.

"Nech vás teda nik nesúdi pre pokrm ani pre nápoj, ani pre sviatok, novomesiac alebo soboty, lebo ony sú len tieňom budúcich vecí, no skutočnosť je Kristus. ... Ak ste s Kristom odumreli žvlom sveta, prečo sa, akoby ste ešte žili vo svete, podriaďujete nariadeniam: "Nechytaj, ani neokús, ani sa nedotýkaj!"? ... Vyzerá to ako múdrosť v predstieranej nábožnosti, poníženosti a prísnosti voči telu; ale nie je to nič čestné, iba na ukájanie tela." (Kol 2, 16-17.20-21.23)

Táto odlišnosť spočíva v tom, že sme synovia a dcéry Boha uprostred ľudí. Nesmrteľní uprostred smrteľníkov. Cudzinci na odchode uprostred usadlíkov. Dedičia Kráľovstva uprostred bezdomovcov tohto sveta. Navonok akoby rovnakí, ale vo vnútri, v skutočnosti, úplne iní. Tak, ako pred nami Ježiš.

"On im povedal: "Vy ste zdola, ja som zhora. Vy ste z tohto sveta, ja nie som z tohto sveta."" (Jn 8, 23)

"Boh ... poslal svojho Syna v tele podobnom hriešnemu." (Rim 8, 3)

Toto znamená, byť kresťanom.

„Kresťania sa nelíšia od ostatných ľudí ani krajom, ani rečou, ani spôsobom života. Lebo neobývajú vlastné mestá, nepoužívajú nijakú osobitú reč, ani nežijú nejakým nápadným životom. Obývajú aj grécke, aj barbarské mestá, podľa toho, ako komu určil osud. V obliekaní a strave, ako aj v ostatných oblastiach života sa držia domorodých obyčají, no ukazujú obdivuhodný, ba podľa všeobecnej mienky až neveriteľný životný postoj. Bývajú vo svojej vlasti, ale ako cudzinci. Všetko majú s ostatnými spoločne ako občania, a všetko znášajú ako prišielci. Každá cudzia krajina je ich vlasťou, a každá vlasť cudzinou. Ženia sa ako ostatní a plodia deti, ale nemluvňatá neodhadzujú. Stôl majú spoločný, ale lôžko nie. Sú v tele, ale nežijú podľa tela. Bývajú na zemi, ale svoj domov majú v nebi. Vydané zákony poslúchajú, a svojím životom prevyšujú zákony. Všetkých majú radi, a všetci ich prenasledujú. Nadávajú im, a oni žehnajú. Urážajú ich, a požívajú úctu. Hoci robia dobro, trestajú ich ako zločincov. Keď sú trestaní, radujú sa, akoby oživali. Jedným slovom: Čím je duša v tele, tým sú kresťania vo svete. Duša je rozptýlená po všetkých údoch tela, kresťania po mestách sveta. Duša býva v tele, ale nie je z tela; aj kresťania bývajú vo svete, ale nie sú zo sveta. Neviditeľná duša je uzavretá vo viditeľnom tele; aj kresťanov vidieť vo svete, ale ich nábožnosť je neviditeľná. Telo nenávidí dušu a bojuje proti nej, hoci mu ona nekrivdí tým, že mu bráni oddávať sa pôžitkom; aj svet nenávidí kresťanov, hoci mu nerobia krivdu, len preto, že sa stavajú proti rozkošiam. Duša miluje telo, hoci ju ono i jeho údy nenávidia; aj kresťania milujú tých, čo ich nenávidia. Duša je uzavretá v tele, ale ona udržiava telo; aj kresťanov drží svet ako vo väzení, no oni udržujú svet. Nesmrteľná duša prebýva v smrteľnom stánku; aj kresťania putujú uprostred porušiteľných vecí, ale očakávajú nebeskú neporušiteľnosť. Duša sa krotením v jedle a pití stáva lepšou; aj kresťania vystavení mukám deň čo deň vzrastajú počtom. Boh ich

postavil na také význačné miesto, ktoré nesmú opustiť.“ (List Diognétovi, 2. storočie, krátené)

Bud' vo Mne a nestaraj sa!

Bol som ustarostený. A Pán mi povedal: Bud' predo Mnou a nestaraj sa. Bud' vo Mne a nemaj obavy. Ja sa postarám.

"Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše." (Mt 6, 33)

"Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť." (Jn 15, 5)

"Maloverní, prečo premýšľate, že nemáte chlieb? Ešte nerozumiete, ani sa nepamätáte na päť chlebov pre päťtisíc ľudí a koľko košov ste nazbierali? Ani na sedem chlebov pre štyritisíc ľudí a koľko košov ste nazbierali?" (Mt 16, 8-10)

Našou prvou a hlavnou úlohou je zotrvať v Kristovi, a to skutočne, naozaj, opravdivo. To je základ a riešenie pre všetko.

"Kto ostáva v ňom, nehreší; kto hreší, ten ho nevidel, ani nepoznal." (1Jn 3, 6)

Byť nádobou Boha.

"No tento poklad máme v hlinených nádobách, aby mal Boh zvrchovanú moc, a nie my. ... A tak kým žijeme, ustavične sa vydávame na smrť pre

Ježiša, aby sa aj Ježišov život zjavil na našom smrteľnom tele." (2Kor 4, 7.11)

Sama nádoba nie je ničím a nič nezmôže. Plná je ale všetkým a pre jej obsah závatne vzrastá aj jej cena, aj jej schopnosti. Ved' kedy a ako dokáže hlinený krčah uhasiť smäd? Prečo by po ňom siahali ľudia? A prečo by zaň platili svoje peniaze? Ale ak je plný vzácneho a drahého vína...

Aj ako kňazi sme iba krčahmi. Sami osebe nič. Ani tisíc skvelo zorganizovaných a vyfintných krčahov neuhasí smäd človeka. Plný vína však stačí jeden.

"Jahve, Pán, je moja sila, dal mi nohy ako jeleniciam a dá mi vykračovať po mojich výšinách." (Hab 3, 19)

"Asýrsko nás nezachráni, už nebudeme jazdiť na koňoch a nebudeme viac hovoriť: "Naši bohovia!" dielam svojich rúk, lebo u teba nájde milosť sirota." (Oz 14, 4)

"Oni sa rozišli a všade kázali. Pán im pomáhal a ich slová potvrdzoval znameniami, ktoré ich sprevádzali." (Mk 16, 20)

Aj sám náš život a naše ja v Ňom dosahuje svoju celistvosť a rovnováhu, samým zotrúvaním v Ňom. Viac, než nejakým, akýmkoľvek, úsilím a snahou, ale bez Neho. A aj to sa nám môže stať a často stáva, že chceme žiť kresťansky, ale z vlastnej sily, nerátame s Ním, robíme to v praxi bez Neho. Aj keď sa k Nemu modlíme o pomoc, hneď ako modlitba skončí, opustíme Ho a ideme do toho znova sami a bez Neho.

"Nebud'te ako žrebce či mulice, ktoré nemajú rozum. Keď im chceš vložiť uzdu a zubadlo, nepodídu k tebe." (Ž 32, 9)

Byť v Bohu je súčasť našej prirodzenosti. Bez toho sme neúplní, zmrzačení. Ako by sa nám potom mohlo dariť v čomkoľvek?

"Môže viesť slepý slepého? Nepadnú obaja do jamy?" (Lk 6, 39)

Byť v Bohu a byť naplno sebou, prebudený, je jedno a to isté.

"Pre mňa je slasťou byť v Božej blízkosti a v Pánu Bohu svoju nádej mať a ohlasovať všetky jeho diela v bránach dcéry sionskej." (Ž 73, 28)

"A keď sa toto všetko má tak rozplynúť, ako sväto a nábožne musíte žiť vy,..."
(2Pt 3, 11)

... ak chcete a túžite v sebe nosiť Boha? Svätý svätým!

"Nečistého sa nedotýkajte; a ja vás prijmem a budem vaším Otcom a vy budete mojimi synmi a dcérami, hovorí všemohúci Pán." (2Kor 6, 17-18)

To je voľba. Buď, alebo.

"Nik nemôže slúžiť dvom pánom; pretože buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridŕžať a druhým bude opovrhovať." (Mt 6,24)

Rozhodnutie byť Pánovým svätým je podmienkou toho, aby nás naplnil Svätý Pán Boh sám. Sväté svätým, tak to opakuje liturgia už od 1. storočia nad Eucharistiou. A čo je Eucharistia, než Svätý Boh, ktorý prichádza bývať v človeku?

"[Ved'] ako súvisí Boží chrám s modlami?! A vy ste chrám živého Boha, ako hovorí Boh: "Budem v nich prebývať a medzi nimi chodiť, budem ich Bohom a oni budú mojím ľudom." (2Kor 6, 16)

Ale ako inak by mohol Boh bývať v človeku, než tak, že ho sám celého úplne posväť? Ale ako by sa to mohlo stať, ak by to ten človek sám nechcel, ak by netúžil byť svätý?

"Ako svätý je ten, ktorý vás povolal, buďte aj vy svätí vo všetkom svojom počínaní; ved' je napísané: "Buďte svätí, lebo ja som svätý." (1Pt 1, 15-16)

My sa musíme rozhodnúť pre pravú nábožnosť.

"Čistá a nepoškvrnená nábožnosť pred Bohom a Otcom je: ... zachovať sa nepoškvrneným od tohoto sveta." (Jak 1, 27)

Božia časť práce je nás potom posvätiť, urobiť svätými, ako On je Svätý.

"Lebo spasení ste milosťou skrze vieru; a to nie je z vás, je to Boží dar: nie zo skutkov, aby sa nik nevystatoval." (Ef 2, 8-9)

Tak ako, vymeniš Boha za všetko ostatné? Dáš všetko ostatné za Boha? Budeš Boží svätý, oddelený od sveta, oddelený pre Boha, Božie vlastníctvo? Staneš sa Jeho chrámom, domom, príbytkom?

"Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom." (Lk 14, 33)

"Neviete, že vaše telo je chrámom Ducha Svätého, ktorý je vo vás, ktorého máte od Boha, a že nepatríte sebe? Draho ste boli kúpení. Oslavujte teda Boha vo svojom tele [...] Nestaňte sa otrokmi ľudí!" (1Kor 6, 19-20; 7, 23)

Toto je druhé obrátenie, to, ktorým sa stávame kresťanmi a učeníkmi: Keď si volíme Pána namiesto všetkého, aby On bol našim všetkým.

"Ježiš mu odpovedal: "Ja som cesta, pravda a život." (Jn 14, 6)

Pán príde nám a do nás aj sám, v tom si nemusíme robiť starosti. Našou starosťou je urobiť Mu miesto, kam by mohol vojsť. Vyprázdniť dom. Zasvätiť sa Mu.

"Hľa, stojím pri dverách a klopem. Kto počúvne môj hlas a otvorí dvere, k tomu vojdem a budem s ním večerať a on so mnou." (Zjv 3, 20)

Čo je na tom ťažké pochopiť?

Mám sa stať Bohom v Bohu a žiť v Trojici.

Čo je na tom ťažké pochopiť?

To, čo musím, je naučiť sa byť Bohom v Bohu. Naučiť sa žiť Boží život a Trojičné vzťahy Boha v Bohu a s Bohom. Naučiť sa s Bohom konať Božie veci.

Čo je na tom ťažké pochopiť?

Ako inak by to mohlo byť?

Zástupy hľadeli na Krista a na učeníkov pred sebou, kdesi tam, vpredu, ďaleko.

Tak aj dnes mnohí v kostole a v Cirkvi pozerajú na Krista a na Cirkev, na kresťanov, na svätých. Pre nich sú to "oni".

- Kristus, "On", ku ktorému hľadajú, ku ktorému sa utiekajú, ku ktorému sa modlia tak, ako Ho kedysi žiadali zástupy, aby ich tu uzdravil či tam zlého ducha vyhnal.
- Cirkev, ktorú niektorí dokonca odmietajú či o nej hovoria v tretej osobe ako o "nej".
- Svätí v Nebi, ktorých si možno uctia. Ale nepatria tam, nepatria medzi nich. Sú to "oni", tí "iní" - na rozdiel od nich, obyčajných ľudí.
- Nebo, ktoré je "tam", kam raz budú "musieť" ísť, ale ešte nie, teraz ešte nie, až potom, niekedy, čo najneskôr...

Ježiš nikdy nehovoril o zástupoch ako o kresťanoch. Pristupoval k nim ako k ľuďom ešte stále strateným.

"Keď vystúpil a videl veľký zástup, zľutoval sa nad nimi, lebo boli ako ovce bez pastiera. A začal ich učiť mnohým veciam." (Mk 6, 34)

Ako by sa človek zástupu mohol považovať za kresťana? Leda, ak by klamal sám seba...

"A slovo aj uskutočňujte, nebuďte len poslucháčmi, ktorí klamú sami seba." (Jak 1, 22)

A presne toto zástupy sú, vtedy aj dnes: ľudia, ktorí si Krista síce vypočujú, ale nekonajú, nepridávajú sa k Nemu, nenasledujú Ho, nestavajú sa vedľa Neho, aby boli s Ním. Miesto toho ďalej ostávajú ďaleko od Neho, v zástupe poslucháčov. A spoliehajú sa na to, že však Ho poznajú, však v Neho verili, však sa k Nemu modlili a klaňali sa Mu, tak čo? Hádám ich už len spasí, nie?

Nie.

"Usilujte sa vojsť tesnou bránou, lebo hovorím vám: Mnohí sa budú pokúšať vojsť, a nebudú môcť. Keď hospodár vstane a zatvorí dvere a vy zostanete vonku, začnete klopať na dvere a volať: "Pane, otvor nám!" A on vám povie: "Ja neviem, odkiaľ ste!" Vtedy začnete hovoriť: "Jedli sme s tebou a pili, na našich uliciach si učil." Ale on vám povie: "Ja neviem, odkiaľ ste; odíďte odo mňa všetci, čo pášete nepravosť!" Tam bude plač a škrípanie zubami, až uvidíte, že Abrahám, Izák, Jakub a všetci proroci sú v Božom kráľovstve, a vy ste vyhodení von." (Lk 13, 24-28)

Kresťania sú učeníci. Ľudia, ktorí už s Kristom žijú.

Cirkev je ich domov, rodina, klan. Vždy o nej hovoria ako o "my". Rovnako o Kristovi. Spolu s Ním hľadajú na svet, na zástupy. Spolu s Ním pracujú na záchrane sveta, na spásu zástupov. Majú s Kristom spoločnú robotu. Stojajú vedľa Neho, sú s Ním "my" a Jeho dielo a práca je pre nich "naša". A svätí?

Aj oni sú pre nich "my". S nimi sa radia, od nich sa učia, na ich podporu sa spoliehajú rovnako, ako *vojak sa spolieha na podporu svojho delostrelectva a lelectva spoza seba, zo zázemia, kde sú "naši", kde je vlasť, za ktorú bojuje proti tým, čo sú pred ním.*

Patria Kristovi, sú Jeho. Toto je definícia slová kresťan. Nieкто, kto je Kristov, kto patrí Kristovi, kto je s Kristom.

"Pozdravuje vás Epafras, ktorý je od vás, služobník Krista Ježiša, a ustavične zápasí o vás v modlitbách, aby ste boli dokonalí a celkom zaujatí Božou vôľou." (Kol 4, 12)

Čo je na tom ťažké pochopiť?

Kristus a my, Jeho učeníci, s Ním a vedľa Neho. Spoločný pohľad. Spoločný zámer a cieľ. Spoločná práca a spoločný boj. Spoločná námaha, nepohodlie, bolesť. Ale aj radosť a víťazstvo. Jedna spoločná rodina. Jedna spoločná vlasť. A pokrm, Chlieb života a Voda Ducha, ktorou Pán živí svoju armádu, svojich verných, svojich bratov v zbrani.

Čo je na tom ťažké pochopiť?

Ako inak by sme chceli, mohli kresťanstvo žiť? Než ako učeníci? Skrze Krista, s Kristom, v Kristovi?

"Ak mi nieкто slúži, nech ma nasleduje! A kde som ja, tam bude aj môj služobník. Kto bude mne slúžiť, toho poctí Otec." (Jn 12, 26)

Prečo nám to stále nedochádza? Alebo dochádza, len sa tomu akosi snažíme vyhnúť? Ostať ďaleko od Krista, v zástupe, ale získať odmenu učeníkov? Utiecť a stať sa dezertérom, ale dostať odmenu a veniec ako veterán a víťaz? To ako?

"Vy ste vytrvali so mnou v mojich skúškach a ja vám dávam kráľovstvo, ako ho môj Otec dal mne, aby ste jedli a pili pri mojom stole v mojom kráľovstve, sedeli na trónoch a súdili dvanásť kmeňov Izraela." (Lk 22, 28-30)

Ako inak by ste sa chceli dostať do Neba a byť tam s Kristom, ak nie tak, že už tu, na Zemi, budete s Kristom? Ako inak by ste chceli patriť do Nebeského Jeruzalema, než tak, že doň vstúpite už teraz, na Zemi - a je ním Cirkev - so všetkým, čo to obnáša: spoločná práca, spoločný život, osvedčenie sa v nej ako učeníci a spoločníci Pána?

"Preto sa usilujeme páčiť sa mu, či sme doma alebo mimo domu. Ved' sa všetci musíme ukázať pred Kristovou súdnou stolicou, aby každý dostal odplatu, za to, čo konal, kým bol v tele, či už dobré a či zlé." (2Kor 5, 9-10)

Alebo vari poznáte inú cestu, o ktorej Boh Ježiš Kristus nevedel a nevie?

"Veru, veru, hovorím vám: Sluha nie je väčší ako jeho pán, ani posol nie je väčší ako ten, kto ho poslal. Keď to viete, ste blahoslavení, ak podľa toho aj konáte." (Jn 13, 16-17)

Ak nie, tak sa zdvihni a urob to:

- Postav sa vedľa Krista.
- Spolu s Ním sa rozhliadni po svete pred tebou. Uč sa vidieť to, čo vidí Ježiš, vidieť veci tak, ako ich vidí Ježiš.
- Opýtaj sa: Pane, kvôli čomu tu si, kvôli čomu si prišiel na svet? Kvôli čomu tu sme, teraz už my obaja? Uč sa uvedomovať si toto poslanie, Kristovo poslanie, ako svoje vlastné, pretože ono je tvoje vlastné.

"A znova im povedal: "Pokoj vám! Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás." Keď to povedal, dýchol na nich a hovoril im: "Prijmite Ducha Svätého."" (Jn 20, 21-22)

- Pýtaj sa Ho: Aký je teda náš zmysel a poslanie a úloha od nášho Otca, Ježišu, v tomto svete? Čím Ťa náš Otec poveril? Na čom idem spolu s Tebou pracovať? Tu som, pripravený do roboty!

"Ved' na to ste povolani; lebo aj Kristus trpel za vás a zanechal vám príklad, aby ste kráčali v jeho šľapajach." (1Pt 2, 21)

"Potom som počul hlas Pána, ktorý hovoril: "Koho mám poslať, kto nám pôjde?" I povedal som: "Hľa, tu som, pošli mňa!" (Iz 6, 8)

"Potom som videl, a hľa, Baránok stál na vrchu Sion a s ním stoštyridsaťštyritisíc tých, čo mali na čele napísané jeho meno a meno jeho Otca. ... To sú tí, čo sa nepoškrvnili so ženami, lebo sú panici. Tí nasledujú Baránka, kamkoľvek ide. Oni sú vykúpení z ľudí ako prvotiny Bohu a Baránkovi." (Zjv 14, 1.4)

Čo je na tom ťažké pochopiť?

"Kto nie je so mnou, je proti mne, a kto nezhrmažďuje so mnou, rozhadzuje." (Mt 12, 30)

Omša je ako výdatné jedlo vojaka v kantíne. Modlitba a rozjímanie je ako brífing vojaka pred útokom. Adorácia je ako naberanie síl a vyzbrojenie sa. Spoveď ako poľný lazaret. Ale nič z toho nám neprinesie víťazstvo, nič z toho nám neprinesie spásu. Žiadna armáda ešte nikdy nevyhrala vojnu tým, že sedela v tábora, jedla jedlo a čistila si zbrane či polihovala v stanoch a v lazarete. Zvíťaziť sa dá iba v boji, po Kristovom boku. A Nebo patrí iba tým ktorí takto zvíťazia.

"Kto má uši, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvám. Kto zvíťazí, tomu druhá smrť neublíži." (Zjv 2, 11)

"Kto zvíťazí a až do konca zachová moje skutky, dám mu moc nad národmi." (Zjv 2, 26)

"Toho, kto zvíťazí, posadím vedľa seba na mojom tróne, ako som aj ja zvíťazil a zasadol som s mojím Otcom na jeho tróne." (Zjv 3, 21)

"Kto zvíťazí, zdedí toto; a ja budem jeho Bohom a on bude mojím synom. Ale zbabelci, neveriaci, poškrvnení, vrahovia, smilníci, traviči, modloslužobníci a všetci luhári budú mať podiel v jazere horiacom ohňom a sírou; to je tá druhá smrť." (Zjv 21, 7-8)

Čo je na tom ťažké pochopiť?

Som syn Boha. Žijem život Boha. Konám skutky Boha. V sile Boha. V Cirkvi, Rodine a klane Boha. Mojou vlasťou je Nebo, Vlasť a domov Boha. Tam som doma.

Som proste kresťan.

Čo je na tom ťažké pochopiť?

Spásu si musíme odpracovať!

Dve veci v Písme akoby si odporovali.

"Zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a ničil. Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie." (Jn 10, 10)

"Ale ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení." (Rim 8, 17)

Plnosť a prekypovanie života, a súčasne utrpenie? Neodporujú si tieto dve veci?

Na túto otázku nám odpovie hociktorý športovec. Alebo dobrodruh. Bude na jednej strane hovoriť o námahe a bolesti a utrpení a drine a tisícorakých nebezpečenstvách a prekážkach - a súčasne budete cítiť, že si to všetko parádne užíva, že sa mu to páči, že by veru nemenil za niečo iné. Napríklad za pohodlný a nudný život v papučiach na gauči pred televízorom...

Boh nás najprv oslobodzuje OD. Od nedostatku a neistoty. Od strachu. Od pozemskej žiadostivosti. Robí nás slobodnými, svojimi synmi a dcérami v Synovi. To je prvý predpoklad života naplno. Kým sme otrokmi strachu a túžob, ako by sme mohli naplno žiť?

Tým nás oslobodzuje PRE. To je zmysel slobody. Sme oslobodení pre ohromujúce, dych vyrážajúce dielo Kráľovstva, kde spolu s Ním a v Ňom, v Jeho sile, môžeme budovať, stavať Dom, ktorý pretrvá v Sláve Boha naveky, samotný Nebeský Jeruzalem, ktorým je Cirkev. Je súčasne od Boha a súčasne je aj našim dielom ako spolupracovníkov Boha.

Ak tomuto dielu porozumieme, jeho nádhere, vzrušeniu z toho, že sa podieľame na diele samého Stvoriteľa a Spasiteľa, že z Jeho milosti a v sile Jeho Ducha smieme stvárniť a akoby stvoriť samých seba do nesmrteľnej krásy a vznešenosti a spolu s ostatnými zo seba ako zo živých kameňov, spojených maltou Ducha, môžeme stavať onen Večný Jeruzalem... Potom nás naplní ohromné vzrušenie a radosť.

A tak, ako u športovca obeta a bolesť tréningu je súčasťou tejto jeho pasie, aj u nás sa práca, utrpenie, námaha, obeta i bolesť stávajú súčasťou našej pasie synov a dcér Boha. A nielen kvôli dielu, ale aj kvôli tomu, že nás spájajú s Kristom, ktorý ako prvý prešiel touto cestou. Naša jednota a blízkosť, bratstvo s Ním, spolupatričnosť, tým dosahujú úplne nový level.

Kým budujeme seba, stávame sa podobní Kristovi. Keď však pracujeme s Kristom na Jeho diele a spolu s Ním postupujeme a prežívame aj spoločnú obeť, námahu, ústrky, dokonca nenávisť a prenasledovanie a bolesť, stávame sa účastníkmi Krista.

"Ved' sme sa stali účastníkmi Krista, pravda, ak istotu, ktorú sme mali na počiatku, zachováme pevnú až do konca." (Hebr 3, 14)

"Ale ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení. A myslím, že

utrpenia tohoto času nie sú hodny porovnávania s budúcou slávou, ktorá sa na nás má zjaviť." (Rim 8, 17-18)

V tomto druhom texte Pavol používa tri zvláštne slová:

- *synkleronomos* – „kleronomos“ označuje niekoho, kto niečo dostáva ako dar do vlastníctva. Všeobecne sa toto slovo používa o dedičoch. Predpona „syn“ potom označuje zdieľanie niečoho: označuje niekoho, kto sa s dedičom delí o jeho dedičstvo, zdieľajú sa navzájom. V našom preklade je to onen „spoludedič“.
- *sympaschó* – opäť tá istá predpona „syn“. V tomto prípade označuje niekoho, kto zdieľa s niekým iným jeho bolesti, utrpenia. Je to spolutrpiteľ, sú-druh v utrpení a námahe.
- *syndoxazó* – tá istá predpona teraz označuje slovo „spoluoslávený“ – teda ten, kto má podiel a zdieľa s niekým iným jeho slávu.

Krátko a stručne, ak sme Ježišovi *spolupracovníci* a *spolutrpitelia* v Jeho námahe a obeti na Jeho Diele, potom sme aj jeho *spoludedičia* a *spoluoslávení* s Ním.

"Toho, kto zvíťazí, posadím vedľa seba na mojom tróne, ako som aj ja zvíťazil a zasadol som s mojím Otcom na jeho tróne." (Zjv 3,21)

Podobnosť s Kristom sama k spásu ešte nevedie, ak v sebe nezahŕňa aj podobnosť a jednotu a účasť na Jeho Diele a práci. Bez toho si vlastne ani s Kristom podobní nie sme, nie viac, než je *manekýn oblečený v uniforme podobný vojakovi*.

BYŤ ako Kristus, slobodní a svätí a dokonalí a plní Ducha, je len podmienka toho, aby sme boli schopní KONAŤ to, čo Kristus, PRETRPIEŤ námahu tohto Diela tak, ako Kristus, aby sme na to mali silu a schopnosti. ODMENA Neba a plnosť života však prichádzajú až s touto prácou, až ako odmena za účasť na nej!

"Predstúpil ten, čo dostal päť talentov, priniesol ďalších päť talentov a vrazil: "Pane, päť talentov si mi odovzdal a hľa, ďalších päť som získal." Jeho pán mu povedal: "Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojski do radosti svojho pána." (Mt 25, 20-21)

"Ved' viete, že od Pána dostanete za odmenu dedičstvo. Služte Pánovi, Kristovi!" (Kol 3, 24)

"Videl som mŕtvych, veľkých i malých; stáli pred trónom a otvorili sa knihy. Otvorila sa aj iná kniha, kniha života. A mŕtvi boli súdení z toho, čo bolo zapísané v knihách podľa ich skutkov. More vydalo mŕtvych, čo boli v ňom, aj smrť, aj podsvetie vydali mŕtvych, čo boli v nich, a každý bol súdený podľa svojich skutkov." (Zjv 20, 12-13)

Život je konanie a konanie je život.

Konať s Kristom, hoci to znamená namáhať sa s Kristom, dokonca obetovať sa a trpieť s Kristom, znamená súčasne aj byť s Kristom, žiť s Kristom, byť Jeho účastník, spoludedič. Plnosť práce s Kristom je súčasne aj plnosť života s Kristom. Samo utrpenie sa vtedy stáva rozkošou a blaženosťou - ako keď športovci po krutom tréningu zničení ležia na tráve, smejú sa jeden na druhého a plní radosti si hovoria: *To bol dneska tréning! Ani stáť nevládzem! Paráda!*

Práve toto, že sme spolupracovníci a spolutrpitelia Krista, nás s Kristom zbližuje a zjednocuje a spája. Tak, ako *starých priateľov, ktorí o tom, prečo sú si tak blízki, hovoria: Keby ste vedeli, čo všetko sme my spolu prešli, čo sme spolu dokázali, čo sme museli spolu podstúpiť a vytrpieť! A toto ich spojilo, toto z nich už navždy urobili druhov a priateľov.* S nami a s Bohom je to rovnaké.

Preto nám Boh dal podiel na svojom diele. Skutočnú zodpovednosť za jeho osud. Aby nám dal príležitosť stať sa druhmi a priateľmi Boha, mať podiel

aj na Jeho práci, na Jeho konaní - a teda Živote - a byť tak v Ňom skrze toto všetko zbožštení.

Zapamätajte si:

Nebudeme súdení podľa viery ani spasení len z viery. Viera je podmienka skutkov a konania s Kristom, ale sama osebe neznamená nič.

"Aj diabli veria, a trasú sa!" (Jak 2, 19)

Nebudeme ani súdení podľa toho, čo sme sa stali podobní Kristovi ako osobe. Podobnosť s Kristom, to, že sme plní Jeho Ducha, je nevyhnutná podmienka toho, aby sme dokázali konať a podstúpiť v tomto Diele to, čo Kristus, ale sama osebe na spásu nestačí.

"Nie každý, kto mi hovorí: "Pane, Pane," vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach. Mnohí mi v onen deň povedia: "Pane, Pane, či sme neprorokovali v tvojom mene? Nevyháňali sme v tvojom mene zlých duchov a neurobili sme v tvojom mene veľa zázrakov?" Vtedy im vyhlásim: Nikdy som vás nepoznal; odídte odo mňa vy, čo páchate neprávosť!" (Mt 7, 21-23)

Aká je vôľa Nebeského Otca, ktorej naplnenie je podmienkou vstupu do Kráľovstva - ba ktorej plnením už do Kráľovstva vstupujeme?

"Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život. Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil." (Jn 3, 16-17)

"Toto je dobré a milé pred Bohom, naším Spasiteľom, ktorý chce, aby boli všetci ľudia spasení a poznali pravdu." (1Tim 2, 3-4)

Toto je Božie Dieło. Toto je Otcova vôľa. Spása sveta. Spása všetkých ľudí. Vbudovanie všetkých ľudí do Nebeského Jeruzalema, do Kristovho Tela - Cirkvi, do Krista.

"[Boh] nám dal poznať tajomstvo svojej vôle podľa svojho dobrotivého rozhodnutia, čo si v ňom predsavzal uskutočniť v plnosti času: zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi." (Ef 1, 9-10)

Toto je Božia vôľa. Božie Dieło. Plniť Božiu vôľu znamená stať sa spolupracovníkom Boha na tomto diele - a to nielen naoko, formálne, trochu, ale naplno, úplne, až tak, že neváhame aj drieť, namáhať sa, obetovať sa a trpieť zaň po boku samého Boha a pripadá nám to ako radosť, rozkoš a veľká česť, smieť sa takto podieľať a mať účasť na tomto ohromnom a večnom, nesmrteľnom Diele nášho Boha a Priateľa, Milovaného!

Preto je človek spasený len a jedine zo skutkov. Nijak inak. Z práce, zo spolupráce s Bohom, Kristom. Z ničoho iného. Nijako inak.

"Vidíte, že človek je ospravedlnený zo skutkov, a nie iba z viery." (Jak 2, 24)

Nie zo skutkov *podľa Zákona*. Tie nestačia. Tie totiž hovoria iba to, aký človek má byť, ale sami osebe nevedú k tejto účasti na Božom Diele. Ich dodržaní, bár aj na sto percent, sa spolupracovníkmi Krista nestávame, ešte ani v najmenšom!

"Človek nie je ospravedlnený zo skutkov podľa zákona, ale iba skrze vieru v Ježiša Krista. Aj my sme uverili v Krista Ježiša, aby sme boli ospravedlnení z viery v Krista, a nie zo skutkov podľa zákona, lebo zo skutkov podľa zákona nebude ospravedlnený nijaký človek." (Gal 2, 16)

Až keď nás viera dovedie k nasledovaniu Krista, až vtedy viera vedie k spásu! Práve skrze toto nasledovanie, skrze spoločnú prácu na spoločnom Diele s Bohom, v ktorej sa konečne úplne pripodobňujeme Bohu a dosahujeme zbožštenie, čiže spásu, ktorá neznamená nič iné ani menšie, než byť ako Boh.

"Ak mi niekto slúži, nech ma nasleduje! A kde som ja, tam bude aj môj služobník. Kto bude mne slúžiť, toho poctí Otec." (Jn 12, 26)

"Vy ste vytrvali so mnou v mojich skúškach a ja vám dávam kráľovstvo, ako ho môj Otec dal mne, aby ste jedli a pili pri mojom stole v mojom kráľovstve, sedeli na trónoch a súdili dvanásť kmeňov Izraela." (Lk 22, 28-30)

"Hľa, prídem čoskoro a moja odplata so mnou; odmením každého podľa jeho skutkov." (Zjv 22, 12)

On Je Nebom!

Ty, Pane, si úplne iný svet. V Tebe je Krása, v Tebe je Pokoj. V Tebe je hlboká a dokonalá správnosť všetkého, súlad a harmónia.

"Ved' akú účasť má spravodlivosť na neprávosti?! Alebo čo má spoločné svetlo s tmou?! Aká zhoda je medzi Kristom a Beliarom?! Aký podiel má veriaci s neveriacim?! A ako súvisí Boží chrám s modlami?! A vy ste chrám živého Boha, ako hovorí Boh: "Budem v nich prebývať a medzi nimi chodiť, budem ich Bohom a oni budú mojím ľudom." (2Kor 6, 14-16)

Ale človek musí zažiť, okúsiť, dotknúť sa, aby pochopil tú ohromnú priepasť, tu ohromnú odlišnosť Boha od všetkého svetského.

Niektorí si predstavujú Nebo a Raj ako tento svet, len bez chorôb, hriechu a smrti. "Môžeš žiť navždy v pozemkom raji" hlásajú nielen Jehovovi Svedkovia. Mnohí podobnej vízií veria. Kto nezažil, len ťažko pochopí, že Boh sám je tým Nebom a Kristus sám osebe je tým Rajom a svetom, do ktorého nás povoláva, aby sme v ňom žili naveky. Písmo to tak učí, ale kým človek neokúsi, ťažko je mu prijať to.

"Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. ... Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne. ... Ak niekto neostane vo mne,

vyhodia ho von ako ratolesť a uschne. Potom ich pozbierajú, hodia ich do ohňa a zhoria." (Jn 15, 1.4.6)

Adorácia a vnútorná modlitba v Duchu je to miesto, kde toto ochutnávame. Vrcholom je potom sväté prijímanie Eucharistie, ktoré je vrcholnou formou aj adorácie, aj modlitby. A je ešte omnoho viac.

Z tohoto sa rodí Cirkev, miesto, bunka, enkláva uprostred sveta, kde do tejto skutočnosti vchádzame a žijeme ju, už tu, na Zemi, premenení Kristom, zjednotení v Kristovi, žijúci už teraz v Kristovi, v Nebi.

"Nie je kalich dobrorečenia, ktorému dobrorečíme, účasťou na Kristovej krvi? A chlieb, ktorý lámeme, nie je účasťou na Kristovom tele? Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe." (1Kor 10, 16-17)

Opravdivá Cirkev sa rodí z Krista, pretože *je* Kristom. Bez Eucharistie môžeme byť spolkom, ale nie Cirkvou. *Kristova reč, Božia reč*, zapísaná v Biblii, je pre nás vzácnejšia než zlato, ale je to len reč. Avšak samo *Živé Slovo* sa nám zjavuje a odhaľuje v Eucharistii. Zjavuje sa spôsobom, ktorý nie je možné nijako vysloviť a už vôbec nie *napísať* do nejakej knihy perom atramentom.

"Nenechám vás ako siroty, prídem k vám. Ešte chvíľku a svet ma už neuvidí, ale vy ma uvidíte, lebo ja žijem a aj vy budete žiť. V ten deň spoznáte, že ja som v svojom Otcovi, vy vo mne a ja vo vás. Kto má moje prikázania a zachováva ich, ten ma miluje. A kto miluje mňa, toho bude milovať môj Otec; aj ja ho budem milovať a zjavím mu seba samého." (Jn 14, 18-21)

A stalo sa. V Eucharistii je medzi nami telesne prítomný, aby sa prihováral k *celému* nášmu bytiu, aby sýtil *celé* naše bytie, aby zbožšťoval *celého* človeka vo svojom Tele, v Sebe Samom, v Cirkvi, ktorá je Nebom a tu na zemi jeho prvotinou.

V Jeho Svetle vidím sám seba, starého, úbohého človeka. A viem, že žiadne úsilie z mojej strany na tom nevie nič zmeniť. Jedine Kristus, Jeho Svetlo, žiariace z Jeho Tváre v Eucharistii, má tú moc. Naplňat' sa Ním, vystavovať sa Mu, v čom inom by už len mohla spočívať naša nádej? Ved' kvôli tomu túto formu svojej prítomnosti ustanovil! Dar nezmernej ceny a lásky! Nie div, že ho Diabol tak nenávidí a snaží sa kresťanov od neho čo najviac odtrhnúť!

"Pre mňa je slasťou byť v Božej blízkosti a v Pánu Bohu svoju nádej mať a ohlasovať všetky jeho diela v bránach dcéry sionskej." (Ž 73, 28)

Pred Tvojou Tvárou, Pane, konečne opúšťam seba, svoje ego, konečne ho vyzliekam, pretože v Tebe, v Tvojej láske, nachádzam k tomu odvalu.

Ako kedysi Pavol, cítim v sebe dvoch ľudí. Ten vnútorný, skutočný a krásny, prevláda, keď som s Tebou. Ten druhý, pokrútený a zo sveta, čiha a túži za znova vrátiť a ujať vlády nad telom. A ak sa moja myseľ, Pane, moje srdce vzdiali od Teba, naisto sa mu to aj podarí.

"Vieme, že nik, kto sa narodil z Boha, nehreší, ale chráni ho ten, ktorý sa narodil z Boha, a Zlý sa ho nedotkne. Vieme, že sme z Boha a celý svet je v moci Zlého. A vieme, že prišiel Boží Syn a dal nám schopnosť poznať toho Pravého. A my sme v tom Pravom, v jeho Synovi Ježišovi Kristovi. On je ten Pravý, Boh a večný život." (1Jn 5, 18-20)

"Bdejte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia! Duch je síce ochotný, ale telo slabé." (Mt 26, 41)

"Bez prestania sa modlite." (1Sol 5, 17)

Ty, Pane, si Nebo. Ty si Pokoj. Ty si Plnosť. Ty si svet, v ktorom môžem, v ktorom chcem bývať naveky. Ty si všetko. Ty stačíš, pretože kto je v Tebe, nič mu nechýba, ani si nevie predstaviť, že by mu niečo ešte malo chýbať.

"Ježiš im povedal: "Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť. ... Ja som chlieb

života. ... *Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohoto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta.* ... *Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj. Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa.*" (Jn 6, 35.48.51.55-57)

"A keď som pri tebe, nič pozemské ma neteší." (Ž 73,27)

"Vtedy Peter povedal Ježišovi: "Pane, dobre je nám tu."" (Mt 17, 4)

Priateľstvo? Bratstvo? Láska? Vzťah? Ako to nazvať? Ale slovo, ľudské slovo, by to mohlo vyjadriť? A toto nevyjadriteľné medzi nami a Kristom, to nás uzdravuje, premieňa a zachraňuje.

"A my všetci s odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz." (2Kor 3, 18)

"Preto odložte všetku nečistotu a akúkoľvek zlobu a v tichosti prijmite zasiat slovo, ktoré má moc spasť vaše duše." (Jak 1, 21)

"V tvojom stánku chcem prebývať naveky a skrývať sa pod ochranou tvojich krídel." (Ž 61, 5)

Maličkí Otca

"V tú hodinu pristúpili k Ježišovi učeníci a pýtali sa: "Kto je podľa teba najväčší v nebeskom kráľovstve?" On zavolať k sebe dieťa, postavil ho medzi nich a povedal: "Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva." (Mt 18, 1-3)

Hovorí sa, že kresťania sú ľudia, ktorí nemajú plány do budúcnosti. Iste, majú predstavu, čo by mohli a za daných okolností konať dnes, zajtra, o mesiac. Asi tak, ako o tom hovorí Jakub:

"A teraz vy, čo hovoríte: "Dnes alebo zajtra pôjdeme do toho a toho mesta, pobudneme tam rok a budeme kupčiť a zarábať," — vy predsa neviete, čo bude zajtra s vaším životom! Ved' ste ako para, ktorá sa na chvíľku ukáže a potom zmizne. Namiesto toho by ste mali hovoriť: "Ak Pán bude chcieť, budeme žiť a urobíme toto alebo ono."" (Jak 4, 13-15)

Ak Pán bude chcieť, pôjdeme... A ak nebude chcieť, nepôjdeme... Mame predstavu, ale nie plány. Nie sme naviazaní na nič konkrétne, naše srdce nie je upnuté k žiadnej veci, okrem jednej: nechať sa viesť Bohom, v každej minúte, v každej hodine, každý jeden deň. Vo vedomí, že náš Otec nás povedie cestami, ktoré nepoznáme a ktoré by sme si sami nezvolili.

"A povediem slepých cestou, čo nepoznajú, po im neznámych chodníkoch ich odprevadím." (Iz 42, 16)

Ved' o tom výchova je! Keby dieťa samo vedelo, čo konať a kadiaľ ísť, bolo by dospelé a nepotrebovalo by výchovu otca!

Ale nie je to len o plánoch a dôvere, s akou sa držíme ruky Otca a nechávame sa Ním viesť, zo dňa na deň, v každom okamihu.

Je to aj o tom, že vôbec nehľadíme na seba. *Dieťa sa nezaoberá sebou. Nezaoberá sa tým, čo si o ňom ľudia myslia, ako ho súdia. Robí veci, z ktorých sa iní aj smejú a nevadí mu to. Vie totiž, že je dieťaťom, že nie je ešte veľké. Je malé a nevadí mu to.*

"Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve." (Mt 18, 4)

Časom sme sa stali dospelí, ale nie skutočne. Stali sme sa dospelí na spôsob sveta, dospelí v nafúkanom pyšnom Egu, citlivom na čokoľvek, čo. Ho akože ponízuje. Prijat' to, čím sme, to je pre Ego hrozné poníženie. Vlastne horšie, je to jeho smrť, pretože ak prijmeme to, čím sme, Ego zahynie.

Ak to urobíme, znovu sa staneme dieťaťom. Už nemusím vláčiť na chrbte to hrozné bremeno Ega, jeho malichernej "veľkosti" a "dôležitosti". Miesto

toho prichádza ľahkosť, bezstarostnosť, radosť. Sloboda od seba. Dychtivosť do všetkého, do čoho nás Otec zavedie. Žasnutie. Vnímanie. Prúdenie. *Svet je pieskovisko a život je hra*, s pomocou ktorej nás Otec formuje do podoby Krista. Hráme ju, naplno a zaujato ako správne dieťa. A súčasne bezstarostne a slobodne, lebo je to *len hra*, nič skutočné. Skutočné je Nebo, náš domov, a Otec a Rodina, ktorá na nás čaká i tá, v ktorej už teraz s Otcom žijeme, Cirkev. Ale nie *pieskovisko*. Nie *hra*. Hra sa hrá a mi ju hráme. Sme deti.

Byť ako dieťa znamená byť najmenším možným, pretože *sme* najmenší možní. Vychutnávať si túto svoju malosť, ničotnosť a úplnú bezvýznamnosť. Prečo? Pretože vďaka tomu sme deti. Ale ak sme deti, potom Boha smieme volať Otcom. A ak Boha voláme Otcom, potom On je v našom živote, On je s nami, On je náš. On, ten Veľký, ten Silný, ten Múdry, ten Bohatý. Smieme sa nechať viesť Ním za ruku, i zaspáť v Jeho náručí. Bezpeční, bez strachu a v istote, lebo On je náš Otec.

"O nič nebud'te ustarostení. Ale vo všetkom modlitbou, prosbou a so vzdávaním vďaka prednášajte svoje žiadosti Bohu. A Boží pokoj, ktorý prevyšuje každú chápacosť, uchráni vaše srdcia a vaše mysle v Kristovi Ježišovi." (Flp 4, 6-7)

Byť dieťaťom znamená nemať vôbec žiadne Ego. Nijako a v ničom si nezakladať na sebe. Nemať žiadnu vlastnú veľkosť ani žiadnu hodnotu sami v sebe, iba tú, že sme deti Otca v Nebi. Vôbec nehľadiť na seba, vôbec sa nezaoberať sebou. Neporovnávať sa s ľuďmi, nehľadiť na ich názory a súdy, nehľadať ich chválu a ocenenie, ani si nevšímať ich súdy, posmech a odsúdenie. Prečo? Pretože sme nad tým! Alebo pod tým? Každopádne, mimo toho. Dospelý nerieši veci pieskoviska a dieťa nerieši veci dospelých. Sú to dva oddelené svety.

V tom je paradox kresťanstva, ďalší. Čo do sveta sme dospelí, pretože sme vyrástli zo sveta a dorástli do Božieho synovstva v skutočnom, Božom svete. To z nás ale robí deti, skutočné deti. Ako deti sa vraciame do sveta, ale už len ako na *pieskovisko*. Medzi ľuďmi, ktorí pieskovisko sveta považujú za

smrteľne vážnu vec, my vieme že je to len pieskovisko. To, čo oni považujú za smrteľne vážne záležitosti, o ktoré bojujú a zápasia, my vieme, že sú len *hra*, obyčajná hra. Tam, kde sú oni smrteľne vážni a citliví na seba a svoju dôstojnosť a postavenie a majetok a všetky tie taľafatky, my sme uvoľnení, slobodní a bezstarostní, lebo vieme, že nič také neexistuje, sme malé, *maličké deti* Otca. Oni sú nedospelí a preto sa tvária ako veľkí a nedokážu byť deťmi. My v Bohu dospievame - a čím sme dospelejší, tým viac sme a dokážeme byť tým, čím pred Bohom sme, malými deťmi, dychtivými učiť sa a plnými vzrušenia z hry a slobodnými od akékoľvek ilúzie nejakej inej, vlastnej "veľkosti" a "vážnosti".

"Som slobodný voči všetkým..." (1Kor 9, 19)

"Veď stvorenie túžobne očakáva, že sa zjavia Boží synovia. ... aby malo účasť na slobode a sláve Božích detí." (Rim 8, 19.21)

"Všetko robte bez šomrania a pochybovania, aby ste boli bezúhonní a úprimní, Božie deti bez hany uprostred zvrhľého a skazeného pokolenia, medzi ktorým svietite ako svetlá na svete." (Flp 2,14-15)

A tak, hoci máme nejakú *predstavu* o budúcnosti, nemáme *plány* do budúcnosti. Žijeme prítomnosťou, prúdime prítomnosťou, plní vzrušenia a radosti sa držíme za ruku Otca, nesení na Vlne Ducha, na Jeho mocnom víchre, bez strachu, výskajúc rozkošou a adrenalínom z tejto divokej jazdy s Bohom! Telo, čiže Ego, sme odložili, vyzliekli, už nás nezviaza ani nezaťažuje svojím strachom a ohľadmi a všetkými tými reťazami. Sme voľní, slobodní. Slobodní ako deti. Voľní ako tí, ktorí nemajú nič a patrí im celý svet.

"... ako neznámi, a predsa dobre známi, akoby zomierajúci, a hľa, žijeme, ako trestaní, ale nie usmrtení, akoby smutní, no vždy sa radujeme, ako chudobní, a mnohých obohacujeme, akoby sme nič nemali, a pritom nám všetko patrí." (2Kor 6, 9-10)

*"Oblečte si Pána Ježiša Krista; a o telo sa nestarajte podľa jeho žiadostí."
(Rim 13, 14)*

Sme voľní! Sme slobodní! Plní života. Plní radosti. Plní vzrušenia. Prebudení. Skutoční. Bezstarostní. Malí v sebe, ale mocní v Bohu. Nič nemáme a všetko nám patrí. Sme deti. Deti Boha. Deti Ducha. Dedičia Života. Domáci Boha, synovia Neba. Kresťania. Katolíci. Najšťastnejší a najviac obdarení spomedzi všetkých ľudí na celom širom svete.

"A počul som hlas z neba; bol ako hukot veľkých vôd a rachot mocného hromobitia. Hlas, ktorý som počul, znel, ako keď gitaristi hrajú na svojich gitarách. A spievali čosi ako novú pieseň pred trónom, pred štyrmi bytosťami a pred starcami. A tú pieseň sa nemohol nik naučiť, iba tých stoštyridsaťštyritisíc vykúpených zo zeme. To sú tí, čo sa nepoškvrnili so ženami, lebo sú panici. Tí nasledujú Baránka, kamkoľvek ide. Oni sú vykúpení z ľudí ako prvotiny Bohu a Baránkovi. V ich ústach sa nenašla lož: sú bez škrvny." (Zjv 14, 2-5)

Apoštolát

Evanjelizácia sa podobá rýchlovarnej kanvici. Alebo mikrovlnke. Alebo televízoru. Vysávaču. Internetu. Kedysi ich nemal nikto. Dnes to má každý. Považujeme to za samozrejmu nevyhnutnosť a žiť bez toho by nám pripadalo prinajmenšom ťažšie, dokonca omnoho ťažšie. Presvedčili sme sa totiž, že tie veci sú naozaj užitočné a že sa s nimi žije lepšie, než bez nich.

S Bohom je to rovnaké.

Často sa snažíme ľuďom hovoriť, že majú veriť v Boha, že majú chodiť do kostola. Ale prečo by mali?

Ježiš to hovorí:

"*Vy ste soľ zeme. Ak soľ stratí chuť, čím ju osolia? Už nie je na nič, len ju vyhodíť von, aby ju ľudia pošliapali. Vy ste svetlo sveta. Mesto postavené na návrší sa nedá ukryť.*" (Mt 5, 13-14)

Byť kresťanom znamená, že všade je temnota, ale my sme vo svetle. Všade je mdlo, ale my sme plní chuti. Žijeme a v porovnaní s nami ostatní sú ako mŕtvi.

Ľudia to vidia a pýtajú sa: Ako to, odkiaľ to je, prečo si taký iný, aké je tvoje tajomstvo?

Apoštolát je potom už len komentárom: Mám to od Krista Boha (a to je zvestovanie Krista a svedectvo o Ňom) a získal som to od Neho tak a tak (zvestovanie Evanjelia, delenie sa so svojou osobnou skúsenosťou uplatnenia Evanjelia a jeho postupov a "technológie" v mojom živote). Oboje je svedectvo. Svedectvo o *Osobe* a svedectvo o *návode* na život s Ňou.

Aj u farskej evanjelizačnej bunky prvou formou a prvým krokom evanjelizácie nie je to, že slúži *oikosu*, ani to, že sa zaň modlí. Prvým krokom apoštolátu u nej je, že *je Božia*. Že je bunkou Kráľovstva. Žije sa v nej Boží život a žijú v nej deti Boha, a to všetko v radosti, pokoji, kráse, plné Božieho Ducha a Božieho dobrodružstva.

Toto svetlo potom priťahuje ľudí sveta *ako pouličná lampa muchy a nočné motýle*. Ľudia túžia po svetle. Každý jeden. Ak svetlo uvidia, prídu.

Preto sa hovorí, že dnes potrebujeme *svätcov v džínsoch*. Nielen svätých kňazov a rehoľníkov, pretože k ním je pre väčšinu ľudí ťažké sa pridať. Väčšina ľudí nie je povoláná ku kňazstvu či do rehole. Ale svätým má byť každý katolík, každý kresťan. Je to sama jeho definícia.

"*Preto, svätí bratia, účastníci nebeského povolania, hľadte na Ježiša, apoštola a veľkňaza nášho vyznania.*" (Hebr 3, 1)

Svätý, čiže plný Božieho Života. Diet'a Boha, plné radosti, slobody, bezstarostnosti. Božia rodina, zhmotnená v malom spoločenstve, v bunke v rámci farnosti. Žiariaca do sveta ako maják.

Najprv musíme sami uveriť, sami sa obrátiť, sami prijať Ducha a v ňom Nový Život od Boha.

"Hľa, ja na vás zošlem, čo môj Otec prisľúbil. Preto zostaňte v meste, kým nebudete vystrojení mocou z výsosti!" (Lk 24, 49)

A touto mocou nie je ani tak moc *chariziem* a *zázrakov*, ako skôr moc samého *nového Života* v Duchu Svätom.

"Rukami apoštolov sa dialo množstvo znamení a divov medzi ľuďom. Všetci svorne zotrvali v Šalamúnovom stĺporadí. Ale nik iný sa k nim neodvážil pripojiť, no ľud ich velebil a čím ďalej, tým viac pribúdalo veriacich Pánovi; veľké množstvo mužov a žien." (Sk 5, 12-14)

Musíme sa sami stať Cirkvou, spoločenstvom, hoci len dvoch, troch na začiatok, malým, ale skutočným, skutočným stelesnením *communia*, spoločenstva a jednoty Cirkvi, ako hovoril sv. pápež Ján Pavol II., skutočnou Božou Rodinou, jej bunkou tu a teraz.

"Lebo kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi." (Mt 18, 20)

Veď ako by sme inak mohli dávať to, čo sami ešte nemáme? Vovádzať tam, kde sme ešte sami nevošli?

"Beda vám, zákonníci, lebo ste vzali kľúč poznania! Sami ste nevošli, a tým, čo chceli vojsť, ste zabránili." (Lk 11, 52)

Ak sami ešte neveríme a nežijeme, potom sme veru ako zákonníci a farizeji. Miesto života hlásame *povinnosti a bremená zákona*, ohlasujeme *mŕtvu literu* tam, kde má byť Živý Duch, plnosť Života v Bohu. Divíme sa, že ľudia

pred tým utekajú? A predsa, koľkí si myslia, že apoštolovať znamená niekoho presvedčať, aby začal čosi robiť či dodržiavať?

Apoštolát je svedectvo o Živote. Apoštolát je delenie sa so Životom. Odovzdávanie Života. Vovádzanie do Života. V strede je vždy Život. Závideniahodný. Ktorého zdrojom je *Kristus*, Boh. Spôsobom, ako ho prijať, je *Evanjelium*. Ale stále je to o Živote.

Byť kresťanom? Apoštolovať, evanjelizovať? Nič ľahšie. Ži závideniahodný život, radostne, otvorene, pred tvárou celého sveta - veď to nie je niečo, za čo by sme sa s rozpakmi hanbili - a deľ sa s ním s ostatnými ľuďmi okolo seba, v tej istej otvorenej radosti, ako odpoveď na ich záujem, zvedavosť, otázku o tom, odkiaľ sa v nás ten prekypujúci život berie!

Modlitba za *oikos* je dôležitá. Aj radostná služby lásky, veď to ani nie je niečo navyše, ale jedna z foriem, ktorými sa náš nový život navonok prejavuje, robili by sme to s radosťou tak či tak. Ale to prvé a najdôležitejšie je, že žijeme. Žijeme, svietime a oplývame chuťou v *mdlom, šerom a mŕtvom svete*. Preto nás ľudia budú počúvať a nasledovať.

"Ešte chvíľku a svet ma už neuvidí, ale vy ma uvidíte, lebo ja žijem a aj vy budete žiť." (Jn 14, 19)

"Ježiš im povedal: "Vari môžu svadobní hostia smútiť, kým je ženích s nimi?" (Mt 9, 15)

"*Toto hovorí Pán zástupov: V tých dňoch sa chopí desať mužov z národov všetkých jazykov, chopia sa okraja odevu júdskeho muža a povedia: "Pôjdeme s vami, lebo sme počuli, že s vami je Boh."*" (Zach 8, 23)

Apoštolát je veľmi podobný hoci aj *misii Európanov medzi domorodcami*, ako ju vidíme v histórii. Už len sama naša *prítomnosť* vo svete, naša odlišnosť od sveta a, povedzme si to rovno, vyspelosť, ktorú v Bohu a od Boha máme, Duch, ktorým sme naplnení, život, ktorý žijeme, zvyky a zásady, ktorých sa držíme, toto všetko úplne stačí. Sme vo svete doslova

a do písmena zástupcovia inej kultúry, iného sveta, inej civilizácie, tej Božej, omnoho vyspelejšej. Rozruch z toho tvorí 90% apoštolátu. Slovný komentár a vysvetľovanie je potom oných zvyšných 10%.

Len skutočné deti Boha však niečo také dokážu!

Pojednanie o zrkadlách

Milujem Pána, lebo ma zahŕňa dobrodeniami. Nie svetskými, ale samým sebou.

Možno niekto povie: Ale nie je takáto láska sebecká?

Mohla by byť. Keby sa sústredovala na pozemské dary a nie na Darcu. Ale ak je darom sám Boh, potom Darca aj Dar sú jeden. Milovať Dar znamená milovať Darcu.

Rovnako milovať Darcu znamená milovať Dar. Ako inak? Ak by sme milovali preto, aby sme niečo dostali, potom by to bola vypočítavosť a nie láska. Ale ak milujeme preto, že sme boli obdarovaní, potom je to vd'ačnosť. Ako by mohla byť láska nevďačná? Ako by mohla ignorovať dar Milovaného?

Tak, ako oslavujeme a uctieваме Boha v Jeho dielach, Márii, anjeloch a svätých – a bola by to urážka Boha, keby sme ignorovali Jeho majstrovské diela, diela Jeho lásky a milosti, tak milujeme aj Boha v Jeho daroch a hlavne v Jeho Dare, ktorým je On sám. Bola by to urážka Boha, keby sme ignorovali Jeho darovanie sa a snažili sa Ho akože milovať nejakú tak, že by sme si vôbec nevšimli Jeho lásku k nám.

"My milujeme, pretože on prvý miloval nás." (1Jn 4, 19)

"Ale Boh, bohatý na milosrdenstvo, pre svoju nesmiernu lásku, ktorou nás miluje, hoci sme boli pre hriechy mŕtvi, oživil nás s Kristom — milosťou ste spasení — a s ním nás vzkriesil a daroval nám miesto v nebi v Kristovi Ježišovi." (Ef 2, 4-6)

Je to *vd'ačná láska*, ktorou my, ľudia, milujeme Pána a nadovšetko.

"Ved' ak budem toho hoden, som hneď pripravený, dokonca aj svoju dušu obetovať bez váhania a veľmi ochotne pre jeho meno. Dávam prednosť vydať sa až na smrť, ak by mi to Pán dovolil, pretože ja som mu veľkým dlžníkom." (sv. Patrik)

Pri pozemských daroch je blažený, kto pohnutý darom nechá dar za sebou a vidí Darcu a uteká vd'ačne k Darcovi. Ak ale žijeme Novú Zmluvu, potom sám Boh je Darom i Darcom a oboje je jedno. Vidíme, vnímame Ho len preto, že sa nám daroval. A milujeme Ho ako Darcu len preto, že nám ako Dar daroval seba a spoločenstvo so sebou.

Výsledkom je jednota, splynutie, *nebeský valčík* milovaného a Milovaného. Milovaní milujeme, obdarovaní sa darujeme. To je Trojičný Život tak, ako ho žije aj Syn vo svojom Otcovi od večnosti. A teraz sme doň aj sami vytiahnutí.

Boha tak kontemplujeme v Jeho darovaní sa, kontemplujeme Ho sami v sebe, pretože je v nás.

"Ved' ako tí, čo vidia slnko v zrkadle, hoci neupierajú oči priamo na nebo, nevidia slnko v lesku zrkadla ináč ako tí, čo hľadajú do slnka na jeho dráhe, tak aj vy. Aj keď nemáte dosť sily pozorovať a vidieť neprístupné svetlo, ak sa vrátite k tomu, ktorý vo vás od počiatku vytvoril pôvabnú krásu svojho obrazu, máte v sebe, čo hľadáte." (sv. Gregor Nyssenský)

"Teraz vidíme len nejasne, akoby v zrkadle, no potom z tváre do tváre. Teraz poznávam iba čiastočne, ale potom budem poznať tak, ako som aj ja poznávaný." (1Kor 13, 12)

My sami sme tým zrkadlom, v ktorom sa zrkadlí Boh, pretože sa nám daroval a tak Ho môžeme vidieť teraz ešte nie ako Darcu, ale ako Dar. Nie priamo, ale v zrkadle. Potom aj priamo. Potom aj ako Darcu. Ale už teraz Ho vidíme ako Dar v zrkadle, ktorým sme my sami - my o bratia a sestry okolo nás, ak žijú to isté.

Je iste dobré prijímať Boha, ktorý sa nám v nepochopiteľnej láske a milosrdenstve ponúka ako Ženích neveste. Je isté dobré pozerat' sa na seba, ale len ako na zrkadlo. Nie kvôli sebe, ale aby sme na sebe a v sebe videli odraz Boha.

"A neviete, že vaše telo je chrámom Ducha Svätého, ktorý je vo vás, ktorého máte od Boha, a že nepatríte sebe? Draho ste boli kúpení. Oslavujte teda Boha vo svojom tele." (1Kor 6, 19-20)

A ničím nemôžeme ani viac osláviť Boha, než tým, že sme takýmto Jeho zrkadlom, takže môžeme povedať o sebe a Kristovi to samé, čo Kristus hovorí o sebe a Otcovi:

"Kto vidí mňa, vidí Otca." (Jn 14, 9)

Ak milujeme Pána, ak s Ním žijeme, neexistuje viac dilema medzi "ja" a "Ty". On sa zjavuje vo mne tým, že ma naplňa a pretvára na svoj obraz. Oslavuje sa vo mne tým, že sa stávam zrkadlom, v ktorom ľudia môžu uvidieť Boha a Jeho krásu a svetlo. A ja sám sa stávam miestom, kde je oslávený Boh. Keď hľadím na seba, vidím Boha. Keď konám, koná Boh. Tak ako zrkadlo, u ktorého vidieť zrkadlo znamená vidieť toho, kto sa v ňom zrkadlí. Ale to neznamená, že nevidíme zrkadlo. Len zrkadlo a obraz v ňom sú jeden, v dokonalej harmónii. Zrkadlený je jasne vidieť v zrkadle a zrkadlo je dokonalé sebou, keď zrkadlí zrkadleného. Tak je to s nami, kresťanmi, a s Kristom.

"Keď niekto hovorí, tak len ako Božie slovo; keď niekto slúži, tak len z moci, ktorú uštedruje Boh, aby bol vo všetkom oslávený Boh skrze Ježiša Krista." (1 Pt 4,11)

Tak presne, ako to bolo s Kristom a Jeho Otcom, kde Otec zjavil samého seba v Kristovi Ježišovi.

"On je obraz neviditeľného Boha, prvorodený zo všetkého stvorenia." (Kol 1,15)

"Ježiš im vravel: "Veru, veru, hovorím vám: Syn nemôže nič robiť sám od seba, len to, čo vidí robiť Otca. Čo robí Otec, to robí podobne aj Syn. Ved' Otec miluje Syna a ukazuje mu všetko, čo sám robí; a ukáže mu ešte väčšie skutky ako tieto, aby ste sa čudovali." (Jn 5, 19-20)

"Ja som ťa oslávil na zemi: dokončil som dielo, ktoré si mi dal vykonať." (Jn 17, 4)

Blahoslavený človek, ktorý v sebe vidí Boha a keď hľadá na seba, vidí Boha v sebe a seba v Bohu. Blahoslavený človek, ktorý je zrkadlom Boha a Boh sa v ňom zrkadlí a cez toto zrkadlenie je v ňom skutočne prítomný ako bol s je Otec v Kristovi a Kristus v Otcovi.

"Verte mi, že ja som v Otcovi a Otec vo mne. Ak nie pre iné, aspoň pre tie skutky verte!" (Jn 14, 11)

"Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne." (Jn 15, 4)

"Veru, veru, hovorím vám: Aj ten, kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám, ba bude konať ešte väčšie, lebo ja idem k Otcovi. A urobím všetko, o čo budete prosiť v mojom mene, aby bol Otec oslávený v Synovi. Ak ma budete prosiť o niečo v mojom mene, ja to urobím." (Jn 14, 12-14)

Boha môžeme tu, na Zemi, vidieť len tak, že Mu dovolíme zrkadliť sa v nás. Prijat' Ho môžeme len tak, že sa premeníme v Neho, ktorého prijímame. Božím zjavením je Vtelenie. Vtedy v osobe človeka Ježiša Krista. Dnes Jeho vtelenie vo mne. V tebe. V nás, ako v spoločenstve – tele Cirkvi. Môžeme Ho vidieť len vteleného, zatiaľ. Alebo nielen zatiaľ?

Nie je nakoniec to isté podstatou aj Neba?

"Keď sa teda mením na Boha a on ma spája so sebou, potom, u živého Boha, niet medzi nami rozdielu... Niektorí ľudia si predstavujú, že uvidia Boha, akoby on stal tam a oni tu, ale to nebude tak. Boh a ja sme jedno. Poznávaním Boha sa približujem k nemu. Láskou ho prenikám." (majster Ján Eckhart)

Luther kedysi povedal: *"Kresťanstvo nie je nič iné ako ustavičný cvik v cítení toho, že nemáš hriechu, hoci hrešíš, že však tvoje hriechy sú prehodené na Krista."* Je to smutný výrok. Našťastie, kresťanstvo je niečo omnoho zázračnejšie a nádhernejšie!

V skutočnosti kresťanstvo je neustály návyk toho, že hoci sme ľudia, môžeme v sebe a na sebe zrkadliť Boha, ktorý sa stal Darom a sami sa tak stavať Tým, koho zrkadlíme. A že práve toto je tá forma a podoba lásky a oslavy Boha, ku ktorej sme boli v krste predurčení: Milovať Boha v sebe a na sebe, oslavovať Boha v sebe a na sebe, sebou, uctievať Darcu ocenením a prijatím Daru, vďačnosťou srdca, vďačnou láskou.

Naozaj, Boh je veľký a zázračný a miluje nás! Amen!

Zbrane Boha

My, každý z nás, sme Božou zbraňou v boji o spásu sveta. My sme tým kúskom kvasu. My sme tým horčičným semienkom. Každý jeden obrátený a Ducha plný učeník Pánov. Pán nás rozsieva do sveta ako armáda výsadbárov. Alebo ako míny či kazetové bomby. Ako tajná služba agentov. Ako roľník dobré semeno. Cez nás je svet infiltrovaný Bohom. A spôsob, akým bojujeme, je svedectvo a učeníctvo.

"Neviete, čo hovorí Písmo o Eliášovi? Ako sa žaluje Bohu na Izrael: "Pane, tvojich prorokov pozabíjali, tvoje oltáre zborili. Len ja sám som ostal; a aj na môj život striehnu." A čo mu odpovedá Boh? "Ponechal som si sedemtisíc mužov, ktorí nezohli kolená pred Báloom." (Rim 11, 2-4)

Preto najdôležitejšia vec je zotrvať v Pánovi. Byť v Ňom. Plný Jeho. Plný Jeho Života, čiže Jeho Ducha. Ostatné - reč, zázraky, charizmy, - sa už potom pridá, pravým spôsobom v pravom čase. Ostatné príde samo, len ak sme pevne zakorenení v Kráľovstve.

"Je ako strom zasadený pri vode, čo prináša ovocie v pravý čas, a jeho lístie nikdy nevädne; darí sa mu všetko, čo podniká." (Ž 1, 3)

"Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše." (Mt 6, 33)

Je dôležitejšie zotrvať v Pánovi, než uvažovať o tom, čo budeme a ako konať či hovoriť.

"Nestarajte sa, ako a čím sa budete brániť alebo čo budete hovoriť, lebo Duch Svätý vás v tú hodinu poučí, čo treba hovoriť." (Lk 12, 11-12)

Ani sa nesústreďujme na to, čo ideme robiť, na ľudí pred sebou a na prácu. Nejdeme predsa agitovať či násilne niekoho prehovárať! Najdôležitejšie je, aby sme my sami boli v Pánovi, v Ňom žili Jeho Život, pred Ním a Jemu konali, čo konáme, v neprestajnom tanci lásky a pohľade kontemplácie. Aby náš život prebiehal len medzi nami a Ním. Ak takto budeme žiť a konať, ovocie príde samo, nie z našej moci, ale z Božej.

"S Božím kráľovstvom je to tak, ako keď človek hodí semeno do zeme; či spi alebo vstáva, v noci či vo dne, semeno kličí a rastie a on ani o tom nevie. Zem sama od seba prináša úrodu: najprv steblo, potom klas a napokon plné zrno v klase." (Mk 4, 26-28)

"... s očami upretými na Ježiša, pôvodcu a završiteľa viery." (Hebr 12, 2)

Pred Ním a v Ňom mladneme do zrelosti a dospelosti Boha.

"... aby si sám pripravil Cirkev slávnú, na ktorej niet škvrny ani vrásky, ani ničoho podobného, ale aby bola svätá a nepoškrvená." (Ef 5, 27)

Len musíme do Neho vojsť, zostať v Ňom a už z Neho neodísť.

"A my, čo sme uverili, spoznali sme lásku, akú má Boh k nám. Boh je láska; a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom." (1Jn 4, 16)

"Ale z Božej milosti som tým, čím som, a jeho milosť nebola vo mne márna. Ved' som pracoval viac ako oni všetci, vlastne ani nie ja, ale Božia milosť so mnou." (1Kor 15, 10)

Takýto život sa celý stáva liturgiou, uctievaním a klaňaním sa, jednotou dvoch milencov, spojených už navždy v jednom Tele Manželky Baránkovej.

Stačí len...

"Ved' ja som Pán, tvoj Boh, ja som ťa vyviedol z egyptskej krajiny; otvor si ústa a ja ti ich naplním." (Ž 81, 11)

Je to presne tak jednoduché.

Zatvorených nás drží strach. Nedôvera. Ego, túžiace uchovať, zachrániť si to prázdno v sebe, pretože si myslí, že je to niečo vzácne, niečo jeho. Asi ako keby si pacient chránil svoju chorobu, lebo je podstatou jeho identity pacienta a on žiadnu inú nemá a keby stratil chorobu a prestal byť pacientom, tak by vlastne zomrel, zanikol, prišiel o všetko. A akosi mu nedochádza, že by sa v skutočnosti stal zdravým človekom - ktorým bol prv, než sa stal pacientom a ktorý je jeho pravou identitou. Tak je to s nami, s hriechom a Egom, ktoré z hriechu vyrastá a stotožňuje sa s ním.

Viera nás otvára. Viera ako uvedomenie si. Osvietenie. Prebudenie. Okamih onoho "Naozaj!" Naozaj je to tak! Naozaj sa to dá!

"Čuj, dcéra, a pozoruj, nakloň svoj sluch, zabudni na svoj ľud a na dom svojho otca. Sám kráľ zatúžil za tvojou krásou; on je tvoj pán, vzdaj mu poklonu. Dcéry z Týru ti prinesú dary a o tvoju priazeň sa budú uchádzať veľmoži národa. Veľmi vznešená je dcéra kráľovská vnútri, jej odevom sú zlaté tkanivá. V pestrom rúchu ju vedú ku kráľovi; za ňou ti privádzajú panny, jej družice. Sprevádza ich jasot radostný, tak vstupujú do kráľovského paláca." (Ž 45, 11-16)

"A do pokoja vchádzame my, čo sme uverili." (Hebr 4, 3)

Naozaj je to pokoj. Príčina nepokoja, Ego a hriech, totiž ostali za nami. Asi ako keď prevrátite silikónovú formu na pečenie. Čo bolo vnútri, je zrazu na povrchu. A čo bolo vpredu, je zrazu vzadu. Ego, svet, hriech, všetko je zrazu za nami, zanechané a opustené. Ostáva Boh, len Boh, pred nami a my k Nemu.

Tak veľká je posvätnosť tej chvíle, ktorá bude našou večnosťou, že mlknu všetky slová i samé myšlienky a túžby. Ostáva len Boh, ktorý všetko osvecuje a naplňa a pokoj plnosti.

"To je miesto môjho odpočinku naveky; tu budem bývať, lebo som túžil za ním." (Ž 132, 14)

Stačí otvoriť ústa duše a Pán nás naplní. Nedumať. Nešpekulovať. Nekomplikovať. Nepochybovať. V detskej prostote.

Ona je našou silou. Slabosť dieťaťa, plného sily Boha, plného planúcej sily Božieho Života. Takto a takýto sme zbraňami Boha.

"Božie deti bez hany uprostred zvrhého a skazeného pokolenia, medzi ktorým svietite ako svetlá na svete." (Flp 2,15)

"Vtedy bude vlk bývať s baránkom a leopard spočívvať s kozliatkom; i teliatko a lev a krmny vól budú spolu a drobný chlapček ich bude zavracať. ... Nemluvňa sa bude hrať nad dierou hada, do jamy vretenice siahne rukou odkojenča." (Iz 11, 6.8)

"A ovocie spravodlivosti sa zasieva v pokoji pre tých, čo šíria pokoj." (Jak 3, 18)

Už nie je žiadne pre. Žiadne proti. Len trvajúca Prítomnosť Prítomného. Skočil sa boj. Vošli sme do Pokoja a Pokoj vošiel do nás. Stačí ísť a ídeme. Stačí konať a konáme. V pokoji a bez vnútorného boja či námahy vôle. Ako *lod' kľzajúca po zrkadle jazera, nesená vánkom Ducha.*

"Je dokonané." (Jn 19, 30)

"Kedysi ste ani ľuďom neboli, a teraz ste Boží ľud; vy, čo ste nedosiahli milosrdenstvo, teraz ste milosrdenstvo dosiahli." (1Pt 2, 10)

"A tú pieseň sa nemohol nik naučiť, iba tých stoštyridsaťštyritisíc vykúpených zo zeme." (Zjv 14, 3)

Všetko toto na nás čaká, na dosah ruky, hotové a pripravené. Stačí uveriť. Stačí vierou napriahnuť ruku. Stačí otvoriť ústa duše, ústa bytia a On nás naplní.

Nič vlastné. Všetko Jeho. Všetko Jeho naše. Konečne naplno sebou. Všetko na svojom mieste. Na ničom ostatnom viac nezáleží. Nič ostatné viac nie je. Je dokonané.

Je to zvláštna predstava. O nič neusilovať. Usilovať neusilovaním. Bojovať nebojovaním, zápasit' pokojom. Premôcť ťarchu sveta ľahkosťou ducha zbaveného reťazí.

"A dám vám nové srdce a nového ducha vložím do vás; odstránim z vášho tela kamenné srdce a dám vám srdce z mäsa. Svojho ducha vložím do vášho vnútra a spôsobím, že budete kráčať podľa mojich nariadení, zachovávať

moje výroky a plniť ich. Budete bývať v krajine, ktorú som dal vašim otcom, a budete mojím ľuďom a ja budem vašim Bohom." (Ez 36, 26-28)

Prijat' a zanechať

"Keď Jána uväznili, Ježiš prišiel do Galiley a hlásal Božie evanjelium. Hovoril: "Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte evanjeliu." (Mk 1, 14-15)

Kajajte sa. *Metanoiete*. Zmeňte svoje myslenie. Nie povrchné, ale v hĺbke, samo svoje najhlbšie presvedčenie, svoj základný životný postoj. Svoje srdce.

"Lebo ak svojimi ústami vyznávaš: "Ježiš je Pán!" a vo svojom srdci uveríš, že Boh ho vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený. Lebo srdcom veríme na spravodlivosť a ústami vyznávame na spásu." (Rim 10, 9-10)

Prijat' a zanechať. Dva rozmery tejto premeny myslenia.

Prijat' to, čo Boh ponúka. *A zanechať* to, od čoho nás povoláva k sebe.

Ak naozaj zanechávame svet a veci sveta, potom už viac niet v našom živote zapierania sa. Zapierať sa môže len človek, ktorý si odopiera niečo, čo stále miluje a čoho sa stále drží. Ak ale niečo zanecháme, potom to ostalo za nami. Opustili sme to. Je to za nami, zabudnuté a opustené. Už sa k tomu nevraciam. Už to nemilujeme ani viac nechceme.

"Nemilujte svet, ani to, čo je vo svete. Ak niekto miluje svet, nie je v ňom Otcova láska." (1Jn 2, 15)

Jedlo, pitie, majetok, uznanie ľudí, moc, postavenie, svet,... Ak by sme to stále milovali, potom by v našich údoch stále zúrila rozpor a boj. Potom by sme alebo kapitulovali pred svetom, ako to robia mnohé sekty, ktoré Krista

poznajú aj oslavujú, ale len ako zástupy, ako ľudia tohto sveta, milujúci svet a túžiaci, aby aj Kristus Boh bol služobníkom sveta a dal im to, čomu hovoria "požehnaný život". Alebo, ak ešte nekapitulujeme, tak je to stále o zápase a zapieraní sa, o drine, námahe a odriekaní.

Je v tom obrovský rozdiel medzi: ‚Chcem to, milujem to, záleží mi na tom – a teraz si to musím odopierať, pretože to tak učí Evanjelium!‘, a medzi: ‚Toto? Už ma to nezaujíma ani netrápi. To som už zanechal, už je to za mnou, skončilo to...‘

Až keď konečne pustíme svet aj či je v ňom, sme konečne slobodní pre Krista. A namiesto zápasu sa rozlieva pokoj, namiesto smútku odriekania radosť Božia.

"Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom." (Lk 14, 33)

Ale ako inak zanechať to všetko, než tak, že v srdci *prijmeme* to nové?

Bojíme sa smrti. Ale len dovtedy, kým neprijmeme Nebo ako svoj domov a vlasť. Od toho okamihu sme už mŕtvi. Už sme zomretí. Každý ďalší deň nášho pobytu na zemi je už len akoby niečo navyše, na dlh. Či skôr bremeno navyše. Nepatríme sem už. Smrť nás už nijako nedesí ani neprekvapuje. Ako by mohla smrť desiť mŕtveho? Ak by nastala hoci aj hneď teraz, prijmeme ju až s akýmsi ul'ahčením. Veď to bude znamenať, že vďaka nej veci konečne západnú na svoje miesta. Naše srdce aj myseľ už žijú vo večnosti, len telo ešte akosi nepatrične stále mešká na zemi. Smrť znamená, že konečne sa aj telo pridá k mysli a srdcu a my budeme konečne znova úplní a zjednotení a doma. Keby sme milovali svet, potom by nás smrť desila. Ale ak sme prijali Dedičstvo v Nebi a preň zanechali svet, potom už sme *mŕtvi*. Mŕtvi *svetu* a živí *Bohu*. Smrť tela už len aj navonok zavŕši to, čo sa vnútri odohralo už dávno.

"Veď pre mňa žiť je Kristus a zomrieť zisk. Ale ak žiť v tele znamená pre mňa plodnú prácu, neviem, čo si vyvoliť. Oboje na mňa dolieha: túžim zomrieť a

byť s Kristom, a to by bolo oveľa lepšie, ale zostať v tele je zasa potrebnéjšie pre vás." (Flp 1, 21-24)

"Ved' vieme, že keď sa tento stánok — náš pozemský dom rozpadne, máme od Boha príbytok nie rukou zhotovený, ale večný dom v nebi. Lebo v tomto vzdycháme a túžime obliecť si naň svoj nebeský príbytok, ... Sme však plní dôvery a radšej sa chceme vzdialiť z tela a bývať u Pána." (2Kor 5, 1-2.8)

Alebo bolesť a utrpenie.

"Sám Duch spolu s naším duchom dosvedčuje, že sme Božie deti. Ale ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení." (Rim 8, 16-17)

Ak milujeme svet a jeho pohodlie, desí nás predstava námahy a driny pre Krista a odriekania si pohodlia a zábavy sveta. A čo potom mučeníctvo!?

Ale ak sme toto všetko zanechali a opustili, je to za nami... a súčasne už srdcom a mysl'ou žijeme v Nebi a milujeme život a veci nebeské, potom nás ani toto viac nedesí.

Je to jednoducho cena, ktorú musíme zaplatiť za to, aby aj naše telo mohlo byť tam, kde už prebýva srdce, a už nie vo viere a zábleskoch, ale v plnosti nazerania. Neprijemnosť, ktorou proste treba prejsť. Nič viac v tom už pre nás nie je.

Prijali sme to. V okamihu, keď sme to prijali, už to nie je strašiak. Len niečo, čo musí byť urobené, aby sme mohli odísť domov, do Neba. Nie je to nič príjemné - ale to ani väčšina pozemských prác, ktorými budujeme pozemské diela. Je to jednoducho práca, ktorú treba urobiť, treba tým prejsť a basta. Nie je v tom už ani žiadne odriekania sa, žiadne premáhanie sa, žiadne hrdinstvo. Je to cena, tak teda sem s ňou, nech ju zaplatíme, aby sme to čím prv mali za sebou a mohli domov, do Neba.

"Brat vydá na smrť brata a otec dieťa. Deti povstanú proti rodičom a pripravia ich o život. Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený." (Mt 10, 21-22)

Kým neopustíme svet a neprijmeme Nebo za svoj domov a vlasť, dovtedy je naše srdce rozpoltené, dovtedy v nás zúri boj, dovtedy plniť požiadavky Evanjelia je pre nás drinou a ťarchou a obetou a odriekaním a zápasom a utrpením.

Keď sa obrátíme a zmeníme svoje myslenie, keď Nebo prijmeme za svoj domov a vlasť a v srdci zomrieme svetu, sme preň už mŕtvi, už sme ho nechali za sebou ako tí, ktorí už odišli, odsťahovali sa, potom je zrazu všetko ľahké a prirodzené.

"Lebo láska k Bohu spočíva v tom, že zachovávame jeho prikázania. A jeho prikázania nie sú ťažké." (1Jn 5, 3)

Milujeme Boha, milujeme Nebo, svet je už za nami, na veciach sveta nám už nezáleží. Ostali zabudnuté. Sme znovu opäť celiství, nerozdelení, úplní, z jedného kusa, ako by povedal Tolkien. Všetko je späť na svojom mieste, všetko je správne a tak, ako má byť. Nič s ničím nezápasí, nič ničomu neodporuje. Je, ako má byť. Sme mŕtvi svetu a žijeme Bohu. Nič nás už nedesí. Čas strachu, rozpoltenosti, rozdvojenosti, neistoty, sa skončil. Sme úplní. Sme slobodní.

"V láske niet strachu, a dokonalá láska vyháňa strach, lebo strach má v sebe trest, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske." (1Jn 4, 18)

"[Kristus] vyslobodil tých, ktorých celý život zotročoval strach pred smrťou." (Hebr 2, 15)

Sme konečne vykúpení. Vykúpení zo zeme. Vykúpení to starého pozemského života.

"Ved' viete, že zo svojho márneho spôsobu života, zdedeného po otcoch, boli ste vykúpení nie porušiteľným striebrom alebo zlatom, ale drahou krvou Krista, bezúhonného a nepoškvrneného Baránka." (1Pt 1, 18-19)

"A spievali čosi ako novú pieseň pred trónom, pred štyrmi bytosťami a pred starcami. A tú pieseň sa nemohol nik naučiť, iba tých stoštyridsaťštyritisíc vykúpených zo zeme." (Zjv 14, 3)

Obrátenie znamená zmieriť sa s novou realitou a prijať ju za svoju. To je všetko. Všetko ostatné je už len dôsledok tohto posunu v našom myslení a pohľade na seba, na svet, na život, na Boha. Na všetko.

Dnes volím

"Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa nie je ma hoden. A kto miluje syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden. Kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden." (Mt 10, 37-38)

Predstavte si chlapca, ktorý klakne na koleno pred svojom dievčaťom a hovorí: Pozri, predal som všetko, čo som mal, tvrdo som pracoval, všetko som obetoval, ale nakoniec som nám postavil krásny dom v malebnom kraji, kde môžeme spoločne žiť. Milujem ťa. Budeš mojou ženou? A ona mu odpovie: Hlupáčik! Mám ťa rada ako kamaráta. Rada s tebou kde tu pohovorím. A buď si istý, že ak budem niečo potrebovať, isto sa na teba prvého obrátim. Ale ja mám svoj dom, svoju rodinu, svoje záujmy a svoj život. Chápeš?

Je hodná jeho lásky? Veru nie. Jednak preto, že tam, kde on ponúkol lásku, ktorá dala a obetovala všetko, ona ponúkla iba kamarátstvo. A jednak aj preto, že sama ju odmietla. On ponúkol, že bude jej manžel a ženích, ona ale odmietla. Byť kamarátkou, využiť jeho pomoc a ochotu, to hej. Stať sa jeho manželkou, to už nie.

Presne o tom hovorí Ježiš. On prichádza ako Ženích. Uchádza sa o nás, aby sme boli v Cirkvi Jeho manželkou, aby sme s Ním boli jedným Telom a žili jeden Život v dome, nebeskom príbytku, ktorý nám za cenu svojej Obety získal.

"V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo, bol by som vám povedal, že vám idem pripraviť miesto?! Keď odidem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja." (Jn 14, 2-3)

Kľaká si pred nami na kolená, aby nám vyznal svoju lásku a požiadal nás o ruku, On, Kráľ, nás, úbožiacov bez vena a bez krásy!

"Bolo pred veľkonočnými sviatkami. Ježiš vedel, že nadišla jeho hodina odísť z tohoto sveta k Otcovi. A pretože miloval svojich, čo boli na svete, miloval ich do krajnosti. ... vstal od stola, zoblíkol si odev, vzal plátennú zásteru a prepásal sa. Potom nalial vody do umývadla a začal umývať učeníkom nohy a utierať zásterou, ktorou bol prepásaný." (Jn 13, 1,4-5)

A nakoniec namiesto kytice kvetov ako svoj svadobný dar prináša Chlieb Života, svoje vlastné Telo, svoju vlastnú Krv.

"Veď ja som od Pána prijal, čo som vám aj odovzdal, že Pán Ježiš v tú noc, keď bol zradený, vzal chlieb, vzdával vďaky, lámal ho a povedal: "Toto je moje telo, ktoré je pre vás; toto robte na moju pamiatku." Podobne po večeri vzal kalich a hovoril: "Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi. Toto robte, kedykoľvek ho budete piť, na moju pamiatku."" (1Kor 11, 23-25)

Ak Mu namiesto toho ponúkne iba akýsi rešpekt, dokonca ani len nie ono kamarátstvo - ako by sme mohli byť hodní Jeho lásky? Ak dokonca k Nemu pristupujeme len ako k nejakému sluhovi, od ktorého čakáme, že sa o nás bude zadarmo starať a plniť naše želania? A nie, nie je to On, kto nás pošle preč a odsúdi! Nebo je manželstvo a sme to my, kto sme ho práve odmietli!

"Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil. Kto v neho verí, nie je súdený. Ale kto neverí, už je odsúdený, pretože neuveril v meno Jednorodného Božieho Syna. A súd je v tomto: Svetlo prišlo na svet, a ľudia milovali tmu viac ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé." (Jn 3, 17-19)

Byť spasený znamená byť Manželkou Baránkovou. Byť spasený znamená byť s Kristom dvaja, ale už len v jednom tele, v jednom božstve, v jednej božskej prirodzenosti. Jedno srdce, jedna duša, jeden život, jedna domácnosť.

"Preto muž zanechá otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele. Toto tajomstvo je veľké; ja hovorím o Kristovi a Cirkvi." (Ef 5, 31-32)

Kristus to už urobil.

"On, hoci má božskú prirodzenosť, nepridržel sa svojej rovnosti s Bohom, ale zriekol sa seba samého, vzal si prirodzenosť sluhu, stal sa podobný ľuďom; a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka. Uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži." (Flp 2, 6-8)

Teraz to isté musíme urobiť aj my - ak teda chceme prijať vyznanie Lásky svojho Ženicha.

"... aby ste sa čestne a nerušene pripúťali k Pánovi." (1Kor 7, 35)

"... aby ste boli dokonalí a celkom zaujatí Božou vôľou." (Kol 4, 12)

"... aby bol Boh všetko vo všetkom." (1Kor 15, 28)

Ono to vlastne nie je príkaz. Skôr *ovocie*. Ovocie lásky. Podobne ako Petra, aj nás sa Ježiš pýta: *Miluješ ma?*

Ak Ho milujeme, či nebudeme na Neho myslieť dňom i nocou, roztúžení, plní vzrušenia, radosti, nedočkavosti?

"Po Bohu žízni moja duša, po Bohu živom; kedyže už prídem k nemu a uzriem Božiu tvár?" (Ž 42, 3)

Nebudú vari všetky naše myšlienky, túžby a plány sa točiť okolo Ženícha, Manžela, okolo našej spoločnej domácnosti, ktorou je *"Cirkev živého Boha, stĺp a opora pravdy"* (1Tim 3, 15)? Nebude sa naša myseľ, všetky naše myšlienky a pozornosť, točiť okolo nášho spoločného života a spoločnej práce, ktorú spoločne vo svete konáme?

"Lebo nás ženie Kristova láska, keď si uvedomíme, že ak jeden zomrel za všetkých, teda všetci zomreli. A zomrel za všetkých, aby aj tí, čo žijú, už nežili pre seba, ale pre toho, ktorý za nich zomrel a vstal z mŕtvych. ... Sme teda Kristovými vyslancami a akoby Boh napomínal skrze nás. V Kristovom mene prosíme: Zmierte sa s Bohom!" (2Kor 5, 14-15.20)

A všetkým okolo seba dávame jasne a radostne najavo: Vydal som sa! Vydal som sa a odteraz patrím Ženíchovi. Manželovi. Kristovi. Sorry, ale som Jeho. On je môj. Patrím Jemu a nikomu inému. Je pre mňa viac, než otec. Viac, než matka. Viac, než súrodenci. Viac, než domov, vlasť. Viac, než zamestnanie. Viac, než majetok či peniaze. Viac, než zdravie. Viac, než život. Je môj Manžel! A sťahujeme sa! K Nemu, domov! Počuli ste? Ideme k Nemu! Do Neba! K Jeho Rodine! K Jeho Otcovi! Prišiel k nám už Jeho Brat, Duch Svätý, pomáha nám s prácou a so sťahovaním sa. Je úžasný!

Toto je naša voľba. Staneme sa manželkou Baránkovou, alebo ostaneme iba kamarátkami, možno dokonca ani to? Staneme sa s Manželom Kristom jedno Telo a jeden Život v jednom Konaní, alebo si ponecháme ten svoj doterajší? Odídeme s Manželom Kristom do Jeho Domu a Jeho Kráľovstva, alebo ostaneme tu, vo svojom starom domove, vo svete? Stane sa Boh Ježiš Kristus našim Manželom a uprednostníme Ho pred všetkým na svete, alebo ostane prinajlepšom ak, tak dobrým kamarátom, ale nič viac?

Toto je naša voľba. Tu sa rozhodujeme, či Nebo áno, alebo nie. My sa rozhodujeme. On sa už rozhodol. My ešte len volíme. Sme v Pekle, v jeho predsieni, lebo ničím iným tento svet nie je. Ak sa nestane zázrak, ostaneme

v tomto biednom, chudobnom, studenom a krutom svete navždy, nemáme inú možnosť. A on sa ten zázrak stal! Prišiel Kráľ! Prišiel Kráľ, kľakol pred nami na koleno, podal nám svoje vlastné Telo a Krv a spýtal sa: *Budeš moja?*

Budem Jeho?

Dnes volím. Čomu, Komu darujem svoj život? Komu a Čomu ho zasväťím? Koho si volím?

Je to vlastne tak ľahké. Prirodzené. Radostné. Krásne. A romantické! Romantické, že až! Čo viac by sme si mohli priať, či dokonca dokázali čo len predstaviť, že by sme si mohli priať? *Popoluška sa dočkala svojho Princa!* Čert ber všetky svetské ambície a návody, ako sa stať *úspešnou popoluškou, pozitívnou popoluškou, modernou popoluškou* a všetky tie kecy! Práve prišiel Princ! Práve sa idem stať princeznou! Kráľovnou po boku Kráľa! Mohli by sme vari za niečím ešte smútiť? Za čím, prosím pekne? Za popolom?

Som nevesta. Nevesta Baránkova. A práve sa sťahujem. Domov. K mužovi. K Manželovi. K svojmu Kráľovi.

Mimozemšťania

Boh sa stal človekom, aby sa človek stal Bohom.

Najprv Boh ako človek zostúpil na zem k ľuďom. Vstúpil do ich ľudských životov a pozemského sveta. Zjavoval sa im cez pozemské veci. Toto je skúsenosť *zástupov*. Ľudí, ktorí Ježiša poznajú, veria Mu, zažívajú Jeho moc a pomoc, sú svedkami uzdravení a iných podobných zázrakov. Často vydávajú svedectvo rovnako, ako trebárs tí očistení malomocní. Hovoria o požehnanom živote, ktorý je ale stále len pozemským životom.

Potom ale Boh začína volať človeka, aby pre zmenu človek vstúpil do Božieho sveta a Božieho Života, pretože v tom Nebo a spása spočívajú, že človek vystúpi zo zeme do Neba, zomrie *pozemskému* a začne žiť *nebeské*.

Toto zažívajú *učenici* a len učenici.

Preto Ježiš zástupom hovorí len obrazne, v podobenstvách. Ak by im totiž hovoril otvorene o veciach nebeských, nezniesli by to, neporozumeli by im, skôr by im to poškodilo, než prospelo.

"Tu pristúpili k nemu učenici a spýtali sa ho: "Prečo im hovoríš v podobenstvách?" On im odpovedal: "Preto, že vám je dané poznať tajomstvá nebeského kráľovstva, ale im nie je dané. ... Im hovorím v podobenstvách, lebo hľadajú, a nevidia, počúvajú, a nepočujú, ani nechápu."" (Mt 13, 10-11.13)

"Ak neveríte, keď vám hovorím o pozemských veciach, akože uveríte, keď vám budem rozprávať o nebeských?" (Jn 3, 12)

"Keď to počuli jeho učenici, mnohí z nich povedali: "Tvrdá je to reč! Kto to môže počúvať?!" ... Vtedy ho mnohí z jeho učeníkov opustili a viac s ním nechodili." (Jn 6, 60.66)

Ale učeníkom, ktorí Ho už nasledujú a ktorí s Ním stúpajú a vchádzajú do nebeského Života a nebeskej Reality, tým všetko vysvetľuje. Už totiž dozrievajú na to, že chápu veci nebeské, pretože ich už žijú, stále viac a viac. Ale aj u nich sa to deje len postupne, ani oni nedozrú naraz.

"V mnohých takýchto podobenstvách im hlásal slovo podľa toho, ako boli schopní počúvať. Bez podobenstva im ani nehovoril. Ale svojim učeníkom v súkromí všetko vysvetlil." (Mk 4, 33-34)

"Ešte veľa vám mám toho povedať, ale teraz by ste to nezniesli. Keď príde on, Duch pravdy, uvedie vás do plnej pravdy, lebo nebude hovoriť sám zo seba, ale bude hovoriť, čo počuje, a zvestuje vám, čo má prísť." (Jn 16, 12-13)

Vojst' do Božieho sveta znamená prekročiť hranice tejto malej, tesnej, pozemskej reality a vstúpiť do obrovského, širého a úžas vzbudzujúceho sveta, opravdivej Reality.

"... aby Kristus skrze vieru prebýval vo vašich srdciach, aby ste zakorenení a upevnení v láske mohli so všetkými svätými pochopiť, aká je to šírka, dĺžka, výška a hĺbka, a poznať aj Kristovu lásku, presahujúcu každé poznanie, aby vás naplnila Božia plnosť celá." (Ef 3, 17-19)

Súčasne sa ale takýto človek, ktorý o Kristovi nielen hovorí a nielen v Neho nejakým spôsobom verí, ale Ho aj nasleduje do Božieho sveta a Božieho Života a už žije nie pozemský, ale nebeský, podľa nie svetských, ale nebeských zákonov, súčasne sa taký človek odcudzuje *svetu*, ktorý Krista nepozná, ale aj *zástupom*, ktoré Krista síce už nejakto poznajú, ale ešte nenásledujú.

"Lebo aj Židia žiadajú znamenia a Gréci hľadajú múdrosť, my však ohlasujeme ukrižovaného Krista, pre Židov pohoršenie, pre pohanov bláznovstvo, ale pre povolaných, tak Židov ako Grékov, Krista — Božiu moc a Božiu múdrosť. Lebo čo je u Boha bláznivé, je múdrejšie ako ľudia, a čo je u Boha slabé, je silnejšie ako ľudia." (1Kor 1, 22-25)

V strede Nebeského Života je vskutku Kristov kríž.

Kým nechápeme Evanjelium, kým milujeme svet a sme nezrelí vo veciach Boha, kríž nám naháňa strach, nerozumieme mu, bojíme sa ho. Odporuje totiž nášmu pozemskému životu aj mysleniu. Radšej by sme ďalej žili s Kristom pozemský "požehnaný život".

"Potom ich začal poučat': "Syn človeka musí mnoho trpieť, starší, veľkňazi a zákonníci ho zavrhnú, zabijú ho, ale on po troch dňoch vstane z mŕtvych." Hovoril im to otvorene. Peter si ho vzal nabok a začal mu dohovárať. On sa obrátil, pozrel sa na svojich učeníkov a Petra pokarhal: "Chod' mi z cesty, satan, lebo nemáš zmysel pre Božie veci, len pre ľudské!" (Mk 8, 31-33)

"Ježiš mu vravel: "Ak chceš byť dokonalý, chod', predaj, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!" Keď mladík počul toto slovo, odišiel smutný, lebo mal veľký majetok." (Mt 19, 21-22)

Ale pre tých, ktorí porozumeli, sa kríž stáva nástrojom, cestou, spôsobom oslobodenia pre nový Život v Bohu, mostom zo zeme do Neba, darom Božej moci, darom nevýslovnej ceny.

"Potom Ježiš povedal svojim učeníkom: "Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma." (Mt 16, 24)

"Ved' ja som skrze zákon zomrel zákonu, aby som žil Bohu. S Kristom som pribitý na kríž. Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus. Ale život, ktorý teraz žijem v tele, žijem vo viere v Božieho Syna, ktorý ma miluje a vydal seba samého za mňa." (Gal 2, 19-20)

"Ved' vieme, že náš starý človek bol s ním ukrižovaný, aby bolo hriešne telo zničené, aby sme už neotročili hriechu." (Rim 6, 6)

Ľudia sveta si myslia, že Boh nám dal svoje dary preto, aby sme si ich ponechali a boli v nich akoby požehnaní. Boží ľudia ale vedia, že mám ich dal preto, aby sme mali niečo, čo by sme mohli z lásky k Nemu zanechať a tak dorásť do niečoho omnoho väčšieho: k láske k Bohu.

"A on [Boh] hovoril [Abrahámovi]: "Vezmi svojho syna, svojho jediného syna Izáka, ktorého miluješ, a chod' do krajiny Morja! Tam ho obetuj ako zápalnú obeť na jednom z vrchov, ktorý ti ukážem." (Gn 22, 2)

A tak za cenu pozemských taľafatiiek, ktoré nám Boh dal práve na to, aby sme nimi a cez ne nadobudli lásku a dozreli v láske, získavame nekonečne viac: Seba. Nebo. Zbožštenie.

"A my, čo sme uverili, spoznali sme lásku, akú má Boh k nám. Boh je láska; a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom." (1Jn 4, 16)

"Ak má niekto pozemský majetok a vidí brata v núdzi, a srdce si pred ním zatvorí, ako v ňom môže ostávať Božia láska? Deti moje, nemilujme len slovom a jazykom, ale skutkom a pravdou. Podľa toho poznáme, že sme z pravdy, a upokojíme si pred ním srdce." (1Jn 3, 17-19)

"A vôbec všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista." (Flp 3, 8)

"Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho. Ved' čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?! Alebo za čo vymení človek svoju dušu?!" (Mt 16, 25-26)

Kto však tomu porozumie? Nie azda len ten, kto už má Kristovho ducha, nasleduje Krista a už okúsil niečo zo Slávy Budúceho veku? Pozemskí ľudia chcú od Krista čo najviac získať a vyprosiť si. Duchovní ľudia už ale pochopili, že je to naopak a túžia všetko stratiť pre Krista.

"A každý, kto pre moje meno opustí domy alebo bratov a sestry, alebo otca a matku, alebo deti, alebo polia, dostane stonásobne viac a bude dedičom večného života." (Mt 19, 29)

Žiť v Bohu, nasledovať Krista do Jeho Života, do Jeho Sveta, Neba, Kráľovstva, to je čosi obrovské. Omračujúce. Nádherné. A úplne cudzie tomu, čím sme boli a čo sme žili predtým. To nie je len o morálke, o tom, že kresťan dodržiava Desatoro či zachováva nejaké náboženské praktiky. To je ako rozdiel medzi morom a súšou. Ryba neprežije na súši, zviera sa zase utopí v hlbine mora. Jeden i druhý sú uspôsobovaní úplne inak, primerane ríši, v ktorej žijú. Tak je to aj s človekom, ktorý opúšťa ríšu sveta, aby vstúpil do Ríše Boha. Musí sa stať úplne iným, novým stvorením, s úplne iným, novým spôsobom myslenia.

"Nečuduj sa, že som ti povedal: Musíte sa znova narodiť." (Jn 3, 7)

"A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovou zmysľania, aby ste vedeli rozoznať, čo je Božia vôľa, čo je dobré, milé a dokonalé." (Rim 12, 2)

"Lebo telo si žiada, čo je proti duchu, a duch, čo je proti telu. Navzájom si odporujú, aby ste nerobili to, čo chcete." (Gal 5, 17)

"Máte odložiť starého človeka s predošlým spôsobom života, ktorý sa ženie za klamnými žiadosťami do skazy, a obnovovať sa duchovne premenou zmysľania, obliecť si nového človeka, ktorý je stvorený podľa Boha v spravodlivosti a pravej svätosti." (Ef 4, 22-24)

"A ten, čo sedel na tróne, povedal: "Hľa, všetko robím nové." A hovoril: "Píš: Tieto slová sú verné a pravdivé." ... Kto zvíťazí, zdedí toto; a ja budem jeho Bohom a on bude mojím synom." (Zjv 21, 5.7)

Výsledkom je, že pre svet aj pre zástupy sa stávame niečím ako *mimozemšťanmi*, akoby *Mart'anmi* uprostred ľudí zeme. Posudzovaní, odsudzovaní, nechápaní, často dokonca nenávidení.

"Vylúčia vás zo synagóg, ba prichádza hodina, keď sa každý, kto vás zabije, bude nazdávať, že tým slúži Bohu. A budú to robiť preto, že nepoznali Otca ani mňa." (Jn 16, 2-3)

Ale inak to byť nemôže. Je to časť ceny, ktorú platíme za ten ohromný dar: byť ako Boh a žiť v Bohu Život Boha. Už teraz. Už na zemi. Uprostred pokolenia sveta byť pokolením Boha. A potom už navždy, naveky.

"Živočíšny človek neprijíma veci Božieho Ducha; sú mu bláznovstvom a nemôže ich pochopiť, lebo ich treba duchovne posudzovať. No duchovný posudzuje všetko a jeho nik nemôže posúdiť." (1Kor 2, 14-15)

Základ každej jednoty

"Ako sa nad ním zhrozili mnohí, — ved' neľudsky je znetvorený jeho výzor a jeho obraz je nepodobný človeku — tak ho budú obdivovať mnohé národy, králi si pred ním zatvoria ústa. Ved' uvidia, o čom sa im nevravelo, a poznajú, čo neslýchali!" (Iz 52, 14-15)

"Preto odložte všetku nečistotu a akúkoľvek zlobu a v tichosti prijmite zasiat slovo, ktoré má moc spasit' vaše duše." (Jak 1, 21)

Je tak ľahké vymeniť Krista za teológiu. Vymeniť Pravdu za vlastné špekulácie a nauky, bár aj sme si ich z Písma vycucali. Ako raz ktosi povedal, ak Písmo krútime dostatočne dlho, nakoniec z neho dokážeme vydolovať argument pre čokoľvek. V Ježišovej dobe sekty *esénov* a *farizejov* a *saducejov*. Každá jedna z nich bola *biblická*. Každá jedna z nich bola *mimo*. Mesiáš prišiel, Boh prišiel a ani si Ho nevšimli. Tak boli zaujatí sebou, svojou teológiou, svojimi náukami a dokazovaním, že práve oni sú tí správni a biblickí! A keď si Ho všimli, tak Ho odstránili, aby im neprekážal...

Dnes je tu protestantizmus so svojimi 32 000 prúdmi a verziami "biblickej pravdy", ktoré vzájomne sami seba popierajú. Ale aj v Cirkvi - je tak ľahké ponoriť sa do teológie, alebo do nejakej jednej veci, špekulácie či formy zbožnosti a pritom ani nezbadat', ako sa Kristus Boh v praxi vytratil! Áno keď sa to stane, stále o Ňom hovoríme, dokonca viac, než predtým. Len už sme zaujatí nie Ním, ale sami sebou, svojimi názormi, teóriami,... Bojujeme, ale už nie za Krista.

"Horlia za vás nedobre, chcú vás odlúčiť, aby ste za nich horlili." (Ga 4, 17)

A pritom si presne toto myslíme, že sme horliví a zapálení pre Boha!

"Vyznávajú, že poznajú Boha, ale skutkami ho popierajú; sú odporní, neposlušní a neschopní nijakého dobrého skutku. Ty však hovor, čo zodpovedá zdravému učeniu." (Tít 1, 16; 2, 1)

Ticho a mlčanie pred Bohom. Nielen úst. Nielen mysle. Ticho a mlčanie Ega. Čiže pýchy. Pokora. Pokora a poslušnosť Bohu.

"Dáva však väčšiu milosť; preto hovorí: "Boh pyšným odporuje, ale pokorným dáva milosť." Podriadte sa teda Bohu; diablovi sa vzoprite a ujdete od vás. ... Pokorte sa pred Pánom a on vás povýši." (Jk 4, 6-7,10)

"Všetci sa navzájom zaodejte pokorou, lebo Boh pyšným odporuje, ale pokorným dáva milosť. Pokorte sa teda pod mocnou Božou rukou, aby vás povýšil v určenom čase." (1Pt 5, 5-6)

Hovorí sa, že Diabol dokáže napodobniť všetko, len pokoru a poslušnosť nie.

"Ježiš mu odpovedal: "Ja som cesta, pravda a život. Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa." (Jn 14, 6)

Prečo teda jednoducho neprijat' túto Cestu? Prečo ňou v prostej pokore, jednoduchosti a poslušnosti nekráčať? Prečo sa v dôvere, ba viac, v láske nepodriaďiť svojmu Bohu, svojmu Milovanému?

Načo sa snažiť vymyslieť niečo iné, svoje, vlastné, čo už ale v sebe aj tak nemá Božiu moc? A prečo sa toho držať aj potom, keď to vidíme? Kvôli "tradícií" a "identite" a čo ja viem čomu všetkému...?

"Preto aj Božia múdrosť povedala: Pošlem k nim prorokov a apoštolov a oni niektorých z nich zabijú, iných budú prenasledovať; ... Beda vám, zákonníci, lebo ste vzali kľúč poznania! Sami ste nevošli, a tým, čo chceli vojsť, ste zabránili." Keď stade odchádzal, začali naňho zákonníci a farizeji prudko dorážať a dotieravo sa ho na všeličo vypytovali. Strojili mu úklady, aby niečo podchytili z jeho úst." (Lk 11, 49.52-54)

Ticho. Pokora. Poslušnosť. Počúvanie Pána. Tak, ako hovorí a kde hovorí. V Písme. V Cirkvi. V Duchu Svätom. Tieto tri sú v dokonalom súlade. Ak počúvame. Ak pokorne prijímame. Len keď v nás prevládne pyšná

neposlušnosť Diabla, vtedy sa nám zdá, že si odporujú. Ale nie navzájom, len našej pýche. A naša pýcha Bohu i Pravde.

Sme *učenici*, nie učitelia. Ľudia, ktorí potrebujú byť *zachránení*, nie záchrancovia. *Smrteľníci*, nie Večný Boh. Počúvanie a prijímanie a učenie sa a poslušnosť Večnému sú naša cesta. Nie naopak.

Pravda a spása sa rodia nie z ohnivých diskusií, ale z mlčania pred Pánom a počúvania Pána.

"Lebo otupelo srdce tohoto ľudu: ušami ťažko počujú a oči si zavreli, aby očami nevideli a ušami nepočuli, aby srdcom nechápali a neobrátili sa — aby som ich nemohol uzdraviť." Ale blahoslavené sú vaše oči, že vidia, aj vaše uši, že počujú." (Mt 13, 15-16)

Myslím, že existuje len jedna cesta jednoty, jeden reálny ekumenizmus. Ten, založený na mlčaní, na pokore, na poslušnosti Bohu, na spoločnom hľadaní na Pána. Ekumenizmus bez Ega. Kde je Ego, tam sú zvady, hádky, rozdelenie. Len z mlčania a poslušnosti a lásky k Pánovi sa rodí jednota. Len okolo Neho. Nie okolo Ega mňa ani nikoho. Len okolo Neho. Kým nezomrie pýcha a Ego, neskončí ani rozdelenie.

"... lebo ak je tento zámer alebo toto dielo od ľudí, rozpadne sa, ale ak je od Boha, nebudete ich môcť rozvrátiť. Aby ste sa neocitli v boji proti Bohu!" I súhlasili s ním." (Sk 5, 38-39)

"... keď nám dal poznať tajomstvo svojej vôle podľa svojho dobrotivého rozhodnutia, čo si v ňom predsavzal uskutočniť v plnosti času: zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi. V ňom, ... aby sme boli na chválu jeho slávy my, čo sme už prv dúfali v Krista." (Ef 1, 9-10.12)

"Ženich je ten, kto má nevestu. A ženichov priateľ, ktorý je pri ňom a počúva ho, veľmi sa raduje zo ženichovho hlasu. A táto moja radosť je úplná. On musí rásť a mňa musí ubúdať." Kto prichádza zhora, je nad všetkých. Kto je

zo zeme, patrí zemi a hovorí pozemsky. Kto prichádza z neba, je nad všetkých." (Jn 3, 29-31)

"Odložte teda všetku zlobu a každú leš', pokrytectvo, závisť a každé ohováranie a ako novonarodené deti túžte po nefalšovanom duchovnom mlieku, aby ste od neho rástli na spásu, keď ste okúsili, aký dobrý je Pán." (1Pt 2, 1-3)

A platí to rovnako aj o jednote vo vnútri Tela Cirkvi.

"Odkiaľ sú medzi vami boje a odkiaľ rozbroje? Či nie odtiaľ — z vašich žiadostivostí, ktoré broja vo vašich údoch? Žiadostiví ste, a nemáte. Vražďíte a závidíte, a nemôžete nič dosiahnuť. Hádate sa a bojujete. Nič nemáte, lebo neprosíte. Prosíte, a nedostávate, lebo zle prosíte; chcete to využiť na svoje náruživosti." (Jak 4, 1-3)

A aj všade inde. V manželstve. V rodine. Všade.

Najprv musíme začať pozerat' a vidieť Pána. Musíme začať počúvať a počut' Pána. Pokorne dať stranou svoje *náuky* a svoje *tradície* a svoje *teórie*, bár už aj majú sto, dvesto, možno päťsto rokov. To je jedno. Záleží na Bohu, nie na nich.

Potom, potom sa môžeme zjednotiť, zísť. Okolo Neho. Nijako inak. Len okolo Neho. Len v Pravde.

"Preto vás prosím ja, väzeň v Pánovi, aby ste žili dôstojne podľa povolania, ktorého sa vám dostalo, so všetkou pokorou, miernosťou a zhovievavosťou. Znášajte sa navzájom v láske a usilujte sa zachovať jednotu ducha vo zväzku pokoja. Jedno je telo a jeden Duch, ako ste aj povolaní v jednej nádeji svojho povolania. Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst. Jeden je Boh a Otec všetkých, ktorý je nad všetkými, preniká všetkých a je vo všetkých." (Ef 4, 1-6)

Kde začať

Veriť znamená bdieť. Byť zobudený. Pozerať sa a vidieť. Načúvať a počuť. Nesnívať. Kráčať skutočnosťou. Pochopiť. Porozumieť.

"Pokrytci, vzhľad zeme a neba viete posúdiť. Ako to, že terajší čas posúdiť neviete? Prečo sami od seba neusúdite, čo je spravodlivé?" (Lk 12, 56-57)

O čom to teda je? Odkiaľ sme? Načo sme? Kam ideme? O čo ide? Na čom záleží? Čo treba urobiť?

Nádejať sa potom znamená konať. Konať na základe poznania, čiže viery. Urobiť, čo treba. Nedumať. Nestrácať sa v myšlienkach, v náladách, v špekulovaní, v snívaní, ľutovaní seba a podobných nezmysloch. Viera vidí a chápe, čo treba, nádej to koná. Čo k tomu treba viac?

"Ale kto sa zahľadí do dokonalého zákona slobody a vytrvá, kto nie je zábudlivý poslucháč, ale uskutočňovateľ diela, ten bude blahoslavený pre svoje skutky." (Jak 1, 25)

Bdieť a konať. Vidieť a konať. Prosto. Tu a teraz.

Bdenie viery a konanie nádeje. To je ten najzákladnejší základ, na ktorom stojí život syna Boha, kresťana. V tomto základe sa musíme vedome udržiavať, prinajmenšom, kým sa nestane našim návykom, návykom prebudeného života. On nás drží v Realite, viera tým, že ju odhaľuje a vytáha z hmiel ilúzií, nádej tým, že do nej konaním vchádza.

"Keď Jána uväznili, Ježiš prišiel do Galiley a hlásal Božie evanjelium. Hovoril: "Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte evanjeliu." (Mk 1, 14-15)

Veriť a nádejať sa. Vidieť a konať.

Musí to byť postoj, prostý, normálny. Žiadna emócia, žiaden pocit či niečo podobné. Postoj tak prostý, *ako krájanie slaniny, ako umytie zubov ráno, ako oblečenie sa pred odchodom z domu*. Realita je. Nepotrebuje nabudenosť. Nežije sa v emóciách. Ona je. Byť v nej, stačí byť. Sama osebe je vzrušujúca až - až!

Preto evanjeliová chudoba. Preto pôst. Preto mlčanie. Preto primeraná miera samoty. Preto jednoduchosť. Aby okolo nás bolo čo najmenej toho, čo by nás lákalo späť do driemot, späť k ilúziám, do neskutočného, pasívneho.

"Však viete, aký je čas, že už nadišla hodina, aby ste sa prebudili zo sna. Ved' teraz je nám spása bližšie, ako vtedy, keď sme uverili. Noc pokročila, deň sa priblížil. Zhod'me teda skutky tmy a oblečme sa do výzbroje svetla. Žime počestne ako vo dne; nie v hýrení a opilstve, nie v smilstve a necudnosti, nie v svároch a žiarlivosti, ale oblečte si Pána Ježiša Krista; a o telo sa nestarajte podľa jeho žiadostí." (Rim 13, 11-14)

Vierou Kráľovstvo vidíme. Nádejou a konaním doň vchádzame a ochutnávame Ho. Z toho sa potom rodí láska. Ako nemilovať niečo tak veľké a úchvatné?

Bez konania to nie je skutočné.

"Bratia moji, čo osoží, keď niekto hovorí, že má vieru, ale nemá skutky? Môže ho taká viera spasit'? ... Ale niekto povie: "Ty máš vieru a ja mám skutky." Ukáž mi svoju vieru bez skutkov a ja ti zo svojich skutkov ukážem vieru." (Jak 2, 14,18)

Konanie bez viery ale tiež nie je skutočné, pretože je slepé, bez poznania sa samo konanie stáva neskutočným, lebo slúži ilúziám a nie skutočnému.

"Skúmajte, čo sa páči Pánovi, a nemajte účasť na jalových skutkoch tmy, radšej ich odhaľujte." (Ef 5,10-11)

Bez nádeje opúšťame aj vieru. Ak *nedúfame*, radšej ani *nevidíme*. Myslím, že každý z nás vieme, čo treba, o čom život je. Ale pretože sa bojíme, pretože

nemáme úfnosť nádeje, radšej sa snažíme nevidieť. Miesto toho hľadáme niečo, čo by nás utešilo v našej beznádeji.

"Lebo príde čas, keď neznesú zdravé učenie, ale nabháňajú si učiteľov podľa svojich chutí, aby im štekli uši. Odvrátia sluch od pravdy a obrátia sa k bájkam. Ty však buď vo všetkom trpezlivý, znášaj útrapy, konaj dielo evanjelistu, plň svoju službu." (2Tim 4, 3-5)

Tak sa nakoniec zrodila aj Reformácia s jej chaosom najrôznejších náuk, podľa chutí tých, čo ich vymýšľali. Z toho sa ale rodia aj oní formálni a povrchní "katolíci", ktorí sa tiež snažia o akúsi "skrytú reformáciu", o náhradu Pravdy Evanjelia ilúziou čohosi, čo sa snažia považovať za akože kresťanstvo a čo vyhovuje ich neviere aj beznádeji. Prečo by niečo také robili, ak by mali nádej na to skutočné?

- Najprv musíme *uveriť v Krista*.
- Z toho sa rodí *nádej na spásu*, na úspech v boji o Večnosť v Kristovi a podľa Krista.
- V tejto odvahe sme pripravenú počuť Evanjelium, *uveriť Evanjeliu*, pochopiť a začať vidieť.
- A nakoniec *v nádeji Evanjelia začať kráčať* Božou cestou a konať Božie skutky, pretože vieme, že naisto uspejeme, áno, v Kristovi, ktorý nám už získal víťazstvo.

Viera v Krista a istota spásy.

Viera Evanjeliu a nádej na spasenie sa.

"Veď v ňom si nás ešte pred stvorením sveta vyvolil, aby sme boli pred jeho tvárou svätí a nepoškvrnení v láske; on nás podľa dobrotivého rozhodnutia svojej vôle predurčil, aby sme sa skrze Ježiša Krista stali jeho adoptovanými synmi na chválu a slávu jeho milosti, ktorou nás obdaroval v milovanom Synovi." (Ef 1, 4-6)

Viera v Krista. Nádej v spásu. Uverenie Evanjeliu a porozumenie Bohu, svetu, sebe, Kráľovstvu, životu, všetkému. A nakoniec v tej istej nádeji konanie podľa toho, čo vierou vidíme a chápeme. Výsledkom je spasenie sa. To je postupnosť obrátenia.

"Vidíte, že človek je ospravedlnený zo skutkov, a nie iba z viery." (Jak 2, 24)

Bdieť a ani na okamih nepoľaviť.

Konať a žiť a ani na okamih nezastaviť.

Čriepky II

Viera je vo svojej podstate vec zemitá. Veriť, znamená držať sa reality, držať sa faktov a zbytočne nad tým nešpekulovať. Veci ako ateizmus, socializmus, marxizmus,... sú možné len odtrhnuté od reality, len vo virtuálnom svete myšlienok.

Modlitba, adorácia, ba aj sviatosti a liturgia. Sú to nástroje života. Ako ale vyzerá sám tvoj život? V čom spočíva, ako žiješ večný Boží život, ktorý v nich spoznávaš a prijímaš? Ako presne a konkrétne ho žiješ, užívaš si ho, v čom a ako, v tom bežnom, všednom čase, keď sa nemodlíš, nečítaš Bibliu ani nie si v kostole? Tam sa odohrávajú skutky, *praxis* a *ergata*, ktoré neomylné vydávajú svedectvo o povahe tvojho života, či už také alebo onaké. Podľa nich budeš na samom konci posúdený.

Čo modlitba v rozjímaní spoznáva, to adorácia vidí a Eucharistia, sv. prijímanie, získava.

Nikdy nesmieme zabudnúť, že dôvodom Cirkvi je Nebo. Je veľ' vyslanectvom Neba na zemi. Organizuje nábor a emigráciu pozemšťanov do Neba. Pripravuje ich na Nebo náukou a dopravuje ich tam sviatosťami na lodi spoločenstva. Toto je zmysel jej existencie. Všetko ostatné, vrátane stvorenia Západnej civilizácie, je vedľ'ajšie. Všetko ostatné, vrátane charity či spoločenskej angažovanosti, má zmysel len ako súčasť tejto úlohy, ako nástroj tohto cieľa. Ak na toto ktokoľvek v Cirkvi zabudne, Cirkev v ňom a v jeho okolí, viničná ratolesť, uschne a umrie a viac už časťou Viniča - Krista - Cirkvi nebude.

Na rozdiel od východnej časti Cirkvi, jej západná časť je dosť poznačená vieroučnou polemikou s protestantizmom. A pre ňu akoby sme trochu (dosť) zabudli na to najdôležitejšie: umenie duchovného života. *Jeden priateľ, keď sme riešili duchovný a náboženský program v Slovenskom skautingu, podotkol, že mu tam chyba jasná metodika.* Mam pocit, že prinajmenšom na Slovensku a prinajmenšom v praxi (teoreticky k tomu príslušná liturgická kniha vyšla) nám chýba *metodika uvádzania do kresťanského života.* Jednoducho sme ju (na ňu) v zápale onej polemiky akosi zabudli.

Je to tak prosté, až to nepustí: Ak chceš žiť s Kristom, musíš začať žiť s Kristom...

Žiť v Bohu sa apoštoli učili od Ježiša, na ktorom taký život videli. Prví kresťania zase od apoštolov ktorí už v tom čase takto žili. To je učeníctvo. Ak ako kňazi džubeme veriacich, tak čo vlastne od nich chceme? Aby sa to naučili bez vzoru, len tak, zo vzduchu? My musím byť ich vzorom, my musíme byť svätí a žiť skutočne v Bohu ako mužovia Boží. Tak ako Ježiš

apoštolom. Tak ako apoštoli prvým kresťanom. A ak my sami nemáme, od koho a pri kom by sme sa to naučili, nuž... potom už len Boh nech nám je milostivý a nech nám ani Pavlovi ukáže ako takto žiť... ak máme v sebe Pavlovo zaniehanie takto pre Boha a v Bohu žiť!

"Ak sa ma ako biskupa pýtate, ako sa má moja diecéza obnoviť, potom vám musím povedať, že ja, ako biskup, sa musím na mieste stať svätým. A ak sa ako rádovi predstavení pýtate, ako sa má obnoviť vaše spoločenstvo, potom vám musím povedať: Vy, ako rádovi predstavení, sa musíte na mieste stať svätými!" (biskup Klaus Hemmerle z Cách)

Ľudia v podstate neriešia svoju smrť a svoju spásu úplne rovnako, ako neriešia svoj dôchodok. Vedia, že raz na dôchodok pôjdu a je to istota, ale neuvažujú o tom. Miesto toho sa plne venujú tomu životu, ktorý žijú práve teraz. To isté platí o smrti a o nebi. Vedia, že raz zomrú. Keďže sa nepovažujú za zlých, modlia sa, chodia do kostola, tak sú si istí, že ich čaká nebo – v ich poňatí niečo ako *domov dôchodcov*: nič moc, určite nie tak dobré, ako dobrý život tu na Zemi, hoci, isteže, lepšie, ako Peklo. Nebo nie je pre nich víťazná trofej, ktorú si musia vybojovať a ktorá za to stojí. Nebo je pre nich smutný koniec života, ktorý raz neodvratne príde a nikto sa tomu nevyhne. Preto sa nevenujú nebeským veciam ani sa nejako na to nepripravujú. Tak ako tu vedia, že s istotou raz dôchodcovia budú, lebo chodia do zamestnania, tak si myslia, že s istotou raz budú na dôchodku v Nebi, lebo veď nič zlé neurobili, dokonca v Pána Boha veria, tak čo? Kým sa tak ale stane plne sa venujú pozemskému životu, sú ním úplne zaujatí. Pretože na nebo sa pripravovať netreba - tak ako sa netreba pripravovať na dôchodok, tak ako dôchodok aj nebo raz proste príde a keď ten čas príde tak doň proste odídeme. Ale to je budúcnosť. Dovtedy sa tým netreba zaoberať, dovtedy sa môžeme naplno venovať pozemskému životu, kým sa dá a kým môžeme, tak čo najviac. Raz ho budeme musieť zanechať, čo už, ale kým to príde, môžeme si ho a máme vychutnať a užiť čo najviac a čo

najdlhšie. Presne takto pozerá na život, svet, Boha a Nebo súčasne aj v Cirkvi najbežnejšie náboženstvo, *moralisticko terapeutický deizmus*.

Kresťanstvo je vzťahový systém. Svetský človek sa vzťahuje k svetu a pomeriava sa s ostatnými ľuďmi, Božie Kráľovstvo a Boh sú mu ukradnuté. Kresťan sa, naopak, vzťahuje k Božiemu kráľovstvu a pomeriava sa výlučne Bohom. Svet a ostatní ľudia – ich názory či aký je v porovnaní s nimi – mu sú srdečne ukradnuté, ani na mu na myseľ neprídu.

Eucharistia je prameň a vrchol života Cirkvi a kresťana. Prečo? Jednoducho preto, že ak sme kresťania, potom to, čo celý deň žijeme, v Eucharistii slávime a završujeme. A to, čo v Eucharistii slávime, potom následne žijeme vo svojom živote. Náš život je tak v tomto smere eucharistický: nie preto, že by sa točil len okolo svätej omše a adorácie, ale preto, že je žítím eucharistického tajomstva, že je niečím ako slávením Eucharistie samým životom. A Eucharistia je zase na druhej strane akoby sumou nášho života, jeho zhrnutím a završením v liturgii a sviatosti.

Vstúpiť do Krista znamená vstúpiť do veľkosti, Kristovej a v nej i svojej vlastnej.

Keď človek zachraňuje topiaceho a ten ho chyťí, musí sa mu za každú cenu vykrútiť, inak ho topiaci sa stiahne a utopia sa obaja. S životom v Bohu je to podobné. Musíme sa vykrútiť nielen zo zovretia sveta a ohľadov naň – inak nás stiahne so sebou do Pekla! – ale niekedy sa musíme podobne vykrútiť a oddeliť napríklad aj od farnosti, v ktorej žijeme a od jej spôsobov, ohľadov, nárokov, názorov, života,... To vtedy, ak farnosť vlastne farnosťou nie je a ľudia v nej ešte kresťanstvo nežijú – skôr akúsi formu MTD

skĺbeného s farizeizmom. Ak by sme sa nechali nimi stiahnuť do hlbín beznádeje a zúfalstva, zahynuli by sme s nimi. Ak sa od nich ale oddelíme a bár aj sami vystrelíme k Nebu, k oblohe, jednoducho začneme bez ohľadu na nich žiť s Kristom, žiť Život synov Boha, potom je tu nádej, že časom k sebe pritiahneme aspoň niektorých a namiesto toho, aby sme všetci zahynuli, aspoň niektorí sa zachránime. Z lásky a pre lásku je niekedy potrebné akoby si zatvrdiť aj srdce, aby mohli byť zachránení tí, ktorých milujeme. V kruhoch psychológie sa tomu niekedy hovorí *tough love*, tvrdá láska.

Netýkam sa

Ambície majú tí, ktorým niečo chýba.

Ti, ktorí všetko majú, majú pokoj. Pokoj plný radosti a slobody.

Kresťan nemá ambície v Nebi, lebo už všetko vlastní. Nemá ambície ani na zemi, lebo už ho nezaujíma, opustil ju pre Krista. Je slobodný. Je plný pokoja. A hlavne, je slobodný od seba, čiže od Ega.

Ako to opísať? Slovom pokora? Tá v nás vyvoláva pocit, že niečo robíme, ponížujeme sa, zapierame. Ale to nie je ono. Pokora, skutočná, je stav kedy... No, keď si napríklad s inými robíme s chuťou vtipy a zábavu sami zo seba a vôbec nám to nevaďí, nijako sa nás to nedotýka, nie je v tom nič, než skutočná zábava. Rovnaká, ako keby sme sa bavili na nejakej veci či udalosti, ktorá sa nás nijako netýka.

Hej, toto je asi to správne slovo. Pokora, to je keď sa ani seba netýkame. Nezaujímame sa o seba, netúžime po ničom pre seba nemáme žiadne ambície ohľadom seba, lebo sme už dokončení. Sme ako umelecké dielo, umiestnené v sálach galérie. Sme hotoví. Zavŕšení. Už len sme, čím sme. Konáme, čím sme. Uskutočňujeme, čím sme. Ale nie je to už napredovanie

niekam, usilovanie o niečo, ak mi rozumiete, čo tým chcem povedať. Lebo ani sám dobre neviem, ako to vyjadriť.

Možno sme zaprášení, áno, dokonca zablatení hriechom. Možno ho ešte len namáhavo zo seba zmývame vodou Božej milosti. Ale ani to nič nemení na tom, že vnútri, pod tým všetkým, sme už hotoví, dokončení, završení, dokonalí a naplnení.

V krste sme už dostali všetko. Niet nič, čo by sme ešte mohli získať či obsiahnuť. Stačí to už len prosto byť.

"Peter im povedal: "Robte pokánie a nech sa dá každý z vás pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha. Ved' to prisľúbenie patrí vám a vašim deťom i všetkým, čo sú d'aleko, všetkým, ktorých si povolá Pán, náš Boh."" (Sk 2, 38-39)

Kým sme boli plní smädu a ambícií, tu nám stále niečo chýbalo, tam sa nás čosi dotklo, urazilo či zranilo, tu sme súperili, tam sa porovnávali s inými ako s rivalmi v aréne...

Keď už máme všetko, skončilo aj toto. Toto je apatheia. Toto je bezstarostnosť. Toto je oná úchvatná úbohosť, plná Božej veľkosti a bohatstva, pretože konečne sme nič a preto sa Boh, úplne a celý, sám stal našou veľkosťou.

"Ale ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia." (Rim 8, 17)

"A slávu, ktoré si dal mne, ja som dal im, aby boli jedno, ako sme my jedno — ja v nich a ty vo mne." (Jn 17, 22-23)

Už sa sami seba netýkame. Sami so sebou už nemáme nič dočinenia. Sami od seba sme úplne slobodní. Sme si akoby cudzí. Cudzí sami sebe. Pretože sme v Kristovi, pretože On sa stal našim JA, môžeme z Neho pozerať na seba nezaujato a akoby oddelene od seba, ako na TY.

"Všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista a našiel sa v ňom. " (Flp 3, 8-9)

Predtým bolo Ego naším JA a Ježiš, Boh, bol tam, tam kdesi, pred nami, mimo nás, bol TY.

Teraz sa Boh stal naším JA. A Ego ostalo našim TÝ, opusteným, zanechaným, šupka, škrupinka pohodená vo svete, napospas svetu. Svet o ňu bojuje, d'obe do nej, vláči ju sem a tam, vysmieva, postupuje a hneď na to láka. A my sa na to pozeráme ako človek na rybky v akváriu či na sliepocky na dvore a nijako a vôbec nás to už netrápi. Naše Ego už pre nás viac neznamená viac, než suchá koža, ktorú had práve zvliekol a teší sa z nových a jasných šupín tej novej, ktorú na sebe má.

"Oblečte si Pána Ježiša Krista; a o telo sa nestarajte podľa jeho žiadostí." (Rim 13, 14)

Aký to je pocit, obliecť si Krista? Prijat' Ho za svoju identitu, za svoje JA? Stať sa Ním, byť v Ním, byť v ňom?

"Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. ... Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne." (Jn 15, 1.4)

Už to viac nie sme my, kto ešte v tomto svete prebýva. Je to viac postavička, herný avatar, ktorým sme vo svete prítomní, v skutočnosti však my sami už sme v Bohu v Nebí. Svet sa netýka nás a my sa netýkame sveta.

"Ved' pre mňa žiť je Kristus a zomrieť zisk." (Flp 1, 21)

Smrť. Nič viac, než ako keď hráč dobrá hru a na konci vypne počítač. Avatar zmizne, svet hry zmizne, ale on ostáva, rovnaký, nezmenený. S ním sa nič nestalo. Len mu skočila jedna starosť, ktorú ešte dovtedy, kým hral, mal. Inak nič.

"Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové." (2Kor 5, 17)

Kristus sa stal jeho novým JA a sám sebe sa stal už len TY, ktoré pomaly a bez smútku pomíňa.

"Preto neochabujeme; a hoci náš vonkajší človek chradne, náš vnútorný sa zo dňa na deň obnovuje." (2Kor 4, 16)

Všimli sme si, mimochodom, ako sám Ježiš o svojej ľudskej stránke hovoril vždy akoby o niekom oddelenom od seba, v tretej osobe, úplne nezaujato?

"Keď boli spolu v Galilei, Ježiš im povedal: "Syn človeka bude vydaný do rúk ľudí; zabijú ho, ale tretieho dňa vstane z mŕtvych." A oni sa veľmi zarmútili." (Mt 17, 22-23)

Mimochodom, to je dôvod, prečo ako kresťania vieme tvoriť skutočné spoločenstvo, komunitu, jedno telo, jeden organizmus, v úplnej otvorenosti a úplnej priezračnosti (či zraniteľnosti, ako jej hovorí M. Scott Peck): Egá, ktoré rozdeľujú, sú už totiž ta-tam. A my sami sme všetci oblečení, stojíme na mieste jediného Krista a On je našim jediným (a spoločným) JA.

"Lebo všetci, čo ste pokrstení v Kristovi, Krista ste si obliekli. ²⁸ Už niet Žida ani Gréka, niet otroka ani slobodného, niet muža a ženy, lebo vy všetci ste jeden v Kristovi Ježišovi." (Gal 3,27-28)

A teraz sa pozri na Eucharistiu, na to, čím je a čo spôsobuje a čo sa v nej koná. Už chápeš?

"Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe." (1 Kor 10,17)

Prestúpiť si

Kresťanstvo znamená učiť sa byť bohom. Bohom v Bohu.

Preto sa Boh stal človekom. Ako Ježiš Kristus sa sám Veľký Boh stal bohom "v malom", v jednom ľudskom tele, v jednom krátkom čase na jednom ohraničenom mieste, voči jednej vcelku maličkovej skupinke ľudí. To urobil pre nás.

Môžeme si Ho obliecť. Postaviť sa na Jeho miesto a byť tým, čím sa pre nás stal. Bohmi v malom. Na tomto mieste, v tomto čase, pre pár ľudí okolo nás (náš *oikos*). Naučiť sa v malom byť tým, čím raz budeme vo veľkom.

To je pointa podobenstiev *o talentoch* a *o mínach*.

Podstatné je ale to, že môžeme skutočne vojsť do Krista, byť Ním a On nami. Vo Vtelení sa k nám práve preto takto znížil.

"Ježiš si ich zavolať a povedal im: "Viete, že tí, ktorých pokladajú za vládcov národov, panujú nad nimi a ich veľmoži majú nad nimi moc. Medzi vami to tak nebude. Ale kto sa bude chcieť stať medzi vami veľkým, bude vašim služobníkom. A kto bude chcieť byť medzi vami prvý, bude sluhom všetkých. Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby slúžil a položil svoj život ako výkupné za mnohých."" (Mk 10, 42-45)

Kým v tele, nedokážem nijako pojať Boha v Jeho nesmiernosti. Ale takto vtelený, je mi dôverne blízky. Je pri mne. Vedľa mňa. Môže byť vo mne a ja v Ňom. O to ide.

Pýtal som sa sám seba, čo mi bráni byť svätým, žiť naplno v slobode a radosť Životu Boha. A našiel som strach, zúfalstvo a beznádej, ktorými sa nás snaží Diabol spútať.

Existuje len jeden liek na strach a tým je, byť v Kristovi. Byť Kristom. Skutočne a opravdivo. Byť v Ňom. Stať sa, byť Ním. Voľbou vôle. Celou myslou. Bytím. Identitou. Vojst' do Neho. Skutočne.

"Ježiš im povedal: "Veru, veru, hovorím vám: Každý, kto pácha hriech, je otrok. ... Až keď vás Syn vyslobodí, budete naozaj slobodní." (Jn 8, 34.36)

"Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť." (Jn 15, 5)

Kresťanstvo je umenie byť Kristom v Kristovi, tréning a neustále cvičenie sa a rast v tomto. Preto Vtelenie, zaplatené strašnou cenou, navonok naznačenou krížom. Boh sa stal človekom, aby som sa v človeku Bohu stal ja, človek, Bohom – najprv na spôsob človeka, ktorým sa Boh pre mňa stal.

"Lebo jeden je Boh a jeden prostredník medzi Bohom a ľuďmi — človek Kristus Ježiš." (1Tim 2, 5)

"Ježiš mu odpovedal: "Ja som cesta, pravda a život. Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa." (Jn 14, 6)

V rozjímaní Krista *spoznáваме*. V adorácii na Neho *hľadáme*. V prijímaní Presvätej Eucharistie do Neho *vstupujeme* a On do nás. Pravda, ak veríme, ak sme sa naozaj rozhodli, že vstúpiť chceme. Že naozaj si Ho oblečieme, postavíme sa na Jeho miesto a von z kostola vyjdeme už ako On. S Jeho identitou. Žijúci Jeho Život. Konať Jeho skutky a Dielo.

Sväté prijímanie Eucharistie je tak trvajúci okamih *Svadby Baránkovej*, keď sa z nás dvoch stáva Jedno Telo, to Kristovo (a tým pádom aj medzi nami a z nás ľudí navzájom). V Eucharistii sa to naozaj deje. Čo *krst* daroval, k čomu krst dvere otvoril, to *modlitba* spoznáva, *adorácia* vidí, ale v *Eucharistii* sa to uskutočňuje, deje.

"Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa." (Jn 6, 56-57)

Toto je svätá omša. Toto znamená "ísť do kostola", na omšu: rozhodnutie prestúpiť zo seba do Boha, vojsť ako *Jožko Mrkvička*, vyjsť už ale ako *Ježiš Kristus*. Nevesta, jedno Telo so Ženíchom, jedna so Ženíchom, v Ňom, Ním.

Neexistuje iná cesta, iný spôsob, než takto prestúpiť zo seba do Krista. Kristus Boh sa stal "bohom v malom", aby som sa v Ňom stal aj ja najprv "Bohom v malom" a pripravil sa na to, byť Ním aj "vo veľkom", v Sláve.

Existuje len jeden skutočný a slobodný život v plnosti, ten Kristov. Ten, v ktorom sa zrazu všetko otáča a obracia, služba a obeta sa zrazu stávajú rozkošou a moc, sláva sveta či bohatstvo sveta otravou a bremenom.

Je to vo svojej podstate desne jednoduché. Proste si prestúpiť. Prestúpiť zo seba do Krista a ostať už v Ňom. Nielen ostať stále v sebe a snažiť sa "konať ako Ježiš", ako by to On robil na mojom mieste. To by bola hrozná, nadľudská drina. Veď ju ani nikto, kto to skúša, nezvláda. Nie. Skutočne urobiť presný opak. Prestúpiť do Krista, stať sa Kristom a potom už len prirodzene konať všetko to, čo je prirodzené, aby sme my sami, na Ježišovom mieste a v samom Živom Ježišovi, v Ježišovi a s Ježišom, konali. Či skôr už On v nás.

V Kristovi a len v Kristovi sme synmi a dcérami Boha. Len v Ňom sa môžeme takto naučiť myslieť ako synovia a dcéry, žiť, správať sa a konať ako synovia a dcéry. Mimo Neho by to bola len ilúzia, hranie sa na to, stále len podľa našich predstáv. Len v Kristovi sa tým môžeme naozaj stať, podľa Božích predstáv. Naozaj tým byť, synmi v Synovi. A Cirkvou, Telom Krista, medzi sebou navzájom.

Nech skončí tento svet!

Návod na slávenie sv. omše v *Didaché* z 1. storočia má v samom závere zvolanie: "*Nech skončí tento svet!*" Kresťania boli pohanmi obviňovaní, že

nenávidia ľudí a svet. To druhé je nepochybne pravda. Odpor voči svetu a radosť z toho, keď konečne nastane jeho koniec, vanie aj zo slov Krista:

"Ľudia budú zmierať od strachu a očakávania toho, čo príde na svet, lebo nebeské mocnosti sa budú chvieť. Vtedy uvidia Syna človeka prichádzať v oblaku s mocou a veľkou slávou. Keď sa to začne diať, vzpriamte sa, zodvihnite hlavu, lebo sa blíži vaše vykúpenie." (Lk 21, 26-28)

Počujeme ten kontrast? Ľudia budú nariekať, pretože svet sa rúti do zániku – a kresťania, presne naopak, s jasaním a radosťou končene zodvihnú hlavy! Alebo inde:

"Budú volať: "Beda, beda, ty veľké mesto, ktoré sa obliekalo do kmentu, purpuru a šarlátu a zdobilo sa zlatom, drahými kameňmi a perlami, lebo v jedinú hodinu bolo spustošené toľké bohatstvo!" ... Sypali si prach na hlavu a s plačom a žiaľom volali: "Beda, beda, ty veľké mesto, v ktorom zbohatli z jeho hojnosti všetci, čo majú lode na mori, lebo v jedinú hodinu bolo spustošené. ... Potom som počul akoby mohutný hlas veľkého zástupu v nebi: "Aleluja! Spása, sláva a moc nášmu Bohu, lebo sú správne a spravodlivé jeho súdy. Ved' odsúdil veľkú neviestku, ktorá svojím smilstvom kazila zem, a z jej rúk vymáhal krv svojich služobníkov." A znova volali: "Aleluja! A dym z nej bude vystupovať na veky vekov!"" (Zjv 18, 16-17.19; 19,1-3)

Samo Zjavenie - ale aj spomínaný text v *Didaché* - končia zvolaním "maranatha", túžbou, aby sa toto čím skôr stalo.

Pre mnohých ľudí je táto nenávisť a odpor voči svetu nepochopiteľný. Aj pre niektorých, ba mnohých kresťanov. Prečo? Veď iste, svet nie je dokonalý, ale je dobrý, pekný, žijú v ňom, cítia sa v ňom doma. Necítia k nemu odpor, netúžia po tom, aby čím skôr skončil a bol zničený, či aby aspoň oni čím skôr zomreli a konečne z neho vypadli preč. Naopak!

V čom je teda problém? A kto má vlastne problém, my, alebo Písmo a rani kresťania?

Mohli by sme parafrázovať filozofov a povedať: nič nie je ani dobré, ani zlé, až keď to porovnáme. *Chorý človek nemôže mať poňatie o tom, že choroba je zlá, ak by nepoznal zdravie. Väzeň by nemohol považovať väzenie za zlé a nenávidieť ho, ak by nepoznal slobodu a život na slobode.*

Ani my nedokážeme pochopiť obludnú hĺbku zla a ošklivosti tohto sveta, kým ho nemáme ako a s čím porovnať: s *Božím Kráľovstvom*.

"A prišiel jeden zo siedmich anjelov, čo mali sedem čiaš naplnených poslednými siedmimi ranami, a povedal mi: "Pod', ukážem ti nevestu, Baránkovu manželku!" A v duchu ma preniesol na veľký a vysoký vrch a ukázal mi sväté mesto Jeruzalem, ako zostupuje z neba od Boha ožiarené Božou slávou. Jeho jas bol podobný najdrahšiemu kameňu, akoby krištáľovo čistému kameňu jaspisu. ... Potom mi ukázal rieku vody života, čistú ako krištáľ, vytekajúcu od Božieho a Baránkovho trónu. ... Už nikdy nebude nič prekliate. V ňom bude trón Boha a Baránka a jeho služobníci mu budú slúžiť; budú hľadiť na jeho tvár a na čele budú mať jeho meno. Noci už nebude a nebudú potrebovať svetlo lampy ani svetlo slnka, lebo im bude žiarit' Pán, Boh, a budú kral'ovať na veky vekov. ... Ja, Ján, som to počul a videl. A keď som to počul a videl, padol som k nohám anjela, ktorý mi toto ukázal, a chcel som sa mu klaňať. Ale on mi povedal: "Pozor, nerob to! Som spoluslužobník tvoj a tvojich bratov prorokov a tých, čo zachovávajú slová tejto knihy. Bohu sa klaňaj!" (Zjv 21, 9-11; 22, 1.3-5.8-9)

Najprv Ján vidí nádheru, slávu, čistotu, jas a vznešenosť Kráľovstva, Cirkvi, ktorá už je síce prítomná aj tu, na zemi, ale len ako tieň toho, čím raz ešte len bude, podľa slov Písma:

"Kristus miluje Cirkev a seba samého vydal za ňu, aby ju posvätil očistným kúpeľom vody a slovom, aby si sám pripravil Cirkev slávnú, na ktorej niet škvrny ani vrásky, ani ničoho podobného, ale aby bola svätá a nepoškvrnená." (Ef 5, 25-27)

Je týmto videním tak úchvatný a premožený, že padá na zem a klania sa anjelovi (ktorý to chápe a preto ho len jemne napomína, aby sa klaňal Bohu, od ktorého to všetko je).

Až po tom všetkom, na samom konci, Ján píše, volá, kričí: *Maranatha! Príd', Pane Ježišu! Nech sa to už stane! Nech sa to stane, čím skôr!*

Ján už môže porovnávať. Už videl, zažil slávu Cirkvi, slávu Kráľovstva vo večnosti. Návrat do sveta... je návrat do sveta. Spät', do väzenia. Zrazu každá nečistota priam kričí. Každá pokrútenosť a znetvorenosť drása oči aj dušu. Zrazu je všetko príliš malé, príliš úzke, príliš tmavé, príliš tesné... Zmocňuje sa nás klaustrofóbia duše, stiesnenosť zo sveta, v ktorom sme uväznení ako mocný orol v slepačej klietke.

Divíme sa tomu hlbokému odporu kresťanov voči svetu?

Nie, nie sme ľahostajní. Angažujeme sa v ňom. Bojujeme za spoločné dobro pre všetkých. Chodíme do roboty, sme v politike, pomáhame a slúžime. Ale asi ako zdravotník na fronte. Alebo pracovník Červeného kríža v zajateckom tábore. Slúžia ľuďom, ktorí tam trpia, ale o to viac nenávidia vojnu, o to viac nenávidia láger, veci, ktoré toto utrpenie pôsobia. Túžia, aby čím skôr skončili, aby čím skôr prišiel mier a sloboda.

To je to, čo ako kresťania žijeme. Slúžime ľuďom, ktorí sú spolu s nami vo svete a trpia vo svete - a o to viac nenávidíme svet, ktorý je zdrojom tohto utrpenia, miestom boja a žiaľom duší, ktorý ich opája svojim lacným čučom, aby sa potom sám pán a boh tohto sveta a jeho sluhovia mohli opájať ich krvou.

"Potom prišiel jeden zo siedmich anjelov, čo mali sedem čiaš, a prihovril sa mi: "Pod', ukážem ti odsúdenie veľkej neviestky, ktorá sedí na mnohých vodách, s ktorou smilnili králi zeme a vínom jej smilstva sa opíjali obyvatelia zeme." V duchu ma preniesol na púšť. I videl som ženu sedieť na šarlátovej šelme so siedmimi hlavami a s desiatimi rohmi, plnej rúhavých mien. Tá žena bola oblečená do purpuru a šarlátu, vyzdobená zlatom, drahými

kameňmi a perlami a v rukách mala zlatý pohár, plný ohavností a nečistoty svojho smilstva. Na čele mala napísané meno, tajomstvo: "Veľký Babylon, matka smilstva a ohavností zeme." I videl som ženu spitú krvou svätých a krvou Ježišových mučeníkov. Keď som ju uvidel, veľmi som sa zadivil. ... A povedal mi: "Vody, ktoré si videl tam, kde sedí neviestka, to sú ľudia, zástupy, národy a jazyky. ... A žena, ktorú si videl, je veľké mesto, ktoré kraluje nad kráľmi zeme." (Zjv 17, 1-6.15.18)

Hlboká nenávisť voči svetu - nie voči ľuďom, nie voči zemi a Božej prírode a stvoreniu, ale voči svetu, tej padlej pliaže, rakovine prelezenej hriechom a zlom - táto nenávisť je jeden zo znakov nášho obrátenia, jeden zo znakov toho, že už žijeme v Božom Kráľovstve, už hľadáme, hoci zatiaľ "len nejasne, akoby v zrkadle," (1Kor 13, 12) ale predsa na slávu Boha a Jeho Cirkvi, akokoľvek otrhaná, doráňaná a biedna môže navonok vyzeráť tu, vo svete. A čím viac toto vidíme, tým viac v nás rastie odpor k jej opaku, svetu. Tým viac v nás rastie živelná, divoká a neodolateľná túžba po tom, aby sa svet čím skôr pominul, aby čím skôr skončil, ak nie úplne, aspoň pre nás samotných, aby sme čím skôr boli z neho a od neho oslobodení.

"Veď pre mňa žiť je Kristus a zomrieť zisk. Ale ak žiť v tele znamená pre mňa plodnú prácu, neviem, čo si vyvoliť. Oboje na mňa dolieha: túžim zomrieť a byť s Kristom, a to by bolo oveľa lepšie, ale zostať v tele je zasa potrebnejšie pre vás." (Flp 1, 21-24)

"A Duch i nevesta volajú: "Príď!" Aj ten, čo počúva, nech volá: "Príď!" Kto je smädný, nech príde, a kto chce, nech si naberie zadarmo vody života. ... Ten, čo to dosvedčuje, hovorí: "Áno, prídem čoskoro." "Amen. Príď, Pane Ježišu!" Milosť Pána Ježiša nech je so všetkými." (Zjv 22, 17.20-21)

Prečo tie okolky?

Ktosi raz povedal: *Prečo to s Ježišom neskúsiť? Ved' ak sa ti to nebude páčiť, čert si ťa vždy rád vezme späť...*

No naozaj? Prečo? V čom je problém?

Keby sme mali ísť zo svetla do tmy, z radosti do smútku, z hojnosti do biedy, a to všetko len s prísľubom čohosi, čo sme nikdy nevideli ani sa toho nedotkli, akejsi odmeny, ktorá tam kdesi vraj je, potom hej. Potom by to zdráhanie sa bolo pochopiteľné. Urobiť niečo také len preto, že to *niekto povedal* alebo je to *kdesi napísané*... Hej, vtedy by pochybnosti dávali zmysel.

Ale takto? Keď vidíme, kam ideme? Keď pred sebou vidíme Svetlo a Radosť a Božiu rozkoš? Čoho sa bojíme? Toho, že to je príliš pekné na to, aby to bola pravda? Alebo je to príliš dobre, aby sa to mohlo prihodiť nám, obyčajným ľuďom? A keby aj... Prečo to aspoň neskúsiť? Nie je lepšie ísť a skúsiť to a možno uspieť - než to ani neskúsiť a neuspieť naisto? Naozaj nemáme čo stratiť! Naopak, ako hovorila svätá Monika svojmu tiež časom svätému synovi: *Ak to dokázal ten či tamten, tak prečo nie ty, Augustín?*

Čoho sa bojíme? Prečo váhame? Kvôli čomu sa zdráhame?

"Hostinu som už prichystal, voly a kŕmny dobytok sú pozabíjané a všetko je pripravené; poďte na svadbu!" (Mt 22, 4)

"Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním. ... Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké." (Mt 11, 28.30)

"V posledný, veľký deň sviatkov Ježiš vstal a zvolal: "Ak je niekto smädný a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech pije. Ako hovorí Písmo, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody." To povedal o Duchu, ktorého mali dostať tí, čo v

neho uverili. Lebo ešte nebolo Ducha, pretože Ježiš ešte nebol oslávený."
(Jn 7, 37-39)

"A povedal mi: "Stalo sa! Ja som Alfa a Omega, Počiatok i Koniec. Smädnému dám zadarmo z prameňa živej vody."" (Zjv 21, 6)

Tak prečo ten strach, prečo to váhania, dokonca zbabelý útek? Luther dokonca na tomto úteku od Boha postavil celú svoju teológiu a la "ďalej smelo hreš, len ak veríš, že ti to nakoniec prejde..."

Prečo? Prečo by sme mali ostať stáť v chudobe, keď sa nám ponúka hojnosť, dokonca ani nie pozemská, ale rovno nebeská? Prečo voliť tmu, keď svieti svetlo? Prečo voliť nudu, keď kúsok od nás vedie brána do radosti a sveta zázrakov?

Prečo?

Nemáte na to odpoveď? Ani ja. Neexistuje. Neexistuje rozumný dôvod, prečo poznať Krista a nebyť kresťanom a nenasledovať Ho celým srdcom, celým bytím, naplno. Prečo sa uspokojiť s tým, že "ved' som v Neho uveril", "ved' chodím do kostola", ale ďalej ostávať v tme, chudobe a nude sveta.

Existuje len strach. Iracionálny strach. Slepý a hlúpy, ale o to vtieravejší. Keď Diabol nemá čo viac povedať ani ponúknuť - a nemá, ved' v Kristovi bol predvedený, odhalený a usvedčený - ostáva mu už len jedno. S krikom šíriť slepú nenávisť a slepý strach. Opíjať rožkom tých, ktorí sú pozvaní na Hostinu.

"Diabol [...] bol vrah od počiatku a nezotrval v pravde, lebo v ňom pravdy niet. Keď luhá, hovorí zo seba, lebo je luhár a otec lži." (Jn 8, 44)

"Vzoprite sa mu, pevní vo viere!" (1Pt 5, 9)

Je to ľahké. Je to krásne. Vojsť do svetla. Žiť naplno. Každú sekundu. Každý okamih. Slobodní od všetkého, lebo plní Boha. Bez strachu. Bez úzkostí. Plní radosti. Radosti a života, ktoré ako Živá Voda prúdia z nás, z vnútra.

Keď už viac nepotrebujeme hľadať mimo seba omrvinky, keď už sama Plnosť je v nás.

Uveriť Kristovi a nasledovať Ho je vlastne tá najľahšia a najrozumnejšia vec na svete. To len Diabol - a keď mu načúvame - z toho robí zdanie hororu, drámy, ba tragédie. Prečo by sme ale mali toho skrachovanca počúvať? Rozumní počúvajú a nasledujú *vítazov*, nie *lúzrov*!

Tak si to pekne a nahlas povedzte, aj viackrát za sebou: Môžem byť svätý. Ba mám byť svätý. Tak teda idem byť svätý! Idem byť svätý! Idem byť svätý! Svätý! Aleluja! Amen!

"Tu prišla po vodu istá Samaritánka. Ježiš jej povedal: "Daj sa mi napíť!" ... Samaritánka mu povedala: "Ako si môžeš ty, Žid, pýtať vodu odo mňa, Samaritánky?" Židia sa totiž so Samaritánmi nestýkajú. Ježiš jej odpovedal: "Keby si poznala Boží dar a vedela, kto je ten, čo ti hovorí: "Daj sa mi napíť," ty by si poprosila jeho a on by ti dal živú vodu." Žena mu povedala: "Pane, ani vedro nemáš a studňa je hlboká. Odkiaľ máš teda živú vodu? ... Ježiš jej odvetil: "Každý, kto pije túto vodu, bude znova smädný. Ale kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude žízniť naveky. A voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života." Žena mu vravela: "Pane, daj mi takej vody, aby som už nebola smädná a nemusela sem chodiť čerpať!" (Jn 4, 7.9-11.13-15)

Aj ja môžem. Môžem. Pán ma k tomu oslobodil. Dal mi možnosť výberu. Dal mi slobodu.

"Lebo kto je povolaný v Pánovi [...], je Pánov oslobodenec." (1Kor 7, 22)

"[On] nás miluje a svojou krvou nás oslobodil od hriechov a urobil nás kráľovstvom, kňazmi Bohu a svojmu Otcovi, jemu sláva a vláda na veky vekov. Amen." (Zjv 1, 5-6)

Odtiaľ potom viera: stojí to za to. Poznanie, istota, porozumenie.

"Ale, ako je napísané: "Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevystúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú." (1Kor 2, 9)

A nádej: Hej, týka sa to aj mňa, aj na mňa to platí! Aj ja môžem!

"Lebo ja som nehovoril sám zo seba, ale Otec, ktorý ma poslal, ten mi prikázal, čo mám povedať a čo mám hovoriť. A viem, že jeho príkaz je večný život." (Jn 12, 49-50)

A z nich sa rodí láska: Chcem! Idem! Amen!

"Peter mu povedal: "Pane, ak si to ty, rozkáž, aby som prišiel k tebe po vode." On povedal: "Pod'!" Peter vystúpil z loďky, vykročil po vode a šiel k Ježišovi." (Mt 14, 28-29)

"Ježiš mu povedal: "Chod' a rob aj ty podobne!" (Lk 10, 37)

Viera znamená vojsť. Viera znamená konať to, čomu sme uverili. Preto nás skutky prezrádzajú a usvedčujú, z viery a či z neviery.

"More vydalo mŕtvych, čo boli v ňom, aj smrť, aj podsvetie vydali mŕtvych, čo boli v nich, a každý bol súdený podľa svojich skutkov." (Zjv 20, 13)

"Ak viete, že je spravodlivý, vedzte, že každý, kto koná spravodlivo, z neho sa narodil." (1Jn 2, 29)

"Kto sa narodil z Boha, nepácha hriech, lebo v ňom ostáva jeho semeno; a nemôže hrešiť, pretože sa narodil z Boha. Podľa tohto sa dajú rozoznať Božie deti od detí diablových: kto nekoná spravodlivo, nie je z Boha; ani ten, kto nemiluje svojho brata." (1Jn 3, 9-10)

"Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska." (1Jn 4, 7-8)

A čo iné znamená nehrešiť, než skutočne žiť? A čo iné znamená byť v láske, než byť v Bohu a teda už teraz v Nebi?

Skutky navonok prezrádzajú, či sme už naozaj vošli zo smrti do Života, či už naozaj sme v Nebi, ktoré sa pred nami naširoko otvorilo.

"Veru, veru, hovorím vám: Kto počúva moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nepôjde na súd, ale prešiel zo smrti do života." (Jn 5, 24)

"On nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna, v ktorom máme vykúpenie, odpustenie hriechov." (Kol 1, 13-14)

"Preto sa, bratia, tým viac usilujte upevňovať svoje povolanie a vyvolenie. Veď ak budete to robiť, nikdy neпадnete. Tak sa vám naširoko otvorí vstup do večného kráľovstva nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista." (2Pt 1, 10-11)

Blahoslavený si, Šimon,...

Keď sa Boh rozhodol v zázraku Vtelenia stať človekom ako my, malo to svoj hlboký zmysel. A dodnes blahoslavíme tých, ktorí v človeku Ježišovi zvanom Kristovi rozpoznali svojho Boha a Stvoriteľa, ktorý sám ich prišiel spasiť.

"Povedzte malomyselným: "Vzchopte sa, nebojte sa, hľa, váš Boh! Príde pomsta, Božia odplata, sám príde a spasí vás." Vtedy sa roztvorí oči slepých a uši hluchých sa otvoria. Vtedy s'ťa jeleň bude skákať chromý a jazyk nemého zaplesá, ba vyvierajú budú na púšti vody a potoky na pustatine." (Iz 35, 4-6)

"Hľa, ja pošlem svojho anjela a pripraví predou mnou cestu. I zaraz príde do svojho chrámu Panovník, ktorého vy hľadáte, a anjel zmluvy, ktorého si žiadate. Hľa, príde, hovorí Pán zástupov — a ktože vydrží deň jeho príchodu, kto obstojí, keď sa zjaví? Ved' je on ako roztápajúci oheň a ako zelina práčov." (Mal 3, 1-2)

Oni Ho spoznali, zhromaždili sa okolo Neho a našli *Poklad, ukrytý v poli* tohto sveta. Preň dali všetko, čo mali, a získali bohatstvo, presahujúce svet i všetko v ňom.

Teraz je Boh vtelený v Tele Cirkvi, ktorá sa rodí z Jeho Tela, Eucharistie. Cirkev a Eucharistia sú jedno, ako porozumeli už apoštoli, nemôže byť Eucharistia mimo Cirkvi, nemôže existovať Cirkev inak, než neustále rodená z krstu a Eucharistie.

"Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe. Pozrite na Izrael podľa tela: nemajú azda tí, čo jedia obety, účasť aj na oltári?" (1Kor 10, 17-18)

Ak Pán takto koná dnes, v Posledných časoch, potom ani na okamih nepochybujme, že to tiež má rovnako hlboký a zásadný zmysel. Je to podstatná súčasť "technológie spásy" Boha, procesu zbožštenia človeka Bohom v Bohu.

"Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa. Toto je ten chlieb, ktorý zostúpil z neba, a nie aký jedli otcovia a pomreli. Kto je tento chlieb, bude žiť naveky." (Jn 6, 56-58)

"... lebo muž je hlavou ženy, ako je aj Kristus hlavou Cirkvi, on, Spasiteľ tela." (Ef 5, 23)

História sa opakuje.

Sú ľudia, ktorí Boha, vteleného uprostred nás, rozpoznali. A sú ľudia, ktorí Ho nepoznajú. Ako kedysi Krista považovali len za proroka, tak dnes

pozerajú na Eucharistiu – či "večeru Pánovu", ako jej niektorí hovoria - len ako na symbol či akúsi formu "duchovnej prítomnosti" Pána, vari podobnú, ako v Písme.

Sú ľudia, ktorí sa okolo Neho zhromaždili, nasýtili sa Jeho Telom a sami sa stali Jeho Telom v Jeho Tele, Cirkvi a prijali už teraz dar zbožštenia. A sú ľudia, ktorí to neurobili. Prijímanie Kristovho Tela je pre nich formalita, povrchný obrad, "oplátka" - ak vôbec. A Cirkev? Buď je pre nich organizáciou, nejakým spolkom, čímisi akoby politickou stranou, ktorej členmi akosi sú, ku ktorej sa viac či menej rozpačito hlásia, alebo si rovno navyrábali vlastné denominácie a spolky, aby v nich žili podľa seba a zo seba a tak prepadli modloslužbe, podľa slov Písma...

"Poslušnosť je lepšia než obeta a poddanosť lepšia ako tuk baranov! Lebo odbojnosť je (ako) hriech čarodejníctva, svojvoľnosť je (ako) hriech modlárstva." (1Sam 15, 22-23)

Je, ako bolo.

Jedni vidia, iní nie. Jedni chápu, iní nie. Tak, ako každému dáva Otec, podľa túžby ich srdca.

O prvých: *"Nik nemôže prísť ku mne, ak ho nepritiahne Otec, ktorý ma poslal. A ja ho vzkriesim v posledný deň."* (Jn 6, 44)

A o druhých: *"Preto som ich ponechal v tvrdosti ich srdca: nech si len idú za svojimi preludmi."* (Ž 81,13)

Blahoslavený človek, ktorý dnes rozpozná Boha vteleného a prítomného v Tele Cirkvi a v Chlebe Eucharistie.

Blahoslavený človek, ktorý Ho aj dnes vyzná, ako vtedy Peter.

"Ty si Mesiaš, Syn živého Boha." Ježiš mu povedal: "Blahoslavený si, Šimon, syn Jonášov, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je na nebesiach." (Mt 16, 16-17)

Blahoslavení ľudia, ktorí sa aj dnes okolo Neho, ba viac, v Ňom zhromaždia.

"Tí budú so mnou chodiť v bielom, lebo sú toho hodni." (Zjv 3, 4)

Boh telesne prítomný uprostred nás. Čo už môže byť zázračnejšie? Kde inde by mal byť stred nášho života, náš *Poklad*, naše srdce? Okolo čoho a kde inde by sme mali zotrvať zhromaždení? Čo je už len na tomto svete dôležitejšie? Väčšie? Naliehavejšie? Vzácnnejšie? Čo?

"Nebeské kráľovstvo sa podobá pokladu ukrytému v poli. Keď ho človek nájde, skryje ho a od radosti z neho ide, predá všetko, čo má, a pole kúpi. Nebeské kráľovstvo sa podobá aj kupcovi, ktorý hľadá vzácne perly. Keď nájde veľmi cennú perlu, ide, predá všetko, čo má, a kúpi ju." (Mt 13, 44-46)

Kto to pochopí? Kedy to my pochopíme? Kedy sa nám otvoria oči srdca a porozumieme? Ako vraví sv. Terezka z Lisieux, *ak by sme pochopili, musela by vstúp do kostolov regulovať polícia...*

"Nenechám vás ako siroty, prídem k vám. Ešte chvíľku a svet ma už neuvidí, ale vy ma uvidíte, lebo ja žijem a aj vy budete žiť. V ten deň spoznáte, že ja som v svojom Otcovi, vy vo mne a ja vo vás." (Jn 14, 18-20)

Stalo sa. Splnil svoj sľub. Je tu. V Tele. V Chlebe, ktorý je Telom a dáva vzniknúť Telu, v ktorom my sami sme Telom, sme v Tele Cirkvi a On je v nás v Tele Eucharistie. Splnil, do bodky splnil každé svoje slovo!

Kiež príde každému z nás deň, keď to, podľa Jeho slov, naozaj spoznáme, srdcom spoznáme!

V ten deň sa náš život otrasie od vrchu až po spodok a už nikdy nebude ako predtým.

V ten deň sa Eucharistia stane stredom a miláčikom našich životov. Stredom a svetlom našich farností, pokladom najvzácnnejším a konečne odhaleným. V ten deň sa konečne staneme jedným telom v Jednom Tele, pretože sme

spoznali Boha uprostred nás a konečne sme Ho prijali a v Ňom konečne našli samých seba.

"Nech sa stane Pánova vôľa!" (Sk 21, 14)

"Ten, čo to dosvedčuje, hovorí: "Áno, prídem čoskoro." "Amen. Príd', Pane Ježišu!" Milosť Pána Ježiša nech je so všetkými." (Zjv 22, 20-21)

Často žijeme, aj kňazi, len ako pozemskí ľudia, ktorí v pozemskej organizácii pozemským slovami hovoríme pozemským ľudom o Bohu tam kdesi hore. Ale Eucharistia, v Eucharistii nás Boh vtáhuje do Božích vecí, do samého Seba. Do Božieho Života, do Božieho bytia. Eucharistia je Boh a preto aj Cirkev je Nebo, Nebo prítomné na zemi, pretože v nej je Boh, ona je Bohom a Boh ňou, telesne prítomný na zemi.

Stávame sa účastníkmi Boha, účastníkmi Božích vecí, sme priamo vo vnútri. Len ako slepí to občas - často? - nevidíme...

Hľadáte Boha? Hľadáte spásu? Hľadáte Nebo?

Hľa! Eucharistia!

Tu je Všetko. Panebože, naozaj! Naozaj! Úplne Všetko! Celý Ty!

A kňazstvo... Och, kto pochopí, kto vyjadrí veľkosť tohto privilégia i hĺbku zodpovednosti za tento dar a hĺbku dôvery, ktorú nám Pán prejavuje, i silu a moc, ktorú v sebe má? Keby sme nevedeli a nedokázali nič, iba omšu slúžiť... Čo viac treba? Má moc premeniť nás, ak to dovolíme, ak to vôbec vieme a chápeme - a cez nás celý svet. Niet väčšej sily vo svete!

Božia reč a Božie Slovo

"Já, jenž jsem zde před tebou, jsem Slovo. Žádná kniha, jakkoli krásně napsaná, nemůže k tvému srdci promlouvat tak jako já." (In Sinu Jesu)

Už Otcovia rozlišovali Božiu reč a Božie slovo. Božia reč, to je Písmo, Biblia. Božie slová ľudskou rečou zapísané v knihe. Prirovnávali ju k *vyprahnutej púšti slov*, cez ktorú musí pútnik namáhavo prejsť, aby sa dostal k Božiemu Slovu, Živému a Pravému, ktoré sa nedá zapísať do žiadnej knihy, pretože je samým Bohom.

"Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh." (Jn 1, 1)

Bez toho, aby sme prešli púšťou Božej reči, ostane pre nás ono Slovo skryté a neprístupné. Veď aj tí, ktorí nepoznajú Písmo a došli až k istému poznaniu Slova (pretože napríklad nepoznajú kresťanstvo), najprv študovali Božiu reč, hoci v inej knihe, knihe prírody či Božích skutkov. Preto Terézia Avilská hovorí, že vstupnou bránou do života s Bohom, k samému Božiemu Slovu, je *rozjímanie a rozjímaná modlitba*. Ale je to len vstup.

Kontemplácia, adorácia, to je to miesto, kde sa k nám prihovára samo Slovo. Bez ľudských slov, ktoré by sa dali povedať ústami či zapísať do knihy. Prihovára sa bytostne, od Srdca k srdcu.

"Tak aj Duch prichádza na pomoc našej slabosti, lebo nevieme ani to, za čo sa máme modliť, ako treba; a sám Duch sa prihovára za nás nevyssloviteľnými vzdychmi. A ten, ktorý skúma srdcia, vie, po čom Duch túži: že sa prihovára za svätých, ako sa páči Bohu." (Rim 8, 26-27)

"Poznám človeka v Kristovi, ktorý bol pred štrnástimi rokmi — neviem, či v tele, či mimo tela, tiež neviem, to vie Boh, — uchvátený až do tretieho neba ... a počul tajomné slová, ktoré človek nesmie vysloviť." (2Kor 12, 2,4)

Adorácia Eucharistie - ak rozumieme a chápeme, nakoľko sa dá, lebo sme boli pripravení Božou rečou a rozjímaním nad ňou i nad knihou Božích skutkov - je tým privilegovaným miestom, kde Boh, Slovo, takto hovorí a dáva sa poznať tým, že nás vtáhuje do Seba a pretvára podľa Seba.

Kým Božia reč sa dotýka *mysle* a občas aj *citov* človeka, Božie Slovo, nestvorené a nespútané v atramente a na papieri, sa dotýka samého *bytia*, života, samého nášho Ja, aby ho urobilo Božím, lebo samo je Bohom.

"Lebo živé je Božie slovo, účinné a ostrejšie ako každý dvojsečný meč; preniká až po oddelenie duše od ducha a kĺbov od špiku a rozsudzuje myšlienky a úmysly srdca. A niet tvora, ktorý by bol preň neviditeľný. Všetko je obnažené a odkryté pred očami toho, ktorému sa budeme zodpovedať."
(Hebr 4, 12-13)

Ak je toto Slovo telesne medzi nami prítomné v Chlebe Eucharistie, aký potom div, že samo zotrúvanie v Jeho Prítomnosti koná v našich životoch Božie divy?

"Takto dôverujeme Bohu skrze Krista. ... On nás urobil súcich za služobníkov Novej zmluvy, a nie litery, ale Ducha; lebo litera zabíja, kým Duch oživuje." (2Kor 3, 4.6)

"Pán je Duch; a kde je Pánov Duch, tam je sloboda." (2Kor 3, 17)

"Boh je duch a tí, čo sa mu klaňajú, musia sa mu klaňať v Duchu a pravde."
(Jn 4, 24)

Veru, až neznesiteľne mocná je Prítomnosť Boha v Eucharistii...

"Keď tade pôjde moja sláva, postavím ťa do skalnej trhliny a položím na teba svoju ruku, kým neprejdem. Potom svoju ruku odtiahnem a ty ma uvidíš odzadu." (Ex 33, 22-23)

Netreba v tej chvíli robiť nič. Vôbec nič. Iba sa uvoľniť. Otvoriť. Poddať. On urobí všetko ostatné. Zjaví sa v nás, nakoľko Ho práve dokážeme prijať.

A svojou Rukou, ukrytý v Chlebe Života, náš uchráni, aby nás Jeho Prítomnosť nespálila na prach. Avšak, ak dovolíme a sme pripravení, spáli náš hriech a putá, ktorými nás zväzuje.

Eucharistia v sebe skutočne obsahuje všetku rozkoš Neba. Ako by aj nie, keď je samým Bohom?

"Človek jedol chlieb anjelský; pokrmu im dal dosýta." (Ž 78, 25)

"Ježiš im odvetil: "Veru, veru, hovorím vám: Nie Mojžiš vám dal chlieb z neba, ale môj Otec vám dáva pravý chlieb z neba. Lebo Boží chlieb je ten, ktorý zostúpil z neba a dáva svetu život."" (Jn 6, 32-33)

Ste roztržití pri modlitbe?

"Hľa, ja robím čosi nové, teraz to klíči, nebadáte? Áno, urobím cestu na púšti a rieky na pustatine." (Iz 43, 19)

Boh robí niečo úplne nové, nevidané a neslýchané. Nás pozýva byť toho súčasťou.

Preto obrátenie. Zastaviť sa, zmeniť smer, a vyraziť, ale už po novom, novým smerom, Božím smerom.

Keď sme rozbehnutí, keď sme plní seba a svojich myšlienok a plánov a predstáv, vtedy sme ako *splašený vlak, ktorý sa rúti svojim smerom a nič ho nevie zastaviť ani odkloniť z jeho koľají.*

Dobre to cítiť aj v modlitbe a ešte viac v mlčaní adorácie: nejde nám to. Hovoríme tomu roztržitosť, ale je v tom viac. Roztržitosť znamená, že

modlitba či dokonca sám Pán v Eucharistii nás volajú jedným smerom, ale celé naše vnútro je nasmerované a rozbehnuté inam. Výsledkom je konflikt, keď hovoríme jedno, ale myslíme na iné. Sme pozývaní k novému, ale súčasne sme úplne zaujatí starým.

Potrebujeme sa stíšiť. Nie v zmysle nejakého chvíľkového upokojenia sa. Potrebujeme sa zastaviť. Vypustiť paru. Uvoľniť. Vyprázdniť. Pretrepať si hlavu a spamätať sa z oblúznenia. A potom sa započúvať, konečne, do iného Hlasu, iného Rytmu, ktorý nás vola, vábí na iné, nové, Božie cesty.

Nie je to o sústredenosti. Alebo nie tak, ako si to predstavujeme. Cieľom nie je sústredenosť mysle na slová modlitby, text Písma či na samého Pána pred nami v Eucharistii. Cieľom je sústredenosť samého nášho života a bytia na Boha a na nové cesty, na ktoré nás povolal. A tá sa dosahuje nie dočasným utíšením mysle, ale zanechaním starej identity a starého života. Zomretím sebe, aby sme mohli zažiť zázrak nového narodenia sa, ktorý nám bol darovaný v krste.

Tak to hovorí, myslím, Terézia Avilská, že obrátenie človeka spočíva v zanechaní "rozptýlenosti" života, keď sa ženieme za mnohými a rôznymi pozemskými vecami, túžbami a cieľmi a v sústredení sa na jediný cieľ, a tým je sám Boh. A ako inak by to aj mohlo byť?

"Nik nemôže slúžiť dvom pánom; pretože buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridŕžať a druhým bude opovrhovať. Nemôžete slúžiť aj Bohu, aj mamone." (Mt 6, 24)

"Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a z celej svojej sily!" (Mk 12, 30)

"Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa, nie je ma hoden. A kto miluje syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden." (Mt 10, 37)

Je to ako v tom známom japonskou príbehu o šálke čaju. Kým sme plní seba, ako by sme mohli byť plní Boha. Ak sme celkom zaujatí sebou a pozemským kráľovstvom, ako by v nás mohlo byť miesto pre Ženícha a pre Jeho Dom?

Preto je púšť bránou do Záhrady Raja i cenou, ktorú platíme sa vstup doň.

A prítomnosť je tým pravým časom, našim opravdivým a trvajúcim *kairosom*. Jeden zo znakov tohto stíšenia a zastavenia sa je aj to, že naša myseľ sa z budúcnosti, kde bola upnutá k našim túžbam a pozemským cieľom a našej žiadostivosti, sa vracia späť do prítomnosti, aby v nej prežívala veci, do ktorých nás vovádza Boh.

Veľký návrat gnosticismu

S dekanom sme totiž nedávno hovorili o tom, ako je to s počtom ľudí v nedeľu v kostole po skončení karantény. Medziiným utrúsil: „Mnohým asi ešte nedošlo, že dišpenz už skončil...“ Obávam sa však, že je to ešte hlbšie. Mnohým zrejme totiž vôbec nedošlo, čo je to dišpenz, prečo je a o čom je.

Ježišovým Vtelením Boh vstúpil do sveta, hmotne, telesne. Cirkev je pokračovaním tohto Vtelenia. Cirkev, to je Kristus, ktorý je prítomný (a ktorý nás, ľudí, zbožšťuje) vo svojom konkrétnom, hmotnom, hmatateľnom a viditeľnom Tele, Cirkvi. A volí si, ako sám chce, ľudí, aby cez nich On sám konal ako Hlava. Úrad apoštolov, pápež a biskupi a v ich mene *kňazi* – to je orgán Hlavy, Krista. Cezeň Kristus vyučuje, cezeň koná (sviatosti nie sú nič iné, než to isté Kristovo konanie, ktoré vtedy konal v tele jedného človeka a teraz ho koná v Tele Cirkvi). A cezeň aj riadi a rozhoduje, ako sám povedal, najprv Petrovi: „*Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva: čo zviažeš na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažeš na zemi, bude*

rozviazané v nebi,“ (Mt 16,19) a potom aj kolégiu Dvanástich: „*Veru, hovorím vám: Čo zviažete na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažete na zemi, bude rozviazané v nebi.*“ (Mt 18,18)

Takže – príkaz nedeľnej sv. omše (navyššie pramení v Písme, ktoré nariaduje v sobotný deň odpočinok a sväté zhromaždenie, ale to teraz dajme stranou) je príkazom Krista. Neuposlúchnuť ho znamená neposlúchnuť Krista. A jedine Kristus môže dať od tejto povinnosti oslobodenie a „rozviazať ju“, ako to cez úrad apoštolov (čiže biskupov) formou dišpenzu počas karantény aj urobil. Dišpenz ale skončil a povinnosť, uložená apoštolmi a ich nástupcami je uložená cez nich samým Kristom. Kto sa prehreší, prehrešuje sa proti Bohu a to ťažkým a smrteľným hriechom, pretože Cirkev je Božia, je Kristom, telesne prítomným a konajúcim na zemi, je Nebom a Božím kráľovstvom, ktoré od Boha zostúpilo na zem a v Cirkvi jestvuje už tu, na zemi. Tu, na zemi, v Tele Cirkvi, sa spájame s Kristom a vchádzame do Neba, aby vo Večnosti sme v ňom už ostali naveky.

Prvá a možno najzákernejšia heréza, ktorá na zaútočila na kresťanstvo, bol *gnosticismus*. Popieral Vtelenie a snažil sa kresťanstvo urobiť *duchovným* – akurát úplne inak, než toto slovo používal Kristus či apoštolí a vôbec, Písmo stáročia pred nimi. Už Ján Evanjelista vo svojich listoch píše na obranu kresťanstva pred gnosticizmom, varuje pred ním prorocky aj Pavol. Kresťanstvo toto pokušenie ustálo. Gnosticizmus ale nezomrel. Znova a znova vstával z mŕtvych a naposledy ničivo zaútočil prostredníctvom tzv. Reformácie. V nej povstal v novej sile a na scénu uviedol akési nové „duchovné kresťanstvo“. V ňom je všetko „duchovné“, ale nie v biblickom zmysle tohto slova, ale v *gnostickom*, pohanskom, novoplatónskom zmysle. Je tu neviditeľná „duchovná“ Cirkev, večera Pánova, v ktorej je „duchovne“ a u mnohých dokonca len akosi symbolicky akože prítomný Kristus. Nič nie je vtelené, nič nie je hmotné, nič nie je viditeľné ani hmatateľné. Jednotlivé „cirkvi“ sú len *denominácie* – ľudské organizácie, kluby, zväzy, spolky, kde sa sústreďujú ľudia, veriaci v Krista a študujúci Písmo a ktoré si vyberajú a zakladajú podľa svojho gusta a je vlastne jedno, do ktorej človek patrí a či vôbec do nejakej. Ani jedna nie je skutočnou Cirkvou, tá je neviditeľná

a netelesná. Nikto v nich nemá skutočnú Kristovu autoritu ani garanciu. To, čo hlása, bár sa to aj za „biblickú pravdu“ vydáva, je len *mienka*, názor pastora, kazateľa, s ktorou môžem úplne legitímne nesúhlasiť, pretože *môj* názor a moja mienka sú rovnako dobré, ako tie jeho – a *baj očko* 31 999 ďalších v jednotlivých ďalších zboroch a denomináciách. Môžem si dokonca úplne legitímne žiť sám, mimo denominácie, byť „nezávislým kresťanom“, veriť si sám svojej vlastnej viere a svojim vlastným náukám a svojmu vlastnému vyznaniu a je to v poriadku, pretože tu, na zemi, nie je Kristus nikde a nijako hmatateľne a skutočne prítomný a nikto a nič nemá ani nekoná s Jeho autoritou – či presnejšie On cez nejakú Ním založenú ustanovizeň. Je len Biblia a tisícky jej najrôznejších a jeden druhému si odporujúcich ľudských výkladov.

V tejto atmosfére, ktorá otráвила do veľkej miery aj nás, katolíkov, už nedokážeme v „organizácii“ Cirkvi rozpoznať Krista asi podobne, ako Ho už stále menej poznávame v „oplátke“ Eucharistie. Cirkev je už aj pre nás len nejaký ľudský spolok, jasne oddelený od Krista. Ved’ to poznáme, ono „Ježiš áno, Cirkev nie!“ Pravidlá a zákony a nariadenia Cirkvi – čo to je? Nič! To „len farári si to tak povymýšľali, ale to vôbec nie je od Boha!“ Cirkev nemá s Bohom vlastne takmer nič spoločné. Jej učenie, poklad viery – to nič neznamená. Dokonca na ňu niekedy pozeráme ako skôr na nejakú prekážku medzi nami a Kristom – „farári sa votreli medzi ľuďa a Krista, aby ľudia nemohli pristupovať a modliť sa priamo ku Kristovi“, znie jedna obľúbená námietka.

Predstava, že by Cirkev mohla niečo nariadiť a toto nariadenie by vibrovalo autoritou samého Boha a kto by ho neposlúchol, by bol zatratený naveky, pretože sa odporom voči Cirkvi vzbúril voči samému Bohu a zavrhol samého Boha, ktorého Telom Cirkev je – podľa slov Písma: „*Všetko mu položil pod nohy a jeho ustanovil nad všetkým za hlavu Cirkvi, ktorá je jeho telom, plnosťou toho, ktorý naplní všetko vo všetkom*“ (Ef 1,22-23) a inde „*keby ani cirkev nechcel poslúchnuť, nech ti je ako pohan a mýtnik*“ (Mt 18,17) – je pre týchto ľudí nepochopiteľná. Ako by to mohlo byť? Ved’ Cirkev je ľudská, sú to len ľudia! A Boh je *duchovný*, neviditeľný, tam hore,

v Nebi a pozerá priamo na človeka, nepotrebuje k tomu žiadnu Cirkev! Písmo síce učí, že „*Kristus [je] hlavou Cirkvi, on, Spasiteľ tela,*“ (Ef 5,23) ale pre nich už nie. Otrávení Lutherom veria, že Kristus je spasiteľom *jednotlivca*, bez Cirkvi a mimo Cirkvi a to dokonca len na základe *neviditeľnej duchovnej viery*, bez akýchkoľvek pozemských viditeľných hmotných skutkov.

Ak teda neposlúchnu Cirkev, ak nekonajú podľa jej slov, ak ignorujú jej v ich očiach smiešne a bezzubé príkazy a rovnako smiešne a zúfalé (v ich očiach) varovanie pred Peklom, je to podľa nich úplne v pohode. Vlastne je dobré, že sa takto chránia a bránia pred Cirkvou, kde *nenásytní farári* by radi ovládali ľudí ako ovce a vôbec, celá tá „čierna totalita“ a „mafia“ sú najväčší hriešnici a zločinci na zemi!

Ak teda títo ľudia v nedeľu neprídu na sv. omšu, ku ktorej Cirkev zaväzuje pod ťažkým hriechom, nevidia v tom žiaden problém. Veď je to predsa iba ľudský príkaz. A žiaden ľudský príkaz, ak ho nesplním, nie je a nemôže byť hriechom! A zatratíť sa len preto, že som nebol v nedeľu na nejakej omši v kostole? Prosím vás, nebuďte smiešni! A celé to divadielko s príkazmi a dišpenzami... ako keby to od farárov záviselo! Ako keby oni rozhodovali, kto sa spasí, alebo ako keby oni rozhodovali o tom, čo sa Bohu páči a čo nie, čo chce a čo nechce!

Tak si to títo ľudia v sebe myslia. A ani nezbadali ako, a z pravoverných *kresťanov-katolíkov* sa stali zanietеныmi *gnostikmi-protestantmi*...

Najdôležitejší krok

Druhé obrátenie, kedy sa rozhodneme v srdci všetko zanechať a patriť už iba Pánovi, je okamihom, kedy vchádzame do Božieho pokoja.

Je to ako keď človek za búrky pláva na rozbúrenom mori a chytá sa rôznych trosiek potápajúcej sa lode. A potom to náhle všetko vymení za kus pevnej zeme, na ktorú doplával. Náhle mu nič z tamtoho nijako nechýba. A to, čo zažíva, je velikánske uľahčenie, radosť, pokoj, bezpečie, istota, záchrana.

"A tak každý, kto počúva tieto moje slová a uskutočňuje ich, podobá sa múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale. Spustil sa dážď, privalili sa vody, strhla sa víchrica a oborili sa na ten dom, ale dom sa nezrútil, lebo mal základy na skale." (Mt 7, 24-25)

Kristus je tou Skalou. Cirkev je bezpečný prístav, Mesto na návrší, postavené na tej Skale pre nás, ľudí, aby sme v ňom našli Boží Pokoj, Božiu spásu, Boží život, istotu a bezpečie.

Len sa musíme rozhodnúť. Kým tak neurobíme, zmietajú nami mučivé vnútorné rozpory, protichodné túžby a ciele. Kresťanstvo nám pripadá ťažké a namáhavé, ako boj, ale nie so svetom, ale vo vnútri nás samých, a Boh i Jeho prísľuby sú akoby kdesi ďaleko.

"Taký človek nech sa nenazdáva, že dostane niečo od Pána; — muž s rozpoltenou myslou, nestály vo všetkom svojom počínaní." (Jak 1, 7-8)

Ale keď tak urobíme, zrazu zavládne uľahčenie, pokoj, radosť. Zrazu sa všetko vyjasní, vyčistí, búrka je preč a svieti Slnko, Kristus, ktorý je zrazu tak, tak blízko!

"Nebeské kráľovstvo sa podobá pokladu ukrytému v poli. Keď ho človek nájde, skryje ho a od radosti z neho ide, predá všetko, čo má, a pole kúpi. Nebeské kráľovstvo sa podobá aj kupcovi, ktorý hľadá vzácne perly. Keď nájde veľmi cennú perlu, ide, predá všetko, čo má, a kúpi ju." (Mt 13, 44-46)

Ale toto nenastane prv, kým sa nerozhodneme. Je to buď - alebo. Kým "nepredáme všetko", dovtedy sa zmietame medzi túžbou po Bohu, ktorá ale pre strach, nedôveru a lakomstvo ostáva nenaplnená. *Poklad je stále v zemi,*

perla stále nie je naša. Tak aj my, o Bohu vieme, ale nevlastníme Ho ešte - lebo sme sa ešte neodhodlali zaplatiť cenu za Kráľovstvo: dať všetko, aby sme získali všetko!

Preto až druhým obrátením začína kresťanstvo a plný život v Cirkvi, Božom Dome, bezpečnom Prístave, Kráľovstva a Nebi už tu, na zemi. Nie skôr.

"Inému vravel: "Pod' za mnou!" On odpovedal: "Pane, dovol' mi najprv odísť a pochovať si otca." Ale Ježiš mu povedal: "Nechaj, nech si mŕtvi pochovávajú mŕtvych. Ty chod' a zvestuj Božie kráľovstvo!" Aj iný hovoril: "Pane, pôjdem za tebou, ale najprv mi dovol' rozlúčiť sa s rodinou." Ježiš mu povedal: "Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo."" (Lk 9, 59-62)

Znova sme pri pôste. Znova pri púšti. Nie je možné prijať nové, kým nie je zanechané staré.

"Ježiš sa vrátil od Jordánu plný Ducha Svätého. Duch ho vodil štyridsať dní po púšti a diabol ho pokúšal. V tých dňoch nič nejedol." (Lk 4, 1-2)

"Šavol vstal zo zeme, otvoril oči, ale nič nevidel. Vzali ho teda za ruku a zaviedli do Damasku. Tri dni nevidel a nejedol, ani nepil." (Sk 9, 8-9)

Na púšti zanechávame všetko. Nevyjednávame. Neobhajujeme to staré tým, že "však to nič zlé nie je". Zanechávame všetko, pretože je to staré, je to minulosť. To dobré a vhodné sa nám vráti späť, posvätené a očistené, ako dar od Krista. A ak sa nám to od Boha to späť nevráti, potom to vhodné ani primerané pre náš nový život v Bohu nie je - a teda ani dobré. Na púšti zanechávame všetko, všetko kladieme pred Pána, aby On mal nad všetkým zvrchovanú moc, aby On určil, čo z toho starého ostane, ale už premenené, a čo nie.

Je to až taký divný pocit: Čosi skutočne a opravdivo zanechať. Skutočne to zanechať. Opustiť. Až sme v pokušení si pretrieť oči a povedať: Dobre, dobre, teraz to dávam stranou a potom sa k tomu vrátim... až kým si

nevedomíme: Žiadne potom. Žiadne vrátim. Alebo to od Boha späť dostanem, alebo som sa tým dnes zaoberal naposledy. Koniec. Bodka. Zanechané.

Bez púšte to jednoducho nejde. *Zvoliť* je jedna strana mince. *Zanechať* druhá. *Zvoliť* si nové všetko vyžaduje v srdci *zanechať* a takto Bohu ponúknuť tiež všetko, všetko doterajšie. Inak to nejde. Ak by sme sa neodhodlali *zanechať*, nedokážeme ani *prijat'*.

"Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom." (Lk 14, 33)

V tom je podstata druhého obrátenia. Pri tom *prvom*, ktorým začína katechumenát, sa k Ježišovi pridávame, ale stále len ako jeden zo zástupu, kto je u Ježiša a návšteve, ale svoj život a domov ma inde. Až *druhé* obrátenie je o tom, že sa stávame učeníkmi, členmi Cirkvi, Rodiny Boha a konečne si úplne a jasne volíme a od Boha prijímame novú identitu a nový život i nový domov s Kristom.

"A ten, čo sedel na tróne, povedal: "Hľa, všetko robím nové." A hovoril: "Píš: Tieto slová sú verné a pravdivé."" (Zjv 21, 5)

"Tu sa ho ktorýsi popredný muž opýtal: "Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som bol dedičom večného života?" Ježiš mu povedal: "Prečo ma nazývaš dobrým? Nik nie je dobrý, jedine Boh. Poznáš prikázania: Nescudzoložíš! Nezabiješ! Nepokradneš! Nebudeš krivo svedčiť! Cti svojho otca i matku!?" On vravel: "Toto všetko som zachovával od mladosti." Keď to Ježiš počul, povedal mu: "Ešte ti jedno chýba. Predaj všetko, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma."" (Lk 18, 18-22)

Už viac žiadne bočné túžby. Žiadne vedľajšie ciele. Žiadne ohľady na nič a nikoho, okrem Krista. Konečne znova "z jedného kusa", nerozdelení. Červené more je prekročené, Egypt definitívne za nami, definitívne minulosť. Konečne *Zasľúbená zem*, Kráľovstvo - Cirkev - Kristus.

Vtedy sa nám, ako Šavlovi, konečne otvárajú oči. A to, čo nám dovtedy pripadalo len akosi povrchné a vonkajšie - sviatosti, liturgia, Eucharistiu, Cirkev,... - sa pred nami zrazu otvára a odhaľuje a my si zatajeným dychom hľadáme na všetku tú slávu, moc a krásu Boha, ktorá v tom je!

"On nás urobil súcich za služobníkov Novej zmluvy, a nie litery, ale Ducha; lebo litera zabíja, kým Duch oživuje. ... [Kto] sa však obráti k Pánovi, závoj spadne. Pán je Duch; a kde je Pánov Duch, tam je sloboda. A my všetci s odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz." (2Kor 3, 6.16-18)

Nie je v tom nič tajomné ani zložité. Jednoducho uveriť a rozhodnúť sa. Nič viac v tom z našej strany nie je. Uveriť a rozhodnúť sa, jasne, jednoznačne, bez lavírovania, bez váhania. Opustiť svoje predstavy a ilúzie, akokoľvek sme si na ne navykli a možno sú nám dokonca milé a drahé, opustiť a zanechať ľudské náuky, ľudské mienky a výmysly, aj keď nám možno prídu ľúbivé, a bez špekulovania prijať Kristovi pravdu, Pravdu, ktorou je On sám, v Tele svojej milované Nevesty, Cirkvi. To je všetko.

Kým to neurobíme, budeme stále iba divákmi. Ba horšie, lebo divák vidí, ale my, kým sa neobrátime, ani nevidíme. Ostávame len poslucháčmi, slepými, ktorí len z počutia vedia, že niečo také jestvuje.

"Lebo otupelo srdce tohoto ľudu: ušami ťažko počujú a oči si zavreli, aby očami nevideli a ušami nepočuli, aby srdcom nechápali a neobrátili sa — aby som ich nemohol uzdraviť." (Mt 13, 15)

Veriť znamená milovať

Uveriť, srdcom, ako to píše Písmo, znamená vojsť, úplne celý sa úplne ponoriť do Reality, ktorou je Kristus a Jeho Kráľovstvo.

Ale takéto ponorenie je možné len jediným spôsobom, a to tým, že si túto Realitu, Krista i Jeho Kráľovstvo, celým srdcom zamilujeme. Skutočná viera je láskou. Toto napríklad Luther, zdá sa, nikdy nepochopil. Myslel si, že viera znamená *proste veriť, že aj keď hreším, môžem hrešiť silne a smelo, lebo od Krista som dostal amnestiu od všetkých hriechov*. Niet divu potom jeho vete "Nech je prekliata láska!" i drsnému jazyku, ktorým o Bohu a svätých veciach písal, ako podotkli už jeho druhovia v tej samej vzbure...

Uveriť v Krista ako v Syna Boha, Spasiteľa, Vykupiteľa, Ženícha... Ako inak by to bolo možné, než zamilovaním sa? Ak by táto viera nebola láskou, potom by bola vskutku diabolskou nenávisťou, ako o viere diablov píše Jakub vo svojom liste.

"Veríš, že Boh je jeden? Dobre robíš. Ale aj diabli veria, a trasú sa!" (Jak 2, 19)

Kto nemiluje, ten alebo neverí, alebo verí a nenávidí a trasie sa pred tým, čomu verí. Ale kresťan verí a preto miluje. A miluje preto, že verí. V kresťanstve viera je nádejou i láskou, tieto tri sú jedno a veriť znamená milovať a niet v tom žiaden rozdiel.

"Kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska." (1Jn 4, 7-8)

Nedá sa uveriť v Boha a nezamilovať sa doň. Nedá sa uveriť v Kráľovstvo a nezamilovať si ho. Ak nemilujeme, ak nie sme do Krista zbláznení láskou, potom alebo neveríme, alebo sme diabli. Výsledok je ale ten istý. Milujeme seba miesto Boha, svet miesto Neba, moc a slávu sveta namiesto slávy Nesmrteľného. Ak je ale tak, potom si volíme zatratenie, či už z nevery, či už z číreho zla, ale zatratenie.

"Kto v neho verí, nie je súdený. Ale kto neverí, už je odsúdený, pretože neuveril v meno Jednorodného Božieho Syna. A súd je v tomto: Svetlo prišlo na svet, a ľudia milovali tmu viac ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé." (Jn 3, 18-19)

Veriť znamená milovať. Kto nemiluje, ešte neverí. Preto Lutherova "viera" nebola žiadnou vierou. Ved' ako by sme mohli veriť v Krista - a teda milovať Krista - a ako by sme mohli veriť v Jeho Kráľovstvo, číre a sväte a plné jasú Božej nepoškvrnenej Krásky - a teda milovať ho - a pritom smelo hrešiť, bezcitní voči utrpeniu, ktoré Kristovi pridávame a ľahostajní voči všetkej tej nádherné Nepoškvrneného Kráľovstva Živého Boha, ktorú tým popierame a volíme si jeho opak? To nejde! To sa nedá! Ved' ako by sme s týmto postojom mohli s Kristom v Jeho Kráľovstve žiť? A kresťanom byť predsa presne toto znamená: už teraz žiť ako nevesta Ženícha, už teraz prebývať v Jeho Kráľovstve!

"Preto ich Boh vydal nečistote podľa žiadostí ich srdca; [...] tí, čo Božiu pravdu zamenili za lož, uctievali stvorenia a slúžili radšej im ako Stvoriteľovi, ktorý je zvelebený naveky. Amen. Preto ich Boh vydal nehanebným náruživostiam." (Rim 1,24-26)

"Kto ostáva v ňom, nehreší; kto hreší, ten ho nevidel, ani nepoznal." (1Jn 3, 6)

Ved' ako by mohol niekto hrešiť a tolerovať hriech tvárou v Tvár Ženíchovi, ktorú by hriechom mrzačil a drásal? Ako by mohol hrešiť ten, kto si zamiloval krásu a belosnosť, jas a slávu Jeho Domova, Kráľovstva, ktoré sa stalo z Jeho Lásky našou svadobnou komnatou? Kto verí, miluje. Kto miluje, ostáva v Bohu, spojení s Ním putom lásky, putom nad všetky ostatné. Kto ale takto ostáva v Bohu, vskutku už hrešiť nijako nemôže. Nedokáže!

"Vieme, že nik, kto sa narodil z Boha, nehreší, ale chráni ho ten, ktorý sa narodil z Boha, a Zlý sa ho nedotkne." (1Jn 5, 18)

Skutočná viera je láska. Rovnako ako skutočná láska k Bohu je vierou, bezvýhradnou vierou Milovanému, dôverou v Milovaného. Poslušnosťou túžbam Milovaného. Nie kvôli sebe, kvôli spáse či to strachu z Pekla. Ale pre radosť Milovaného, aby On bol potešený.

"Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania." (Jn 14, 15)

To nie je Ježišov príkaz. To je konštatovanie. To je fakt. Láska inak nemôže. Kresťan nezachováva prikázania Boha preto, aby sa spasil; ale preto, že v Kristovi už spasený je a preto Ho miluje celým srdcom a celým srdcom Mu opláca Jeho Lásku. A tým, touto láskou, spásu aj naozaj prijíma, vstupuje do nej, žije ju, ani nevie ako, lebo sám už na seba nehľadá, len na Milovaného...

"S Božím kráľovstvom je to tak, ako keď človek hodí semeno do zeme; či spi alebo vstáva, v noci či vo dne, semeno klíči a rastie a on ani o tom nevie."
(Mk 4, 26-27)

"Aj keby som bola v Pekle, aj tam Ťa budem, Bože, milovať!" (porov. sv. Terézia Avilská)

"A tak teraz ostáva viera, nádej, láska, tieto tri; no najväčšia z nich je láska."
(1Kor 13, 13)

Mnohí hovoria, že milujú Krista, ale v skutočnosti milujú seba a kvôli sebe Božie dary a toto, lásku k darom Boha a k svojmu prospechu - požehnaný život a podobné veci, ako tomu vravia - nazývajú láskou k Bohu. Pritom ale neusilujú o svätosť. Ani obeta im nevonía.

"Avšak všichni lidé chtějí vidět Boha očima jako vidí krávu, a chtějí milovati Boha jako milují krávu. Tu miluješ pro mléko a sýr a pro vlastní užitek. Tak činí všichni lidé, kteří milují Boha kvůli bohatství nebo kvůli vnitřní útěše. Nemilují Boha správně, neboť milují Boha kvůli vlastnímu požitku. Vpravdě pravím všechno, čemu v duchu dáváš přednost, co neobsahuje Boha, ať je to sebelepší, stane se ti překážkou k nejbližší pravdě." (majster Ján Eckhart)

Skutočná láska hľadá presne opačne, nie na seba, ale na Milovaného. A obetovala či postúpila by čokoľvek, len aby mohla samu seba akokoľvek prejavieť Milovanému.

"Znášal som urážky od neveriacich. Tak som mohol zakúsiť hanbu môjho putovania a veľa prenasledovaní až po okovy. A potom som dokázal vzdat sa mojej slobody pre dobro iných. Ved' ak budem toho hoden, som hneď

pripravený, dokonca aj svoju dušu obetovať bez váhania a veľmi ochotne pre jeho meno. Dávam prednosť vydať sa až na smrť, ak by mi to Pán dovolil, pretože ja som mu veľkým dlžníkom." (sv. Patrik)

Ty si si ma, Pane, zamiloval od večnosti. Pre mňa si sa stal človekom a zriekol sa Seba samého. Vzal si na seba každý hriech a nedbal si na muky, ktoré jeho ohavnosť spôsobovala Tvojej svätosti. Vzal si a prežil si na sebe každú moju bolesť, utrpenie, sklamanie, strach, každé jedno zranenie, každé jedno zlo. Urobil si to. Pre mňa. Len tak. Zadarmo. Pretože ma miluješ.

Ako by som mohol ešte pochybovať o Tvojej láske ku mne? Akoby som Ťa mohol, môj Záchranca, môj Rytier, môj Ženích, môj Kráľ, nemilovať?

Ako by som ešte mohol žiť hriechu a mučiť Tvoje Telo i Tvoju Dušu?

"Ved' sme zomreli hriechu! Ako by sme v ňom ešte mohli žiť?" (Rim 6, 2)

"My milujeme, pretože on prvý miloval nás." (1Jn 4, 19)

Veriť znamená milovať. Inak alebo naša viera nie je vierou, alebo my sme diablom.

...a tie dve sú jedno

Ježiš Kristus a láska ku Kristovi je jediný prípad, kedy láska k sebe a láska k druhému naprosto úplne a dokonalé splývajú v jedno.

Neexistuje lepší spôsob, ako milovať seba, než byť úplne zamilovaný do Krista a byť s Ním jedno telo a jedna duša, A čím viac strácame seba pre Krista, tým viac seba samých nachádzame v Kristovi, pretože putom našej jednoty s Ním je práve láska. Tak to hovorí Ježiš:

"Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa a pre evanjelium, zachráni si ho. Ved' čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?! Lebo za čo vymení človek svoju dušu?!" (Mk 8,35-37)

A naopak, nie je lepší spôsob, ako milovať a osláviť Krista, než dovoliť, aby sa Jeho zámer nášho zbožštenia na nás uskutočnil, aby sme boli naozaj zbožštení ľudia, plní života, radosti, pokoja a Slávy na Jeho slávu pred tvárou všetkého stvorenstva.

"Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi. Ako mňa miluje Otec, tak ja milujem vás. Ostaňte v mojej láske!" (Jn 15,8-9)

Milovať Krista znamená milovať seba a milovať seba znamená milovať Krista, oboje je jedno. Nie je v tom žiaden rozpor, žiaden kompromis, žiadne protirečenia. Božie a moje záujmy – tie skutočné, veľkorysé, ničím nelimitované – sú úplne, ale úplne totožné. Boh jediný je úplne a dokonale nesebecký a On jediný vo vzťahu k nám nesleduje nič iné, než delenie sa sám so sebou, so svojim božstvom. Žiadne bočné postranné úmysly ani zámary nemá. Len tento jeden: podeliť sa, darovať sa.

A na našej strane zase neexistuje žiadna iná, lepšia, výhodnejšia alternatíva, než to prijať a zbožštit' sa, stať sa bohom v Bohu a tak v Bohu obsiahnuť úplne všetko. Nielen niečo, ale úplne všetko.

"Keď on vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko!?" (Rim 8,32)

Prekonať strach z možného

Sme radšej, keď Pán zázrakmi a mocou vstupuje do nášho života, než aby sme my vstúpili do Jeho života.

Predsa ale, to druhé je lepšie. Vlastne je to jediné dobré. Pretože keď vstupujeme do Ježišovho sveta a Ježišovho Života, vstupujeme do Neba a konečne prijímame spásu, ktorú nám v Cirkvi ohlasuje a ktorú zázrakmi v našom živote sám potvrdil. Ak by sme to neurobili, potom by všetky zázraky a prejavy Božej Moci vyšli naprázdno.

"Beda ti, Korozain! Beda ti, Betsaida! Lebo keby sa v Týre a Sidone boli stali zázraky, ktoré sa stali u vás, dávno by boli robili pokánie v kajúcom rúchu a popole. Preto vám hovorím: Týru a Sidonu bude v deň súdu ľahšie ako vám. A ty, Kafarnaum, vari sa budeš vyvyšovať až do neba? Do pekla zostúpiš! Lebo keby sa boli v Sodome diali zázraky, ktoré sa diali v tebe, bola by zostala po tento deň. Preto vám hovorím: Krajine Sodomčanov bude v deň súdu ľahšie ako tebe." (Mt 11, 21-24)

To, čo pred nami Boh otvára, nás naplňuje strachom. Strachom z možného, strachom z veľkosti toho, čo je možné, či sa zrazu dá: *stať sa bohom*. Chytá nás závrat a radšej by sme sa *vrátili späť*, do istoty nášho starého života a starého sveta, akokoľvek malé, tesné a otrhané v porovnaní s tým novým sú.

"A nik, kto pije staré, nechce nové, lebo si povie: "Staré je lepšie."" (Lk 5, 39)

Tak nám to pripadá. Lepšie, pretože známe a akosi isté vo svojej úbohosti, s ktorou sme sa už zmierili a prijali ju a zvykli si na ňu. Tamto je nové a neznáme a obrovské a desí nás to, svojou cudzotou, ohromnosťou, novotou. A okrem toho, máme strach zo sklamania. Lebo čo ak to nakoniec fungovať

nebude? A tak sa zdráhame opustiť otroctvo Egypta, na ktoré sme si už zvykli, kvôli neznámu Zaslúbenej Zeme za morom.

Sme obklopení Bohom, ktorý sa kvôli nám stal Telom. Telom Cirkvi. Telom Eucharistie. Stojíme vo víchre, v prievane Ducha, ktorý hučí, duní svojou obrou silou okolo nás. Boh je všade, "lebo v ňom žijeme, hýbeme sa a sme, ako to aj niektorí z vašich básnikov povedali: "Ved' aj jeho pokolenie sme."'" (Sk 17, 28) Ale my, plní strachu, radšej zatvárame oči, hráme slepých a potom ešte dokonca máme zvrátenú odvahu volať: Kde si, Pane, prečo Ťa nevidíme? A pritom On je všade naokolo. Stačí otvoriť oči a vidieť. Otvoriť myseľ a pochopiť. Nezlaknúť sa veľkosti darovaného, ale vo viere sa ponoriť do Božieho Daru, do Boha samotného, lebo On tým Darom je.

Som syn Boha. Som. Syn. Boha. Chytá ma závrat nad priepastnou hĺbinou a závratnou výškou toho. Je to ako stáť na okraji priepasti. Strašlivé vo svojej desivej kráse a majestátnosti a sláve, pretože je to veľkosť a sláva samého Boha. Toto má patriť mne? Toto všetko má byť moje? Ako by niečo také mohlo byť možné? Ako? Naozaj ma Boh môže až tak milovať?

Toto je viera. Mnohí, slabí vo viere, utiekli pred veľkosťou tohto daru. Vymysleli si, že Nebo, to bude *niečo ako Raj, záhrada kdesi tam, v Božom svete, kde budeme žiť podobne ako teraz na zemi, len bez bolesti a v akomsi šťastnom oblúžení, vari podobnom tomu z vína či drogy, len toto bude z Boha*. Nezniesli pohľad, ani myšlienku na Boží dar... Utekli pred jeho veľkosťou, aby si miesto toho vymysleli vlastné nebá, stvorené podľa slabosti ich ľudského ducha...

"Lebo mnohí, o ktorých som vám často hovoril a teraz aj s plačom hovorím, žijú ako nepriatelia Kristovho kríža. Ich koniec je záhuba, ich bohom je brucho a hanba je slávou tých, čo zmýšľajú pozemsky. Ved' naša vlasť je v nebi. Odtiaľ očakávame aj Spasiteľa Pána Ježiša Krista. On mocou, ktorou si môže podmaniť všetko, pretvorí naše úbohé telo, aby sa stalo podobným jeho oslávenému telu." (Flp 3, 18-21)

„Neboť když slyší nebo čtou, že by člověk měl pozdvihnout své srdce vzhůru k Bohu, ihned se zasní, jako kdyby naslouchali andělským zpěvům na nebesích. Ve své duševní fantazii pronikají ke hvězdám, dělají díru do nebe a hledí skrz ni! Představují si Boha podle svých zálib, dávají mu bohatá roucha, usazují jej na trůn a vše je ještě zvláštnější než na nějakém obraze! Andělům dávají lidskou podobu a rozsazují je kolem, každého s jiným hudebním nástrojem. Je to podivnější, než co kdy bylo možné zde na zemi vidět či slyšet! V srdcích mají jen prázdnotu a hřích, způsobované jejich výstředními praktikami. Dábel často klame jejich sluch poutavými zvuky, zrak světlem a záblesky, čich nádhernou vůní. A to vše je falešné!“ (Oblak nevedenia)

Viera je odvahou uveriť. Bez viery nie je možné uveriť. Znie to ako nezmysel, ale je to tak. Bez viery v Krista, Boha, v Jeho Dobro a Lásku, nemáme odvalu uveriť v nesmiernosť Jeho Daru, ktorým je zbožštenie. Ba bez poznania Krista a Jeho Kráasy a Veľkosti nám to v našom pozemskom zmýšľaní vari ani veľa nehovorí. Ako ktosi povedal, nechcem byť ako Boh, Boh ma určite množstvo starostí a práce s týmto svetom, musí to byť veľmi namáhavé...

"Živočišny človek neprijíma veci Božieho Ducha; sú mu bláznovstvom a nemôže ich pochopiť, lebo ich treba duchovne posudzovať." (1Kor 2, 14)

Kým nepoznáme Krista, necháva nás Boží Dar chladným, pretože mu nerozumieme, posudzujeme ho ľudský a živočišne.

Keď poznáme Krista, ale nemám silu a odvalu viery, ohromuje a desí nás zase svojou obrovitou závratnosťou i radikálnymi podmienkami na jeho prijatie.

Len vo viere, slepej, temnej, bezvýhradnej, vo viere, ktorá sa opiera iba o Boha a púšťa sa každej pozemskej istoty, len vo viere dokážeme skočiť do Priepasti Závratného a pohrúžiť sa do Božieho Daru zbožštenia.

"On proti nádeji v nádeji uveril..." (Rim 4, 18)

Ja. Ja sa mám stať bohom. Bohom v Bohu. Skutočným. Žiť Život Boha, tak odlišný a cudzí životu na zemi, že len Jeho Sláva a nádhera a skvelosť sa tejto cudzote vyrovná, ba ju ešte predčí. A to všetko mne. Pre mňa. Malého, slabého, hriešneho, úbohého, naskrz neužitočného, ktorý si to nijako a ničím nezaslúžil. Je to vôbec možné? Je niečo také možné? Dá sa tomu vôbec uveriť? Že ja, ja, ja sa mám stať, ja mám byť bohom?

"Ak neuveríte, veru neobstojíte." (Iz 7, 9)

Kresťanstvo začína druhým obrátením. Vtedy, keď tomu konečne uveríme. Keď sa konečne pustíme starých vetchých istôt sveta a skočíme do Božej hlbiny, nesení iba vierou v Boha, vierou Bohu.

Ten nový Boží svet je už tu. Číha všade okolo nás, sme v ňom ponorenie ako naše telo v povetrí hmotného sveta. To len ho nevidíme, lebo zo strachu máme ešte oči duše zatvorené. *Ako keby sme stáli, nesení len Božou Mocou, v riedkom vzduchu tisíce metrov nad zemou a pod nohami videli iba prázdnotu a strašnú hĺbku a od strachu držali oči pevne zatvorené, aby sme tú hrôzu nevideli a dúfali, že ak ju nevidíme, neexistuje. Ale stačí otvoriť, nadýchnuť sa a... je tu! Je tu a my konečne v ňom. V Božom svete. Závratnom a nádhernom ako let Supermana.*

Verím. Idem sa stať bohom. Prijímam Boží dar. Amen.

"Tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno, čo sa nenarodili ani z krvi, ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha." (Jn 1, 12-13)

Viac k tomu niet čo dodať. Ani sa nedá. Cítim sa stuhnutý, paralyzovaný veľkosťou a nevýslovnosťou toho všetkého okolo mňa. *Ako keď je svetlo tak veľké, až oslepuje a navonok tak pôsobí ako tma.* Tak aj tu je veľkosť toho Božieho tak ohromná, až spôsobuje akoby zlyhanie mysle a vytratenie každého slova. Len srdce, samo bytie, vníma, nevýslovne, v hlbokoj rozkoši, ktorá sa nedá vyjadriť žiadnym ľudským slovom.

"Kým ešte hovoril, zahalil ich jasný oblak a z oblaku zaznel hlas: "Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zalúbenie; počúvajte ho." Keď to učeníci počuli, padli na tvár a veľmi sa báli. No pristúpil k nim Ježiš, dotkol sa ich a povedal im: "Vstaňte a nebojte sa!" (Mt 17, 5-7)

"Keď to počuli, bolesť im prenikla srdce a povedali Petrovi a ostatným apoštolom: "Čo máme robiť, bratia?" (Sk 2, 37)

Idem sa stať bohom. Tak. Touto vetou začína kresťanstvo.

Kde inde a ako inak?

Spása znamená zbožštit' sa. Stať sa bohom v Bohu.

Ako inak a kde inde by sa to mohlo a malo stať, než v živote, v skutkoch a konaní?

Modlitba je ako dýchanie. Liturgia a sviatosti sú ako chlieb. Spoločenstvo je ako rodina, ba viac, je rodina. Cirkev je učiteľ a domov súčasne. Ale modlitba sa stane prázdny fantazírovaním a spoločenstvo obyčajným stretkom a Cirkev nejasnou organizáciou a liturgia prázdny obradom, ak my sami sa nestane mé bohmi na obraz Boha.

"Napodobňujte Boha ako milované deti." (Ef 5, 1)

"A my všetci s odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz." (2Kor 3, 18)

Ale ako inak a kde inde by sme mohli takýmito byť, takýmito sa stavať, ak len nie žitím, konaním, skutkami?

"Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili, ako som ja urobil vám." (Jn 13, 15)

Boh sa nemodlí. Boh nechodí do kostola. Ani sa v piatky nepostí. Nič z toho podobnosťou s Bohom nie je. Sú to nástroje, ktoré nám majú k tejto podobnosti pomôcť, ale sami ňou nie sú.

Boh je svätý. Boh je Stvoriteľ. Boh je Spasiteľ a Vykupiteľ. Boh je Trojica. Toto je Boh. Je tým, čím je. Je tým, čo žije. Je tým, čo koná.

Naše zbožštenie sa uskutočňuje práve v tomto. Že naozaj začneme byť ako Boh, *svätí a dokonalí*, najlepšie možní. Že začneme konať ako *spolustvoritelia* Stvoriteľa. *Spoluspasitelia* Spasiteľa. Že spoločne v Cirkvi vytvoríme a začneme žiť *communio*, Trojičnú jednotu.

Toto je to, čím sa spasíme, pretože presne toto JE spása. Byť spasený znamená týmto byť, toto žiť, toto konať. Byť ako Boh. Byť zbožštení. Preto to v praxi trénujeme, zo všetkých síl, s vynaložením všetkého dôvtipu a prostriedkov, akoby nám išlo o život - pretože nám naozaj ide o život!

"Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. On každú ratolesť, ktorá na mne neprináša ovocie, odrezáva, a každú, ktorá ovocie prináša, čistí, aby prinášala viac ovocia. ... Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť. Ak niekto neostane vo mne, vyhodia ho von ako ratolesť a uschne. Potom ich pozbierajú, hodia ich do ohňa a zhoria. ... Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi. ... Toto som vám povedal, aby vo vás bola moja radosť a aby vaša radosť bola úplná." (Jn 15, 1-2.5-6.8.11)

"Potom som videl veľký biely trón a toho, čo na ňom sedel. Pred jeho pohľadom utiekla zem i nebo a už pre ne nebolo miesta. Videl som mŕtvych, veľkých i malých; stáli pred trónom a otvorili sa knihy. Otvorila sa aj iná kniha, kniha života. A mŕtvi boli súdení z toho, čo bolo zapísané v knihách podľa ich skutkov. More vydalo mŕtvych, čo boli v ňom, aj smrť, aj podsvetie vydali mŕtvych, čo boli v nich, a každý bol súdený podľa svojich skutkov. ... A koho nenašli zapísaného v knihe života, bol zvrhnutý do ohnivého jazera." (Zjv 20, 11-13.15)

Dverami k tomu je ale zmyšľanie. Zmena myslenia. *Metanoia*, čiže *pokánie*, čiže *obrátenie*.

"Zmyšľajte tak ako Kristus Ježiš." (Flp 2, 5)

Ako inak by sme mohli byť ako Boh, žiť to, čo Boh, konať to a tak, ako Boh, ak by sme nemysleli ako Boh, necítili sa ako Boh a nevideli a nechápali svet ako Boh?

"On im povedal: "Myslíte si, že títo Galilejčania boli väčší hriešnici ako ostatní Galilejčania, keď tak trpeli? Nie, hovorím vám, ale ak nebudete robiť pokánie, všetci podobne zahyniete."" (Lk 13, 2-3)

"Máte odložiť starého človeka s predošlým spôsobom života, ktorý sa ženie za klamnými žiadosťami do skazy, a obnovovať sa duchovne premenou zmyšľania, obliecť si nového človeka, ktorý je stvorený podľa Boha v spravodlivosti a pravej svätosti." (Ef 4, 22-24)

Čriepky III

Byť *vykúpený* je ako byť odviazaný z reťaze, vypustený z kletky. Byť *spasený* je ako vzlietnuť k nebu, voľný, silný, nádherný.

Pri modlitbe nejde o to, nejako citovo ju prežívať a sústreďovať sa na ňu, ale byť s ňou stotožnený a myslieť ju vážne.

Protestant-katolík? To je čo? No, to je človek, ktorý verí, že je slabý, bezmocný a neostáva mu nič iné, než hrešiť a spoliehať sa na nekonečné Božie milosrdenstvo a odpustenie. Božie slovo síce učí: *„Kto pácha hriech,*

je z diabla, pretože diabol hreší od počiatku. A Boží Syn sa zjavil preto, aby zmaril diablove skutky. Kto sa narodil z Boha, nepácha hriech, lebo v ňom ostáva jeho semeno; a nemôže hrešiť, pretože sa narodil z Boha.“ (1 Jn 3,8-9) – ale oni si ďalej, *Písmo, nePísmo*, hudú to svoje... Ak niekto verí, že „*Kresťanstvo nie je nič iné ako ustavičný cvik v cítení toho, že nemáš hriechu, hoci hrešíš, že však tvoje hriechy sú prehodené na Krista,*“ nepochopil Evanjelium ani Božiu moc. A ak niekto učí: „*Boh nespasí ľudí, ktorí nie sú ozajstnými hriešnikmi. A tak hreš! Hreš silne! Ale ver v Krista ešte silnejšie ... lebo kým sme v tomto svete, musíme hrešiť,*“ je diabol a satan, ktorý nemá zmysel pre veci Božie a popiera Krista i Evanjelium.

Nepotrebuje nič, kto sa plaví na Vlně Bytia, kto prúdi samým bytím.

Kresťan je človek, ktorý v mnohých prípadoch ďalej žije to, čo žil – ale úplne novým, nebeským spôsobom. A tak môžeme v záhrade Cirkvi vidieť svätých záhradníkov, svätých vojakov alebo hoci aj svätých motorkárov. "*Hľa, poviem vám tajomstvo: Nie všetci umrieme, ale všetci sa premeníme...*" (1 Kor 15,51) Nič nemusí byť opustené ani zanechané (možno na pár výnimiek). Všetko môže byť premenené a pretvorené do nebeskej podoby – a aj premenené byť musí! "*Nech každý zostane v tom stave, v ktorom bol povolaný... len nech každý žije tak, ako mu určil Pán, každý, ako ho Boh povolal.*" (1 Kor 7,20.17) Nemusíme zanechávať to, čo sme žili a voliť si nejaký zvláštny či špeciálny spôsob života. To, čo na nás čaká, však je, premeniť to, čo sme žili doteraz, z podoby hriešnej a pozemskej do podoby nebeskej a svätej, stať sa z *hriešneho motorkára motorkárom svätým*.

Vskutku, kresťan sa v každom čase nevzťahuje ani k sebe, ani voči iným, ale len a jedine ku Kristovi, v tomto smere jeho život prebieha len medzi

ním a Kristom, „s očami upretými na Ježiša, pôvodcu a zavŕšiteľa viery.“ (Hebr 12,2) A pretože Pán je Duch, vznášajúci sa nad vodami, čo je divné na tom, že sa vznesieme s Ním, ako *Luis Laneová su Supermanom*?

Stabilita benediktínov v sebe nesie nesmierne pozitívny postoj a vedomie – čo skôr dar, plynúci z nasledovania Božieho povolanie a v definitívnosti jeho podoby: Som, kde mám byť. Je, ako má byť.

Pravda a láska. Jedno pre *rozum*, jedno pre *vôľu*. Bez pravdy je láska slepá a zväčša veru viac škodí, než prospeje. Bez lásky je zase vôľa tvrdá a často skôr zlomí, než privedie k životu. Oboje je treba, jedno bez druhého neexistuje. Preto je Boh Pravda, preto je Boh Láska. Vďaka tomu je Životom, vďaka tomu je aj Cestou k nemu.

Keď tak počúvam naše kázne... dobre. Kostol je miesto evanjelizácie, nie vyučovania. Ale aj tak. Kde je potom v Cirkvi skutočné vyučovanie? Akoby sme upadli z katolíckej hĺbky do nejakej protestantskej ukecanosti...

Vskutku, existuje len jeden liek na pýchu, sebeckosť, porovnávanie sa, súperenie, márnivosť, menejcennosť a vôbec, na všetko - a to pozeráť v každej chvíli len a jedine na Krista, *vzťahovať sa* v každej chvíli len a jedine ku Kristovi. Naozaj, náš život ako kresťanov sa odohráva výlučne medzi nami a Kristom. Všetko ostatné a všetci ostatní potom už len skrze Krista, s Kristom a v Kristovi. Kristus tak je nielen prostredníkom medzi Bohom a ľuďmi, ale stáva sa aj prostredníkom medzi nami a ostatnými ľuďmi, medzi nami a ostatným svetom, keď k nim pristupujeme už výlučne cez Krista.

Nálady sú ako voda ako bahno, v ktorom sme uviazli. Ale stále sú to *len pocity*. Dá sa z nich vynoriť na svetlo a vzduch, do jasného rozumu a vôle. Tam sa musíme naučiť žiť, to znamená bdiť: neutopiť sa v náladách, ale žiť rozumne a triezvo v realite, život postavený na rozume a vôle.

Zloženie zbraní v komunite, ako to označuje Scott Peck, v podstate znamená *odpustenie (afiemi, pustenie na slobodu) ohľadom iných a zraniteľnosť* čo sa týka seba.

Porovnávanie sa kvôli sláve. *Posudzovanie* kvôli pocitu správnosti. *Súperenie* kvôli pocitu dôležitosti, postavenia s moci. To je vzorec života vo svete.

Liturgia. Sväté prijímanie. Ak hľadáme city, zatvoríme oči, ani nespievame, ale sústreďujeme sa na svoje vnútro, telesne, kamsi na hrud'. Ale ak prijímame Krista celým svojím bytím, potom môžeme mať oči otvorené, môžeme spievať, nepotrebujeme nič hľadať. Spoločenstvo s Pánom prežívame omnoho hlbšie, pretože "na povrchu", celým svojím bytím, tým, čím sme a čo sme. Všetko je úplne prirodzené plné Krista, preniknuté Kristom.

Etapy *chaosu a prázdnoty* podľa Scotta Pecka sú v kresťanstve nahradené *obrátением*. Alebo naopak, chaos a prázdnota sú *svetskou* a nie veľmi funkčnou náhradou kresťanského obrátenia.

Byť dnes farárom vo farnosti často znamená byť v prvom rade nie učiteľom, ale evanjelizátorom svojej farnosti. V praxi to znamená v istom zmysle sa od farnosti oddeliť – ako ono „vo svete, ale nie zo sveta“. Neprispôbiť sa jej, nenechať sa ňou strhnúť. Žiť a užívať si naplno Boží Život uprostred nej, vydávať o ňom svedectvo samým životom, bytím, správaním sa, než slovami, vo veľkej radosti – a nenechať si to žiadnou farnosťou pokaziť!

Miluj a rob, čo chceš. U skautov spievame pri snemovom ohni starobyľý indiánsky spev: *Vatra horí, dáva žiaru, všetko čistí, vedie k zdaru, oheň...* O ohni lásky, Boha k nám a našej k Bohu, to platí absolútne. Láska je ten oheň, ktorý všetko prečisťuje. Aj to, čo bolo pošpinené sebecktvom a zlom, láska očisťuje a stáva sa to krásnym, čistým a dobrým. A tak oné Augustínove slová neznameniajú len to, že *ak miluješ Boha, budeš si spontánne vyberať len dobré a správne veci*, ale možno ešte viac to, že *ak miluješ Boha a si plný ohňa lásky, potom všetko, čo robíš, je touto láskou očistené a čokoľvek robíš, všetko bude sväté, dobré a krásne* – samozrejme s tou malou výnimkou vecí a činov, ktoré sú viac-menej už sami v sebe zlé a ktoré takto konať nemožno, hoci... sú situácie, kedy by sa dokonca aj veci, ako práca *dôstojníka čierneho rádu SS s umrlčou lebkou*, dali zastávať a robiť spôsobom, ktorý nakoniec slúži dobru a proti ich vlastnej povahe u tých, ktorí ich takto *infiltrovali* (ako ukazuje aj história).

Ježiš hovorí: Hej, ľudia! Mám pre vás lepší osud a lepší život! Pod'te za mnou! Niektorí Mu na to: Nie, nie! Ďakujeme, ale neprosíme si. Úplne postačí, ak nám pomôžeš so životom a osudom, čo sme si my sami pre seba vybrali! Druhí odvetia: Jasné! Áno! Samozrejme! Kašleme na to, čo bolo doteraz – Ježišu, ved' nás k tomu novému! Urob z nás nových ľudí, nauč nás nový život, zmeň náš osud! Títo sa spasia, tí prví ostanú ponechaní, zatratení, každý podľa svojej vôle.

Spiritualitou konania sú činné rehole kresťanského Západu – každá z nich vychádza z viery, že všetko, od vedy cez vedenie škôl až po hranie sa s deťmi, môže byť robené spôsobom, ktorý nás a druhých robí svätými a je opravdivým uskutočnením Božieho Kráľovstva na zemi.

Kresťanstvo – to je integrovať všetko do Krista a ku všetkému pristupovať len a jedine v Kristovi a cez Krista. Ak to u niečoho nie je možné, potom to ani nie je hodné toho, aby to v našom živote ďalej zaberalo akékoľvek miesto.

Slnko a hmla

Počas adorácie, v jej mlčaní a zotrúvaní pred Večnou Prítomnosťou, kulisy sveta, jeho preludy a ilúzie a zadanie niečoho skutočného, to všetko mizne, rozplýva sa, ako dym rozptýlený ranným vánkom, keď sa spoza neho vynára Slnko.

"Ako sa rozplýva dym, tak ich rozháňa; ako sa vosk roztápa ohňom, tak spreď Božej tváre miznú..." (Ž 68, 3)

Človek sa prebúda, preberá. V jeho vnútri sa veci usporadúvajú, ani nevie ako. Sám Pán sa ho dotýka nevýslovným spôsobom. Stáva sa tak aj sám skutočným, pravdivým.

Sme my. Je On. To je všetko. Zvyšok sú kulisy. Mlčanie, pokoj, bytie,... Začínáme byť, skutočne byť. Sme. On Je. My sme. V Ňom, skrze Neho. Od Neho. Pre Neho. Na čom inom záleží?

"Lebo živé je Božie slovo, účinné a ostrejšie ako každý dvojsečný meč; preniká až po oddelenie duše od ducha a kĺbov od špiku a rozsudzuje myšlienky a úmysly srdca." (Hebr 4, 12)

Skutočné Slovo. Nie slová, reč zapísaná atramentom v knihe. Slovo. Boh. Kristus. Ten, ktorý je v Chlebe, Prítomný tak ako len môže byť Boh v našom svete prítomný. Úplne. Celý. On Sám. Jestvujúci.

"Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh." (Jn 1, 1)

"Nenechám vás ako siroty, prídem k vám. Ešte chvíľku a svet ma už neuvidí, ale vy ma uvidíte, lebo ja žijem a aj vy budete žiť. V ten deň spoznáte, že ja som v svojom Otcovi, vy vo mne a ja vo vás." (Jn 14, 18-20)

"Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom." (Jn 6, 56)

Na čom skutočne záleží? Na čom jedinom záleží?

"Pán jej odpovedal: "Marta, Marta, staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci, a potrebné je len jedno. Mária si vybrala lepší podiel, ktorý sa jej neodníme." (Lk 10, 41-42)

Čo je to jedno? Či skôr, Ten Jeden?

Žiadne slová Ho neobsiahnu. V adorácii a klaňaní sa zjavuje sa spôsobom, ktorý presahuje reč. Až tam, takto dotknutý, človek môže porozumieť, kto je Jeden a prečo iba na Jednom záleží.

"Zákonník mu vravel: "Dobre, Učiteľ, správne si povedal: "Jediný je a okrem neho iného niet." (Mk 12,32)

Okrem Neho iného niet. Iné niet.

"Ved' v ňom telesne prebýva celá plnosť božstva." (Kol 2, 9)

Kristus. Chlieb. Eucharistia. Nebo. Osud Neba i Zeme, v Ňom navždy zavŕšený, spečatený.

"Lebo on musí kraľovať, kým mu nepoloží všetkých nepriateľov pod nohy."
(1Kor 15, 25)

"A teraz už čaká, kým mu nebudú jeho nepriatelia položení ako podnožka pod nohy. Lebo jedinou obetou navždy zdokonalil tých, čo sa posväcujú."
(Hebr 10, 13-14)

"Kto nie je so mnou, je proti mne, a kto nezhrmaďuje so mnou, rozhadzuje." (Lk 11, 23)

Kto môže opísať chvíľu Neba, do ktorého vchádzame, ktoré vchádza do nás v Eucharistii? A ako ho ochutnávame, vychutnávame v adorácii? On Je Nebo. Ona je Ním na zemi.

"A my všetci s odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz." (2Kor 3, 18)

Nevýslovné nevýslovným spôsobom Boh dáva a my prijímame. Musíme, môžeme to do seba iba *nasat'*, *nadýchať* sa toho, novej, vlastne starej, prastarej, odvekej, tej jedinej *skutočnej* Reality, samého Boha, Svätej Prítomnosti. Bytie len bytím možno prijímať.

Nedá sa to opísať. Ani naučiť. Len prijať. Vojst'. Zotrvať. Stále viac. Hlbšie. A raz... naveky.

"Márnosť, len márnosť — hovorí Kazateľ. Márnosť, len márnosť, všetko je iba márnosť." (Kaz 1, 2)

"A svet sa pominie, aj jeho žiadostivosť. Kto však plní Božiu vôľu, ostáva naveky." (1Jn 2, 17)

Eucharistia je dôležitá. Podstatne dôležitá. Málo si to uvedomujeme. Málo chápeme, čo v Nej Pán robí a čo nám v Nej daroval.

"Ježiš mu odpovedal: "Ja som cesta, pravda a život. Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa."" (Jn 14, 6)

"Máme, bratia, smelú dôveru, že vojdeme do Svätyne skrze Ježišovu krv, tou novou a živou cestou, ktorú nám otvoril cez oponu, to jest cez svoje telo." (Hebr 10, 19-20)

"Lebo mzdu hriechu je smrť, ale Boží dar je večný život v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi." (Rim 6, 23)

"Tu je naozaj dom Boží a tu je brána do neba!" (Gn 28, 17)

Dotyk Božej ruky

Hľadím na Krista, prítomného telesne v Chlebe Eucharistie a z Neho vychádza, prúdi láska, ktorá sa má dotýka, hľadí, preniká, vniká do hĺbky, dovnútra, do srdca. Súcitná a milosrdná láska Pastiera. Boha.

Nesúdi. Berie do rúk. Do dlaní. Hľadí. Dotýka sa a uzdravuje. Vnáša pokoj.

"... lebo som neprišiel svet súdiť, ale svet spasiť." (Jn 12, 47)

Je to presne tá láska, ktorá z dvoch robí Jedno Telo. Láska, ktorá to chce a dokáže. Pod jej dotyk, pohladením, sa všetok strach a nepokoj stráca ako para v povetrí.

"V láske niet strachu, a dokonalá láska vyháňa strach, lebo strach má v sebe trest, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske." (1Jn 4, 18)

Je to láska, ktorá mlčí, pretože niet slov tam, kde k sebe rečou splynutia hovoria samé telá, samé bytia, Boha a človeka.

Tu človek začína chápať ohavnosť hriechu, ktorý trhá, ničí a špiní krásu tak veľkú, tak posvätnú, tak... vpravde nevýslovnú. Presahujúcu zem i čokoľvek na nej.

"Nebeské kráľovstvo sa podobá aj kupcovi, ktorý hľadá vzácne perly. Keď nájde veľmi cennú perlu, ide, predá všetko, čo má, a kúpi ju." (Mt 13, 45-46)

Plynutie. Prúdenie. Splynutie dvoch v prúdení Jedného. Boh v človeku. Človek v Bohu. Pojíma do seba všetko a všetko premieňa, pretvára, očisťuje a posväcuje. Jedine hriech, zlo, nemá prístup. Všetko ostatné je prijaté a premenené...

"Práve prechádzal Pán. Pred Pánom išiel vietor, veľký a prudký, ktorý trhá vrchy a láme skaly. Ale Pán nebol vo vetre. Po vetre zemetrasenie, ale Pán nebol v zemetrasení. Po zemetrasení oheň, ale Pán nebol v ohni. A po ohni tichý, lahodný šum. Keď to Eliáš počul, zahalil si tvár plášťom, vyšiel a zastal pri vchode do jaskyne." (1Krľ 19, 11-13)

"V jeho svetle budú kráčať národy a králi zeme doň prinesú svoju slávu." (Zjv 21, 24)

Tak veľké pochopenie a porozumenie. Blízkosť. Ako druh s druhom. Kto by si to kedy o Bohu pomyslel? Pre nás stal sa ľudským, aby sme sa my mohli stať Božími.

"V ten deň bude vinica vínorodá, ospevujte ju! Ja, Pán, ju strážim, každú chvíľu ju polievam; aby ju nepoškodili, v noci i vo dne ju chránim." (Iz 27, 2-3)

Vskutku je to Boží Pokoj a Božia Svätosť, krásna nad pochopenie a hlbšia než priepasti zeme, ktorá vchádza do nás a my do nej. Aké slová vďaka podpíšu tento zázrak? Veď je to samo Nebo!

"Lebo kto vošiel do jeho pokoja, aj on si odpočinul od svojich diel ako Boh od svojich." (Hebr 4, 10)

"Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Ale ja vám nedávam, ako svet dáva. Nech sa vám srdce nevzrušuje a nestrachuje." (Jn 14, 27)

Pánovní učeníci voňajú Jeho Pokojom.

Dost' už tárania!

"Keď sa modlíte, nehovorte veľa ako pohania." (Mt 6, 7)

Slová sú len slová. Tým, že ich opakujeme, nestanú sa skutočnosťou.

Často sa modlíme a sústreďujeme sa na to aby sme "prežívali" to, čo sa modlíme. Považujeme za dobrú modlitbu, ktorá v nás vyvolá city. Dobrá modlitba je ale niečo iné. Dobrá modlitba je vtedy, ak sme so slovami modlitby *stotožnení*, ak ich myslíme *vážne*. A že to tak je, poznáme z toho, že tak začneme konať, že to *urobíme*.

"Zachej vstal a povedal Pánovi: "Pane, polovicu svojho majetku dám chudobným a ak som niekoho oklamal, vrátim štvornásobne." Ježiš mu povedal: "Dnes prišla spása do tohoto domu."" (Lk 19, 8-9)

"Čo poviete na toto? Istý človek mal dvoch synov. Prišiel k prvému a povedal mu: "Syn môj, choď dnes pracovať do vinice!" Ale on odpovedal: "Nechce sa mi." No potom to oľutoval a šiel. Išiel k druhému a povedal mu to isté. Ten odpovedal: "Idem, pane!" Ale nešiel. Kto z týchto dvoch splnil otcovu vôľu?" Odpovedali: "Ten prvý." Ježiš im povedal: "Veru, hovorím vám: Mýtnici a neviestky vás predchádzajú do Božieho kráľovstva."" (Mt 21, 28-31)

Dospeli sme do doby, kde si myslíme, že hovoriť o niečom, lajkovať a zdieľať niečo na sieti, usporiadať o niečom seminár, konferenciu, kolokvium, je práca. Že tak niečo robíme. Figú. Nerobíme. Práca začne, až

virtuálny svet zmeníme za skutočný a biely golier slov za modrý golier skutkov.

Ak sa nemodlí aj telo, nie je to skutočné. Ak modlitba nezahŕňa všetko a nie je vyslovovaná telom, majetkom, peniazmi, časom, skutkami, prácou, vzťahmi, spoločnosťou s inými, nie je skutočná. Je to len také hovorenie si. Preto tá trojica: *pôst, modlitba, almužna*. Duša, telo, skutky. Slová, život, práca.

Modliť sa znamená nielen hovoriť či uvažovať, ale aj žiť a konať. A skutočný, prebudený život a práca sú nevyhnutné modlitbou.

"Dajte si pozor, aby sa nik nikomu neodplácal zlým za zlé, ale vždy sa usilujte o dobro medzi sebou i voči všetkým! Ustavične sa radujte! Bez prestania sa modlite, pri všetkom vzdávajte vďaky, lebo to je Božia vôľa v Kristovi Ježišovi pre vás!" (1Sol 5, 15-18)

Nepodľahnime vábeniu akéhosi virtuálneho kresťanstva. Bez života, bez skutkov, áno, bez toho, aby sme do toho vložili svoj čas, námahu, peniaze, to žiadne kresťanstvo nie je. Je to *fantazírovanie, snívanie*, ale žiadne kresťanstvo. Nie je to skutočné.

Hovoriť neznamená konať. Precitovať niečo neznamená byť ani žiť.

"V tom čase Ježiš povedal: "Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým." (Mt 11, 25)

Áno. V skutočnosti nepotrebujeme nič, len vziať skutočne vážne, čo hovoríme. Nič viac. Nepotrebujeme veľa slov, žiadnu hlbokú teológiu. Kresťanstvo je *prosté ako chleba s maslom*. Veľa slov ho len zbytočne zacláňa. Nepotrebuje veľa slov. Je jednoduché. Prosté. Ale treba ho vykonať.

"Kto škodí, nech škodí ďalej, kto je špinavý, nech sa špiní ďalej, spravodlivý nech ďalej koná spravodlivo a svätý nech sa ďalej posväčuje. Hľa, prídem

čoskoro a moja odplata so mnou; odmením každého podľa jeho skutkov."
(Zjv 22, 11-12)

Nespasíme sa ani na Facebooku ani na bohoslužbách ani na obnovách, ani na seminároch, ani nikde inde. Spasíme sa životom a skutkami, keď sa najprv skutočne staneme tým, o čom toľko, tak veľa a tak neplodne tárame. Z bytia potom vyrastú život aj skutky tak prirodzene, ako mrkva zo semienka.

"Poznáte ich po ovoci. Ved' či oberajú z trnía hrozná alebo z bodliakov figy? Tak každý dobrý strom rodí dobré ovocie, kým zlý strom rodí zlé ovocie. Dobrý strom nemôže rodiť zlé ovocie a zlý strom nemôže rodiť dobré ovocie. ... Teda po ich ovoci ich poznáte." (Mt 7, 16-18.20)

"Ježiš mu povedal: "Chod' a rob aj ty podobne!"" (Lk 10, 37)

Pamätajme, že samo prvé ohlasovanie, prvá katechéza, prvé kazanie, je život. To, ako *žijeme*, čo *žijeme*, ako a čo *robíme*, čo si za svoje peniaze a čas *kupujeme*.

"Radím ti: odo mňa si kúp zlato vyskúšané ohňom, aby si zbohatol, a biele rúcho, aby si sa zaodel a aby nebolo vidieť hanbu tvojej nahoty, i masť, ktorou si potrieš oči, aby si videl." (Zjv 3, 18)

Nie zo slov, ale to svedectva života najviac je možné spoznať a uzrieť Krista tým, ktorí Ho ešte osobne nestretli. A nie z kázni, ale *odkukaním* sa ľudia naučia najviac. Takže ani v tomto nemáme výhovorky. Ani dôvod správať sa inak.

"Chceli sme vám seba dať za vzor, aby ste nás napodobňovali." (2Sol 3, 9)

Ani ohľady a okolky nie sú dôvodom nežiť a nekonať, o čom hovoríme, že tomu vraj veríme.

"Lebo kto sa bude hanbiť za mňa a za moje slová, za toho sa bude hanbiť Syn človeka, keď príde v sláve svojej i Otcovej a svätých anjelov." (Lk 9, 26)

"Oznámili ti, človeče, čo je dobré a čo žiada Pán od teba!" (Mich 6, 8)

Načim sa nám učiť kresťanmi byť, nielen o tom hovoriť. Modliť sa skutkami a samým životom, nie slovami. Lebo sme už, pri Bohu, naozaj zabudli, že kresťanstvo nie je o slovách a Cirkev nie je *diskusný krúžok, čitateľský klub ani folklórny súbor* na zachovanie milých zdedených zvykov.

"Keď raz išiel popri Galilejskom mori, videl Šimona a Ondreja, Šimonovho brata, ako spúšťajú sieť do mora; boli totiž rybármi. Ježiš im povedal: "Pod'te za mnou a urobím z vás rybárov ľudí." Oni hneď zanechali siete a išli za ním." (Mk 1, 16-18)

Modliť sa *skutkami*. Modliť sa *životom*. Ale naozaj, skutočne, v každej jednej sekunde žitia, *vedome*, prítomne a na slávu Boha! Skutkami hodnými Boha. Životom hodným Boha.

"Či teda jete, či pijete, či čokoľvek iné robíte, všetko robte na Božiu slávu." (1Kor 10, 31)

Modliť sa *majetkom*. *Peniazmi*. *Časom*, ktorý využívame.

To sú nám veci, čo?

Bez toho je ale naše kresťanstvo iba ilúzia. *Maškarný kostým*, nič viac.

Vlastne dokonca, často nám práve o to podvedome ide - keď berieme modlitbu a tzv. "duchovný život" ako formu úteku pred životom, pred skutočnosťou, pred konaním, keď naozaj viac či menej vedome nahradzujeme život a skutky oným "pomodlím sa za to" a pocitom, že však niečo robím, však kresťanom som, veď aha, aj sa modlím, aj v kostole som bol a dokonca na Facebooku som lajkol a zdieľal kresťanské články!

Za slová nezískame skutočnosti. Ilúzia nevedie do Reality. Viera bez skutkov je mŕtva. Láska bez skutkov je mŕtva. Nádej bez skutkoch je výsmechom samej seba.

"Nie každý, kto mi hovorí: "Pane, Pane," vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach." (Mt 7, 21)

"Bratia, pre Božie milosrdenstvo vás prosím, aby ste svoje telá prinášali ako živú, svätú, Bohu milú obeť, ako svoju duchovnú bohoslužbu." (Rim 12, 1)

"A slovo aj uskutočňujte, nebuďte len poslucháčmi, ktorí klamú sami seba. Lebo kto iba počúva slovo a neuskutočňuje ho, podobá sa mužovi, čo si v zrkadle prezerá svoju prirodzenú tvár. Pozrie sa na seba, odíde a hneď zabudne, aký je." (Jak 1, 22-24)

"Vstanem, pôjdem k otcovi a poviem mu: Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe. Už nie som hoden volať sa твоjím synom. Prijmi ma ako jedného zo svojich nádeníkov." (Lk 15, 18-19)

Vôľa, nie zážitky

Pavol kedysi povedal: "Lebo aj Židia žiadajú znamenia a Gréci hľadajú múdrosť, my však ohlasujeme ukrižovaného Krista, pre Židov pohoršenie, pre pohanov bláznovstvo." (1Kor 1, 22-23)

Dnes by sme o mnohých kresťanoch mohli parafrázovať: Lebo jedni hľadajú pocity a druhí zážitky, ale my hlásame vôľu a obrátenie.

Lebo nie pocity, nie zážitky, dokonca ani nie zázraky zavážia, jedno, či ich konáme alebo sa dejú na nás. Do Života vedie obrátenie.

"Ak nebudete robiť pokánie, všetci podobne zahyniete." (Lk 13, 3)

Obrátenie, alebo pokánie, ako to u nás predkladáme, *metanoia*, je zmenou myslenia a následne zmenou konania. Preto sa prejavuje skutkami, konaním. Vojdením do Života v Bohu a s Bohom. Rozhodnutím sa.

Nie pocity, ale stotožnenie sa. Nie zážitky, ale nasledovanie. To je podstata.

"Ako vchádzal do ktorejosi dediny, išlo oproti nemu desať malomocných mužov. Zďaleka zastali a hlasne kričali: "Ježišu, učiteľ, zmiluj sa nad nami!" Keď ich uvidel, povedal: "Choďte, ukážte sa kňazom!" A ako šli, boli očistení. Len čo jeden z nich spozoroval, že je uzdravený, vrátil sa a veľkým hlasom velebil Boha. Padol na tvár Ježišovi k nohám a ďakoval mu; a bol to Samaritán. Ježiš na to povedal: "Neočistilo sa ich desať? A tí deviaty sú kde? Nenašiel sa nik okrem tohoto cudzinca, čo by sa bol vrátil a vzdal Bohu slávu?" A jemu povedal: "Vstaň a choď, tvoja viera ťa uzdravila."" (Lk 17,12-19)

Platí to aj v modlitbe. Aj pri liturgii. Aj pri Svätom prijímaní či adorácii Krista. Sme v pokušení fyzicky upriamovať pozornosť do vnútra seba a hľadať (dokonca navodzovať) nejaké pocity a zážitky. V skutočnosti ale dôležité je niečo iné, aby sme v danej chvíli celou svojou vôľou, celým svojím bytím boli stotožnení a súhlasili s tým, čo práve hovoríme, resp. čo sa práve vo sviatosti či adorácii deje. A to sa nedeje niekde "vnútri", v ríši fantázie a pocitov, ale "na povrchu", v našej vôli, v našom bytí, áno, doslova v našom tele (a jeho predĺžení, živote, majetku,...).

"Toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých na odpustenie hriechov." (Mt 26, 28)

To, čo zažívame obzvlášť v Eucharistii, je *Zmluva*. Ak dvoch vôlí, Božej a našej. Nie predstavenie. Nie rekreácia.

"Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa." (Jn 6, 56-57)

Platí to obojstranne. Z našej strany do Tajomstva Eucharistie vchádzame práve rozhodnutím svojej vôle skutočne *byť* v Kristovi, skutočne *Ho* v sebe *nosiť*, skutočne *žiť* z *Neho*, *žiť* Jeho životom, Jeho skutkami.

To, na čom musíme klásť dôraz, tak nie sú ani pocity, ani zážitky, ale náš vlastný postoj, rozhodnutie, súhlas, vôľa.

Rozdiel je ako medzi životom a drogou. *Droga navodí pocity, ale nie sú skutočné. Naopak, vôľa a tvrdá práca stvárnajú sám život a ten potom tiež prináša aj zážitky, aj skúsenosti, aj pocity, ale už skutočné.* Náboženstvo pocitov a zážitkov, dvíhania rúk a halekania, bár aj tam sú zázraky, bár aj tam sú nejaké jazyky, ak nejde ďalej, je len ako droga, ako nejaký *lite* odvar, *fake* verzia kresťanstva. Skutočné obrátenie a práca na tom, čomu sme uverili, tie vedú do Života.

"Kto sa zahľadá do dokonalého zákona slobody a vytrvá, kto nie je zabudlivý poslucháč, ale uskutočňovateľ diela, ten bude blahoslavený pre svoje skutky." (Jak 1, 25)

"Nespíme teda ako ostatní, ale bdejme a buďme triezvi! Tí, čo spia, spia v noci a opilci sa v noci opijajú. My však, čo patríme dňu, buďme triezvi a oblečme si pancier viery a lásky a prilbu nádeje na spásu." (1Sol 5, 6-8)

"Buďte triezvi a bdejte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral. Vzoprite sa mu, pevní vo viere." (1Pt 5, 8-9)

Je zaujímavé, ako často Písmo nabáda k *triezvosti*. Byť triezvy. Nehnať sa za ilúziami, ani za pocitmi a zážitkami - za celým tým u mnohých dnes tak obľúbeným" zážitkovým kresťanstvom".

"Lebo počúvame, že medzi vami niektorí žijú neporiadne, nič nerobia, iba sa zháňajú za zbytočnosťami." (2 Sol 3, 11)

Ak žijeme triezvo, obrátení, celou svojou vôľou, celým svojím bytím, potom prídu ak skúsenosti, aj zážitky, áno, aj pocity. Ale už nie z nás, ale z Krista. Už nie prechavé emócie, ale skutočné, ako život sám. Sám život sa stane našou skúsenosťou a našim pocitom a nebudeme sa musieť kvôli tomu nikam sústreďovať ani kdesi "vnútri" čosi hľadať.

Ježiš nebol gnostik a nehľasal mysticizmus. Ježiš hľasal opravdivú mystiku, mystiku samotného bytia v Bytí, mystiku zemitú ako samo stvorenie, mystiku reálnu ako Slnko a vietor, ako sám Boh, Ten, Ktorý Je.

Všetko je vtelené. Vnútro je na povrchu. Svet je pieskovisko budúcich bohov a telo nástroj našej spásy a vôľa motor, pripravený prijať Oheň Ducha a v Jeho Sile nás preniesť až do Nebeského Domova.

Nesnaž sa unikat', do pocitov, do myšlienok... Bud' naplno tu a teraz, v tom, čo práve je - a svojim bytím, svojou vôľou, svojim postojom, svojim konaním, skutkami uskutočňuj to, čím ťa Boh už v krste urobil: synom Boha *"uprostred zvrhlého a skazeného pokolenia, medzi ktorým svietite ako svetlá na svete"* (Flp 2, 15), Božím neohrozeným titanom, vzdorujúcim v sile Boha svetu i Diablovej, v družine svojich neohrozených druhov v Kristovi, Cirkvi.

Kresťanstvo nie je zložitú. Je veľmi jednoduché. V tom je jeho sila. A pre iných zase neprekonateľná prekážka...

"Problémem křesťanství není to, že bylo vyzkoušeno a shledáno neuspokojivým, ale to, že bylo shledáno těžkým a ponecháno nevyzkoušeným." (Gilbert Keith Chesterton)

Ale len pre neveriacich. Pre veriacich...

"Každý, kto verí, že Ježiš je Kristus, narodil sa z Boha. A každý, kto miluje Boha ako Otca, miluje aj toho, kto sa z neho narodil. Podľa toho poznáme, že milujeme Božie deti, keď milujeme Boha a plníme jeho prikázania. Lebo láska k Bohu spočíva v tom, že zachovávame jeho prikázania. A jeho prikázania nie sú ťažké. Ved' všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera." (1Jn 5, 1-4)

Odolaj pokušeniu utiecť pred týmto požiadavkom viery do neskutočného sveta pocitov a nálad a fantázie. Neutekaj. Ostaň. Tu, na povrchu, v zemitej realite tu a teraz, bez pomyselných fanfár a zlatého svetla, sa vôľou prijíma a uskutočňuje tvoja Bohom už darovaná spása.

Pozri na Krista v Eucharistii, ak neveríš. Čo vidíš. Nejaké svetlo? Čo počuješ. Nejakú tajomnú nebeskú hudbu? Nie. Vidiš chlieb a počuješ ticho. Vidiš zemitý pokrm a počuješ ticho, pretože on je určený ako posila pre zemitú prácu v tvojom zemitom tele, pre ktoré sa Boh stal rovnakým telom ako ty a chlebom, ktoré v tele a telom prijmeš a s ním svoju spásu. V tele budeš spasený, nijako inak. Utekaj z neho - a zatratíš sa.

"Tak je to aj so zmŕtvychvstaním: seje sa porušiteľné, vstáva neporušiteľné; ... seje sa telo živočíšne, vstáva telo duchovné. Ak jestvuje živočíšne telo, jestvuje aj duchovné. ... Ale nie je prv duchovné, lež živočíšne, až potom duchovné." (1Kor 15, 42.44.46)

Dobrá modlitba, dobré prijímanie

Ako pri Svätom prijímaní, tak aj pri modlitbe platí, že omnoho viac, než nejaká sústredenosť mysle na ten okamih či snaha nejako ten okamih prežiť, je náš postoj jednoty s Kristom.

V modlitbe tak nadovšetko je postoj úplného, hlbokého, bytostného stotožnenia sa s tým, čo hovoríme alebo počúvame, tak, že je to úplne samozrejme aj náš vlastný postoj, náš život, naše konanie. Konáme a ideme konať to, čo sa modlíme, lebo modlitba vyjadruje naše vnútro.

Mnohí s opovrhnutím hovoria o "naučených modlitbách" a o ich "recitovaní". Majú pravdu, ale nie ohľadom nich. Takáto modlitba, napísaná Cirkvou alebo niekým, kto s Bohom naozaj žil, je ako matrica, určená na to, aby podľa svojej formy pretvorila našu myseľ do Božej podoby.

Ak sa modlíme vlastnými slovami, modlitba nesie našu formu a podobu. Nemení nás sama osebe, lebo zodpovedá tomu, čím práve sme.

Naopak, skutočne modlená "naučená modlitba" nás pretvára do podoby Boha, lebo ju napísala alebo človek, ktorý v tejto podobe už pokročil, alebo sama Cirkev. Samozrejme, ak ju len bezducho recitujeme, veľa osohu neprináša. Potom je to naozaj len niečo formálne, ale chýba nie je v samej forme modlitby, ale v našom spôsobe jej modlenia sa.

"Nakoľko to chápem ja, vstupnou bránou do tohto hradu je modlitba a rozjímanie. Nie som viac pre rozjímanú než pre ústnu modlitbu, lebo pri každej modlitbe je potrebné aj rozjímať. nenazývam totiž modlitbou to, keď si niekto neuvedomuje, s kým hovorí, kto to s ním hovorí, čo žiada a od koho to žiada, aj keď pritom hojne pohybuje perami. Niekedy to bude dobrá modlitba, aj keď ju nebudú doprevádzať takéto úvahy, len ak sa človek nad tým zamyslel inokedy. Ak však niekto má vo zvyku hovoriť s Božou Velebnosťou ako s nejakým otrokom, bez toho, aby pomyslel na to, či hovorí dobre alebo zle, spokojný s tým, čo mu príde na jazyk alebo čo sa naučil naspamäť, pretože sa to už mnohokrát modlil... to nepovažujem za modlitbu a kiež Boh nedopustí, aby sa tak niektorí kresťania chovali." (sv. Terézia Veľká Avilská)

Modliť sa znamená najprv nad textom modlitby uvažovať, porozumieť mu a pochopiť ho a potom sa s nim stotožniť, tak, aby vyjadroval naše vlastné vnútorné postoje a túžby, život i konanie. Nie tým, že slová modlitby prispôbime sebe, ako pri modlitbe vlastným slovami, ale tým, že seba sformujeme podľa slov modlitby, s ktorou sme sa stotožnili.

Dôkazom a potvrdením toho, že sme to urobili, je potom život a konanie, keď sami od seba a nie z donútenia, s radosťou a nie so smútkom ideme a sme, žijeme, konáme naplno všetko to, čo sme sa modlili.

"Tak každý dobrý strom rodí dobré ovocie, kým zlý strom rodí zlé ovocie. Dobrý strom nemôže rodiť zlé ovocie a zlý strom nemôže rodiť dobré ovocie." (Mt 7, 17-18)

Ak je v nás tento vnútorný súlad, potom nie je potrebné žiadne namáhavé a neprirodzené sústred'ovanie sa na modlitbu. Ani sa nemusíme snažiť ju nejako "precit'ovať" ako ľudia, ktorí namiesto obrátenia hľadajú pocity a zážitky. Potom ani mimovoľná roztržitosť nie je problém, dokonca ani keď sa nám pri modlitbe drieme. Možno je to dokonca dobrý znak... s trochu nadsázky... že totiž to, čo v modlitbe hovoríme, je pre nás už bežné a všedné, lebo teraz to hovoríme, ale celý deň tým sme a to žijeme.

So svätým prijímaním je to tiež rovnako. Kristus prichádza, aby z nás v Eucharistii urobil jedno Telo so sebou a jedno Telo navzájom. Disponovaní prijať Jeho Presväté Telo sme vtedy, ak po jednom aj po druhom túžime a dychtíme. Ale nielen to. Lebo túžiť sa dá aj tak, *platonicky*, len v *romantickej fantázii*. Takže nielen túžime, ale sme aj pevne rozhodnutí to urobiť. A teda tom robíme, zo všetkých síl a najlepšie ako dokážeme. Úplne sa oddávame Kristovi, aby sme Mu úplne patrili a aby odteraz už sme nežili my, ale Kristus v nás a my v Ňom, Kristovým životom a Kristovými skutkami podľa Kristovej vôle, kamkoľvek nás zavedie. Zomreli sme sebe, aby sme sa narodili nanovo v Kristovi.

"Veď ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu." (Kol 3, 3)

"Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus. Ale život, ktorý teraz žijem v tele, žijem vo viere v Božieho Syna, ktorý ma miluje a vydal seba samého za mňa." (Gal 2, 20)

A súčasne túžim, aby som sa aj s ostatnými bratmi a sestrami stal jedným Telom, jedným Kristom, aby sme boli tak jedno, že medzi nami už viac nebudú žiadne hranice, žiadne "súkromie" viac nebude potrebné, lebo už nebudeme mať zo seba navzájom strach ani nebudeme sa jeden pred druhým pretvarovať pre márnú slávu, ale budeme jeden druhého prijímať takých, akí sme, v nahej pravde vlastnej hriechnosti a v súcitnej a milosrdnej láske Kristovej.

"Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe." (1Kor 10, 17)

"Ak teda trpí jeden úd, trpia spolu s ním všetky údy, a ak vychvaľujú jeden úd, radujú sa s ním všetky údy. Vy ste Kristovo telo a jednotlivo ste údy." (1Kor 12, 26-27)

Výsledkom je Cirkev, Kristovo Telo.

"Potom som videl, a hľa, Baránok stál na vrchu Sion a s ním stoštyridsaťštyritisíc tých, čo mali na čele napísané jeho meno a meno jeho Otca. ... To sú tí, čo sa nepoškrvnili so ženami, lebo sú panici. Tí nasledujú Baránka, kamkoľvek ide. Oni sú vykúpení z ľudí ako prvotiny Bohu a Baránkovi. V ich ústach sa nenašla lož: sú bez škvŕny." (Zjv 14, 1.4-5)

Toto je postoj dispozície k prijatiu Kristovho Tela vo svätej omši.

Kedysi mi pripadalo divné to, čo od nás chce liturgia, že totiž spievajúc idem k sv. prijímaniu a potom, keď prijmem Krista, znova sa zapojím do spevu a pokračujem v ňom. Nemalo by tam byť ticho? Sústredenie sa na ten okamih? Hlboké prežitie a precítenie tej svätej chvíle?

Potom som si ale uvedomil to isté, ako pri modlitbe: blahoslavený človek, u ktorého je sväté prijímanie všedné, ale svätým spôsobom. Pre ktorého to nie je mimoriadna chvíľa v tom zmysle, že vo svätom prijímaní prežíva a koná to isté, čo žije a koná stále, v každej chvíli každého dňa. Nepotrebuje sa sústrediť, lebo tým je, takým je. Nepotrebuje to nejako "precítiť", lebo tým v samom svojom bytí je a to je nekonečne viac - byť niečím, nielen niečo pocítiť.

V tomto zmysle je sústredený a disponovaný neprestajne. Nepotrebuje sa na sväté prijímanie nijako pripraviť či naladiť, lebo to, čo sa v ňom v Eucharistii kráľovský završuje, úplne samozrejme a všedné žije a koná a tým je neustále. Namiesto toho môže radostne, s celou Cirkvou spievať na oslavu Krista Boha a nijako ho to neruší ani mu to neprekáža.

A ak by sme tak nežili a nemysleli, ak by sme tým naozaj neboli, ako by to mohlo nejakej chvíľkové sústredenie sa či precítenie zmeniť či nahradiť?

Nebolo by to potom skôr *pokrytectvo*, keď na pár chvíľ akoby zahráme niečo, čím nie sme a ani sme sa preto ešte nerozhodli? Planá *fantázia*, keď sa snažíme akoby prežiť niečo, čo v skutočnosti nežijeme, nie sme tým a teda to ani nepoznáme a vlastne ani nechceme?

Veru, aj liturgia tu je na to, aby nás formovala a učila. Svojvoľníci si povedia: mne liturgia nesedí, ja to radšej robím inde a inak, podľa seba. Múdri ale nechajú, aby ich liturgia sformovala podľa seba a aby ich aj ona sama učila. Vedia totiž, že to je jedna jej úloha, premieňať nás v Krista a uschopňovať k životnej jednote s Kristom prostredníctvom najväčšieho Božieho daru, sviatostí.

"Ovocie sviatostného života spočíva v tom, že Duch adoptívneho synovstva zbožšťuje veriacich, lebo ich životne spája s jednorodeným Synom, Spasiteľom." (KKC 1129)

Blahoslavení, ktorým sú sväté veci všedné takýmto svätým spôsobom a nepotrebujú pri nich narýchlo a namáhavo usilovať na chvíľu o čosi pre nich mimoriadne.

Surfing na vlne Ducha

Kresťanstvo nie je o *mimoriadnosti*, ale o *všednosti*, keď sa mimoriadne v našom živote stáva všedným nie preto, že by z neho vyprchala jeho zázračnosť, ale preto, že je v našom živote prítomné, stabilne a trvalo, nielen občas a niekde. Naš život je *všedné zázračný* a *zázračne všedný*.

Kresťanstvo preto nie je ani o vzopätí sa k niečomu hrozne veľkému, mimoriadnemu. Je o pokoji a plynutí života, ktorý si na mimoriadne navykol, pre ktorý je mimoriadne všedným a preto aj sám život plynie vo všednosti, ktorá neubíja, ale naopak, oslobodzuje, keď sám život a radosť a

pokoj sa stávajú nie vytúženými ostrovčekmi či dokonca len vytúženými cieľmi a snami, ale dennou realitou, chlebom každodenným.

Tu objavujeme silu slabosti. Lebo spoznávame, že nepotrebujeme zo seba nič vybudovať. Ono to už vybudované je. Len je to zahádzané tonami odpadkov a špiny.

Archeológ nestavia nanovo Ninive či Tróju. Oni tam sú. Miesto toho odstraňuje nánosy vekov, až kým ich neodhalí a neočistí. To stačí, stáť a žiarť už budú daní od seba. Byť kresťanom je byť ako archeológ. V krste Boh v našom vnútri obnovil naše Ja, pravé Ja, Božieho vnútorného človeka v nás. Len je ešte pochované pod hrbou smetí a špiny. Je to sila slabosti, sila uvoľnenosti, keď tieto nánosy nášho Ega púšťame a necháme to seba opadnúť. Je to uvoľnenie sa, poddanie sa, pustenie. To stačí. Púšť, pustina. Tam uprostred prázdna nie je prázdno. Spod nánosov, ktoré sme pustili a nechali, aby ich vietor odvial, sa vynára naše pravé Ja, dar od Boha. Krásne, nádherné, mocné, slávne, plné života a vnútorného svetlá. Je to tak prosté. Tak ľahké, pre každého, kto verí, že tam vnútri to je a je to poklad nad piesok a nad špinu.

"Nebeské kráľovstvo sa podobá pokladu ukrytému v poli. Keď ho človek nájde, skryje ho a od radosti z neho ide, predá všetko, čo má, a pole kúpi."
(Mt 13, 44)

Predá všetko čo má - všetok *piesok*, ktorý za roky navozil, všetku *špinu* hriechu, ktorú doň za tie roky nakáľal. Všetko nechá tak, bez smútku nechá vietor Ducha a vodu milosti, aby ich odviali, spláchlí, odniesli preč.

Byť hriešnikom je ako namáhavo stavať *vetrolamy*, aby vietor neodniesol piesky, pod ktorými sú pochované poklady nesmiernej ceny - pretože piesok vidíme a poklady ešte nie, neveríme v ne a myslíme si, že piesok je jediné čo máme. A nenávidíme vietor, ktorý ho odnáša.

Byť kresťanom znamená nechať vietor času, vietor Ducha, odniesť piesok aj s troskami *vetrolamov*, ktoré sme tiež nechali tak. To stačí. Pustiť piesok.

Zanechať vetrolamy. Ostatné už ide akoby samo. Vietor odnáša piesok a poklad nášho pravého Ja sa vynára na svetlo.

"Ďalej hovoril: "S Božím kráľovstvom je to tak, ako keď človek hodí semeno do zeme; či spí alebo vstáva, v noci či vo dne, semeno kľíči a rastie a on ani o tom nevie. Zem sama od seba prináša úrodu: najprv steblo, potom klas a napokon plné zrno v klase. A keď úroda dozreje, hneď priloží kosák, lebo nastala žatva." (Mk 4, 26-29)

Znova si uvedomujeme, že byť kresťanom je tá najľahšia vec na svete. Je to plávanie dolu mocným prúdom Božej rieky, výskajúci radosťou nad rýchlosťou, ktorým nás plných vzrušenia unáša. To len nevier a hriech nás plnia strachom z jej sily a rýchlosti, desia nás, že sa v nej vari utopíme a nútia nás namáhavo zápasit' s jej prúdom. Niet divu, že sa potom cítíme unavení a vyčerpaní. A ak si kresťanstvo predstavujeme ako nejakú námahu, plávanie, zápasenie k tomu ešte navyše, ej veru, niet divu, že skuhreme a nariekame a kvílime, že to už nezvládneme! Ale kresťanstvo je presný opak.

"Pod'ťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním. Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom; a nájdete odpočinok pre svoju dušu. Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké." (Mt 11, 28-30)

Kresťanstvo je ako surfovanie na obrej príbojovej vlne. Namiesto boja s jej nesmiernou silou sa ňou nechávame niešť závratnou rýchlosťou a s neskutočnou ľahkosťou.

Ale musíme veriť. Bez viery to nejde. Bez viery ostáva iba strach. A ovocie strachu: Vetrolamy. Zúfalé zápasenie s prúdom. Beznádejný boj s vlnou. Námaha. Únava. Sklesosť. Smútok. Beznádej. A znova strach. Nakoniec smrť. Drina a smrť tam, kde mala byť ľahkosť a život. Plahočenie sa tam, kde sme mali lietat'. Piesok a prach namiesto Božích výšin.

"Veru, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň." (Lk 18, 17)

"Ako ťažko vchádzajú do Božieho kráľovstva tí, čo majú majetky! Ľahšie je ťave prejsť cez ucho ihly, ako boháčovi vojsť do Božieho kráľovstva." (Lk 18, 24-25)

Pustiť piesok. Vzdať márný boj. Nechať všetko. Prosto byť. Tu a teraz. Tým, čím naozaj sme. Byť. V tomto jednom malom okamihu. Detský malom pre deti Boha, ktoré zanechali ťažké a neúnosné bremená ustrašených nedospelých dospelákov. Je to paradox: *dospelí sa stávajú deťmi. Nedospelí detinskými dospelákmi.*

"Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom." (Lk 14, 33)

A vôbec pritom nejde o majetok!

"Preto nebuďte ustarostení o zajtrajšok; zajtrajší deň sa postará sám o seba. Každý deň má dosť svojho trápenia." (Mt 6, 34)

Radostná *apatheia*. Vzrušujúca *bezstarostnosť*. Opojná *uvoľnenosť*. Život.

Druhá kniha i komôrka

Apoštol píše do Ríma:

"Je im predsa [pohanom] zjavné, čo možno o Bohu vedieť; Boh im to zjavil. Ved' to, čo je v ňom neviditeľné — jeho večnú moc a božstvo —, možno od stvorenia sveta rozumom poznávať zo stvorených vecí; takže nemajú výhovorky. Hoci Boha poznali, neoslavovali ho ako Boha, ani mu nevzdávali vďaky; ale stratili sa vo svojich myšlienkach a ich nerozumné srdce sa zatemnilo." (Rim 1, 19-21)

Zakladateľ svetového Skautského hnutia hovorieval o *dvoch knihách*, ktoré učia o Bohu, o *Biblii* a o knihe *prírody*.

Čo všetko ako kresťan denne spoznávam o Bohu? Jeho rešpekt voči mne, pretože na mňa nerobí ani najmenší nátlak? Lásku, že sa mnou vôbec zaoberá, ba viac, že ma vôbec udržiava pri bytí, hoci aj takého, aký som a napriek tomu? Trpezlivosť? Súcit?

A ešte túžbu. Božiu túžbu.

Lebo sme ako hrdinovia Verneho románu *Tajomný ostrov*. Zažívame dotyky, znaky, dobrodenia, ale nevidíme ich pôvodcu. Ale stopy a dobrodenia v nás prebúdajú túžbu po Dobrodincovi. Ako hrdinovia románu, aj my o ňom uvažujeme, chceme ho stretnúť, uvidieť, hľadáme ho. Nie je toto vari Božia túžba? Dať sa poznať, ale nie vidieť, nie hneď? Nechať nás zatúžiť, zamilovať sa, vydať sa hľadať svojho Ženicha ako roztúžená nevesta za noci, ako píše čo svojej básni srdcom plným tejto túžby a lásky Ján z Kríža?

Boh túži po jedinom, po našej láske. Jediné Mu môžeme dať, našu lásku. Dávno predtým, než Eldredge objavil, že kresťanstvo a život sám je "posvätná romanca", žili tento milostný príbeh mužovia a ženy Jeho Cirkvi!

"Hoci Boha poznali, neoslavovali ho ako Boha, ani mu nevzdávali vd'aky; ale stratili sa vo svojich myšlienkach a ich nerozumné srdce sa zatemnilo."
(Rim 1, 21)

Ak sa však neutápame v myšlienkach, ak neutekáme do svojho umelého sveta predstáv, snov a fantázií, potom v realite, zemitej a ohlušujúcej svojou skutočnosťou denne žijeme, dotýkame sa tohto Príbehu. Potom je život pre nás tou knihou, ktorá nás denne učí a napĺňa poznaním Boha a rozpaľuje v nás túžbu po Bohu, možno ešte viac, než samo Písmo. Tam o Bohu *čítame*. Tu sa Ho *dotýkame*. Písmo osvetľuje *rozum*. Skúsenosť sa však dotýka nášho *bytia*. Spoločne sa dotýkajú *srdca* a ono už nie je studené a prázdne. Miluje a túži. Po Ženichovi.

Sme v Bohu. Neustále. Nesení Bohom. Obklopení Bohom. Preniknutí Bohom, zvonku i zvnútra. Stačí stíchnuť, zastaviť tok myšlienok, otvoriť

oči, vnímať... Je tu. On. Obrovský. Tajomný. Blízky a skrytý. Nežný a mocný. Hrdina a Kráľ. Nádherný. Spanilý. Pripravený dať sa nájsť. Nie na nejakom zvláštnom mieste či v nejakom ďalekom čase. Nie v nijakej knihe. Tu a teraz. Tu a teraz, na tomto mieste. Tu Je. Tu čaká. Tu sa dáva nájsť, vidieť, úmerne tomu, ako si naše oči navykajú na Jeho zjav, jasný ako blesk, stále viac a viac.

Berie nás za ruku. Vovádza do svojej Rodiny, *Cirkvi* a tá viac pre nás nie je žiadnou *organizáciou* ani ničím podobným. Náhle sa pred našimi očami odhaľuje, krásna, belostná, kypiacia Životom a slávou samého Ženícha, Nevesta Ženíchova.

"A prišiel jeden zo siedmich anjelov, čo mali sedem čiaš naplnených poslednými siedmimi ranami, a povedal mi: "Pod', ukážem ti nevestu, Baránkovu manželku!" A v duchu ma preniesol na veľký a vysoký vrch a ukázal mi sväté mesto Jeruzalem, ako zostupuje z neba od Boha ožiarené Božou slávou. Jeho jas bol podobný najdrahšiemu kameňu, akoby krištáľovo čistému kameňu jaspisu. Malo veľké a vysoké hradby. Malo dvanásť brán a na bránach dvanásť anjelov a napísané mená dvanástich kmeňov synov Izraela." (Zjv 21, 9-12)

Berie nás za ruku a privádza k Stolu *Eucharistie*, Chleba Života, ktorým je On sám – a sv. omša pred nami náhle vybuchne farbami a hudbou a spevom anjelov a slávou samého Neba. Už nikdy pre nás nebude "nedeľnou povinnosťou", už nikdy nás liturgia nebude nudiť ani ťažiť, lebo sa pred nami odhalili, ako svadobné lôžko Ženíchovo.

"Pod' z Libanonu, nevesta moja, z Libanonu zostúp! Opusť končiar Amana, vrcholce Senira a Hermona, pelěše levov, vrchy leopardov. Očarila si moje srdce, sestrička moja, nevesta, očarila si moje srdce jediným pohľadom svojich očí, jediným ohnivkom svojho náhrdelníka. Aká je sladká tvoja láska, sestrička moja, nevesta! Prijemnejšia je tvoja láska nad víno. A vôňa tvojich mastičiek je nado všetky voňavky. Med z plásta tečúci sú tvoje pery, nevesta, pod tvojím jazykom sa skrýva med a mlieko a vôňa tvojich šiat je s'á vôňa Libanonu." (VĽp 4, 8-11)

Toto je strom. Ovocie. Víťazná cena pre nevestu. Semienko jeho ale tu spočívá. Tu a teraz, na tomto mieste. Tu čaká, čiha Ženich, Mocný On, tu sa ukrýva, práve tu a teraz, aby sa dal nájsť.

"Prebud' sa, ty, čo spiš, vstaň z mŕtvych a zažiari ti Kristus!" (Ef 5, 14)

"Nuž vstanem, mesto pochodím; po námestiach a uliciach budem hľadať toho, ktorého z tej duše milujem. Hľadala som ho, ale nenašla. Stretli ma strážcovia, čo boli v meste na obchôdzke. "Nevideli ste toho, ktorého z tej duše milujem?" Sotva som trocha od nich poodišla, našla som, koho moja duša miluje. Chytila som ho a nepustila viac, kým som ho neprivedla do domu svojej matky a do komôrky svojej rodičky." (Vl'p 3, 2-4)

Opýtaj sa kníh, opýtaj sa myšlienok a slov. Ale potom od nich odíď! Nie v slovách, nie v knihách prebýva Pán. V tichu a mlčaní, v mlčanlivej túžbe lásky, ktorá prerástla každé slovo a každú myšlienku, len vo svetle horiaceho srdca, tam sa dá nájsť.

"Hľadajte Pána, kým sa dá nájsť, volajte ho, kým je nablízku!" (Iz 55, 6)

Boh je láska. A láska je túžba a smäd. Túžba darovať sa milovanému. Ale aj túžba, smäd po láske milovaného. Kvôli sebe? Pretože Mu chýba? Vonkoncom nie. Ale ako by mohol darovať Seba inak, než tak, že sa sami do Neho zamilujeme?

"Ako mňa miluje Otec, tak ja milujem vás. Ostaňte v mojej láske!" (Jn 15, 9)

Kým nemilujeme, môže nám Boh dávať darčeky, veci. Keď milujeme, dáva nám samého seba, pretože v láske Ho dokážeme prijať.

"Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohoto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta." (Jn 6, 51)

Prečo súdiš svojho brata?

Odkiaľ sa v nás berie tá hrozná túžba, sklon všetko *súdiť*?

Lebo je *súdenie* a *súdenie*.

O tom prvom hovorí Pavol: "*Živočíšny človek neprijíma veci Božieho Ducha; sú mu bláznovstvom a nemôže ich pochopiť, lebo ich treba duchovne posudzovať. No duchovný posudzuje všetko a jeho nik nemôže posúdiť.*" (1Kor 2, 14-15)

O tom druhom hovorí Ježiš: "*Buďte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec! Nesúďte a nebudete súdení. Neodsudzujte a nebudete odsúdení! Odpúšťajte a odpustí sa vám.*" (Lk 6, 36-37)

Na prvý pohľad vidíme dva veľké rozdiely:

Duchovný človek posudzuje *všetko*. Veci, náuky, skúsenosti. Rozlišuje. Pomeriava všetko Kristom. Ale nesúdi ľudí. Súdi všetko, nie všetkých.

Telesný človek súdi, posudzuje a odsudzuje *ľudí*, tvrdo a nemilosrdne, škatuľkuje ich, triedi, na základe svojich predsudkov či posudkov.

V tom prvom je *túžba po pravde*. Taký človek posudzuje rovnako aj seba a svoje myšlienky, veď nebojuje za seba, ale úprimne hľadá pravdu.

V tom druhom je *sebecká namyslenosť* pýchy človeka, ktorý podvedome či dokonca vedome seba považuje za mieru a normu všetkého. Čo sa mu páči, je dobré, čo sa mu nepáči, je zlé, veci či ľudia, všetko jedno.

A je tu aj ďalší rozdiel.

Ten prvý, človek duchovný, *posudzuje*. To je *proces*. Posudzovanie znamená, že vynakladá námahu, aby spoznal fakty, spoznal pravdu, aby odhalil, čo je naozaj Božie, čo je skutočné, čo je pravdivé a krásne, aby potom k tomu priľnul celým srdcom, jedno, či sa mu to na prvý pohľad páči alebo nie, či to potvrdzuje jeho doterajšie postoje a názory, alebo nie.

Ten druhý, človek telesný, *súdi* a odsudzuje. Súd je *akt*, nie proces. Taký človek neskúma, nepátra. Nehľadá pravdu, ale seba. Obhajuje a presadzuje seba. Súdi preto od boku: Páči sa mi to? Zodpovedá to mojim názorom, môjmu životu, konaniu, túžbam, chúťkam? Potom je to isto dobré a je to naisto pravda, nie? Nezodpovedá to tomu? Potom to odsudzujem, lebo je to naisto zlé, nepravdivé a pomýlené. Potom sa tým ani nebudem zaoberať. Odsúdím to a hotovo.

Je v nás sklon takto súdiť. Prečo? Pretože od Boha máme túžbu *byť ako Boh* - ale od Diabla pokrútenú predstavu, čo to znamená.

"Ježiš ich zavolať k sebe a povedal: "Viete, že vládcovia národov panujú nad nimi a mocníci im dávajú cítiť svoju moc. Medzi vami to tak nebude. Ale kto sa medzi vami bude chcieť stať veľkým, bude vašim služobníkom. A kto bude chcieť byť medzi vami prvý, bude vašim sluhom. Ako ani Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých." (Mt 20, 25-28)

Podľa Diabla byť ako Boh značí prvenstvo *vôle*: Ja vládnem. Ja rozhodujem. Ja. Môj názor závaží. Ja som v strede všetkého. Moja vôľa je normou. Všetko preto pomeriavam sebou. Svojimi názormi a postojmi. Svojimi návykmi a svojim životom. Čo zodpovedá mne, to láskavo schválím. Čo nie, odmietnem a odsúdím, zavrhnem ako zlé. Plynie z toho ilúzia dôležitosti, ilúzia moci, ilúzia správnosti seba samých.

"Ja som prišiel v mene môjho Otca, a neprijímate ma. Keby prišiel niekto iný v svojom vlastnom mene, toho by ste prijali. Ako môžete veriť vy, ktorí sa navzájom oslavujete, a nehľadáte slávu, ktorú dáva len Boh?!" (Jn 5, 43-44)

"Skutočný boh sa nestará o to, aby si udržal vládu. Skutočný boh vždy skutočne vládne všetkému, čo vládu potrebuje. Skutočný boh by ťa chcel učiť, ako sa máš stať takým, akým je on." (Orson Scott Card)

Pre Boha byť Bohom znamená prvenstvo *pravdy*. Pravdy, čiže *dobra*, *dokonalosti*, opravdivého *bytia*, opravdivej *hodnoty*. Toto je byť bohom podľa Boha. Preto byť Bohom podľa Boha nie je ani o dôležitosti, ani o moci, ani o sláve či uctievaní. Čo z toho už len skutočný Boh potrebuje?

Skutočný Boh túži, aby ľudia boli ako On – túži sa deliť s *Pravdou*, plnosťou *Bytia*, plnosťou *Dobra*, plnosťou *Dokonalosti*, ktorou On sám je, jej najplnším stelesnením a naplnením (a práve preto skutočným Bohom je – nie kvôli *sile*, ale kvôli *dokonalosti* a jej plnosti). Preto sa stáva služobníkom všetkých, každého jedného človeka, aby mu poslužil v láske práve tým, že mu pomôže stať sa bohom, ako je On Bohom, bohom v Bohu. Kašle na to, aby si potvrdzoval nejaké pocity moci, či dôležitosti či správnosti. Nepotrebuje to, aj preto, že tým sám v sebe úplne samozrejme je.

"On, hoci má božskú prirodzenosť, nepridržal sa svojej rovnosti s Bohom, ale zriekol sa seba samého, vzal si prirodzenosť sluhu, stal sa podobný ľuďom; a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka. Uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži." (Flp 2, 6-8)

"Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život. Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil." (Jn 3, 16-17)

"Vy súdite podľa tela, ja nesúdim nikoho." (Jn 8, 15)

V Bohu nachádzame, ako Boží dedičia, svoju vlastnú veľkosť. Alebo skôr, *Božia veľkosť* sa stáva aj *našou veľkosťou*. Už viac nepotrebujeme pre svoju malosť si vytvárať ilúziu veľkosti tým, že budeme súdiť a odsudzovať. Skutočne veľkí *sme*. V Bohu. Nie ako ľudia, ale ako synovia a dcéry Boha, adoptovaní z čírej milosti.

"Sám Duch spolu s naším duchom dosvedčuje, že sme Božie deti. Ale ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení." (Rim 8, 16-17)

Už nepotrebujeme súdiť, ako sme to robili, kým sme boli telesní, živočíšni. Sme slobodní byť ako Boh. Služobníci všetkých. Tak sa prejavuje skutočná veľkosť. Božia veľkosť.

Posudzujeme všetko, aj samých seba, rovnako a prísne všetko pomeriavame s Kristom, aby sme vo všetkom žili a konali skutočnú pravdu a skutočnú lásku, nie svoje názory a svoje dávne ľudské záujmy.

Nesúdime však nikoho, ani seba. Ako Ježiš aj my sme prišli ľudom slúžiť, nie ich súdiť – ani nie porovnávať seba s inými a potom vyvyšovať seba nad iných tým, že ich budeme súdiť a odsudzovať. Prišli sme *pozdvihovať* ich Božou Mocou, nie *ubíjať* a *zavrhovat'*. To už je za nami. Je to jeden zo znakov toho prechodu, o ktorom Ježiš hovorí:

"Veru, veru, hovorím vám: Kto počúva moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nepôjde na súd, ale prešiel zo smrti do života." (Jn 5, 24)

Posudzujeme všetko, ale *nesúdime* nikoho. Namiesto ľudskej bezcitnosti sa učíme milosrdnej láske Boha, súcitu Boha, ktorý On sám doviedol do krajnosti na kríži a v obeť, ktorú tam podstúpil.

Sme služobníkmi všetkých, pretože sme prijali a okúsili veľkosť Boha, veľkosť Jeho synov a dcér. Ona nás oslobodzuje k službe lásky, k tomu, byť ako Boh.

"Lebo hoci som slobodný voči všetkým, stal som sa sluhom všetkých, aby som čím viacerých získal. ... Pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých. A všetko robím pre evanjelium, aby som mal na ňom podiel." (1Kor 9, 19.22-23)

Ako mucha v polievke

"Povedal som: "Budem dávať pozor na svoje správanie, aby som nezhrešil jazykom. K svojim ústam postavím stráž, dokiaľ je hriešnik predou mnou." Ako nemý som zatíchol a zamĺkol, šťastia zbavený, bolesť sa mi však znova ozvala. Srdce sa mi rozpálilo v hrudi a pri rozjímaní vzplanul vo mne oheň."
(Ž 39, 2-4)

Boh je svetlo. Osvetľuje všetko. Aj nás samých. Vtedy začíname spoznávať, akí sme. Vierou vieme, kto sme, synovia a dcéry Boha. Ale teraz začíname spoznávať, akí sme.

Je ľahké myslieť si, že sme dobrí kresťania a žijeme na slávu Boha, kým sa len sami pred sebou hodnotíme, jedno, že aj podľa Božieho slova. Kým sme sami pred sebou, môžeme spokojne dospieť k pocitu, že sme v zásade v poriadku, veriaci ľudia, nasledovníci Krista.

Ak ale stojíme pred Bohom, vystavení Jeho Jasu, hľadiac na Neho v Eucharistii - a On, Večné, Nestvorené Slovo, hľadí na nás a Jeho pohľad, Jeho Jas nás ožaruje, potom toto Svetlo strháva všetky lži a odhaľuje náš hlboký omyl. Zrazu vidíme tú hĺbku nepodobnosti, cítíme samých seba ako nepatričných, *akoby škvrnu blata na čistom obruse, falošný hlas v zbore spevákou, či otrhaného votrelca, ktorý sa náhle nechtiac objaví na javisku v jase reflektorou, uprostred dokonalého vírenia hudby a pohybu a priam cíti, ako sa pohľady všetkých obracajú k nemu asi tak, ako hľadáme na veľkú čiernu hnusnú muchu v polievke.*

"Lebo živé je Božie slovo, účinné a ostrejšie ako každý dvojsečný meč; preniká až po oddelenie duše od ducha a kĺbov od špiku a rozsudzuje myšlienky a úmysly srdca. A niet tvora, ktorý by bol preň neviditeľný. Všetko je obnažené a odkryté pred očami toho, ktorému sa budeme zodpovedať."
(Hebr 4, 12-13)

Nepatričnosť. Hej, to je to správne slovo. *Ako ufúľaný oráč omylom uvedený na svadobnú hostinu kráľa a jeho veľmožov.*

Božia Prítomnosť, Jeho Svetlo teraz práve toto odhaľuje o mne. V tomto Svetle začínam vidieť seba takého, aký som. *Mucha v polievke. Škvrna na obruse. Votrelec, cudzinec na súkromnej svadbe.* Klam sa rozplýva. Dobrý katolík? Dobrý kňaz? Tadle!

Tu si uvedomujeme, že máme naozaj problém. Obrovský problém. Gigantický problém. Problém, pre ktorý do Neba nijakovsky nepatríme, bár by nás tam aj sám Boha a všetky chóry anjelov volali, aby sme tam takýto vstúpili – čo ale neurobia! On, Boh, Kristus, má moc aj chuť a vôľu nás z neho uzdraviť. Urobiť nás hodnými a schopnými vstúpiť *a patrične žiť* tam, kde je svätosť a svetlo všetkým.

"Tí, čo sú uznaní za hodných tamtoho veku a zmŕtvychvstania, ... sú ako anjeli a sú Božími synmi, pretože sú synmi vzkriesenia." (Lk 20, 35-36)

To isté Svetlo nás nielen usvedčuje, ale aj *uzdravuje*. Očisťuje. Už nie slovami, ktoré sa dajú počuť alebo čítať. Nie moralizovaním ani napomínaním. Samo Svetlo súčasne usvedčuje aj hladí. Osvecuje povrch, dotýka sa však vnútra. Odhaľuje zlo, ale súčasne ukazuje krásu, do ktorej nás pozýva a vzťahuje. Omladzuje našu starobu. Mení detinských starcov sveta na dospelé deti Boha, krásne a slávne na obraz Krásneho a Slávneho, slobodné a uzdravené i očistené v Tom, ktorý sám Je Sloboda a Jas.

Pavol by vedel rozprávať...

Preto je adorácia tak obrovský dar. Ved' je Bohom. Všetkým a celým Kristom. Čo môže byť uzdravujúcejšie, než sedieť pri nohách Učiteľa, ktorý sa prihovára už nie ušiam, ale srdcu, samému nášmu bytiu?

"Mária si sadla Pánovi k nohám a počúvala jeho slovo." (porov. Lk 10, 39)

Tu sa meníme z plánky na ušľachtilý strom. To je zmysel a cieľ daru Eucharistie, ktorú prijímaním adorujeme a adorovaním prijímame, v slávení

i klaňaní sa. Ovocie je potom potvrdením a dôkazom, že táto zmena v nás prebehla a meč i voda milosti vykonali svoje dielo, že sme dospeli alebo aspoň dospievame do nesmrteľnej mladosti detí Boha..

"Vypestujte dobrý strom a bude dobré aj jeho ovocie." (Mt 12, 33)

Odlož všetko, uvoľní sa a obnaž sa pred Pánom. Zaži zahanbenie a bolesť nad tým, čím si, aby si z moci Jeho milosti zažil uzdravenie a oslávenie, ktoré je z Neho!

Neboj sa vo Svetle umrieť temnote v Tebe, zomrieť sebe. Za smrťou nečaká ničota, ale sláva zmŕtvychvstania!

"Však viete, aký je čas, že už nadišla hodina, aby ste sa prebudili zo sna. Ved' teraz je nám spása bližšie, ako vtedy, keď sme uverili. Noc pokročila, deň sa priblížil. Zhod'me teda skutky tmy a oblečme sa do výbroje svetla." (Rim 13, 11-12)

"Ved' u teba je zdroj života a v tvojom svetle uvidíme svetlo." (Ž 36, 10)

"Hor sa, dom Jakubov, kráčajme vo svetle Pánovom!" (Iz 2, 5)

Čo je dôležité?

Delíme veci na dôležité a menej dôležité. Vo svete to má svoj zmysel, ale v Bohu?

Ak slúžime Bohu, podľa Boha a pre Boha, je všetko rovnako dôležité. Služba pápeža či vrátnika, služba v metropole či v zapadnutej gubernii... nie je vari Boh všade ten istý? Neslúžime stále tomu istému Bohu? Kým s láskou slúžime Bohu podľa Jeho vôle, niet rozdielu v tom, či *riadime Cirkev* alebo *čistíme záchody*. Oboje je rovnako dôležité a veľké, lebo oboje slúži tomu istému, všade, vždy a vo všetkom rovnako veľkému Bohu.

Preto si všetko zaslúži byť robené s rovnakou sústredenosťou, s rovnakou láskou, rovnako pozorne a s túžbou urobiť to čo najlepšie. Pretože jedno aj druhé je služba Pánovi, Dar Bohu, prejav lásky, uskutočnenie synovstva.

Možno namietnete: Ale je tu predsa rozdiel! Nie možno v dôležitosti, ale v efektívite určite! Je predsa jasné, že kázanie masám prispieva a slúži rastu Kráľovstva viac a lepšie, než čistenie záchoda, nie?

Určite? Keby Ananiáš za celý život uzdravil zo slepoty len jedného človeka a Barnabáš za celý život priviedol k apoštolom a do Cirkvi tiež len jedného človeka, mohli by si myslieť, že zlyhali. Ale my dnes vidíme dielo Apoštola Pavla a už vieme, že aj keby nikdy v živote nemohli vykonať nič iné, než túto jednu vec, aj tak by sa zaradili medzi tých, ktorí najviac zasiahli do dejín Kráľovstva (i dejín sveta) a pričínili sa o jeho vzrast. Tento jediný malý čin sa ukázal byť efektívnejším, než všetko ostatné, čo kedy v živote vykonali. Ale to vtedy ešte netušili... Boh hej.

"Ved' kto poznal Pánovo zmysľanie? Alebo kto bol jeho radcom?" (Rim 11, 34)

Podivuhodné sú cesty Božie, to vedeli už naši predkovia. Ani ten neznámy vojak netušil, že jeho výstrel zmení beh dejín, keď tam pod Pamplónou zranil rytiera Ignáca z panstva *Loyola*. Ale zmenil.

V službe Bohu konáme všetci spoločne. Alebo inak, koná *Kristus*, Jeho Telo, ktorého sme časťou, každý na inom mieste a každý iným spôsobom.

V Tolkienovom Pánovi prsteňov hovorí Aragorn: *„Námahou a statočnosťou mnohých som došiel k svojmu dedičstvu.“* Aj my, vidíme Pavla, vidíme Ignáca – ale niekedy zabúdame (a nevidíme) na tých mnohých, ktorí priamo či nepriamo, ako ovplyvňovatelia či reťazec príčin a dôsledkov majú účasť a podiel na ich veľkosti. A tak ani Pavol, ani Ignác, ani nikto nestojí sám,

ale na pleciah mnohých a ich dielo je dielom mnohých – dielom Tela, Dielom Krista.

"Keby bolo celé telo okom, kde by bol sluch? A keby bolo celé sluchom, kde by bol čuch? Ale Boh rozložil údy, každý jeden z nich, v tele, ako chcel. Keby boli všetky jedným údom, kde by bolo telo? No takto je mnoho údov, ale iba jedno telo. A oko nemôže povedať ruke: "Nepotrebujem ťa!" ani hlava nohám: "Nepotrebujem vás!" Ba čo viac, údy tela, ktoré sa zdajú slabšie, sú nevyhnutne potrebné." (1Kor 12, 17-22)

Pretože sme súčasť Tela, je aj každý náš skutok skutkom celku - a skutky celku sú aj našimi skutkami, našimi vlastnými – len ak my sami sme na svojom mieste a konáme to, čo práve na svojom mieste konať máme. V tom je krása a nádhera Cirkvi, základ našej jednotky, bratstva, spolupatričnosti v Tele Kristovom. Preto sme si v nej všetci rovní, preto v nej každý požíva rovnakú úctu, lásku, pozornosť. Inak by to už nebola Cirkev.

"Bratia moji, nespájajte vieru v nášho Pána slávy, Ježiša Krista, s nadŕžaním osobám. Lebo ak príde na vaše zhromaždenie muž so zlatým prsteňom a v skvostnom rúchu a príde aj chudobný v chatrnom odeve a vy si všimnete toho, ktorý je oblečený do nádherného rúcha, a poviete: "Ty sa posad' pekne tu!", ale chudobnému poviete: "Ty si staň tam, alebo si sadni k mojej podnožke!", vari nerobíte rozdiely medzi sebou a nestali ste sa zlomyseľnými sudcami?! ... Ak však uskutočňujete kráľovský zákon podľa Písma: "Milovať budeš svojho bližneho ako seba samého!", dobre robíte." (Jak 2, 1-4.8)

Neexistuje nič nedôležité. Nie v službe Bohu. Nie v Tele Cirkvi.

"Ba čo viac, údy tela, ktoré sa zdajú slabšie, sú nevyhnutne potrebné. A údy tela, ktoré pokladáme za menej ušľachtilé, zaodievame s väčšou úctou a naše nečestné údy majú tým väčšiu česť, kým naše čestné nič také nepotrebujú. Boh telo vyvážil tak, že slabšiemu údu dal väčšiu česť, aby nebola v tele roztržka, ale aby sa údy rovnako starali jeden o druhý." (1Kor 12, 22-25)

Byť kresťanom znamená toto si uvedomovať. Všetko je dôležité, pretože všetko patrí k jedinému konaniu, jedinému Dielu Tela.

Preto všetko konáme s rovnakou láskou, rovnakou starostlivosťou, rovnako dôkladne a precízne, lebo či je to *Petrova Katedra* alebo *čistenie záchoda* na sibírskej misii, vždy je to služba jednému a tomu istému Bohu, rovnako veľká, rovnako čestná, rovnako dôležitá a rovnako Bohom prijímaná. Len malosť našej lásky či veľkosť nášho Ega ju môžu zmenšiť či dokonca úplne zničiť. Inak nič.

"Čokoľvek robíte, robte z tej duše ako Pánovi, a nie ako ľuďom!" (Kol 3, 23)

Ak to tak ešte nerobíme, skúsme to, hneď dnes! Robiť všetko ako pre Pána. Vlastne nie ako. Pre Pána! S radosťou, lebo je to pre Ženícha a Milovaného. Dôkladne a precízne, najlepšie ako vieme, pretože je to pre Boha, ktorému vďačíme za všetko, ktorý nás vykúpil zo sveta a ktorého si vážime a ctíme nadovšetko na svete a nič horšie ani menšie by sme Mu neponúkli.

Nie je v tom žiadna nervozita, horúčkovitosť ani perfekcionizmus. To sú choroby ľudí sveta, ktorých ženie ich Ego.

Je v tom pokoj, radosť človeka, ktorý vie, že je tam, kde má byť. Neuteká. Netúži po inom. Veď inde nie je iný Boh, než je práve tu a teraz. Preto je plne tu a teraz. Nie silou a námahou sústredenia, ale ako ovocie pokoja. *Som, kde som. Robím, čo robím. V Bohu.* Pre Boha. To stačí. Úplne stačí. Vrchovato stačí. Nepotrebujem nič viac, netúžim po ničom inom. S radosťou žijem, užívam, robím to, čo práve žijem a robím a má to všetku moju momentálnu pozornosť, pretože to robím s Milovaným pre Milovaného. Nie je v tom ani stopa po onom "Už keby som to mal za sebou!", "Už keby som bol niekde inde!"

Je to moja svetská bohoslužba, moja osobná liturgia. Je to akt posvätný, taký, k akému Boh povolal človeka ešte v Adamovi.

"Boží príkaz pre Adama „obrábať a udržiavať záhradu" používa dve hebrejské slová aboda a shamar. Obidve sú významovo bohaté a vyskytujú sa aj na iných miestach Biblie a tam, kde sa objavujú, opisujú kňazské povinnosti levitov, starovekého izraelského kňazského kmeňa (pozri Num 3, 7 - 8; 8, 25 - 26; 18, 5 - 6). Sloveso abodah, často prekladané ako „slúžiť", má v hebrejčine dvojaký význam: môže označovať buď manuálnu prácu, alebo kňazskú službu (ako pri bohoslužbe), alebo môže naznačovať obidva významy. Sloveso shamar znamená „držať" alebo „strážiť" a opisuje ochranu svätého miesta, svätostánku levitov, ktorí ho chránili pred znečistením. Mnoho odborníkov na Písmo je presvedčených, že autor Knihy Genezis mal v úmysle naznačiť všetko toto v príbehu Adamovho stvorenia. Boh stvoril Adama, aby pracoval, a Boh mu určil, aby bol kňazom v kozmickom chráme." (Scott Hahn)

Kdekoľvek sme, všade je Chrám. Čokoľvek robíme, je to bohoslužba. Za jediného predpokladu, že všetko robíme v Bohu a pre Boha a podľa Boha. Potom už niet väčšieho ani menšieho, dôležitejšieho ani menej dôležitého. Všetko je jedno v Bohu.

Tak to pochopila malá veľká Terezka vo svojej Malej ceste: že veľkosť skutkov sa meria veľkosťou lásky. Svetským očiam sa môže niečo javiť ako malé a vedľajšie, ale veľká láska to robí veľkým a Boh tomu dáva punc najdôležitejšej veci vo Vesmíre, ktorá si zaslúži všetku našu starostlivosť a pozornosť a plní srdce veľkou radosťou.

Zázrak čistého srdca

"Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha." (Mt 5, 8)

"Cieľom prikázania je láska vychádzajúca z čistého srdca, dobrého svedomia a úprimnej viery, od čoho niektorí odbočili a dali sa na prázdne reči." (1Tim 1, 5-6)

Nie je čistá voda taká, v ktorej nie sú žiadne prímеси, ani dobré, ani zlé?

Nie je čistý kov taký, v ktorom je len jediný prvok a žiadna iná prímес ničoho iného?

Tak aj čisté srdce je srdce nerozdelené, z jedného kusa, naplnené len a jedine Kristom Bohom a nič iné v ňom nie je.

"Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a z celej svojej sily!" (Mk 12, 30)

Je to požiadavka lásky. *Muž opúšťa všetky ženy na celom svete, ba aj svoju matku, aby mohol žiť s tou jednou jedinou, ktorú si vyvolil za manželku a ona jeho za manžela. Nie preto, že by tamtie boli zlé - niektoré hej, iné nie - ale preto, že je to požiadavka a podmienka manželskej lásky.*

"Ved' horlím za vás Božou horlivosťou. Zasnúbil som vás jednému mužovi, aby som vás odovzdal Kristovi ako čistú pannu." (2Kor 11, 2)

Zanechávame všetko, bez ohľadu na to, či to je dobré alebo zlé, aby sme žili v Jednom a z Jedného, ktorého sme si zamilovali - a On prvý nás; ktorého sme si v bázni a omámení toľkým šťastím vyvolili - pretože On si prvý nepochopiteľne vyvolil nás.

Ak naše srdce celé patrí Pánovi, neznamená to, že nič iné v ňom nemá miesto. Má. *Ved' ani manžel s manželkou sa neodst'ahujú do samoty na pustý ostrov. Naopak, z ich spojenia povstane čosi nové, rodina. A aj to staré, matka, otec, priatelia, záľuby, tam nájde svoje miesto. Ale jedna vec sa zásadne zmení: muž ku všetkému pristupuje už len so svojou manželkou a akoby skrze ňu a nikdy nie bez nej či mimo nej. Rovnako, ako ona. Sú dvaja v jednom tele. Skutočne a už navždy. Konat' inak by znamenalo prestať byť jedným telom, roztrhnúť ho, zabiť ho. To by bol koniec manželstva...*

Ak Kristus zavládne v našom srdci, v Ňom samom je miesto na všetko ostatné. Je tam viac miesta, než kedy bolo v našom ľudskom srdci. Dokážeme milovať viac a hlbšie, než sme si kedy dokázali predstaviť. A to

všetko práve preto, že odteraz ku všetkému pristupujeme už len cez Krista, len s Kristom, len v Kristovi a nijako inak. To je znak čistého srdca, že totiž nikdy a nič nekonáme, nehľadáme ani na nič nehľadáme inak, ako s Kristom a cez Krista a v Kristovi. Neexistuje nič, z čoho by bol Kristus vynechaný, v čom by bol obídený. Ak niečo prijíma Kristus, prijímame to s Ním. Ak niečo Kristus neprijíma, potom to nemá miesto ani v našom srdci, pretože v ňom už ani žiadne iné miesto nie je, celé patrí Ženíchovi, Manželovi, Kristovi.

"[Boh] nám dal poznať tajomstvo svojej vôle podľa svojho dobrotivého rozhodnutia, čo si v ňom predsavzal uskutočniť v plnosti času: zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi." (Ef 1, 9-10)

Ako prvé sa toto uskutočňujú a musí uskutočniť v našom srdci, v nás samotných.

"A zasa nebeské kráľovstvo sa podobá sieti, ktorú spustia do mora a ona zachytáva všetky druhy. Keď je plná, vytiahnu ju na breh, posadajú si, dobré vyberú do nádob a zlé vyhodia von." (Mt 13, 47-48)

Naše srdce, najmenšia čiastočka Kráľovstva, tiež do seba ako do siete zachytilo mnoho vecí. Načim si sadnúť a prebrať ich. Zlé vyhodiť, lebo pre ne viac nie je miesta, vedľa Krista už v našom srdci žiadne iné miesto nie je. A dobré všetky spojiť a zjednotiť v Kristovi, aby sa tak stali súčasťou Kráľovstva a v nás, v našom bytí a živote, našli svoju plnosť a završenie, zjednotené všetky v Kristovi ako v Hlave.

Potom môžeme ísť, a pozývať do tejto Svätej Jednoty iných - a nechať sa rovnako pozvať nimi a spoločne vojsť do tejto Jednoty, ktorá je stále jedna a tá istá, nájsť sa v nej navzájom, nájsť sa v Kristovi. To je Cirkev. Miera a cieľ všetkých vecí, jednota všetkého v Kristovi ako v Hlave, Manželka Baránkova.

"Preto odteraz nepoznáme nikoho podľa tela. A ak sme aj poznali Krista podľa tela, teraz už nepoznáme. Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové." (2Kor 5, 16-17)

V Kristovi tak jeden druhého nachádzame nanovo, po novom, odznova a úplne novým spôsobom. Dovtedy sme si boli známi, ako to vo svete býva bežné. Teraz sme však v Kristovej jednote jeden druhého našli ako súčasť seba navzájom, ako jedno Telo, ako jedného Krista.

"Už niet Žida ani Gréka, niet otroka ani slobodného, niet muža a ženy, lebo vy všetci ste jeden v Kristovi Ježišovi." (Gal 3, 28)

"Majte miesto pre nás!" (2Kor 7, 2)

V Kristovi nachádzajú miesto v našom srdci a my v tom ich. A už nie je veľa srdc, ale vlastne len jedno. Sme náhle jedno srdce, pretože prebývame ako jedno Telo v jednom Kristovi, ktorý naplňa všetky naše malé srdiečka a robí ich jedným, veľkým, svojim. Naše srdce sa stalo srdcom Krista a odteraz máme všetci už len jedno srdce, to Kristovo.

"Množstvo veriacich malo jedno srdce a jednu dušu. A nik z nich nehovoril, že niečo z toho, čo mal, je jeho, ale všetko mali spoločné." (Sk 4, 32)

A tak zisťujeme, že všetko, čo sme na začiatku opustili, dostali sme späť, plnšie, hojnejšie, krajšie, očistené a plné slávy a nádhery.

"Ježiš povedal: "Veru, hovorím vám: Niet nikoho, kto by pre mňa a pre evanjelium opustil dom alebo bratov a sestry alebo matku a otca alebo deti, alebo polia, aby nedostal stonásobne viac; teraz, v tomto čase, domy, bratov, sestry, matky, deti i polia, hoci s prenasledovaním, a v budúcom veku večný život." (Mk 10, 29-30)

Ale kým nastane to druhé, musíme najprv to prvé. Opustiť, aby sme mohli znova prijať. Vyprázdniť svoje rozdelené srdce, naplniť a zjednotiť ho celé v Kristovi, urobiť ho čistým, aby videlo Boha a bolo plné iba Boha - a potom ho otvoriť pre všetko dobré a pre všetkých ľudí, ale už skrze Krista, s

Kristom a v Kristovi. Je to *ako keď opravujete dom: musíte najprv vyniesť všetko von, aby ste potom mohli všetko dobré (zlé vyhodíte a kúpite miesto toho nové) vnieť dnu, ale už po novom a do nového.*

"Deň čo deň svorne zotrúvali v chráme, po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm." (Sk 2, 46)

Integrovať

Keď čítame tieto slová Pána:

"Veru, hovorím vám: Niet nikoho, kto by pre mňa a pre evanjelium opustil dom alebo bratov a sestry alebo matku a otca alebo deti, alebo polia, aby nedostal stonásobne viac; teraz, v tomto čase, domy, bratov, sestry, matky, deti i polia, hoci s prenasledovaním, a v budúcom veku večný život" (Mk 10, 29-30),

často počujeme len ich prvú polovicu. Máme predstavu, že pre Krista sa musíme všetkého vzdať.

To nás plní úzkosťou. Vyhýbame sa tomu, unikáme pred tým, hovoríme si, že teda dobre, ale ešte dnes nie, možno zajtra, pozajtra, neskôr... dovedy si ešte aspoň trochu niečo z toho užijeme. A potom, keď už nebude vyhnutia, tak to urobíme... Naše srdce je rozpoltené, plné strachu z toho, čo si myslíme, že nás čaká a Boh od nás chce.

Možno si dokonca vymyslíme nejaké vlastné "evanjelium prosperity" o "požehnanom živote" či nejakú verziu "hreš smelo a ešte pevnejšie ver...", aby sme nemuseli čeliť slovu a hrôze, ktorú z neho máme.

V skutočnosti Ježiš hovorí niečo iné. Hovorí, že všetko musí byť integrované do Neho. Trochu mi to pripomína záver knihy Orsona Scotta Carda Čorvi,

kde opisuje kráľa Oruka po tom, čo ho armáda opustila a vydala napospas jeho protivníkovi, bývalej poddanej Hypomone, voči ktorej ani náhodou nemal čisté svedomie a v minulosti jej veľa ublížil:

"Oruk kolem sebe shromáždil rodinu a chystal se zemřít statečně. Ale když si ho nechala přivést, mile se na něho usmála a on nedokázal v její tváři najít žádnou krutost a v hlase žádnou mstu. „Měl jste těžkou pozici a vedl jste si dobře,“ řekla bez příkras. „Přišla jsem jako heptarcha celého lidstva. Žádám vás, abyste vládl Korfu jako můj místokrál, titulem, který zůstane propůjčen vašim dědicům, dokud toho někdo z vaší krve bude hoden.“ Oruk se před ní poklonil a ona mu vrátila děti, život i království. Vládl jako vždy z Královského vrchu a ona ho jednou za rok jezdila navštěvovat; sloužil jí dobře a oddaně a ona ho vyznamenávala víc než všechny ostatní lidské krále."

Predtým všetko slúžilo nám a často aj proti Bohu. Preto musíme kapitulovať. Vzdať sa a všetko odovzdať Kristovi. A On nám to potom vráti späť, premenené, integrované, vtelené do Seba.

Zmena spočíva v tom, že odteraz už to neslúži nám, ale Jemu. Nerobíme a nežijeme to sami, ale s Ním a v Ňom.

A keď sa tak udeje, zrazu zistujeme, že sme dostali späť naozaj stonásobne viac, pretože nám ostalo všetko dobré a krásne, čo sme mali aj predtým a čo sme Bohu odovzdali, akurát že sa nám to vrátilo späť očistené, posvätené, zdokonalené a integrované do celku nekonečne väčšieho, bohatšieho: do spoločenstva a organizmu Cirkvi, do Tela Krista, do samého Boha. Namiesto pochybného a prchavého osobného prospechu to všetko slúži Večnému a Pravému. A my sami v tomto nachádzame rozkoš a naplnenie neporovnateľne väčšie. Stonásobne viac.

A tak zistujeme, že stratiť znamená získať, odovzdať znamená dostať a k vlastnému šťastiu a plnosti sa ide cez Krista, cez prvotné vyprázdnenie sa pre Neho, z lásky k Nemu. Milovať seba znamená milovať Krista. Milovať Krista značí milovať seba. Vedť tu naozaj nie je žiaden rozpor.

To, čo musíme zanechať, je naše Ego, naše sebestvo, naše malé kráľovstvo, ktoré sme si vybudovali proti tomu Božiemu - aby sme sa potom mohli opäť nájsť, očistení, uzdravení a povýšení, v skutočnom Kráľovstve skutočného Boha, kde všetko je na svojom mieste a kde život je naozaj Životom.

"Zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a ničil. Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie." (Jn 10, 10)

Prečo by sme mali odporovať Bohu?

"Prečo vy hovoríte tomu, ktorého Otec posvätil a poslal na svet: "Rúhaš sa" za to, že som povedal: Som Boží Syn?! Ak nekonám skutky môjho Otca, neverte mi. Ale ak ich konám, keď už nechcete veriť mne, verte tým skutkom, aby ste poznali a vedeli, že vo mne je Otec a ja v Otcovi!" (Jn 10, 36-38)

No vážne, prečo?

Nie je to tak jednoduché?

Boh predsa nekoná obskúrne, na tmavom mieste a v zákutí. Boh koná na svetle. Každý, kto chce, môže vidieť Jeho skutky. Prečo tak mnohí ich ignorujú, radšej nevidia a ak už nie je vyhnutia, radšej ich za *diabolstvo* označia, len aby si pred Bohom a proti Bohu uchránili svoj hriech, svoju smrť, svoj starý život, svoje vlastné ľudské náuky a povedačky?

"Vtedy k nemu priviedli posadnutého zlým duchom, ktorý bol slepý a nemý. On ho uzdravil a nemý rozprával a videl. Zástupy žasli a vraveli: "Nie je toto syn Dávidov?" Ale počuli to farizeji a hovorili: "Tento len mocou Belzebula, kniežaťa zlých duchov, vyháňa zlých duchov." (Mt 12, 22-24)

Prečo máme problém prijímať Písmo tak, ako je napísané? Prečo si ho tak často krútíme a "interpretujeme" podľa seba a proti Bohu i proti tomu, čo samo v sebe učí a píše, zase len preto, aby sme si pred Písmom aj pred Bohom uchránili to svoje, ľudské, staré?

"Židia mu odpovedali: "My máme zákon a podľa zákona musí umrieť, lebo sa vydával za Božieho Syna."" (Jn 19, 7)

Vari Ježiš nedokázal naučiť apoštolov svoju náuku? Vari im Duch Svätý nedokázal otvoriť oči a myseľ? Vari oni sami učili Cirkev od počiatku lži a bludy a pekelné brány ju premohli už v samý prvý deň? Čo je ťažké na tom, pozrieť na nich, na našich otcov a predkov vo viere a učiť sa od nich? Prečo si namiesto nich vymýšľať inú, fantastickú históriu, ktorá vyhovuje našim náukám, ale ktorá sa nikdy nestala? Sme dnes múdrejší ako oni, ktorých učil sám Pán?

Prečo?

Prečo opustiť Božie Kráľovstvo, radšej v ňom nežiť a dokonca proti nemu bojovať a odporovať mu, len aby sme si zachránili to svoje malé, úbohé a otrhané "kráľovstvo" aj tak určené ako *slama pre oheň*? Prečo?

A teraz nehovorím len o protestantizme, ktorý v tomto veru od počiatku hlboko uviazol.

Nerobíme vari často a súkromne ako jednotlivci sami v sebe a pre seba to isté aj tí, ktorí z Božej milosti boli priamo a otvorene povolani do Cirkvi Živého Boha, ktorým namiesto toho, aby ju museli namáhavo hľadať, bola ponúknutá priam na striebornom podnose, už s materským mliekom?

Je to pohodlie, nechut' meniť svoj život? Nevera, že Boh je lepší ako náš hriech?

Je to pýcha, túžba mať niečo vlastné, niečo zo seba, niečo, nad čím nemá moc Boh, ale my, svoje vlastné *vzdorokráľovstvo*?

Je to pocit dôležitosti, hrdosť a pýcha na seba, akí sme lepší a múdrejší, než celý zvyšok sveta - a ktorú by sme museli zahanbení odložiť, ak by sme pred Kristom padli do prachu a konali pokánie zo svojich mŕtvych skutkov? Stojí nám takáto pýcha za odvrhnutie Krista, zavrhnutie Neba?

Prečo sa tak vzpierame Bohu, prečo tak odporujeme Jeho láske? Veď neprišiel brať, ale dávať. Neprišiel usmrtiť, aké oživiť. Je pre nás naozaj tak zraňujúce nechať sa obdarovať Bohom? Tak ponížujúce nechať sa Ním spasiť a zachrániť, podľa Neho, Jeho Silou?

Možno naozaj hej...

"Tu povedal človekovi s vyschnutou rukou: "Staň si do prostriedku!" A tamých sa opýtal: "Slobodno v sobotu robiť dobre alebo zle, zachrániť život alebo zničiť?" Ale oni mlčali. S hnevom si ich premeral a zarmútený nad zaslepenosťou ich srdca povedal človekovi: "Vystri ruku!" On ju vystrel a ruka mu ozdravela. Farizeji vyšli von a hneď sa radili o ňom s herodiánmi, ako ho zahubiť." (Mk 3, 3-6)

"Zlé a cudzoložné pokolenie žiada znamenie, ale znamenie nedostane, iba ak znamenie Jonášovo." Nechal ich tam a odišiel." (Mt 16, 4)

"Veru, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň." (Lk 18, 17)

Dieťa, ktoré v sebe ešte nemá žiadnu pýchu, ktoré vie, že je dieťa, slabé a nedospelé. Nemá problém s tým, že Boh je väčší a silnejší aj múdrejší od neho.

Dieťa, ktoré nemá ešte žiadne vlastné tradície ani náuky ani predstavy, na ktoré by bolo pyšne, ktoré vie, že ešte nič nevie, je plné dychtivej zvedavosti a túžby učiť sa. Preto počúva Boha, sleduje Boha, nasleduje Boha a prsto prijíma to, čo ho Boh učí a nepotrebuje si to meniť a krútiť podľa seba.

"Múdрых on v chytráctve ich polapuje, potuteľných plány sa nesplnia." (Jób 5, 13)

"V tej hodine zaplesal v Duchu Svätom a povedal: "Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým. Áno, Otče, tebe sa tak páčilo." (Lk 10, 21)

Dieťa, ktoré vie, že je chudobné, že samo nemá nič, preto sa úprimne raduje z darov svojho Otca a jeho bohatstvo má za svoje. Je bohaté vo svojej chudobe a nijako to neskrýva, keď vraví: *Môj otec má, môj otec dokáže,...*

"Ale Peter povedal: "Striebro a zlato nemám, ale čo mám, to ti dám: V mene Ježiša Krista Nazaretského vstaň a chod!" (Sk 3, 6)

Detinské starectvo. To je náš problém. Sme žobráci a o to viac sa hráme na bohatých. Sme nevedomci, a aby sme to zakryli, neváhame poučovať, súdiť a odsudzovať aj samého Boha, ak sa odváži konať a učiť iné, než by sme Mu my vo svojej namyslenosti dovolili.

"... volali: "Požehnaný kráľ, ktorý prichádza v mene Pánovom! Pokoj na nebi a sláva na výsostiach!" Vtedy mu niektorí farizeji zo zástupu povedali: "Učiteľ, napomeň svojich učeníkov!" (Lk 19, 38-39)

"Žiak nie je nad učiteľa ani sluha nad svojho pána. Stačí, keď je žiak ako jeho učiteľ a sluha ako jeho pán. Keď pána domu nazvali Belzebulom, o čo skôr jeho domácich?!" (Mt 10, 24-25)

Musíme sa stať deťmi. To nie je krok späť, k detinskosti. To je krok vpred, k dospelosti. Musíme dospieť, dozrieť do toho, aby sme odložili všetko toto haraburdie a stali sa deťmi pred Pánom. Ako Pavol. Kým bol malý, choval sa ako veľký tohto sveta. Keď mu Boh ukázal jeho malosť, vyrástol a stal sa veľkým v Bohu tak, že sa stal malým pred Bohom.

"Poslednému zo všetkých, ako nedochôdcaťu, zjavil sa aj mne. Ved' ja som najmenší z apoštolov. Ba nie som hoden volať sa apoštolom, lebo som prenasledoval Božiu cirkev. Ale z Božej milosti som tým, čím som, a jeho milosť nebola vo mne márna. Ved' som pracoval viac ako oni všetci, vlastne ani nie ja, ale Božia milosť so mnou." (1Kor 15, 8-10)

*"Pokorte sa teda pod mocnou Božou rukou, aby vás povýšil v určenom čase."
(1Pt 5, 6)*

Je falošná pokora podľa sveta a voči svetu a tá ubíja a ponizuje. A je pokora podľa Boha a pred Bohom a tá povyšuje.

*"Nerozmnožujte naduté reči, z úst nech vám nevychodí pýcha, lebo Boh poznania je Pán, on odvažuje činy. Zláme sa luk hrdinov, slabí sa opášu silou."
(1Sam 2, 3-4)*

Majme odvahu byť dieťaťom. Odhodiť svoje ľudské múdráctva a ľudské tradície a zdanie vlastnej ľudskej veľkosti a svoje vlastné ľudské kráľovstva z piesku! Nie je byť dieťaťom Boha v Božom Kráľovstve nekonečne lepšie, než vládnuť hoci aj končinám zeme - čo veru nevládneme?

*"A zasa ho diabol vzal na veľmi vysoký vrch, ukázal mu všetky kráľovstvá sveta a ich slávu a vravel mu: "Toto všetko ti dám, ak padneš predomnou a budeš sa mi klaňať." Vtedy mu Ježiš povedal: "Odíd, satan, lebo je napísané: "Pánovi, svojmu Bohu, sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť."""
(Mt 4, 8-10)*

Amen! Maranatha!

"Prid', Pane Ježišu!" (Zjv 22, 20)

Čo je skutočné?

Pán mi ukázal...

Pýcha. Dôležitosť. Strach. Hnev. Závist'. Posudzovanie. Porovnávanie sa. Sebeckvo. Nepriateľstvo. Zlo. Nič z toho neexistuje. Je to len v našej hlave. My sme si to stvorili, sami v sebe.

V skutočnom svete, v tom, ktorý stvoril Boh, tom objektívnom, nič také neexistuje.

Možno poviete - ak je tak, potom ale rovnako neexistuje ani dobro a láska, nie?

Veru nie.

Božia láska je totiž *objektívna* a skutočná a prejavila sa tým, že Boh stvoril svet a stvoril človeka, mňa, teba, všetko. Stvorenie, to je Božia láska vytlačená do hmoty, do samej jej podstaty, do samej matérie Vesmíru.

A tento stvorený svet je *dobrý*, veľmi dobrý – už len samým faktom, že jestvuje, že je pozitívnu hodnotou, nie absenciou niečoho. A tak dobro a láska existujú objektívne a my sami sme ich súčasťou.

Vesmír, svet, ja sám... ako *vtelenie Božej lásky, vtelené Božie dobro*.

Ak akoby "vypneme" svoju myseľ tým, že sa preberieme z našich myšlienok ako z ťažkej nočnej mory, prebudíme sa náhle do tejto iskrivej Božej Reality nepoškvrneného Dobra a čírej Lásky.

"[Kristus] sám vyniesol naše hriechy na svojom tele na drevo, aby sme zomreli hriechu a žili pre spravodlivosť." (1Pt 2, 24)

Takto stíšeni a zomretí svojmu Egu, ktoré tiež nejestvuje, iba v našej myslí, nami vytvorené, zrazu objavujeme, že ja a všetci ostatní sme spoločne súčasťou jednej a tej istej skutočnosti od Boha.

"Jeden je Boh a Otec všetkých, ktorý je nad všetkými, preniká všetkých a je vo všetkých." (Ef 4, 6)

Všetci sme v nej navzájom spojení, sme v nej jedno. Objektívne, skutočne.

"Lebo v ňom žijeme, hýbeme sa a sme, ako to aj niektorí z vašich básnikov povedali: "Ved' aj jeho pokolenie sme. "" (Sk 17, 28)

A zdieľať sa navzájom v hlbokej láske a jednote, byť jedno a jeden a deliť sa so všetkým a nemať medzi sebou žiadne priepasti ani hranice ani bariéry ani nič podobné, je tá najprísnejšia a súčasne najvzrušujúcejšia vec na svete - pretože zodpovedá samej podstate Vesmíru, ktorý zrkadlí samú podstatu Trojjediného Stvoriteľa.

"Ved' on je náš pokoj! On z oboch urobil jedno a vo svojom tele zbúral medzi nimi múr rozdelenia, nepriateľstvo [...], aby v sebe z tých dvoch vytvoril jedného nového človeka, a nastolil pokoj; aby v jednom tele skrze kríž v sebe samom zabil nepriateľstvo a zmieril oboch s Bohom." (Ef 2, 14-16)

Vtedy pochopíme, ako nás Kristus a z čoho vykúpil a prebudil. A ako je Cirkev, to jediné, čo na zemi založil, zasadil a po sebe zanechal, cieľom a zmyslom všetkých vecí, zmyslom, dušou a zavŕšením samého Vesmíru.

"[Boh] nám dal poznať tajomstvo svojej vôle podľa svojho dobrotivého rozhodnutia, čo si v ňom predsavzal uskutočniť v plnosti času: zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi. ... Všetko mu položil pod nohy a jeho ustanovil nad všetkým za hlavu Cirkvi, ktorá je jeho telom, plnosťou toho, ktorý naplňa všetko vo všetkom." (Ef 1, 9-10.22-23)

"Svet bol stvorený kvôli Cirkvi." (Hermasov pastier, 150 po Kr.)

Takto byť, takto žiť, týmto byť a žiť, je normálne a prirodzené. V takomto bytí a živote nachádzame naplnenie, blaženosť, keď Boh ja a ľudia sme jeden a prúdi v nás ako krv Boží Trojičný život, Božia blaženosť a my už na zemi sme v Nebi, lebo s úžasom spoznávame, že neexistuje rozpor medzi zemou a Nebom, lebo z blaženosti Boha, z nádhery Neba vytryskla zem v akte Stvorenia, aby v sebe zrkadlila Dobro a Lásku i Krásu Neba. To len my, ľudia, náš hriech, ju pošpinil, keď sme ním prv pošpinili naše vlastné mysle.

Je dobré zanechať ilúzie a hľadiť na to, čo je skutočné. Je opojné zanechať hriech a žiť v tom, či je skutočné a to, či je skutočné a tým je dokonalé a číre Dobro, dokonalá a číra Láska, dokonalé a číre zdieľanie všetkého, samých

seba, v dokonalej a čirej Jednote Cirkvi, ktorá je Trojičnou jednotkou, Vtelením samého Boha na zemi.

"Preto odložte všetku nečistotu a akúkoľvek zlobu a v tichosti prijmite zasiat slovo, ktoré má moc spasit' vaše duše." (Jak 1, 21)

"A do pokoja vchádzame my, čo sme uverili, ako povedal: "Ako som v svojom hneve prisahal: Nevojdú do môjho pokoja!", hoci je dielo dokončené od stvorenia sveta. ... A tak ostáva sobotný odpočinok pre Boží ľud. Lebo kto vošiel do jeho pokoja, aj on si odpočinul od svojich diel ako Boh od svojich." (Hebr 4, 3,9-10)

Takto vidieť, vôbec vidieť, skutočne vidieť skutočnú realitu, celú, Božiu, to je to, čomu vravíme mystika a prirodzená kontemplácia. Je to podstata a duša nášho života ako kresťanov, ako ľudí vykúpených.

Je to náš domov. Náš Pokoj. Spočinitie.

"Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne. Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť." (Jn 15, 4-5)

Byť kresťanom nie je boj. Je to uvoľnenie sa. Prebudenie sa. Zanechanie neprirodzeného a namáhavého, čo nás gniavi a ničí, a vrátenie sa k tomu, čo je normálne a prirodzené, čo nám bytostne zodpovedá, uľahčené zapadnutie na miesto, ktoré je pre nás stvorené, určené, kam patríme a kde nachádzame svoju pravú podobu a identitu, svoje završenie.

"V ňom [v Kristovi] si nás ešte pred stvorením sveta vyvolil, aby sme boli pred jeho tvárou svätí a nepoškvrnení v láske." (Ef 1, 4)

"Už netúžim byť kráľovnou..." (pani Éowyn, Pán Prsteňov, J. R. R. Tolkien)

Vidieť to, čo je. Žiť to, čo je. On Je, Ktorý Je.

Žiť bez Boha a podľa sveta je tak neprirodzené, tak mučivé, *ako orol zatvorený v kletke a donútený stať sa sliepkou.*

Aké je tajomstvo, ktoré som stratil, pýta sa Artuš Lancelota v Excalibre. A Lancelot odpovedá: Ty a tvoja zem ste jedno... Tak nám to už dávno odpovedal Ježiš:

"Vy všetci ste bratia." (Mt 23, 8)

Nepozerať na tričku!

"Ako sú nebesá vyvýšené nad zem, tak sú moje cesty vysoko od vašich ciest a moje myšlienky od vašich myšlienok." (Iz 55, 9)

Pre nás, ľudí, je dôležité, ako sme navonok *oblečení*, ako sa *správame*, ako *hovoríme*. Vnútro dôležité nie je. Nevidíme ho a kým je navonok všetko ako má byť, sme spokojní. Dokonca aj vtedy, keď vieme, že je to neúprimné.

Pre Boha je dôležité dokonca ani nie akí sme, ale hlavne *kto sme*. Všetko ostatné už len plynie z toho, ako samozrejmé ovocie.

Medzi ľuďmi ak poslušne urobím, čo sa odo mňa žiada, dostanem odmenu. Ak neurobím, budem potrestaný. Ale nie u Boha. Nebo nie je *cukrík* za odmenu a Peklo nie je *bič* za trest. Nebo je dar určený synom a dcéram Boha. Dedičstvo Božích detí.

"Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet. ... Tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno, čo sa nenarodili ani z krvi, ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha." (Jn 1, 9.12-13)

Máme pokušenie uvažovať o Bohu ako o človeku: Ak budem na Neho pekne hovoriť, spievať Mu a lichotiť, zaberie to. Vždy to zaberá, tak prečo nie aj u

Boha? A ak splním Jeho podmienky - jedno, či si pod nimi predstavujem "uverenie v Krista ako v osobného Spasiteľa" alebo "plnenie si náboženských povinností" - tak za odmenu dostanem výplatu, Nebo. Tak to vo svete funguje, tak prečo nie aj u Boha?

Namiesto toho, aby sme vystúpili na výšku *Božích ciest*, ostávame na tých našich a vravíme si: Bohu aj tak neporozumieme, načo sa snažiť? A keď nám Jeho slová pripadajú ťažké, tak si ich prekrútime, osekáme, zinterpretujeme podľa seba, na ľudský spôsob a podľa ciest ľudí a spoliehame sa, že to bude fungovať. Veď či nie je aj Boh „len človek“? Ak sa pomodlím "modlitbu hriešnika", ak budem "chodiť do kostola", tak to bude naisto v poriadku... Určite to postačí, hovoríme si a presvedčame o tom sami seba i seba navzájom...

A keď sa nevieme v týchto našich výmysloch zhodnúť, zazeráme na seba, na to, aké "tričko" ma kto oblečené a hádame sa, ktoré je to správne a pravé.

A Boh odkazuje:

"Nehľad' na jeho výzor [...] Pán nehľadí, ako hľadí človek. Lebo človek hľadí na výzor, ale Pán hľadí na srdce." (1Sam 16, 7)

"Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha." (Mt 5, 8)

Nebo je zadarmo. Otvorené pre každého a pre všetkých. Dar úplne zadarmo, bezpodmienečne a bezvýhradne darovaný úplne každému. Striktne vzaté, nevyžaduje nič, dokonca ani výslovnú vieru v Krista, ktorá sama je tiež len pominuteľný nástroj toho hlavného, o čo ide.

"Sme teda stále plní dôvery a vieme, že kým sme doma v tele, sme vzdialení od Pána; lebo žijeme vo viere, a nie v nazeraní. Sme však plní dôvery a radšej sa chceme vzdialiť z tela a bývať u Pána." (2Kor 5, 6-8)

O čo teda ide? O schopnosť žiť v Nebi. Schopnosť žiť Nebo. Schopnosť môcť byť synom, dcérou Boha. O *čisté srdce*.

Kto má čisté srdce, je schopný Neba a bude v Nebi žiť, naisto a naveky, lebo Nebo je dar, zadarmo, pre každého, bez rozdielu. Ak sa takým Božou milosťou stane ako kresťan alebo ako budhista alebo ako ateista alebo ako Žid alebo ako divoch z pralesa, na ničom z toho nezáleží. Kto má čisté srdce, uvidí Boha. Kto má tú príležitosť a privilegium, tak už tu, na zemi, mocou sviatostí, v Tele Cirkvi. Kto nie, tak naisto po smrti v tej istej Cirkvi, v jej večnej Sláve od Boha.

"Hovorím vám, že prídu mnohí od východu i západu a budú stolovať s Abrahámom, Izákom a Jakubom v nebeskom kráľovstve, a synovia kráľovstva budú vyhodení von do tmy; tam bude plač a škripanie zubami." (Mt 8, 11-12)

Kto nemá čisté srdce, nedokáže byť synom Boha. Nevie to. Nemôže žiť v Nebi, lebo ani nedokáže. A je jedno, za koho sa prehlasoval na zemi, či za kresťana – prebudeného, letničného, tradičného,... či za čokoľvek iné. Žiaden jeho vonkajší skutok ani žiadna jeho viera na tom nič nezmenia. Veď aj keď bol pokrstený a jeho meno bolo zapísané v Nebi, nakoniec bude vymazané, lebo premrhal svoje dedičstvo...

"Bdej a posilňuj, čo ešte ostalo, a už malo zomrieť. Lebo tvoje skutky nenachádzam dokonalé pred mojím Bohom. ... Ale máš v Sardách zopár ľudí, ktorí si nepoškrvnili odev. Tí budú so mnou chodiť v bielom, lebo sú toho hodni. Kto zvíťazí, ten takto bude oblečený do bieleho rúcha a jeho meno nevymažem z knihy života, ale vyznám jeho meno pred svojím Otcom a pred jeho anjelmi." (Zjv 3, 2.4-5)

"A keby som mal dar proroctva a poznal všetky tajomstvá a všetku vedu a keby som mal takú silnú vieru, že by som vrchy prenášal, a lásky by som nemal, ničím by som nebol." (1Kor 13, 2)

Láska je však postoj a ovocie *srdca*, čistého a premeneného. Nie je to nič vonkajšie, skutok či správanie sa. To by bola slušnosť. To by bol zákon, niečo, čo navonok dodržíme, zákon však do Neba nevedie.

"Lebo zo skutkov podľa zákona nebude pred ním ospravedlnený nijaký človek." (Rim 3, 20)

"[Kristus] zrušil zákon prikázaní, spočívajúci v nariadeniach, aby v sebe z tých dvoch vytvoril jedného nového človeka, a nastolil pokoj." (Ef 2,15)

Toto bol problém farizejov. Hovorili a robili zhruba to, čo dnes opakujú moslimovia: *Nesnaž sa porozumieť Bohu a Jeho Cestám, to aj tak nedokážeš. Stačí, ak budeš poslúchať Jeho prikazy, Jeho zákon.* A tak konali skutky, ale ich srdce ostávalo ľudské, nepremenené.

"Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci, lebo sa podobáte obieleným hrobom, ktoré zvonka vyzerajú pekne, ale vnútri sú plné mŕtvolných kostí a všelijakej nečistoty!" (Mt 23, 27)

O tom kresťanstvo je. O *zмене srdca*, lebo je to proces. Proces, ktorý sa neudeje bez nás a neudeje sa zo sekundy na sekundu. A je to aj dôvod, prečo Boh vo svojej nekonečnej láske a milosrdenstve doprial všetkým tým, ktorí po tejto ceste zo všetkých síl kráčali a z celej sily s Božou milosťou spolupracovali na očistení svojho srdca, *dar očistca*, kde môže každý toto dielo spasenia dokončiť, ak bolo nad jeho možnosti, pre byvší hriech či lenivosť, či neskoré obrátenie sa, zavříť ho už tu, na zemi.

"Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom; a nájdete odpočinok pre svoju dušu." (Mt 11, 29)

"S bážňou a chvením pracujte na svojej spáse." (Flp 2, 12)

"Cieľom prikázania je láska vychádzajúca z čistého srdca, dobrého svedomia a úprimnej viery." (1Tim 1, 5)

Ľudia, ktorí nerozumejú povahe spásy, nerozumejú ani očistcu. Jedni si myslia, že tam Boh bude trestať hriechy a oni za ne budú pykať – ale ako by to bolo možné, ak sú už odpustené? A iní zase si myslia, že ak sú im hriechy odpustené, ich *hnoj je zakrytý snehom Kristovej spravodlivosti* a oni pôjdu rovno do Neba – ale ako by mohli, ak najprv nebude všetok hnoj ich

nečistoty vykydaný von a ich srdce nebude opravdivo sväté a žiariace Božou dokonalosťou?

"Hlupáci, či ten, čo stvoril vonkajšok, nestvoril aj vnútro? Ale čo je vnútri, rozdzajte ako almužnu a všetko vám bude čisté." (Lk 11, 40-41)

"V láske niet strachu, a dokonalá láska vyháňa strach, lebo strach má v sebe trest, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske." (1 Jn 4, 18)

Na konci nebude záležať na ničom inom. Ani na viere, ani na tom, aké nástroje a pomôcky sme používali - či sme mali na tejto ceste *plnosť luxusu v Cirkvi*, kde je učenie neporušené a sviatosti v plnej moci, alebo sme sa trápili v *skromných pomeroch tej ktorej denominácie*, alebo sme dokonca nemali ani to a snažili sme sa len, *"aby [sme] ho dajako nahmatali a našli"* (Sk 17, 27), sami a bez vedenia iného, než túžby v našom srdci, ako vysvetľoval Pavol Aténčanom. Jediné, na čom bude záležať, bude čisté srdce, schopnosť čistého srdca, schopnosť Božieho synovstva.

Čisté srdce podľa Boha - nie podľa toho, čo si my myslíme, že čisté srdce je, keď o sebe niekedy vyhlasujeme "Ja mám čisté srdce, mne srdce nič nevyčíta... Ja som v poriadku, v pohode, ja som už za vodou, lebo som uveril to a to a robím to a tamto..."

Čisté srdce nás robí schopnými milovať, čisto a úprimne, tak, ako Boh.

Láska nás robí schopnými byť synmi a dcérami Boha, ktorý Je Láska.

Božie synovstvo nás robí dedičmi Boha v Kristovi.

Ako Boží dedičia naisto budeme vidieť Boha z tváre do Tváre a naisto s Ním budeme žiť v Jeho Kráľovstve, oslávenej Cirkvi v Nebi.

Najneskôr vtedy sa konečne každý z vlastnej vôle and radosťou stane tým, k čomu nás Pán povolal na počiatku, katolíkom, pretože konečne naplno porozumie Božím dielam a zámerom a tomu, že sú naozaj naplnením jeho túžby zo zeme.

"Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohoto ovčince. Aj tie musím priviesť a budú počuť môj hlas; a bude jedno stádo a jeden pastier." (Jn 10, 16)

Všetko ostatné sú len nástroje, pomôcky, ktoré nám Boh dal. Určené, aby sa použili na tento zámer a cieľ: stať sa synmi a dcérami Boha v Jeho Rodine, Cirkvi, *pre ktorú bol stvorený svet.*

"Proroctvá prestanú, jazyky zamĺknu a poznanie pominie. Lebo poznávame len sčasti a len sčasti prorokujeme. Ale keď príde to, čo je dokonalé, prestane, čo je len čiastočné." (1Kor 13, 8-10)

Kto si? Kým si? Bohom na obraz Boha? Máš Božie srdce? Myslíš Božími a nie ľudskými myšlienkami? Kráčaš Božími a nie ľudskými cestami? Miluješ Božou láskou, v Božej nepochopiteľnej pokore, malosti Veľkého, chudobe Bohatého?

Božie cesty sú úplne iné, než naše. Boží pohľad je úplne iný, než náš. Božie spôsoby sú úplne iné, než tie naše. Božie ohľady a dôrazy sú iné, než naše. Úplne odlišné od našich malicherných a ľudských. Čo je pre nás podstatné, je pre Boha vedľajšie, lebo Mu ide o cieľ, nie o spôsob. A čo my často dokonca ani nevidíme a nechápeme, je pre Boha to podstatné a zásadné. A keď to spoznáme, tak nás to často pohoršuje, Boh nás pohoršuje, Božie konanie nás pohoršuje... Preto sa musíme učiť. Preto sa musíme znova narodiť. Odznova a už na obraz Boha.

Kto si? Kým si sa stal?

Na čom pracuješ, či trénuješ, čo zo seba tvoříš, s kým a podľa koho?

Kto teda si? Vo vnútri?

Čriepky IV

Skutočná sústredenosť na modlitbu je tá, pri ktorej sme s modlitbou a samým modlením úplne vnútorne stotožnení, modlitba vyjadruje náš stav a postoj a akt modlenia sa vyjadruje a zrkadlí náš život.

Osobný vzťah s Ježišom? No, to veru nie je to, keď hovoríme, čo nám dal a ako nás uzdravil a čo pre nás urobil a ako nás spasil. To je... známosť. Známosť, akú mali s Ježišom ľudia zo *zástupov*. Ešte ale nie vzťah *učenika*. Vzťah je to, o čom píše Pavol: "*Ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení.*" (Rim 8, 17)

Čo je aj odpoveď na znepokojujúcu otázku v pozadí Ježišovho vyhlásenia: "*Keď hospodár vstane a zatvorí dvere a vy zostanete vonku, začnete klopať na dvere a volať: "Pane, otvor nám!" A on vám povie: "Ja neviem, odkiaľ ste!" Vtedy začnete hovoriť: "Jedli sme s tebou a pili, na našich uliciach si učil." Ale on vám povie: "Ja neviem, odkiaľ ste; odíďte odo mňa všetci, čo pášete nepravosť!"*" (Lk 13, 25-27)

Komunita Cirkvi sa rodí z onoho ohromného uľahčenia, ktoré zažíva človek, keď bol skrze vieru oslobodený a vykúpený z tohto sveta, pretože dostal nové občianstvo, nové bydlisko, nový domov v nebi, v Rodine Boha. V tej chvíli všetky tie svetské (a pozemské) veci, ktoré dovtedy boli tak smrteľne dôležité, že sme sa kvôli nim preli a hádali a trhali jednotu a vnášali sváry a rozdelenie, viac nič neznamenajú. Náhle sú úplne vedľajšie, epizódne. S ľahkým a veselým „No a čo?“ ich hádzeme na chrbát a zrazu je láska a zdieľanie sa prirodzené a bariéry medzi nami sú náhle úplne preč.

Tento pocit, uvedomenie, zažitie tejto *lahkosti a oslobodenia*, je kľúčový. Je analógiou jeho náhrady, pocitu *agónie a zlomenia sa* v Peckovom modeli tvorby komunity. Ako reakciu na evanjelizáciu, ako ovocie uverenia a obrátenia, to musí každý skutočne a opravdivo zažiť.

Potom prichádza *nádej*, pohľad na život na tomto svete ako na tréning, kedy s vecami, s ľuďmi a so situáciami nezápasíme, ale ich prijímame a naopak využívame vo viere v Božiu prozreteľnosť, inteligentne, kreatívne a s istou dávkou pozitívneho vzrušenia – rozhodne to nie je nuda.

Nakoniec prichádza *láska*, keď začíname oceňovať to, čím Boh je – svätosť, dokonalosť, číre dobro, krásu, pravdivosť, láska, jednota,... – a tak milujeme Boha kvôli Bohu a aj na sebe milujeme a vychutnávame si stále väčšiu podobnosť s Bohom a túžime ju mať stále viac.

Viera plodí *uvolnenosť* apatheie a bezstarostnosti, slobodu od žiadostivosti i strachu. Nádej plodí *otvorenosť* novému a nečakanému, slobodu od predsudkov, očakávaní, patentu na rozum a pravdu a túžby mať veci pod kontrolou, ale všetko zjednocovať a završovať v Kristovi a podľa Krista. Láska nakoniec plodí *vôľu* čo do seba rásť k dokonalosti a čo do iných deliť sa a zdieľať s tým, čím naozaj som a čo naozaj žijem.

Na začiatku cesty, keď sme ešte stále vo svete a nie v Kráľovstve, je pôst pre nás obetou a zapretím sa. Je nástrojom nášho očisťovania i vyjadrením lásky ku Kristovi. Neskôr, keď už nám svet nič nehovorí, Kráľovstvo je náš domov a chudoba a pôst sú pre nás dar a uľahčenie, Boh musí vnieť inú formu pôstu a obety, aby na nej rástla naša láska až k dokonalosti nezištnosti – a tou je oná *noc duše*, krízy, kedy sa Boh pred nami akoby schovával a my sa musíme postiť od samého Pána a Jeho Svetla, aby sme sa učili milovať aj v temnote, zadarmo, tak ako Boh.

Kresťanstvo je jednoducho láska. Láska k Bohu. Sobáš s Bohom. To je tá neobíditeľná nezjednodušiteľná vec v samom srdci. Všetko ostatné sú alebo východiská (naša *sloboda, rozum a vôľa*) alebo ovocie tejto lásky (*apatheia, bezstranostnosť, uvoľnenosť,...*) – ale podstatou a samým centrom je láska, „*akt vôle, rozhodnutie oddať celý svoj život životu iného*“ (porov. E. Fromm) – v tomto prípade Boha.

Znamená, že (ako by povedal psychológ Robin Skynner) toho druhého nepotrebujeme. Môžeme a dokážeme žiť aj bez neho. Aj bez Boha? Iste. Pozrime sa naokolo, koľko ľudí žije bez Boha! Síce z nášho pohľadu mizerne a vcelku o ničom, ale žijú. Môžu. Úžasné, že? Boh nás stvoril tak, že môžeme a dokážeme v praxi žiť aj bez Neho. Sme naozaj slobodní! Boh nepotrebuje nás a my dokážeme žiť bez Neho. To je základ pre lásku!

Láska znamená, že Boh, hoci nás nepotrebuje, slobodne sa s nami delí s tým, čím je a čo má a čo žije. Nemusí. Ale robí to – pretože chce. A môže tak robiť práve preto, že Mu všetko to, čím Je, skutočne patrí, Preto to môže v láske darovať. Ne-mohol by dať, čo by Mu nepatrilo.

Rovnako my môžeme milovať Boha – tým, že sa v rovnakej miere rozhodneme darovať Bohu, podeliť sa s Ním s našim životom, ktorý vlastnime, je náš, môžeme s ním naložiť ako chceme – a práve preto sme schopní skutočne milovať, skutočne ho Bohu dať v podobe služby, obety, spoločenstva s Bohom. Výsledkom je jednota, založená na láske, ktorá neničí slobodu, nerobí z nás otrokov, ale spája navzájom slobodné a nezávislé osoby – nás a Boha. To je Nebo. A keď sa rozhodneme takto darovať Bohu, začína sa kresťanstvo, život nevesty a Ženícha.

Postupnosť obrátenia sa mi javí momentálne takto:

- Na začiatku je viera ako istota a porozumenie.

- Prvá je *úbohosť*. Pocit a vedomie *hriešnosti*. Objektívny rozmer – *nepodobnosť* s Bohom, nekompatibilita s Nebom; a osobný – *vina* pred Bohom. Plus vlastná *úbohosť* a ničotnosť. Vedomie *malosti*.
- Druhá je *identita*, ovocie odpustenia a Božej vyvyšujúcej milosti, nezaslúženej, darovanej. *Krst*, som syn Boha. Osobný vzťah s Bohom, s Kristom, dôvera, blízkosť. *Veľkosť* spočívajúca v Božom synovstve.
- Tretia je *apatheia*. Mám všetko. Nemám túžby po inom. Som dedič Boha. Radostná chudoba. *Veľkosť* v *malosti*. *Malosť* vo *veľkosti*.
- Štvrtý je *tréning*. *Nádej*. Vidím a prijímam svoj život a všetko v ňom ako vzrušujúci tréning synovstva pod taktovkou Otca, v ktorom si osvojujem to, čo mi už bolo Otcom darované. *Birmovanie*.
- Piata je *bezstarostnosť*, *vydanosť*. Boh je môj Otec. Stará sa. Nemám strach. Úplne sa Mu zverujem, podávam. Vchádzam do sveta, ktorým je Boh, do Vesmíru, ktorým je Kristus. *Eucharistia*.
- Šiesta je *uvolnenosť*. Žiadna potreba mať veci pod kontrolou. Boh má veci pod kontrolou, to stačí. Božie dieťa, žasnúce, žijúce,... Žiadne porovnávanie, súperenie, súdenie, skrývanie sa,... Žiadna túžba ovládať, manipulovať,... *Prázdnota* Peckovej cesty ku komunite, dalo by sa povedať. *Zážitok ľahkosti a oslobodenia* zo všetkých pút sveta namiesto Peckovej agónie a utrpenia. Radosť.
- Siedmy je *súcit*. Nič mu už nebráni. Opora pre druhých.
- Ôsma je *láska*, *delenie* sa s bohatstvom a radosťou. Ovocie dobra, ktoré sa túži rozdávať. Inšpirácia, povzbudenie k rastu a výzva, pozvanie rásť pre druhých...
- Deviate je *zdieľanie* sa v *spoločenstve*, Cirkvi.
- Desiata je *prítomnosť*. Všetko toto sa deje tu a teraz, v prítomnom okamihu, pretože v ňom je prítomný Boh, v ňom jedinom s Ním môžeme žiť, v ňom jedinom uskutočňujeme svätosť a rastieme v nej – a on jediný je tým unesiteľným bremenom, ktoré uniesť vládeme.

Po zničení Chrámu a kňazstva a obiet bolo židovstvo v istom zmysle nútené transformovať sa do núdzovej podoby veľmi podobnej protestantizmu, kde v strede nebol Chrám a obety, ale synagóga a Tóra. Bol to výsledok toho, že Stará Zmluva skončila – a tú Novú odmietli prijať. Keď Reformácia opustila Kristovu Cirkveň a služobné kňazstvo Kristovo – tiež odmietnutím Evanjelia a bez akéhokoľvek nátlaku, slobodne sa prepla do v podstate rovnakého núdzového režimu, redukovaného na modlitebňu a Bibliu... A ako v židovstve nahradili Bohom ustanovených kňazov v podstate samozvaní rabíni, aj v protestantizme vznikla obdobná funkcia pastoračov.

"Milovaní, veľmi som sa usiloval napísať vám o našej spoločnej spásy; a pokladám za nevyhnutné písať vám a napomenúť vás, aby ste zápasili za vieru, raz navždy odovzdanú svätým." (Júd 1, 3) Nepotrebuje, ako protestantizmus, namáhavo detektívne pátrať a dedukovať, v čom by vari mala spočívať. Je raz a navždy odovzdaná svätým, Cirkvi. Nikdy sa nestratila, nikdy ju nikto neukryl. Stačí si ju pripomenúť. Stačí sa rozpačovať.

Evanjelizovať, to je v prvom rade byť žiariacim zlatovlasým, krásnym a radosným dieťaťom Boha uprostred zoschnutých zošúverených dospeláckych starcov sveta. Žiť nepokryte tam, kde ostatní prežívajú. Spievať z plného hrdla tam, kde ostatní nariekajú, smútiť, sťažujú sa a frflú.

Spiritualita konania znamená, že v podstate je srdečne jedno, čo konkrétne robím – pokiaľ je tam *žiadne Ego* (žiadne sebecko, sloboda spočívajúca v bezstarostnosti, apatheii, uvoľnenosti a radosnom prijímaní všetkého ako formy tréningu) a pokiaľ je tam *láska* (delenie sa, ktorého cieľom je priateľstvo, jednota, čiže zdieľanie sa). Vonkajšie konanie je potom len

„nosičom“ tohto postoja a života a ak to naplno uskutočným *jazdením na motorke alebo ryľovaním v záhrade*, tak je úplne jedno, čo to je.

Srdcom to začína aj končí

"*Myšlienky spravodlivých (zalietajú k) spravodlivosti, zámery bezbožných k lesti.*" (Prís 12, 5)

"*Tvoja myseľ nech sa nesie k Božím prikázaniam a najmä pri jeho ustanoveniach zotrávajú neprestajne; on ti dá (múdre) srdce a udelí ti aj z múdrosti, po ktorej túžiš.*" (Sir 6, 37)

Erich Fromm píše: "*Prvou podmienkou väčšieho než priemerného úspechu v akejkoľvek oblasti vrátane umenia žiť je chcieť jednu vec. Chcieť jednu vec predpokladá vedieť sa rozhodnúť, vedieť si vytyčiť jeden cieľ.*"

Najprv to musí byť *rozum*, ktorý túto jednu vec, hodnú tohto upriamenia, vyberie.

Potom prichádza *vôľa*, ktorá sa na ňu upriami a sústreďí.

Vôľa vedie k *disciplíne*. Disciplína znamená, že sprvu silou samej vôle a pozornou bdelosťou dávam stranou všetko ostatné, čo nášmu cieľu neprospieva či dokonca prekáža, usporadujeme si *čas, sily a zdroje* ale i samu svoju *pozornosť* a sústredenosť tak, aby všetko smerovalo k nášmu cieľu, až si na to napokon *navykneme* a taký život a konanie sa nám stane normálnym a prirodzeným.

"*Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom.*" (Lk 14, 33)

"A nielen to: chválime sa aj súženiami, ved' vieme, že súženie prináša trpezlivosť, trpezlivosť osvedčenú čnosť a osvedčená čnosť zasa nádej." (Rim 5, 3-4)

"Sústredenosť plus disciplína rovná sa úspech." (šaolinská poučka)

"Pravda, každá výchova v prítomnosti sa nezdá radostná, ale krušná; neskôr však prináša upokojujúce ovocie spravodlivosti tým, ktorých ona vycvičila. Preto vzpružte ochabnuté ruky a podlomené kolená! A vaše nohy nech kráčajú rovno, aby sa to, čo je chromé, nevyklánilo, ale skôr aby sa uzdravilo." (Hebr 12, 11-13)

A tak sa cieľ stane našou *identitou*. A disciplína našim životom.

Na čo ale zabúdame, čo ale naši predkovia dobre vedeli je, že táto disciplína sa musí týkať aj našej *mysle*, myšlienok. Tak ako vonkajší život a skutky, tak aj svoje myšlienky musíme sprvu bdelo strážiť. Musíme sa vedome rozhodnúť, že budeme myslieť, uvažovať, snívať o tom, čo chceme, o Bohu, o svätosti, o dokonalosti, o Nebi - a súčasne sa zriekneme myšlienok na to, čo s tým nesúvisí, dokonca tomu prekáža.

"Napokon, bratia, myslite na všetko, čo je pravdivé, čo je cudné, čo je spravodlivé, čo je mravne čisté, čo je milé a čo má dobrú povest', čo je čnostné a chválibné!" (Flp 4, 8)

"Ak ste teda s Kristom vstali z mŕtvych, hľadajte, čo je hore, kde Kristus sedí po pravici Boha! Myslite na to, čo je hore, nie na to, čo je na zemi!" (Kol 3, 1-2)

"Lídri nečítajú akékoľvek knihy alebo časopisy, nesledujú akékoľvek filmy a nepočúvajú akúkoľvek hudbu. Vedomí si svojej vlastnej dôstojnosti filtrujú to, čo je morálne pochybné, a naplňajú svoje srdcia a mysle tým, čo je vznešené. Majú plán na budovanie svojej osobnosti a osobností svojich nasledovníkov." (Alexandre Havard)

Ako by mohli náš život a naše konanie byť upriamené na Nebo a na svätosť, ak by nebola najprv naša myseľ, ak by ona nebola tohto cieľa a tejto cesty plná? Ľudia sveta to vedia, aké je dôležité v mysli byť plný toho, čo chcem a za čím idem, aké je dôležité o tom denne snívať, myslieť na to, byť toho plný:

"Keď si niečo predstavujete a vytvárate v duchu určité obrazy, nesnažíte sa meniť zákony prírody. Vy ich tím naplňate." (Genevieve Behrand)

"Predstavivosť je všetko. Je to ukážka blížiacich sa životných krás." (Albert Einstein)

Malo by nás prekvapiť, že Boží ľud na ceste za tým najväčším a najtrúfalejším cieľom už tisícročia koná rovnako?

"Na svojom lôžku myslím na teba, o tebe rozjímam hneď za rána." (Ž 63, 7)

"Blažený človek, čo nekráča podľa rady bezbožných a nechodí cestou hriešnikov, ani nevysedáva v kruhu rúhačov, ale v zákone Pánovom má záľubu a o jeho zákone rozjíma dňom i nocou." (Ž 1, 1-2)

V našom srdci, v našom vnútri, v našej mysli to všetko začína, dobro aj zlo.

"Lebo zo srdca vychádzajú zlé myšlienky, vraždy, cudzoložstvá, smilstvá, krádeže, krivé svedectvá, rúhanie. Toto poškrňuje človeka." (Mt 15, 19-20)

"Dobrý človek vynáša z dobrého pokladu svojho srdca dobro a zlý človek zo zlého vynáša zlo. Veď z plnosti srdca hovoria jeho ústa." (Lk 6, 45)

Márne budeme usilovať o dobrý život s Pánom, ak v našom srdci, v našej mysli, budeme hoci aj ukradomky pestovať iné myšlienky, ak na internete budeme blúdiť po iných stránkach a témach, často vyslovene zlých.

"Taký človek nech sa nenazdáva, že dostane niečo od Pána; — muž s rozpoltenou myslou, nestály vo všetkom svojom počínaní." (Jak 1, 7-8)

"Priblížte sa k Bohu a on sa priblíži k vám. Obmyte si ruky, hriešnici, a očistite si srdcia, vy, čo máte rozpoltenú myseľ." (Jak 4, 8)

Možno nám to príde ťažké. Možno si nie sme istí, či sa chceme naozaj zrieknuť zlých myšlienok. *Potom sme ako muž, ktorý sa chce ženiť, ale nie si je istý, či sa chce zrieknuť svojich milieniek a návštev bordelov, bár to aj bude robiť v noci, skryto a tajne.*

Potom sa musíme spýtať, či *veríme* Kristovi ale aj skúsenosti tých, ktorí za Ním išli pred nami - že to, čo dáva, je lepšie, než všetko na svete, lepšie, než nás hriech, naše "milienky" a modly. Či máme *nádej*, že aj my takto žiť a toto dosiahnuť môžeme. A čo to naozaj chceme, či máme *lásku*, čiže vôľu, ísť za tým, zmocniť sa toho, ako píše Pavol Timotejovi.

A ak naozaj hej, ak dokonca týmto smerom aj skúšame ísť, len stále padáme, potom je najskôr práve toto náš problém: *naša myseľ*. Sme ako *opevnené mesto, ktoré sa bráni nepriateľovi - ale zároveň si v sebe drží zradcov, ktorí mu v noci otvoria bránu!* To sú naše zlé myšlienky, tie, ktoré nesmerujú k cieľu, dokonca sa mu protivia.

Musíme začať preto od mysle. Preosiať našu myseľ, *vytriediť pšenicu od kúkoľa, pšenicu zhromaždiť, kúkoľ vyhodiť a spáliť*, skutočne, radikálne, bez milosti. A to isté urobiť so svojimi knihami, televíziou, internetom, záľubami či zábavkami. So všetkým.

"Jeden večer vzal starý Indián svojho vnuka a rozprával mu o bitke, ktorá prebieha vo vnútri každého človeka. Povedal mu, „Chlapče, tá bitka v každom z nás je medzi dvomi vlkami.“ Jeden je zlý. Je to zlosť, závisť, žiarlivosť, smútok, sebeckosť, hrubosť, nenávisť, sebalútosť, falošnosť, namyslenosť a ego. Ten druhý je dobrý. Je to radosť, pokoj, láska, nádej, vyrovnanosť, skromnosť, láskavosť, empatia, štedrosť, vernosť, súciť a dôvera. Vnuk o tom všetkom premýšľal a po minúte sa opýtal, „A ktorý vlk zvíťazí?“ Starý Indián odpovedal: „Ten, ktorého krmíš.““ (indiánsky príbeh)

A dať sa do práce. Kresťanstvo nie je pospevovanie. Ani len dvíhanie rúk. Nie je to flákanie sa. Nie je to opovážlivé spoliehanie sa na to, že Božie milosrdenstvo urobí všetko za nás. Boh je *ako štedrý sponzor, ktorý nám zaplatil tréning, účasť na pretekoch a dal nám istotu, že môžeme zvíťaziť*. Trénovať a zvíťaziť už ale musíme sami.

"Neviete, že tí, čo bežia na štadióne, bežia síce všetci, ale iba jeden dosiahne víťaznú cenu? Bežte tak, aby ste sa jej zmocnili. A každý, kto závodí, zdržuje sa všetkého; oni preto, aby dosiahli porušiteľný veniec, my však neporušiteľný. Ja teda tak bežím, nie ako na neisto, tak bojujem, nie akoby som bil do vetra. Ale krotím svoje telo a podrobujem si ho, aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý." (1Kor 9, 24-27)

"Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života; veď doň si povolaný a zložil si pred mnohými svedkami dobré vyznanie." (1Tim 6, 12)

"Si vytrvalý, veľa si zniesol pre moje meno a neochabol si. Mám však proti tebe to, že si zanechal svoju prvotnú lásku. Preto si spomeň, odkiaľ si padol, rob pokánie a konaj ako prv. Ak nie, prídem na teba a pohnem tvoj svietnik z jeho miesta — ak nebudeš robiť pokánie. ... Kto má uši, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvám. Tomu, kto zvíťazí, dám jesť zo stromu života, ktorý je v Božom raji." (Zjv 2, 3-5.7)

Inak by sme mohli od Pána počuť slová, ktoré by sme isto počuť nechceli:

"Zlý a lenivý sluha!... Vyhod'te [ho] von do tmy; tam bude plač a škrípanie zubami." (Mt 25, 26.30)

Ak teda padáš a nedarí sa ti, začni od svojich myšlienok. Začni od toho, čím krmíš svoju myseľ, svoju dušu. A ak Ti to pripadá ťažké a uvažuješ, či by si to mal a zdá sa ti to priveľká cena a zdráhaš sa ju zaplatiť – potom sa najprv spýtaj: Chcem ja vôbec byť spasený? Alebo sú mi tieto moje doterajšie veci, myšlienky, obrazy a fantázie tak vzácne, že pre ne obetujem Nebo a prijmem Peklo? Lebo presne toto si potom musíš naskutku a hneď ujasniť!

"Ježiš mu povedal: "Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo."" (Lk 9, 62)

"Veľmi stráž svoje srdce, lebo z neho (vyvierajú) žriedla života." (Prísl 4, 23)

V srdci musíš tento boj a túto cestu začať i zavrieť. Ostatné je už len formalita, ovocie, ktoré strom srdca prinesie, dobrý dobré, zlý zlé. V srdci sme, v ňom sa stávame. Kresťanstvo, spása, Nebo, je o tom, kým sme. Skutky sú len potvrdením toho, čo je v srdci a bez zmeny srdca by boli aj tak len pokrytectvom, divadlom navonok, falošným a vypočítavým. Srdcom to začína, srdcom to končí. V srdci spočíva to, kým sme, naša identita – synov Boha a či synov sveta. Ono je preto naše hlavné bojisko. Tu povstaneme alebo tu aj padneme. Tu alebo v Božej moci zvíťazíme, alebo navždy zomrieme.

"... a všetky cirkvi spoznajú, že ja skúmam vnútro i srdce, a každému z vás odplatím podľa vašich skutkov." (Zjv 2, 23)

Dôkaz obrátenia

Majster Ján Eckhart píše *"Skutočné obrátenie spočíva v tom, že už sami nechceme vôbec nič."*

Je ešte jeden dôvod, prečo to tak je. Skutočné obrátenie nás vovádza do Božieho Kráľovstva, do rozkoše jeho blaženosti, do samého Božieho Života. A ak toto okúsime, tak sme naplnení tak úplne, že si už naozaj neželáme vôbec nič, po ničom už viac netúžime, pretože už všetko máme.

"O jedno prosím Pána a za tým túžim, aby som mohol bývať v dome Pánovom po všetky dni svojho života, aby som pociťoval nehu Pánovu a obdivoval jeho chrám." (Ž 27, 4)

Túžime po tom, čo dostávame a chceme to, čo z Božej milosti už máme. A nadto už nič iné nechceme, po ničom inom netúžime.

Sme ako chlapec, ktorý túžil po motorke a zrazu dostal, obrovskú, silnú, nádhernú, skutočný skvost. Už viac po žiadnej motorke netúži, lebo ju už má. Je ale plný bázne, lebo je tak obrovská a on ju ešte sotva uvládze vytlačiť z garáže a naštartovať, možno na nej neisto zakrúžiť večer po prázdnom parkovisku. Predsa teda po niečom ešte túži, naučiť sa na nej dokonale jazdiť, ovládnuť ju. A bojí sa, hej, má v sebe strach, ale už len jediný, že ak to nedokáže, motorka, aj keď jeho, mu bude navždy zapovedaná, pretože na nej jednoducho nedokáže jazdiť. A to by bolo skutočné Peklo. Preto dúfa a trénuje a netrpezlivo očakáva deň, keď ju ovládne úplne a stane sa tým, čím už je, ale len možnosťami: kráľom všetkých ciest.

Obrátenie znamená, že skutočne do Božieho Kráľovstva *vchádzame* a ono naplňa všetky naše túžby i potreby. Preto už viac nič iné ani ďalšie nechceme, nechceme už vôbec nič, pretože už všetko máme.

Zároveň ale vidíme, že ho ešte nežijeme v úplnosti, je tak obrovské a hlboké, musíme sa to naučiť, musíme ho akoby zvládnuť. Preto trénujeme, cvičíme, učíme sa, tvrdo pracujeme na tom, aby dar spásy, raz navždy nám darovaný, sme aj skutočne prijali a stali sa tak naplno spasenými ľuďmi.

"Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života; veď doň si povolaný a zložil si pred mnohými svedkami dobré vyznanie." (1Tim 6, 12)

Prežívame už len jeden strach, jednu obavu, že by sme azda mohli niečo zanedbať a tento dar by sme nikdy "neovládli", neosvojili si ho úplne a on by ostal *darovaný*, ale pre našu neschopnosť od nás akoby *odňatý* a my ostali od neho *oddelení* a to by bolo, to je skutočné Peklo!

"Nebojte sa tých, čo zabijajú telo, ale dušu zabiť nemôžu. Skôr sa bojte toho, ktorý môže i dušu, i telo zahubiť v pekle." (Mt 10, 28)

"A preto moji milovaní, ako ste vždy poslúchli, a nielen v mojej prítomnosti, ale oveľa viac teraz v mojej neprítomnosti, s bázňou a chvením pracujte na svojej spáse." (Flp 2, 12)

"Ja teda tak bežím, nie ako na neisto, tak bojujem, nie akoby som bil do vetra. Ale krotím svoje telo a podrobujem si ho, aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý." (1Kor 9, 26-27)

A nevieme sa už dočkať času, kedy toto naše učenie sa bude na konci, kedy bude Kráľovstvo z našej strany naplno prijaté a osvojené, naplno "zvládnuté" a my budeme naplno tým, čím síce sme už teraz, ale zatiaľ stále ešte viac len *možnosťou* a darovanou *príležitosťou*, než osvojením si: *kráľmi s Kristom a v Kristovi*.

"Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec: voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme. Preto nás svet nepozná, že nepoznal jeho. Milovaní, teraz sme Božími deťmi, a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je." (1Jn 3, 1-2)

"A ak sa spravodlivý ťažko zachráni, kde sa podeje bezbožný a hriešnik?" Preto aj tí, čo trpia podľa Božej vôle, nech dobrými skutkami odporúčajú svoje duše vernému Stvoriteľovi. ... A keď sa zjaví Najvyšší pastier, dostanete nevädnucci veniec slávy." (1Pt 4, 18-19; 5, 4)

A tak áno, chceme a túžime - ale už len naplno ovládnuť, zvládnuť, osvojiť si, prijať to, čo už máme, čo už je darované, do čoho sme už vošli. Po ničom ďalšom už nijako netúžime, nič iné už viac nechceme, pretože máme Kráľovstvo, vošli sme už doň a aj keď sa v ňom žiť ešte len učíme, predsa už naplnilo všetky naše túžby a ukojilo všetok náš smäd.

"Ježiš im povedal: "Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť." (Jn 6, 35)

Kto sa obrátil, je a žije už v Kráľovstve. Skutočne. Ak nie, potom to nie je obrátenie.

Kto je v Kráľovstve, už viac po ničom netúži, nič ďalšie už nechce. Kráľovstvo totiž naplnilo všetky jeho túžby. Skutočne. Ak nie, potom to nie je Kráľovstvo.

Znakom obrátenia teda naozaj je, že už nechceme vôbec nič.

Nechceme *sami od seba* nič, lebo vo všetkom hľadáme to, čo chce Kristus.

A nechceme ani *sami pre seba* nič, lebo už niet, čo by sme ešte mohli chcieť. Vošli sme do Kráľovstva a Jeho Jasu a nič viac nám už nechýba. Od všetkého, ba aj *od samých seba*, sme už úplne slobodní.

"Nechceme viac zdravia ako choroby, bohatstva ako chudoby, úcty ako neúcty, dlhého života ako krátkeho a rovnako pri všetkom ostatnom." (sv. Ignác z Loyoly)

Jedným z vonkajších prejavov a znamení tohto je zasvätený život, mníšsky a rehoľný.

Kto sa neobrátil, kto ešte nevošiel do Kráľovstva, kto ešte žije vo svete a miluje svet, tomu to bude pripadať ako byť mŕtvy, pochovaný zaživa, pretože tam už naozaj nič svetské nie je, leda v nevyhnutnej miere.

"Uspokojíme sa s tým, že máme čo jesť a čo si obliecť." (1Tim 6, 8)

Kto sa obrátil a zakúsil krásu Kráľovstva, im však závidí - ak sa rovno jedným z nich nestane! Ale aj keď to nie je možné všetkým a Boh nie každého k takejto službe vyberá, predsa, v dobrom zmysle slova im prajne závidíme, sami potom, kdekoľvek a ako žijeme, žijeme podobne.

"Blahoslavení chudobní, lebo vaše je Božie kráľovstvo." (Lk 6, 20)

Nie *bude*, ale *je*. Nie preto, že sú chudobní, im patrí Kráľovstvo, ale ich vonkajšia chudoba potvrdzuje, že vnútorne už sú bohatí Kráľovstvom a ono im už patrí a preto si vonkajšiu „pani Chudobu“, ako ju nežne volal sv. František, slobodne vyvolili ako dar a privilégium.

"O môj Bože, Trojica, ktorej sa klaniam, pomôž mi celkom zabudnúť na seba, aby som spočinula v tebe nehybná a pokojná, akoby moja duša bola už vo večnosti. Nech už nič nie je schopné narušiť môj pokoj ani ma vyvieť z teba, o môj Nemeniteľný, ale nech ma každý okamih unáša ďalej do hĺbky tvojho tajomstva! Upokoj moju dušu. Urob z nej svoje nebo, svoj oblúbený prístok a miesto svojho odpočinku. Nech ťa tam nikdy nenechám samého, ale nech som tam úplne celá, úplne bdela vo svojej viere, celá v adorácii, úplne odovzdaná tvojmu stvoriteľskému pôsobeniu." (sv. Alžbeta od Najsvätejšej Trojice)

Manželské lôžko Ženíchovo

"Muži, milujte manželky, ako aj Kristus miluje Cirkev a seba samého vydal za ňu." (Ef 5, 25)

Ak kresťanstvo je ako manželstvo Krista Ženícha s nami, Jeho nevestou, Cirkvou,

potom oltár je ako manželské lôžko a sväté prijímanie ako manželský akt.

Ale ako by mohol fungovať, ak by sa muž a žena odcudzili?

Aby akt fungoval, musia sa spolu zhovárať, a to je modlitba.

Musia si nájsť čas, keď sú tu len sami pre seba, a to je adorácia.

Musia skutočne spolu žiť, spolu konať a spolu o tom istom snívvať, a to je naša služba Bohu v Cirkvi, služba Kráľovstvu, služba spásy všetkých ľudí a zjednotenia všetkého v Kristovi, o čom s Bohom spolu snívame a spolu po tom túžime.

A potom, potom môžeme pristúpiť k lôžku a zažiť jeho rozkoš v spojení, vo *svätom communiu*, v ktorom sa stávame so Ženíchom jedným Telom v Jeho Tele, Cirkvi, ktorá sa z tohto spojenia rodí.

"Preto muž zanechá otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele. Toto tajomstvo je veľké; ja hovorím o Kristovi a Cirkvi." (Ef 5, 31-32)

"Nie je kalich dobrorečenia, ktorému dobrorečíme, účasťou na Kristovej krvi? A chlieb, ktorý lámeme, nie je účasťou na Kristovom tele? Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe." (1Kor 10, 16-17)

Netúži azda *zamilovaný* zhovárať sa s *milovaným*? A nedal by čokoľvek za to byť s ním, osamote, len oni dvaja?

Ak sa modlíš len ukradomky, povrchno, len pár slovami či formulkami medzi iným zhom, ak Ti nechýba intímnosť mlčania v adorácii Pána, potom sa pýtaj, či Ho vôbec ešte miluješ... či si Ho vôbec niekedy miloval. A ak v Eucharistii necítiš rozkoš Neba, nežaluj sa na Ženícha, akoby Ti nebol dal to, čo si si Ty doteraz ešte stále nezobral, pretože Ti ešte nenarástla ruka lásky...

Nečakaj, kým budeš milovať. Začni, aj keď nemiluješ. On v Tebe lásku prebudí, prebudí ju, ak budeš na Neho hľadiť, ak budeš tráviť čas pred Jeho Eucharistickou Tvarou. On to urobí. Tam, pred Ním, tichne svet a odhaľujú sa Jeho Tajomstvá... aby si na ne teraz hľadel a v prijímaní Jeho Tela a Krvi ich okúsil.

Ako často si zamieňame kresťanstvo za sebarealizáciu! Miesto Krista hľadáme "požehnaný život". Myslíme si, že on je tým evanjeliom, ktoré máme hlásať a žiť. Krista si zamieňame s Jeho darmi a myslíme si, že ak sme zažili zázrak či uzdravenie, už sme v Jeho Kráľovstve a žijeme v Božej moci a viac už nepotrebujeme, lebo všetko už máme...

"Ako vchádzal do ktorejsi dediny, išlo oproti nemu desať malomocných mužov. ... Keď ich uvidel, povedal: "Chod'te, ukážte sa kňazom!" A ako šli, boli očistení. Len čo jeden z nich spozoroval, že je uzdravený, vrátil sa a veľkým hlasom velebil Boha. ... Ježiš na to povedal: "Neočistilo sa ich desať? A tí deväti sú kde?" (Lk 17, 12.14-15.17)

Toto všetko je vonkajšok, ale Pán nás pozýva dovnútra, do intímnosti samého Seba, do svadobnej komôrky svojho kopijou otvoreného Srdca. Preto dal z neho vytrysknúť vode krstu a krvi Eucharistie. Prvé nás očisťuje a vystrojuje ako nevestu pre svojho Ženícha. Druhé nás vovádza na Jeho Lôžko...

"Hlupáci, či ten, čo stvoril vonkajšok, nestvoril aj vnútro?" (Lk 11, 40)

Ale kto o tom vie, kto to tuší, ba viac, kto už vošiel, kto už žije v Kráľovstve, ukrytom v Srdci Ženícha?

"Kto by uveril, čo sme počuli, a komu sa zjavilo Pánovo rameno?" (Iz 53, 1)

"Medzi dokonalými hovoríme aj múdrosť — no nie múdrosť tohoto veku ani múdrosť kniežat tohoto veku, ktoré spejú k záhube, ale hovoríme tajomnú Božiu múdrosť, ktorá bola skrytá a ktorú Boh pred vekmi určil nám na slávu." (1Kor 2, 6-7)

Je to ako sex posunutý z tela do Ducha. Preto je tu od počiatku spojitosť. Kto chce prežiť manželskú rozkoš s Bohom, musí ovládnuť svoje telo a naučiť ho poistiť sa, čistotou, pôstom od jedlá a pôstom od majetku, čiže evanjeliovou chudobou. Tým sa oslobodí a akoby uvoľní svoje "kapacity" pre to isté, ale na rovine Boha, Ženícha a seba ako syna Boha, ako nevesty Kristovej. Je príznačné, že už v Starom zákone pojem "posvätiť sa" je často synonymom "nemať styk so ženou (a naopak)" - vrátane kňazskej služby, kedy počas služby Svätému v Chráme kňazi žili v úplnej zdržanlivosti, až kým sa neskončila.

Preto rozumieme aj Diablovi, prečo nás nabáda ísť opačne, pod rôznymi pláštikmi, od "liberálnej slobody" až po spomenuté osídlo "požehnaného života" v hojnosti tela a sveta.

"Neviete, že nespravodliví nebudú dedičmi Božieho kráľovstva? Nemýľte sa: ani smilníci, ani modloslužobníci, ani cudzoložníci, ani chlipníci, ani súložníci mužov, ani zlodeji, ani chamtivci, ani opilci, ani utrhači, ani lupiči nebudú dedičmi Božieho kráľovstva." (1Kor 6, 9-10)

Bez komunity nemôžeme

Ak je Cirkev, náš život v nej, opravdivý, potom sme a tvoríme komunitu.

Vlastne nič na svete nie je prirodzenejšie, než komunita, kde sme a môžeme byť jednoducho tým, čím sme a to hneď dvojnásobne:

Jednak to môžeme, nemusíme a ani nechceme hrať naše obvyklé divadlo a pretváрку, ktorú hráme vo svete a ktorú hráme celý život, vo dne i v noci, lebo svet je nebezpečné miesto a my sami v ňom bojujeme o to, aby sme sa nejako presadili, prežili, našli svoje miesto na jeho studenom slnku.

Ale aj preto, že v Cirkvi odhaľujeme a nachádzame, kto naozaj a skutočne sme - keď odložíme všetku túto pretváрку a divadlo, s ktorým sme sa za ten čas stotožnili, odložíme masku hriechu a neprirodzenosti a pod nimi objavíme to, čím sme, obrazmi Boha a z milosti Boha synmi Boha.

Súčasne je ale komunita Cirkvi veľmi desivá a sprvu nás naplňa strachom a bezradnosťou.

Strachom, lebo byť vyzlečený z masky hriechu a ochranného odevu pretvárinky a divadla nás naplňa pocitom nahoty, bezbrannosti, zraniteľnosti.

A bezradnosťou, lebo nikdy sme takto sebou ani neboli. Nikdy sme takto svoje pravé ja nežili. Zrazu nevieme, čo si počať. Vieme a vidíme kto sme, páči sa nám to, ale akosi nevieme, ako tým v praxi byť, je to ako keď sme prvý raz skúšali sadnúť na bicykel a ešte sme nevedeli na ňom jazdiť.

Preto tak mnohí pred ňou utekajú. Prísť doň kostola, na omšu, na stretko, na chvály, na biblické vyučovanie, to hej, to áno. Ale stať sa súčasťou komunity Cirkvi, jej *communia*, spoločenstva v Kristovi - pred tým a od toho v strachu utekajú preč, späť do "bezpečia" svojej ulity, pretvárinky, divadla, späť za barikády svojho "súkromia"...

V skutočnosti nič viac netreba, len byť čím sme, konať a žiť, čím sme. Prvý raz bez pretvárinky, rovno a priamo, otvorene, pravdivo, úprimne a prosto. V skutočnej a prirodzenej добрote, pretože potreba bojovať a zápasiť a ubližovať a brániť sa pominula. V skutočnej a jednoduchej láske, pretože byť spolu, pri sebe, zdieľať sa, je zrazu to najnormálnejšie a súčasne to jediné, čo ostalo - keď sme odložili svoj strach i svoju žiadostivosť, vzájomný boj a zápasenie, pretože to, čo sme v sebe našli (či skôr to, ako sme seba našli v Kristovi) nám dalo pocit plnosti a uspokojenia a pokoja, skúsenosť a pocit Božieho Kráľovstva, ktorým sme sa stali, jeho súčasťou, plnou Božieho Života a pokoja.

"Neluhajte si navzájom vy, čo ste si vyzliekli starého človeka s jeho skutkami a obliekli ste si nového, toho, čo sa obnovuje, aby mal pravé poznanie podľa obrazu toho, ktorý ho stvoril. Potom už niet Gréka ani Žida, obriezky ani neobriezky, barbara, Skýta, otroka, slobodného, ale všetko a vo všetkom je Kristus." (Kol 3, 9-11)

Ale práve to je pre nás tak hrozne nové. Nikdy sme tak nežili, nikdy doteraz sme takí neboli. Všetko je pre nás nové, nezvyklé a my nemáme žiadnu istotu masky a odevu, do ktorých sme halili svoj strach a neistotu a ukrývali pred svetom a sami pred tým unikali.

Cirkev a v nej farnosť a v nej malé spoločenstvo je tak niečím ako terapeutickou skupinou, kde si vzájomne pomáhame a slúžime práve tým, že sme komunitou, že dovoľíme byť sami sebe čím sme, že sa uvoľníme pre stav a slobodu komunity. Tak si pomáhame uzdraviť sa z toho, čím sme boli a naučiť sa byť tým, čím z milosti Božej naozaj sme. Kde inde a ako by sme sa mohli toto naučiť a takto uzdraviť?

"Podľa toho, kto aký dar dostal, slúžte si navzájom ako dobrí správcovia mnohotvárnej Božej milosti." (1Pt 4, 10)

Piergiorgio Perini, zakladateľ a systému FEB, zakúsil, že komunita Cirkvi sa rodí z adorácie.

Je to tak preto, že mlčanie a zotrvávanie pred Pánom, ktorý naplno Je v Eucharistii a je v nej naplno a celým Sebou, strháva aj z nás plášte a masky a odhaľuje krásu nahého a ničím nezakrytého božského Ja v nás, toho, ktoré je od Neho a Jemu podobné a v Ňom živé.

No a spoločenstvo, komunita, je potom logickým krokom k tomu, vytvoriť miesto, kde sa môžeme deliť s týmto ohromným objavom a kde týmto môžeme naplno byť a naučiť sa tým byť - časom aj vo svete, a v tom je prorocký rozmer toho, keď samo naše bytie sa stáva proroctvom a posolstvom i svedectvom pre svet a buráca v ňom hlasnejšie než slová. Ale kým to dokážeme, najprv v komunite, ktorá nás to naučí.

"Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe." (1Kor 10, 17)

Jedným zo znakov toho že sa tým naozaj stávame, je aj spoločné mlčanie. Už nepotrebujeme veľa hovoriť, dokážeme totiž spoločne byť. Zdieľame samo bytie, žijeme jednotu, ktorá presahuje povrchné slová. Navzájom aj s Bohom. Miesto slov túžime po spoločnom mlčaní a chvály nachádzajú svoje naplnenie a završenie v tichu adorácie.

"Ti, kdo pocítí touhu žít v naprosté vydanosti Kristu, touží také po zakoušení nového způsobu modlitby. Už dále prostě nesnesou jen celý večer prohlaholit bujařím „aleluja!““. Zatouží po společném mlčení. Jednotlivé stupně duchovního života se hmatatelně projeví i v celé modlitební skupině. Člověk zatouží po chvíli spočinutí v modlitbě, bude si přát mlčení." (Hans Buob)

Bez komunity nedokážeme žít. Nie Boží život, nie kresťanstvo, nie Božie synovstvo. Žiadne stretká, žiadne podujatia, ani modlitby a chvály, ani sama liturgia a sviatosti ju nijako nemôžu nahradiť. Veď ako by mohli, keď samo Nebo, sama spása je komunitou v Bohu, ktorý je zase sám Komunitou Trojice, do ktorej sme vytiahnutí?

Bez komunity Cirkvi sme v Cirkvi stratení.

Naše pravé JA a komunity malého spoločenstva v Cirkvi, kde ho žijeme, je potom bránou k tomu, aby sa náš život stal skutočným životom, uskutočňovaním toho, kým a čím sme. A vtedy všetko, bár aj prosté napitie sa vody, sa stáva liturgiou a vskutku svätým, posvätným. Nič už viac nie je profánne ani vylúčené z tohto svätého života a spoločenstva.

Je krásne a nádherne, naše pravé JA, Dar od Boha. Krásne a schopné Boha, života s Ním.

Prečo na lásku treba troch

Milovať neznamená hľadiť jeden na druhého, ale jedným smerom. Tak hovorí Exupéry.

Ma pravdu. A zároveň nemá.

Hľadieť spolu jedným smerom môžu aj ľudia, ktorí sa nemilujú, dokonca aj dvaja úhlavní nepriatelia môžu byť v nejakom záujme spojení tak, že na okamih odložila svoju nenávisť a spolu čosi podniknú, ak je to v záujme oboch.

A zase láska ako pohľad jedným smerom nie je možná, kým sa najprv obaja nezahľadia jeden na druhého a nedarujú sa jeden druhému v láske. Až potom, takto previazaní, môžu uprieť pohľad jedným smerom.

Preto skutočná láska vyžaduje troch. Preto je Boh Trojicou. Jeden sa daruje Druhému a potom spoločne upierajú zrak k Tretiemu, spoločne sa Mu darujú a zdieľajú medzi sebou radosť a skúsenosť tohto darovania sa.

To je cesta aj pre nás.

"A preto sa usilujeme páčiť sa mu, či sme doma alebo mimo domu. ... Lebo nás ženie Kristova láska, keď si uvedomíme, že ak jeden zomrel za všetkých, teda všetci zomreli." (2Kor 5, 9.14)

Najprv sa musíme zamilovať do Boha. To znamená, hľadieť na Neho. Tráviť s Ním čas. Z tváre do tváre v adorácii. Hovoriť s Ním v modlitbe i prsto mlčať vedľa Neho v tichom pokoji mlčania, klaňania, kontemplácie...

Vzťahovať sa vo všetkom už len a jedine voči Nemu. Vojst' do vzťahného systému, kde On je Slnkom, Zemou, gravitáciou, zmyslom, mierou všetkého. Nie ako nejaké pravidlo, ako ono "Čo by na mojom mieste urobil Ježiš?", ale osobne, skutočný a živý.

"Chcem si teraz nakloniť ľudí alebo Boha? Alebo sa usilujem páčiť sa ľudom? Keby som sa ešte chcel páčiť ľudom, nebol by som Kristovým služobníkom." (Gal 1, 10)

To je prvý krok lásky. Túžba byť tu pre Neho, potešiť Jeho, slúžiť Jemu, osláviť a vyvýšiť Jeho, pretože... no, pretože to chceme, pretože je to naša pasia, pretože nám na Ňom záleží, pretože Ho milujeme!

"Zavolali apoštolov, dali ich zbičovať, prikázali im, že nesmú hovoriť v Ježišom mene, a prepustili ich. A oni odchádzali z veľrady natešení, že boli uznaní za hodných znášať potupu pre toto meno. A neprestávali deň čo deň učiť v chráme i po domoch a zvestovať Krista, Ježiša." (Sk 5, 40-42)

A keď je táto láska opätovaná - a u Boha sme to my, kto opätujeme Jeho lásku, ktorou nás miluje už oddávna - vzniká spoločenstvo, sladká jednota lásky.

V nej potom prichádza to druhé. Spoločný pohľad jedným smerom, spoločné dielo, spoločná láska, spoločné darovanie sa, spoločná vášeň. V nej láska dosahuje svoje naplnenie, vrchol svojej extázy.

"Ježiš im povedal: "Podťe za mnou a urobím z vás rybárov ľudí." Oni hneď zanechali siete a išli za ním." (Mk 1, 17-18)

Bez spoločného hľadania jedným smerom by láska ostala nenaplnená. Bez prvotného hľadania jeden na druhého by nebola vôbec, leda možno nejaké zistné spojenectvo, spolupráca, ale nie láska.

Preto je v Cirkvi všetko trojičné.

Milujeme Boha a spoločne s Ním milujeme ľudí, spoločne s Ním im slúžim, spoločne s Ním za nich dávame svoje životy, spoločne s Ním sa radujeme, keď prijímajú ten istý Boží Život, ktorý tepe v nás a s ktorým sa s nimi spolu delíme. Tu sa stávame s Bohom jedným Telom. A už chápeme, prečo bez tejto spoločnej práce s Bohom, spoločnej služby s Bohom, spoločnej lásky, spoločného milovania s Bohom - v našom žargóne *apoštolátu, angažovanosti, charity*,... - žiaden život, žiadne spoločenstvo s Bohom nejestvuje.

A spoločne s bratmi a sestrami milujeme Boha a slúžime Bohu. Predtým sme sa, samozrejme, najprv zahľadeli jeden na druhého. V Bohu a s Bohom sme si ich zamilovali, skutočne. Hľadáme na nich. Inak, ako na Boha. Tam ako nevesta na Ženícha. Tu skôr ako otec na svojho syna, ako matka na svoje

dieťa. Tak, ako na nás hľadel Ježiš, s nami brat, ale pre nás dokonalý obraz Otca.

"Tu im Ježiš povedal: "Nebojte sa! Chod'te, oznámte mojim bratom, aby šli do Galiley; tam ma uvidia." (Mt 28, 10)

"Kým som bol s nimi, ja som ich zachovával v tvojom mene, ktoré si mi dal. Ochránil som ich a nikto z nich sa nestratil, iba syn zatratenia, aby sa splnilo Písmo." (Jn 17, 12)

S nimi sme bratia a sestry a hriešnici ako oni, ale pre nich sme ako ich otec, ako ich matka. Záleží nám na nich, máme o nich starosť, sú nám blízki. A keď v Kristovi opätujú túto našu lásku, môžeme pristúpiť k jej završeniu: spoločne hľadiť na Boha, spoločne milovať Boha, slúžiť Mu, oslavovať Ho, vyvyšovať Ho... Ako? Slovami? Aj to sa dá. Ale je tu viac. Tým, že spoločne pracujeme na Jeho diele, na tom, na ktorom Jemu záleží tak, že dal zaň svoj život.

"Nemám väčšej radosti, ako keď počujem, že moje deti žijú v pravde." (3Jn 1, 4)

A tu sa zrazu všetko spája. V tej istej službe lásky, službe obety, službe darovania sa - v tom istom *apoštoláte, angažovanosti, charite,...* - milujeme spolu s Bohom, milujeme spolu s bratmi, milujeme všetci, my, oni, Boh, spoločne a stávame sa konečne a úplne Jeden, jedno Telo, jedna bytosť, Cirkev. V tejto posvätnnej jednote už nič nie je len nejaká povinnosť, úloha, či práca. Všetko je mystické, všetko je božské, všetko je premenené.

Ale ako sa to všetko točí znova a znova k tomu istému! Milovať znamená nakoniec vždy spoločne pracovať, spoločne tvoriť spoločné dielo, ktoré je spoločnou láskou, jej vyjadrením, naplnením, uskutočnením. Kto toto nechápe, nedokáže milovať. Kto toto odmieta, nemiluje. Môže pociťovať čo chce a hovoriť čo chce, nemiluje. Ako hovorí Stephen Covey, láska je sloveso. Láska je v konečnom dôsledku vždy konanie. Najprv darovanie sa

milovanému, potom spoločné darovanie, zasvätenie, spoločná práca a dielo s milovaným. Prvým to začína, druhým sa to završuje.

Preto je Boh Stvoriteľ. Vykupiteľ. Spasiteľ. Ten, ktorý koná. Je a koná a oboje je u Neho jedno, lebo Je Láska.

A potom, keď toto všetko už je, prichádza vrchol, završenie všetkého, keď sa toto všetko spája a dosahuje svoju nebeskú plnosť a nebeskú rozkoš v *liturgii*, ktorá už nie je nejakým vonkajším rituálom. Je živá, všetko v nej oživa a je plná významov a plná Boha, plná Neba, pretože v nej Boh v nás a my v Bohu slávime to, čo s Bohom a v Bohu spoločne ako Cirkev žijeme a konáme - a celý náš život žijeme a konáme to, čo v nej s Cirkvou v Bohu slávime.

A tak a vtedy je dielo dokončené a pripravené na Večnosť. Amen.

Kam až tá diera vedie...

Keď hovoríme o Egu, našom starom a falošnom Ja, často si ani neuvedomujeme, ako hlboko je v nás táto umelá osobnosť zažratá. Ona v podstate tvorí našu povahu, našu osobnosť.

Nemyslím teraz *temperament* – sangvinik, cholerik a tak.

Myslím povahu ako „stratégiu prežitia“ – napríklad tak, ako ich rozlišuje jeden z typologických systémov, zvaný *enneagram*.

V pozadí všetkého je uspokojiť žiadostivosť: získať, čo nám chýba, obzvlášť uznanie, moc, slávu, pocit správnosti, ...; a jednak vyriešiť strach: vyhnúť sa hrozbám, bolesti, strate, utrpeniu. Enneagram hovorí, že existuje zhruba deväť typických stratégií, spôsobov, ako k tomuto problému pristúpiť:

Uspejem, ak budeme bezchybný, perfektný a vždy budem konať správne, podľa pravidiel. Uspejem, ak budem slúžiť druhým, obetovať sa pre nich a tak si ich získam. Uspejem, ak budem navonok vyzerat' úspešne, sebaisto, ak dokážem všetko správne obkecať a predstaviť podľa seba. Uspejem, ak budem výnimočný a odlišný od ostatných, od masy. Prežijem, ak budem hromadiť – vedomosti, majetok, čokoľvek, a ak si zachovám súkromie a o všetkom prehľad. Prežijem, ak budem oddane lojálny tomu, kto ma môže ochrániť. Prežijem, ak si nebudem všímať zlé veci, len dobré a pekné, nad ostatným zatvorím oči. Prežijem, ak budem silnejší a tvrdší, než všetci ostatní a prebijem ich. Prežijem, ak sa na všetko vykašlem a nechám veci, nech si plynú ako chcú, veď nejaké bude.

Niektorý z týchto postojov máme takmer naisto aj každý z nás. Toto správanie sa, táto odmalička osvojená, navyknutá, osvedčená stratégia prežitia, sa stala našou osobnosťou, našou ochrannou maskou, štítom, istotou. Pretavila sa do nášho postoja tela, obliekania i účesu. Pretavila sa do spôsobu, akým hovoríme, o čom hovoríme, dokonca do tónu a intonácie nášho hlasu. Pretavila sa do našich názorov a do spôsobu, akým súdime veci a posudzujeme ľudí. Vlastne si ani nevieme predstaviť, že by niekto mohol myslieť, konať, reagovať, súdiť inak ako my – preto si v *etape chaosu* rodenia sa komunity úprimne myslíme, že všetci vidia veci tak, ako my – a ak nie, tak sa mýlia, pretože samozrejme ten náš pohľad a naša stratégia a naše postoje sú tie správne.

Nič z toho nie sme my. Nič z toho totiž nie je Božia stratégia. Nič z toho nie je spôsob reagovania a žitia synov a dcér Boha, spasených ľudí v Nebi. Kristus nebol z tohto ničím. Bol úplne iným, odlišným. Bol *čísлом Desat'*, ak by som mal použiť terminológiu *enneagramu*. Niečím tak cudzím tomuto svetu a svetským ľuďom, že si to sprvu nevieme ani predstaviť.

A už vôbec si nevieme predstaviť, ako by sme mohli niečím podobným byť my. Celý život sme tú svoju stratégiu žili, tak samozrejme ako dýchanie, stotožnili sme sa s ňou, považujeme ju za seba, nevidíme na nej (sprvu) nič zlé...

Až postupne, keď sa učíme žiť v Duchu, žiť s Bohom, kráčať s Kristom, pomaly začíname, nie vedomosťami či nejakými pravidlami, ale samou skúsenosťou objavovať, spoznávať a chápať toto čosi nové, sprvu cudzie a naháňajúce strach, vzbudzujúce neistotu (asi ako chodenie po lane bez zábradlia a nad hĺbinou) – ale potom, čím viac sa s tým spriateľujeme, tým krajšie, vzrušujúcejšie, nádhernejšie.

Práve toto, táto nová „stratégia života v Kráľovstve“, ktoré musí nahradiť našu starú „stratégiu prežitia vo svete“ je dôvodom, prečo naše obrátenie musí byť tak hlboké, že ho Pavol nazýva smrťou, pochovaním a zmŕtvychvstaním s Kristom a sám Kristus lakonicky znovuzrozením.

Toto znovuzrodenie sa začína krstom, keď moc stať sa Božími synmi dostávame. Završuje sa, keď si premenou myslenia tento dar naplno osvojíme a vjdeme tak už úplne do Božieho synovstva.

Vlastníci Boha

Z Božej milosti *vlastníme Boha*. Tak opisuje to neuveriteľné tajomstvo Božej lásky pápežský kazateľ *Raniero Cantalamessa*. Boh miluje. Láska je darovanie sa. Darovanie znamená, stať sa vlastníctvom milovaného.

Ale aby milovaný mohol prijať tento dar a skutočne vlastniť Boha, musí aj sám milovať. Musí sa aj sám darovať, sám sa stať vlastníctvom Boha.

"Božia láska k nám sa prejavila v tom, že Boh poslal svojho jednorodeného Syna na svet, aby sme skrze neho mali život. Láska je v tom, že nie my sme milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako zmiernu obeť za naše hriechy." (1Jn 4, 9-10)

"My milujeme, pretože on prvý miloval nás." (1Jn 4, 19)

"A neviete, že vaše telo je chrámom Ducha Svätého, ktorý je vo vás, ktorého máte od Boha, a že nepatríte sebe?" (1Kor 6, 19)

Boh sa nestal našim otrokom, *nejaký džin z fľaše, ktorý by mal plniť naše priania*. To by nebola láska ani darovanie sa. Boh sa stal našim *vlastníctvom*, pretože nám daroval dar svojho vlastného *božstva*, vlastného *života*, vlastnej *prirodzenosti*, daroval sa nám, aby sme v ňom boli s Ním *jedným Telom*.

Podobne stať sa vlastníctvom Boha je viac, než *byť nejakým otrokom Boha, bábkou v Jeho rukách, ktorá slepo poslúcha*. Patriť úplne Bohu, byť Jeho vlastníctvom, to je vrchol a hĺbka lásky, intímnosti s Bohom. Je to neopísateľná sladkosť, rozkoš, pokoj spočínutia, pretože Boh sa konečne stáva našim svetom, našim Vesmírom, Matkou, v ktorej náručí sme naši lásku a spočínutie, Otcom, v ktorom sme našli sami seba a svoju pravú veľkosť a život.

Boh sa v láske daroval človeku, aby patril človeku. Keď sa človek v láske daruje Bohu, tak tým umožňuje, aby sa to stalo pravdou, aby obaja boli jedným telom, tým Božím. Pre Boha to znamenalo stať sa človekom. Pre nás to značí stať sa Bohom.

Nejde inak stať sa Bohom, než stať sa Bohom. Nejde to inak, než Mu úplne patriť, úplne sa Mu odovzdať a poddať, pretože byť Bohom je možné len v Bohu a len podľa Boha. Preto odovzdanie, láska - nielen nejaké *poslúchnutie* či *rešpekt* či dokonca iba *viera* - je úplne zásadné.

"Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa nie je ma hoden. A kto miluje syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden." (Mt 10,37)

Ženich a nevesta. Dvaja v jednom Tele, tom Božom. V *krste* započaté. V *Eucharistii* uskutočňované. Vo *Večnosti* završené.

Patriť už len a jedine Bohu len a jedine Kristovi. Aká radosť. Aká rozkoš. To je podstata Vykúpenia.

"Ja som Pán, tvoj Boh, ktorý ťa vyviedol z egyptskej krajiny, z domu otroctva. Nebudeš mať iných bohov okrem mňa!" (Ex 20, 2-3)

Už viac nemusíš slúžiť, nemusíš sa klaňať nikomu a ničomu, pretože ja som tvoj Boh. Vykúpil som ťa. Vyslobodil. Vo mne si slobodný. O tom prvé prikázanie je. Ani nie *prikázanie*, ale skôr radostná zvesť, *evanjelium* o slobode, darovanej Bohom.

Paradox, že? Keď sa zriekneme svojej vzdornej nezávislosti (ktorá nás robí otrokmi mnohých malých pánov) a darujeme sa Bohu, aby sme patrili úplne a celí iba Jemu a stali sa Jeho vlastníctvom, nájdeme v tomto darovaní sa úplnú s dokonalú slobodu Božích detí.

"Lebo aj keď sú takí, čo sa nazývajú bohmi či už na nebi alebo na zemi — ako je veľa bohov a veľa pánov —, my máme iba jedného Boha, Otca, od ktorého je všetko a my sme pre neho, a jedného Pána, Ježiša Krista, skrze ktorého je všetko, aj my sme skrze neho." (1Kor 8, 5-6)

"[Konštantín] obliekol si posvätné rúcha, bol v nich celý ten deň, radoval sa a hovoril: „Odteraz už nie som ani sluhom cisára, ani nijakého iného človeka na zemi, ale iba sluhom všemohúceho Boha. Nebol som a teraz som a budem naveky. Amen.“ (Život Konštantína)

Ale len vtedy, ak je Boh naozaj našim Bohom. Ak Mu naozaj patríme. Skutočne. Ak sme len a jedine Jeho vlastníctvom. Ak sme sa Mu skutočne zaviazali, zmluvou lásky, novou Zmluvou v Jeho i našej krvi, zmluvou večnou. Skôr nie.

"Kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho." (Mt 16,25)

"Ved' ty si svätý ľud Pána, svojho Boha; teba si vyvolil Pán, tvoj Boh, za svoj vlastný ľud zo všetkých národov, čo sú na zemi." (Dt 7, 6)

"... účasť na slobode a sláve Božích detí." (Rim 8, 21)

A toto je podstata aj sv. prijímania. *Communia*, spoločenstva, jednoty, ako oficiálne znie v jazyku Cirkvi. Je škoda, veľká, že u nás, na Slovensku, sme to preložili ako "prijímanie". V Eucharistii neprijímame Krista. To *On prijíma nás*. My vstupujeme do *communiae*, spoločenstvá lásky s Ním a On nás vteľuje do seba a robí súčasťou seba. Ale možné to je len preto, že sme sa Mu v tomto *communii* skutočne a úplne darovali. Skutočne a úplne. Odteraz sme už len a jedine Jeho. Lebo ak nie, potom je to len *prehltnutie* Tela Pána, nevhodné a neúčinné, ale nie sväté prijímanie.

"Alebo neviete, že ten, kto sa spája s neviestkou, je s ňou jedno telo? Ved' sa hovorí: "Budú dvaja v jednom tele." Ale kto sa spája s Pánom, je s ním jeden Duch." (1Kor 6, 16-17)

"Nech teda človek skúma sám seba, a tak je z toho chleba a pije z kalicha. Lebo kto je a pije, a nerozoznáva telo, ten si je a pije odsúdenie. Preto je medzi vami veľa slabých a chorých a mnohí umierajú." (1Kor 11, 28-30)

Preto ani na omšu nedobíhame natesno, ale ideme aspoň štvrt' hodinky pred (a doma sa aspoň na tú nedel'nú chystáme tak špeciálne už od soboty večera). Preto pred omšou vládne v kostole posvätné ticho (ako nariaďujú aj smernice misála): aby sme sa mohli naladiť na to, čo príde, obnoviť v sebe toto úplné odovzdanie lásky, rozhodnutie patriť a slúžiť už len a jedine Milovanému, Ženíchovi, Pánovi. Aby sme omšu skutočne a s úžitkom prežili, na slávu Boha.

Pretože omša, to je veľká vec. Prijímanie obrovská. Oboje sú prameňom a zdrojom nášho života, nášho všetkého. Ak sa do nich skutočne vložíme, ak sa ich naozaj účastníme. Ak Eucharistia je bránou do Života a Životom samým, potom náš život celý je jednou veľkou prípravou na jeho vrcholný okamih, svätú omšu a v nej *communio*, vrchol omše, sväté prijímanie - nás ľudí Bohom, ak už chceme toto slovo používať.

Boh nás uchovaj od toho, premrhať tak vzácny čas, tak ohromný Dar. Prepásť Boha!

Tajomstvo človeka, zmysel života, vesmíru a všetkého (Douglas Adams)?
Patriť Pánovi. To je ono. To je všetko. Nič viac, nič menej v tom nie je.
Patriť Pánovi.

Konečne znovu dieťaťom

Kedysi sme boli deti.

Mali sme otca a matku, ktorí sa o nás starali. Boli sme na nich závislí, ale zato slobodní a plní bezstarostnosti. Preto sme si vedeli užít život v čírej radosťi a žasnutí. Vedeli sme, kam patríme, do svojej rodiny. Boli sme doma.

Potom sme dospeli. Stratili sme závislosť na rodičoch. Ale stratili sme aj bezstarostnosť. Museli sme sa začať starať sami o seba. Namiesto na rodičoch, ktorí nás milovali, upísali sme sa závislosti na mnohých iných ľuďoch a veciach, aby sme prežili. Stratili sme svoje miesto, svoj domov, kam patríme a vydali sme sa na cestu nejaký si nájsť. Uprostred starostí sme stratili schopnosť žiť a tešiť sa.

A potom nás Ježiš znova pozval do rodiny. Uverili sme a prijali a... znova máme Otca, ktorý sa o nás stará! Znova máme Rodinu, do ktorej patríme a ktorá dáva rámec, zmysel, význam i obsah nášmu životu!

Tak ako vtedy v tej ľudskej, aj tu, v našej novej Rodine, Božej, žijeme rodinným spoločenstvom, žijeme účasťou na domácich prácach, žijeme spoločným slávením, spoločnou prácou na záhrade sveta, spoločnou radosťou.

Znova objavujeme rozkoš bezstarostnosti dieťaťa, ktoré vie, že sa oň stará jeho Otec.

"Pozrite sa na nebeské vtáky: nesejú, ani nežnú, ani do stodôl nezhrmažďujú, a váš nebeský Otec ich živí. Nie ste vy oveľa viac ako ony?" (Mt 6, 26)

Znova objavujeme ten úchvatný pocit nasýtenosti, keď v Eucharistii sme naplnení, nasýtení Chlebom Života až na prasknutie.

"Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie." (Jn 10, 10)

"Ježiš im povedal: "Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť."" (Jn 6, 35)

Znova objavujeme rozkoš toho, byť dieťaťom, skutočne žiť, užívať si život a nepotrebovať k tomu víno ani ťažkú hudbu ani televízor ani nič podobné, pretože niet ťaživého bremena sirotstva, bezdomovectva a bezzmyselnosti, od ktorého by sme museli unikáť a odreagovávať sa.

"Ani vy sa nezháňajte, čo budete jesť alebo čo budete piť, a nebudte ustarostení! Veď toto všetko zháňajú ľudia tohto sveta. Váš Otec predsa vie, že toto potrebujete. Ale hľadajte jeho kráľovstvo a toto dostanete navyše." (Lk 12, 29-31)

"A Boh neobráni svojich vyvolených, čo k nemu volajú dňom i nocou, a bude k nim nevšímavý? Hovorím vám: Zaraz ich obráni. Ale nájde Syn človeka vieru na zemi, keď príde?" (Lk 18, 7-8)

"Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dávať dobré dary svojim deťom, o čo skôr dá váš Otec, ktorý je na nebesiach, dobré veci tým, čo ho prosia." (Mt 7, 11)

"Tu mu prinášali deti, aby sa ich dotkol. Ale učeníci ich okrikovali. Keď to Ježiš videl, namrzený im povedal: "Nechajte deti prichádzať ku mne! Nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo. Veru, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň."" (Mk 10, 13-15)

Nebo, to je byť v Kristovi dieťaťom Boha, v Rodine Boha, Cirkvi. Cirkev je Božia Rodina, *oltár* jej domáci stôl a *Eucharistia* jej Chlieb a Nápoj, okolo ktorého sa schádza a ktorým ju Otec kráľovsky živí. Lebo viete, náš Otec je Kráľ!

A večný život, to je rozkoš byť dieťaťom v tejto Rodine, byť konečne skutočným dieťaťom v skutočnej rodine skutočného Otca a žiť v skutočnej *bezstarostnosti* a radostnej *apathei* sýtosti skutočný život skutočne naplno.

Nie je to miesto, Nebo. Tak, ako zatratený márnotravný syn, sirota, si svoje peklo nesie kdekoľvek je, tak aj deti Boha majú, nesú Nebo v sebe, nesú ho a žijú kdekoľvek sú, lebo žiadne miesto nie je príliš vzdialené od Otca, žiadna situácia im nemôže nijako odňať Božie synovstvo ani ich vytrhnúť z ruky a starostlivej lásky Otca.

"Moje ovce počúvajú môj hlas, ja ich poznám a ony idú za mnou. Ja im dávam večný život. Nezahynú nikdy a nik mi ich nevytrhne z ruky. Môj Otec, ktorý mi ich dal, je väčší od všetkých a nik ich nemôže Otcovi vytrhnúť z ruky." (Jn 10, 27-29)

"Čo teda na to povieme? Ak je Boh za nás, kto je proti nám? Keď on vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko!? ... Kto nás odlúči od Kristovej lásky? Azda súženie, úzkosť alebo prenasledovanie, hlad alebo nahota, nebezpečenstvo alebo meč? ... Ale v tomto všetkom slávnne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje. A som si istý, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosti, ani výška, ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenie nás nebude môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi." (Rim 8, 31-32.35.37-39)

Len sa musíme stať deťmi. Aby sa tak Boh mohol stať našim Otcom. Lebo hoci je Bohom a Otcom všetkého a všetkých od večnosti, *našim* Otcom sa môže stať iba vtedy, ak sa my uvolíme stať deťmi a viac, stať sa Jeho deťmi v Jeho rodine. Skutočnými deťmi. Nie nejako symbolicky, akoby len titulom. Naozaj deťmi. Znovu malými, znovu deťmi, znovu majúcimi Otca.

Plnými bezstarostnej čírej radosti, číreho žasnutia, kráčajúce svetom s naširoko otvorenými očami a ústami, v čistej a nepoškvrmenej rozkoši samého života, lebo konečne pochopili.

"Veru, hovorím vám: Ak sa neobráтите a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva. Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve." (Mt 18, 3-4)

"Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený." (Lk 14, 11)

"Pokorte sa teda pod mocnou Božou rukou, aby vás povýšil v určenom čase. Na neho zložte všetky svoje starosti, lebo on sa o vás stará." (1Pt 5, 6-7)

A tak, ako je *ustarostenosť* dospelosťou sveta, *láska* sa stáva dospelosťou Božieho dieťaťa, dospelosťou, ktorá nebráni ostat' dieťaťom, kde byť dieťa a byť dospelý, byť malý a byť veľký si neodporujú ale umocňujú sa navzájom.

Môžem byť znovu a už navždy dieťaťom. Znovu mám rodinu. Znovu mám otca. Znovu mám domov. Mám Otca, mám Rodinu, mám Domov, mám Chlieb. A zase som dieťaťom. Už navždy. Amen.

Ako nádherne sa v Kristovi všetko spája, zalieta dohromady, v jedno. Rozum len s chvením a sotva dokáže obsiahnuť, skôr len nescelo tuší veľkosť tohto všetkého. A slová ani náhodou nestačia.

Napni plachty, Kapitán!

"Ako šiel odtiaľ ďalej, videl iných dvoch bratov, Jakuba Zebedejovho a jeho brata Jána, ako na lodi so svojim otcom Zebedejom opravujú siete; aj ich povolal. Oni hneď zanechali loď i svojho otca a išli za ním." (Mt 4, 21-22)

"Tu sa ozval Peter: "Pozri, my sme opustili všetko a išli sme za tebou." (Mk 10, 28)

V myslí sa mi vynára sama posledná scéna z knihy Pán Prsteňov: *Galadriel, Elrond, Frodo a Bilbo v Šedých Prístavoch nastupujú s Ganfalfom na loď, ktorá ich odvezie do Zeme neumierajúcich. Pre Ganfalfa je to návrat domov. Pre ostatných... cesta tam a už nikdy späť. Elrond za sebou necháva Roklinku, Galadriel Lorien, Frodo Kraj... Nastupujú na loď s Ganfalfom a loď odráža a mizne v zlatom súmraku...*

Ježiš postavil loď, je ňou Cirkev. A teraz, *ako Ganfalf* (Tolkien sa, nakoniec, nikdy netajil tým, že písal Pána Prsteňov ako veľké podobenstvo na kresťanstvo), máva na nás, aby sme sa pridali, nastúpili, odplavili sa s Ním. Ona je prvotinou Nového Sveta, prvotinou Neba na zemi. V nej môžeme vojsť a vstúpiť a žiť, až kým nás neprevezie až na brehy Večnosti.

"Pak se Bilbo probudil a otevřel oči. „Nazdar, Frodo!“ řekl. „Tak jsem dneska překonal Starého Brala! Čili to je vyřízeno. A teď myslím, že jsem docela připraven na další cestu. Jedeš taky?“ „Ano, jedu,“ řekl Frodo. „Ti, kteří nesli Prsteny, by měli jet spolu.“ „Kam jedete, pane?“ vykřikl Sam, přestože teď už chápal, co se to děje. „Do Přístavů, Same,“ řekl Frodo. „A já nemůžu.“ „Ne, Same. Aspoň zatím ne, ne dál než k Přístavům. Ačkoliv i ty jsi nesl Prsten, třebaže jen kratičce. Tvůj čas možná přijde. Nebud' příliš smutný, Same. Nemůžeš být pořád roztrzen na dvě půle. Budeš muset být mnoho let celý a z jednoho kusu. Tolik máš před sebou radosti a života a práce.“ Pak jeli Elrond a Galadriel dál, Třetí věk totiž přešel, Dny Prstenů minuly a přišel konec příběhu i písňě oněch časů. S nimi jelo mnoho Vznešených elfů, kteří již nechtěli zůstat ve Středozemi, a mezi nimi, plni smutku, který však byl blažený a bez hořkosti, jeli Sam, Frodo a Bilbo a elfové jim s radostí prokazovali čest. Když byli u bran, Círdan Stavitel lodí jim přišel vstříc. Byl velmi vysoký a vous měl dlouhý, byl šedivý a starý, jen oči měl pronikavé jako hvězdy, pohlédl na ně, poklonil se a řekl: „Vše už je připraveno.“ Potom je zavedl do Přístavů, kde kotvila bílá loď a na molu stála

vedle veľikého šedého koně postava celá v bílém a očekávala je. Pak se ti, kdo měli jet, zaradovali, protože věděli, že i Gandalf vstoupí na loď s nimi. Pak Frodo políbil Smíška a Pipina a posledního ze všech Sama a šel na palubu, plachty byly vytaženy, vítr zavál a loď pomalu klouzala dlouhým šedým zálivem. Světlo Galadrieliny lahvičky, již Frodo pozvedl, se zamihotalo a bylo pryč. Loď vyjela na širé moře a jela dál na západ..." (J. R. R. Tolkien, *Pán Prsteňov – Návrat Kráľa*)

Nastúpiť ale naozaj značí všetko ostatné zanechať. Nie miesto či veci. Od tých sme slobodní, ale budeme ich ešte, kým sa plavíme v hmlách sveta, pre svoje telo potrebovať. Musíme ale zanechať starý život a starého človeka. Začína nový život a nový človek. Musíme zomrieť, aby sme sa mohli znova narodiť. Tam, kam chceme, naše staré telo, staré ja nemôže.

"Znovu prešiel do vodorovného letu a chvíľu mlčal, kým prehovoril: „Veľmi dobre,“ povedal. „Kto ste?“ „Sme z tvojho Kráľova, Jonathan. Sme tvoji bratia.“ Slová zneli pôsobivo a pokojne. „Prišli sme, aby sme ťa vzali vyššie, aby sme ťa vzali domov.“ „Nemám žiaden domov. Ani Kráľ. Som Vyhnanec. Letím už na štíte Veľkého veterného pohoria a o niekoľko metrov nebudem už môcť zdvihnúť toto staré telo vyššie.“ „Ale budeš, Jonathan. Ty si sa predsa učil, jednu školu si skončil a je čas začať s druhou.“ Celý život ho presvecovalo poznanie, ktoré v tejto chvíli prerástlo v pochopenie. Majú pravdu. Môže vyletieť vyššie a je načase vrátiť sa domov. Ešte raz sa dlho zahľadel na oblohu, na nádhernú striebristú krajinu, kde sa toľko naučil. „Som pripravený,“ povedal nakoniec. A tak Jonathan Livingstone Čajka s dvoma žiariacimi čajkami vystúpil vyššie, keď ich pohltila čierna obloha." (Richard Bach, *Čajka Jonathan Livingstone*)

A o tom to je.

"Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pominulo a nastalo nové." (2Kor 5, 17)

"Ježiš mu povedal: "Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo."" (Lk 9, 62)

K tomu ale musí človek dozrieť.

V Pánovi Prsteňov *Frodo dozrieva, Sam ešte nie... až po čase... Odchádza neskôr, po rokoch, ale predsa.*

Kým sme plní sveta a plní seba a plní svojich náuk a predstáv a svojej vôle a svojich plánov, nie sme pripravení odísť, lebo oni sú našim pokladom.

"Lebo kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce." (Mt 6, 21)

Môžeme vyznávať a chváliť Krista - ale vždy len ako *zástupy*, nie ešte ako *učeníci*. Ako tí, ktorí chcú, aby Ježiš konal podľa ich vôle, aby uzdravoval ich pozemské životy a riešil ich pozemské problémy a ambície, nie aby oni nasledovali Jeho podľa Jeho vôle.

Ale potom príde tá chvíľa. Okamih prebratia sa. Unavení svetom. Unavení sebou. Unavení starým životom. Pohliadame na Pánovu Loď... a cítime jej vábenie... volanie mora, volanie Neba... Volanie tých, ktorí nás tam čakajú... Ako starý a zodratý plášť vyzliekame seba, aby sme nastúpili, nechali všetko za sebou a obliekli si Krista...

Toto je... druhé obrátenie? Od *Zákona* ku *Kristovi*, od *sveta* k *Nebu*, od *seba* k *Bohu*? Najskôr áno. Prinajmenšom okamih, kedy sa završuje. Rozhodnutie možno robíme už skôr. Ale naplno skutočným sa stáva až vtedy, keď sa rozhodneme nielen vo všetkom Krista *nasledovať*, ale rovnako pre Neho aj všetko *zanechať*, pustiť sa všetkého ostatného a nechať to za sebou. Nie je totiž jedno bez druhého.

"Ježiš mu vravel: "Ak chceš byť dokonalý, chod', predaj, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!" Keď mladík počul toto slovo, odišiel smutný, lebo mal veľký majetok." (Mt 19, 21-22)

Je čas. Som pripravený. Môžeme ísť. Za sebou nechávam všetko... aby som našiel všetko. Všetko je už len predo mnou. *Napni plachty, kapitán!* Nech

teda cesta započne! Ved' nemôže vyplávať, kto miluje súš, nemôže vstať z mŕtvych, kto sám najprv nezomrie. A láska sa dáva v tichu.

"Ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu." (Kol 3, 3)

Zanechať. Opustiť. Vyzliecť. Zomrieť. Jedno, ako to nazveme. Bez toho to nejde, bez toho nie sme pripravení ísť za Ním. Odísť s Ním. Už navždy. Už sa nikdy nevrátiť.

„... až nakoniec za deštivé noci ucítil Frodo ve vodě sladkou vůni a zaslechl zvuk zpěvu přicházející přes vodu. A tu se mu zdálo, že jako v jeho snu v Bombadilově domě se šedá záclona deště proměňuje v stříbrné sklo, shrnuje se a on vidí bílé břehy a za nimi dalekou zelenou krajinu v rychlém rozbřesku." (J. R. R. Tolkien, Pán Prsteňov – Návrat Kráľa)

Zem neumierajúcich

Kam sa plaviš, Frodo? Kam ťa vezie tvoj Kapitán? Domov, do Zeme neumierajúcich?

Božím Kráľovstvom je Kristus. On doň nevováda. On Ním je.

"Keď sa ho farizeji opýtali, kedy príde Božie kráľovstvo, on im povedal: "Božie kráľovstvo neprichádza tak, že by sa to dalo spozorovať. Ani nepovedia: "Aha, tu je!" alebo: "Tamto je!", lebo Božie kráľovstvo je medzi vami." (Lk 17, 20-21)

"Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. ... Ak niekto neostane vo mne, vyhodí ho von ako ratolesť a uschne. Potom ich pozbierajú, hodia ich do ohňa a zhorí." (Jn 15, 1.6)

Do Neba, do Kráľovstva tak vchádzame vtedy, keď vchádzame do Krista. Keď sa Kristus stáva už nielen našim Pánom, niekým, v koho a komu sme uverili, ku komu sa utiekame, kto v našom živote niečo koná, dokonca zázraky a podobne. To ešte nie je Nebo ani Kráľovstvo, to je ešte len jeho *priblíženie* sa.

"Ale ak ja Božím prstom vyhánam zlých duchov, potom k vám prišlo Božie kráľovstvo." (Lk 11, 20)

Do Kráľovstva, do Neba vchádzame vtedy, keď sa Kristus stáva našim svetom, našim *vesmírom*, kde žijeme, hýbeme sa a sme. Keď sa presťahujeme zo zeme, zo sveta do Krista.

"Ježiš mu odpovedal: "Ja som cesta, pravda a život. Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa."" (Jn 14, 6)

Ježiš, Jeho *slovo*, je pravda. Ježiš, Jeho *Telo* v Eucharistii, je cesta. Ježiš, On sám *osobne*, je Život, Nebo, Kráľovstvo.

"Ježiš jej povedal: "Ja som vzkriesenie a život."" (Jn 11, 25)

"Ja som chlieb života. Vaši otcovia jedli na púšti mannu a pomreli. Toto je ten chlieb, ktorý zostupuje z neba, aby nezomrel nik, kto bude z neho jesť. Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohoto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta." (Jn 6, 48-51)

Prijat' Krista v Eucharistii znamená vojsť do Krista, aby sa Jeho Telo stalo našim telom, Jeho Krv, čiže Život, našim životom. Aby sa On stal našim svetom a životom a my sme už navždy žili len a jedine v Ňom, v Kráľovstve a Nebi, ktorým On sám je.

Eucharistia je brána do Neba, ako prisľúbil. Brána do Neba a súčasne samo Nebo na Zemi, pretože nielen k Nemu vedie, ale Ním je. Ním osobne a úplne.

"Ježiš im odvetil: "Veru, veru, hovorím vám: Nie Mojžiš vám dal chlieb z neba, ale môj Otec vám dáva pravý chlieb z neba. Lebo Boží chlieb je ten, ktorý zostúpil z neba a dáva svetu život." ... Ježiš im povedal: "Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť.'" (Jn 6, 32-33.35)

"Nedá sa opísať, čo sa odohralo medzi Ježišom a mnou. Dal sa mi pocítiť, ach, tak mocne v mojej duši. V tej chvíli som pochopila, že nebeské rozkoše nie sú ako tie pozemské. Chcela som, aby sa moje spojenie s Bohom už nikdy neprerušilo. [...] Po sv. prijímaní som cítila, že prichádza Ježiš, a viete, ako som Ho cítila? Najprv, keď som Ho sotva prijala do srdca, rozbúchal ho, ach, tak prudko, že som myslela, že mi vyskočí z hrude. Potom sa ma spýtal, či Ho naozaj milujem. Odpovedala som, "Áno, a Ty ma miluješ?" Potom sa ma Ježiš dotkol a pobožkal ma a zostala som ako ľahnutá popolom v Jeho prítomnosti. [...] Je lepšie prijať Ťa, ako sa na Teba len pozerat'." (sv. Gemma Galgani)

Preto je potrebné všetko zanechať. Samotný svet zanechať. Aj keď telo tu ešte chvíľu pobudne, v srdci ho zanechať. Pretože ide o presťahovanie sa. Exodus z Egypta sveta do Zasľúbenej zeme, ktorou je Kristus osobne.

Nestačí na Krista *myslieť*. Nestačí v Neho *veriť*. Nestačí sa k Nemu *modliť*. Nestačí sa o ňom *učiť*. Nestačí sa Mu *klaňať* a uctievať Ho. Dokonca ani nestačí Ho len *napodobňovať*. Musíme - a celým srdcom chceme, túžime, dychtíme, lebo sme Ho už spoznali - do Neho *vojsť* a Ním sa *stať*. Doslova. Úplne.

"Všetko mu položil pod nohy a jeho ustanovil nad všetkým za hlavu Cirkvi, ktorá je jeho telom, plnosťou toho, ktorý naplní všetko vo všetkom." (Ef 1, 22-23)

Tak sa z Eucharistie zrodila Cirkev. Kristus na zemi. Nebo na zemi. Plnosť Krista uprostred chudoby a prázdnoty sveta, ktorý v Jeho Svetle náhle vybledol a zošedivel...

Načo otáľať pred dverami? Dumať, dohadovať sa, mudrovať? Keď stačí vojsť a zažiť? Vojsť a byť? V Nebi? V Kristovi? A ostať v Ňom už navždy, naveky?

"Usilujte sa vojsť tesnou bránou, lebo hovorím vám: Mnohí sa budú pokúšať vojsť, a nebudú môcť. Keď hospodár vstane a zatvorí dvere a vy zostanete vonku, začnete klopať na dvere a volať: "Pane, otvor nám!" A on vám povie: "Ja neviem, odkiaľ ste!" Vtedy začnete hovoriť: "Jedli sme s tebou a pili, na našich uliciach si učil." Ale on vám povie: "Ja neviem, odkiaľ ste; odíďte odo mňa všetci, čo pášete nepravosť!"" (Lk 13, 24-27)

Nezáleží na ničom, len na tom jednom: či sme už vošli. Či sme už dnu. Po tom naše srdce túži... a toho sa zároveň bojí. Túži priať, ale ešte sa bojí zanechať. Úbohé, úbohé rozpoltené srdce! Ale viera prináša *poznanie* a *poznanie* Ženícha prebúdzá *lásku*. Láska potom spája, *sceluje* a uzdravuje srdce. A ono je zase z jedného kusa. Prestáva sa chvieť a vchádza.

"Či som ti ja nie lepší než desať synov?" (1Sam 1, 8)

"Stúpajú a síl im stále pribúda, až na Sione uvidia Boha najvyššieho." (Ž 84, 8)

"Kto vidí Boha zaživa, uvidí Ho aj po smrti. Kto nevidí Boha zaživa, neuvidí Ho ani po smrti." (Simeon Nový Teológ)

"Lebo vôľa môjho Otca je, aby každý, kto vidí Syna a verí v neho, mal večný život; a ja ho vzkriesim v posledný deň." (Jn 6, 40)

Ako by sa mohol taký človek namiesto túžby po nej smrti obávať? Ved' už dávno zomrel, vo svete a pre svet je už dávno mŕtvý. Smrť, to je už len prázdna formalít. To už len telo, pozemský stánok, konečne sa podrobí tomu, čo srdce urobilo už dávno.

"Ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu. A keď sa zjaví Kristus, váš život, vtedy sa aj vy zjavíte s ním v sláve." (Kol 3, 3-4)

"[Kristus] smrťou zničil toho, ktorý vládol smrťou, čiže diabla, a vyslobodil tých, ktorých celý život zotročoval strach pred smrťou." (Hebr 2, 14-15)

Cesta bezmoci

"Asýrsko nás nezachráni, už nebudeme jazdiť na koňoch a nebudeme viac hovoriť: "Naši bohovia!" dielam svojich rúk, lebo u teba nájde milosť sirota." (Oz 14, 4)

Aj ako kresťania máme stále v sebe pokušenie spoliehať sa na seba. Konat' svojou silou, hovoriť svojou múdrosťou. Organizovať, plánovať,... Mat' veci pod kontrolou, lebo sa opierame o vlastné vedomosti a vlastné schopnosti a vlastné zdroje.

Potom ale pozrieme dookola a hľa, nepreberné more nenávisti a nepriateľstva.

"Okolo pahorků běsnila mordorská vojska. Kapitáni Západu tonuli v stoupajícím moři. Slunce svítilo rudě a pod křídly nazgûlů padaly na zem temné stíny smrti. Nápor Mordoru se tříštil jako vlny o obležené pahorky, hlasy řvaly jako přiboj uprostřed třesku a srážek zbraní." (J. R. R. Tolkien, *Pan prsteňov – Návrat kráľa*)

"Zostúpil k vám diabol, plný zlosti, lebo vie, že má málo času." (Zjv 12, 12)

Plný hnevu a nenávisti podnecuje Diabol každého a všetko proti Tej, ktorú nenávidí, Neveste Baránka, ktorý ho porazil.

"... a odišiel bojovať s ostatnými z jej potomstva, ktorí zachovávajú Božie prikázania a majú Ježišovo svedectvo." (Zjv 12, 17)

A keď hľadáme, ako sa všetkých stranách zbiera nenávisť a nepriateľstvo a odpor, keď vidíme záplavu útokov a lži, uši, ktoré nepočujú a oči, ktoré nevidia, vtedy si už takmer zúfame, pretože možno máme to svoje pod kontrolou, ale súčasne zakusujeme, aké je to slabé a bezmocné... Okolo nás sa dvíha záplava a búrka a my nemáme síl ju zastaviť... Zrazu sa cítime slabí a udolaní čírou masou zloby a bahna a nenávisti a slepoty i temnoty všade dookola (až sa cítime akoby v nejakej *zombie - apokalypse* z katastrofického filmu)...

"Kto ma privedie do opevneného mesta a kto ma odprevadí až do Idumey? Kto iný ako ty, Bože, čo si nás odvrhol? A prečo už, Bože, nekráčaš na čele našich vojsk? Ty nám pomôž dostať sa z útlaku, pretože ľudská pomoc nestačí." (Ž 108, 11-13)

"Aragorn stál pod svou zástavou mlčky a prísne, jako ztracen v myšlenkách na dávné a daleké věci, ale oči mu zářily jako hvězdy, jež svítí tím jasněji, čím hlubší je noc. Na vrcholku kopce stál Gandalf a byl bílý a chladný a žádný stín na něho nedopadal. Jako by byly jeho oči obdařeny náhlým viděním, Gandalf se pohnul, obrátil se a pohlédl zpátky na sever, kde byla obloha bledá a jasná. Pak pozdvihl ruce a zvolal hlasem, který přehlušil vřavu: „Přilétají orli! Přilétají orli!“ A mnoho hlasů vykřiklo v odpověď: „Přilétají orli! Přilétají orli!“ Mordorské voje vzhledly a ptaly se, co asi věští to znamení... " (J. R. R. Tolkien, *Pan prsteňov – Návrat krále*)

Práve vtedy nás Pán učí spoliehať sa nie na seba, ale na Neho. Nemať veci pod kontrolou, nechať ich pod kontrolou Boha - a na oplátku zakúsiť, aké to je, byť nesení skutočnou silou, opravdivou Božou Mocou.

"Keby sa nás Pán nebol ujal, nech to povie Izrael, keby sa nás Pán nebol ujal, keď ľudia povstali proti nám, vari by nás živých boli prehltili, keď proti nám blčala ich zúrivosť." (Ž 124, 1-3)

Tak, ako Mária, ktorej oslávenie Bohom dnes slávime s radosťou a jasotom. Na pohľad tichá, slabá a skromná...

"Môj duch jasá v Bohu, mojom spasiteľovi, lebo zhliadol na poníženosť svojej služobnice. Hľa, od tejto chvíle blahoslaviť ma budú všetky pokolenia, lebo veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný, a sväté je jeho meno." (Lk 1, 47-49)

A Boh konal, pretože Mu v tom nič nebránilo. Z malého, neviditeľného, pokorného a tichého semienka povstala spása a otriasla svetom i Ríšou Diabla.

"Predniesol im ešte iné podobenstvo: "Nebeské kráľovstvo sa podobá horčičnému zrnku, ktoré človek vzal a zasial na svojej roli. Ono je síce najmenšie zo všetkých semien, ale keď vyrastie, je väčšie než ostatné byliny a je z neho strom, takže prilietajú nebeské vtáky a hniezdia na jeho konároch." (Mt 13, 31-32)

Mária, buď pre nás vždy pripomenutím a inšpiráciou, ako sa dosahuje víťazstvo v Bohu, v Božej moci, v Božej Cirkvi.

"Ženích je ten, kto má nevestu. A ženíchov priateľ, ktorý je pri ňom a počúva ho, veľmi sa raduje zo ženíchovho hlasu. A táto moja radosť je úplná. On musí rásť a mňa musí ubúdať." (Jn 3, 29-30)

"Preto mám záľubu v slabostiach, v potupe, v núdzi, v prenasledovaní a v úzkostiach pre Krista; lebo keď som slabý, vtedy som silný." (2Kor 12, 10)

"Pán bude za vás bojovať, vy sa budete len diviť." (Ex 14, 14)

"Preto odložte všetku nečistotu a akúkoľvek zlobu a v tichosti prijmite zasiate slovo, ktoré má moc spasiť vaše duše." (Jak 1, 21)

"To je Pánovo slovo Zorobábelovi: Nie silou a nie mocou, ale mojím duchom! — hovorí Pán zástupov." (Zach 4, 6)

Viera je aj to. Odvaha spoliehať sa na Božiu moc. Božie vedenie. Božiu kontrolu nad vecami. Odvaha byť dostatočne malý, dostatočne slabý, dostatočne tichý, aby sa cez nás mohla zjaviť Božia veľkosť, Božia sila,

zaznieť Božie slová. Zrieknuť sa seba, aby sme prijali, získali na oplátku Boha, či skôr Boh nás. Opustiť Ego, to naše osobné "Asýrsko" a diela, výtvary jeho rúk, jeho sily a jeho múdrosti, aby bol všetko vo všetkom už len a jedine Boh.

"Ak ostanete vo mne a moje slová ostanú vo vás, proste, o čo chcete, a splní sa vám to. Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi. Ako mňa miluje Otec, tak ja milujem vás. Ostaňte v mojej láske!" (Jn 15, 7-9)

"Len sa pozrite na svoje povolanie, bratia, že tu niet veľa múdrych podľa tela ani veľa mocných, ani veľa urodzených; ale čo je svetu bláznivé, to si vyvolil Boh, aby zahanbil múdrych, a čo je svetu slabé, vyvolil si Boh, aby zahanbil silných; čo je svetu neurodzené a čím pohŕda, to si vyvolil Boh, ba aj to, čoho niet, aby zmaril to, čo je, aby sa pred Bohom nik nevystatoval." (1Kor 1, 26-29)

Dostal si dar byť malý, slabý a bezmocný. Využi ho, kým ten dar trvá. Využi. Aby Boh mohol v Tebe byť Bohom, veľkým, silným, vševládny.

Amen.

Naliehavosť

"Ježiš odtiaľ odišiel a odobral sa do okolia Týru a Sidonu. Tu prišla k nemu istá kanaánska žena z tých končín a kričala: "Zmiluj sa nado mnou, Pane, syn Dávidov! Dcéru mi hrozne trápi zlý duch." Ale on jej neodpovedal ani slovo. Jeho učeníci pristúpili k nemu a prosili ho: "Pošli ju preč, lebo kričí za nami."" (Mt 15, 21-23)

To, čo ženu preniká, je obrovský pocit *naliehavosti*. Pred ňou je Boh, Ježiš. On môže vyriešiť jej životný problém. Zakrátko sa Ježiš zdvihne a odíde.

Ak dovtedy od Neho nezíska, čo získať túži, nezíska to už nikdy. Doslova sa alebo spasí teraz, kým je tu, alebo nikdy a ostane zatratená...

Hovorí sa, že ľudia, ktorí prežili klinickú smrť, sa vrátili do telesného života presne s týmto pocitom naliehavosti.

"Dávajte si pozor, bratia, aby nik z vás nemal zlé a neverné srdce a neodpadol od živého Boha, ale deň čo deň sa vzájomne povzbudzujte, kým trvá to "dnes", aby nikoho z vás nezatvrdilo mámenie hriechu." (Hebr 3, 12-13)

"Využívajte čas, lebo dni sú zlé." (Ef 5, 16)

"Usilujte sa vojsť tesnou bránou, lebo hovorím vám: Mnohí sa budú pokúšať vojsť, a nebudú môcť. Keď hospodár vstane a zatvorí dvere a vy zostanete vonku, začnete klopať na dvere a volať: "Pane, otvor nám!" A on vám povie: "Ja neviem, odkiaľ ste!"" (Lk 13, 24-25)

Tak ako u onej ženy Ježiš sa mohol hocikedy zdvihnúť a odísť, aj naša brána sa môže hocikedy zatvoriť. Možno už dnes. Kto z nás vie? Nikto.

Tak ako u onej ženy, aj nám *ide o všetko*. Úplne o všetko. O život. Naveky. Život alebo smrť. Zachránime sa alebo zomrieme. Vojdeme, alebo ostaneme naveky vymknutí von, kde je plač a škrípanie zubami.

Ak toto vieme, potom tak ako ona, aj my *dávame všetko stranou*. Ježiš je tu. Na ňom jedinom nám záleží. Utekáme za Ním. Voláme za Ním. Iní nás zahriakujú. Ďalší sa z nás смеjú. Ďalší nenávidia, snažia sa nás zadržať, zastaviť... Kašleme na to. Nemáme kedy si podobné veci všímať. Pán ide okolo, teraz, jeden krát, len raz, prejde a zmizne v diaľke. Alebo zmizneme spolu s Ním, my, naša rodina, naše spoločenstvo,... - a budeme žiť, alebo zmizne bez nás a... koniec. Koniec. Žiadna druhá šanca nebude. Dvere sa za Ním zatvoria a ostane už len tma. Naveky.

"Lebo ak dobrovoľne hrešíme po prijatí poznania pravdy, potom už niet obety za hriechy, ale iba hrozné očakávanie súdu a žiara ohňa, ktorý strávi protivníkov." (Hebr 10, 26-27)

Záblesk, oslnivé svetlo uvedomenia si tohto... vedomie obrovskej naliehavosti, ktoré nás preniká... Nie, že všetko *zanechávame* bokom. Ono sa to ocitá bokom *samo od seba*, ani nevieme ako, vo chvíli, keď nás z uvedomenia si toho, čo sa deje a o čo ide prejde mráz po chrbte! Tak, ako u onej ženy, zrazu bolo všetko bokom, dom, pole, nedojedený obed, zrazu bolo všetko bokom a ona utekala, bežala, kričala a volala, lebo sa dozvedela, že Kristus Boh ide okolo! Čert ber všetko, kričí aj samo naše vnútro, Kristus, Kristus ide okolo! On Je Život. Teraz a len teraz Ho môžem zachytiť, dosiahnuť Ho, zmocniť sa Ho. Mám jednu šancu, jeden pokus. Teraz alebo už nikdy. Kým sú dvere otvorené. Potom sa zatvoria a bude koniec. Dobrý alebo zlý, ale koniec. Alebo vojdem teraz, alebo nikdy. V tej chvíli všetko ostatné ostáva zabudnuté a opustené. Nedôležité. Čo na tom záleží? Ježiš prechádza, práve okolo prechádza Pán!

"Bola tam aj istá žena, ktorá mala dvanásť rokov krvotok. Veľa vystála od mnohých lekárov a minula celý majetok, ale nič jej nepomohlo, ba bolo jej vždy horšie. Keď sa dopyčula o Ježišovi, prišla v zástupe zozadu a dotkla sa jeho šiat. Povedala si totiž: "Ak sa dotknem čo len jeho odevu, ozdraviem." A hneď prestala krváčať a pocítila v tele, že je z choroby vyliečená." (Mk 5, 25-29)

"Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života; veď doň si povolaný a zložil si pred mnohými svedkami dobré vyznanie." (1Tim 6, 12)

"Nie že by som ho už bol dosiahol, alebo že by som už bol dokonalý, ale bežím, aby som sa ho niekedy zmocnil, ako sa aj Kristus Ježiš zmocnil mňa. Bratia, ja si nenamýšľam, že som sa už zmocnil. Ale jedno robím: zabúdam na to, čo je za mnou, a uháňam za tým, čo je pred mnou. Bežím k cieľu, za víťaznou cenou Božieho povolania zhora v Kristovi Ježišovi." (Flp 3, 12-14)

Je to ako atlét na olympiáde. Pred ním je beh. Jeden, jediný. Jeden pokus. Jedna šanca. V ňom alebo vyhrá, alebo prehrá. Preto naň koncentruje všetko. Celé roky išlo všetko bokom a podriadovalo sa tomuto behu, o ktorom vedel, že v tento deň príde. Preň trénoval, preň išlo všetko ostatné bokom. A teraz už úplne. Nič iné v tejto chvíli nejestvuje. Vesmír sa zrazu scvrkáva na tento jediný okamih, jediný beh, ktorý sa stáva všetkým a v ktorom sa o všetkom rozhodne. Jediný beh. Na jeho konci bude z neho víťaz alebo porazený. Získa slávu, alebo nezíska nič a všetko, čo robil, vyjde nazmar...

"Čo teda povieme? Budeme zotrvať v hriechu, aby sa rozhojnila milosť? Vonkoncom nie! Ved' sme zomreli hriechu! Ako by sme v ňom ešte mohli žiť? Alebo neviete, že všetci, čo sme boli pokrstení v Kristovi Ježišovi, v jeho smrť sme boli pokrstení? ... Tak zmyšľajte o sebe aj vy: že ste mŕtvi hriechu a žijete Bohu v Kristovi Ježišovi. Nech teda nevládne hriech vo vašom smrteľnom tele, žeby ste sa poddávali jeho žiadostiam." (Rim 6, 1-3.11-12)

Kým v nás tento pocit naliehavosti nie je, kým driememe v sladkom otupení, dovtedy sme si ešte neuvedomili, o čo ide. Ešte sme neporozumeli vierou. Nezamilovali sa láskou. Ešte sme mŕtvi a neobratení.

"Ako ovce sa ženú do priepasti a smrť je ich pastierom. Padajú strmhlav do hrobu, ich zjav sa pominie: podsvetie im bude príbytkom." (Ž 49, 15)

"Viete predsa, že sme každého z vás, ako otec svoje deti, prosili, povzbudzovali a zaprisahávali, aby ste žili, ako sa patrí vzhľadom na Boha, ktorý vás volá do svojho kráľovstva a slávy." (1Sol 2, 11-12)

Boh sa stal mnou, aby som sa ja stal Bohom. Jediná šanca. Väčšia ako svet, väčšia ako Vesmír. Ak ju premením, získame všetko. Ak ju premrhám, stratím všetko, nič ju už nijako nenahradí ani nevyrovná. Jediná šanca. Jediný pokus. Práve teraz a potom už nikdy viac. Chápete? Už nikdy viac! Alebo teraz, alebo nikdy. Alebo sa staneme svätými teraz a vojdeme, alebo už nikdy a nijako.

"Usilujte sa o pokoj so všetkými a o svätosť, bez ktorej nik neuvidí Pána."
(Hebr 12, 14)

"Ako šli po ceste, ktosi mu povedal: "Pôjdem za tebou všade, kam pôjdeš." Ježiš mu odvetil: "Lišky majú svoje skrýše a nebeské vtáky hniezda, ale Syn človeka nemá kde hlavu skloniť." Inému vrazil: "Pod' za mnou!" On odpovedal: "Pane, dovoľ mi najprv odísť a pochovať si otca." Ale Ježiš mu povedal: "Nechaj, nech si mŕtvi pochovávajú mŕtvych. Ty chod' a zvestuj Božie kráľovstvo!" Aj iný hovoril: "Pane, pôjdem za tebou, ale najprv mi dovoľ rozlúčiť sa s rodinou." Ježiš mu povedal: "Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo."" (Lk 9, 57-62)

V Kristovi sa ja, človek, môžem stať Bohom. Môžem byť Bohom. Navždy. Ale len teraz sa to dá. Jeden pokus. Teraz. Potom už nikdy viac. Už chápete? Tú naliehavosť? Zoči voči šanci, akej sa nič iné na svete ani zďaleka nijako nevyrovná? Tak veľkej, jedinečnej a ktorá už každú chvíľu možno skončí a potom... koniec, bodka, už len chlad, tma a sklamanie naveky?

"Ale ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení. A myslím, že utrpenia tohoto času nie sú hodny porovnávania s budúcou slávou, ktorá sa na nás má zjaviť." (Rim 8, 17-18)

Nemám čas na taľafatky. Nemám čas na zbytočné ohľady. Nemám čas na pochybnosti a neistotu. Nemám čas na plané dumanie. Nemám čas na bavkanie sa. Ide mi o život. Dnes mi ide o všetko. A preto všetko stranou. Dnes musím uspieť, zvíťaziť, dnes. Kým nie je neskoro. Dnes. Zvíťaziť. Musím. Jedna šanca, jeden život, jeden pokus.

"A potom bude koniec, keď odovzdá Bohu a Otcovi kráľovstvo, keď zruší každé kniežatstvo, každú mocnosť a silu." (1Kor 15, 24)

Žiadna cena nie je privysoká. Žiadna námaha nie je priveľká. Žiadna obeta nie je prehnaná.

"Nebeské kráľovstvo sa podobá pokladu ukrytému v poli. Keď ho človek nájde, skryje ho a od radosti z neho ide, predá všetko, čo má, a pole kúpi. Nebeské kráľovstvo sa podobá aj kupcovi, ktorý hľadá vzácne perly. Keď nájde veľmi cennú perlu, ide, predá všetko, čo má, a kúpi ju." (Mt 13, 44-46)

Jedinečná krása

"Pre slabých som sa stal slabým, aby som získal slabých. Pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých." (1Kor 9, 22)

A Boh by nekonal inak?

Ježiš je ten, kto každého z nás stvoril. Všetky zvláštnosti, jedinečnosti ktoré v sebe máme, sú od Neho a teda aj v Ňom sú. V Ňom každú z nich nachádzame. Keď hľadáme na Neho, vidíme a nachádzame v Ňom seba, takých, akí naozaj sme, v pôvodnej kráse nášho stvorenia. A On nám dokonale rozumie, pretože sám tým je, sám to v sebe má, On sám nám to dal a vložil do nás.

"A Boh videl všetko, čo urobil, a hľa, bolo to veľmi dobré." (Gn 1, 31)

Preto ku každému z nás prichádza jedinečne. Individuálne. Ako opakuje po mnohých svätý Otec, svätosť každého človeka je a bude vždy jedinečná, nikdy nebude kópiou svätosti niekoho iného. Boh s nami každým koná osobne. Ku každému prichádza na jeho vlastný spôsob. Neničí to, čo do nás vložil, ale rozvíja to a završujú v sláve.

"A teraz sa s pomocou Božou stanem samým sebou." (Søren Kierkegaard)

V Bohu sa stávame naplno ľuďmi a naplno práve sebou, pretože v Ňom, oslobodení od hriechu, ktorý nás znetvoruje, konečne všetky naše schopnosti

a talenty zažiarili v plnej sile a kráse, konečne nespútané hriechom, konečne naplnené silou Boha, ožiarené Jeho Slávou. Nič dobré v nás nie je zničené ani zabehnuté. Naopak, všetko je dovedené k plnosti.

Aj preto je svätosť rozkošou.

Dáva nám ten *najsuprovejší zmysel života*, samého Boha, Ženícha.

Robí z nás tú *najslobodnejšiu a najsuprovejšiu verziu nášho vlastného ja*, ďaleko za hranicami smrteľnosti.

A vovádza nás do toho *najsuprovejšieho spoločenstva*, do samej Trojičnej jednoty Boha a ľudí v Tele Krista, Cirkvi a v nej a Ňom v samej Trojici.

Svätosť je krásna a nádherná a v nej sme každý originál. Svätosť je *ako jasot a spev a tanec a beh ranným lesom len tak, pre radosť, lietanie na výšine vetra nad vrcholkami hôr...* Svätosť znamená, že konečne sme, konečne sme sebou, Ego je mŕtve a my sme slobodní a prvý raz naozaj a naplno sebou, naplno živí. Jedinečné neopakovateľné kúsky obrovskej mozaiky Neba.

Preto je Cirkev *komunitou*. Miestom, kde každý môže byť slobodne taký, aký je a kde každý prijíma a miluje ostatných takých, akí sú a je nimi rovnako prijímaný, kde nejestvuje žiadna umelá uniformita, len sloboda a voľnosť a jedinečnosť Božích detí. Vieme totiž, že svätosť každého z nás bude iná, jedinečná, naša nepodobá ich, ich nepodobá našej - a predsa súčasne jedna a tá istá, pretože v jadre a podstate rovnaká, Kristova, v prejavoch a formách však odlišná, jedinečná, nevyčerpatelne bohatá vo svojich podobách. A táto pestrosť nás nedráždi, tešíme sa z nej, obohacuje nás navzájom, dopĺňame sa vzájomne ako opravdivé údy jedného Krista.

Nepotrebujeme a netúžime súdiť iného. Nemáme potrebu sa vzájomne porovnávať ani súperiť. O čo a v čom a podľa čoho? Vari len nie podľa Krista, ktorý je tvorcom tejto nádhornej jednoty tela, jednoty v rozmanitosti a rozmanitosti v jednote!

"Ved' on je náš pokoj! On z oboch urobil jedno a vo svojom tele zbúral medzi nimi múr rozdelenia, nepriateľstvo." (Ef 2, 14)

Nebojujeme medzi sebou. Nesnažíme sa ovládať druhého, manipulovať ho, aby bol ako my a podľa nás.

Kto neverí, neobrátil sa, kto ešte nežije s Kristom, tomu pomáhame, aby tak urobil.

Kto už verí a s Kristom žije, tomu pomáhame, aby s Kristom a v Kristovi našiel a rozvinul tu svoju jedinečnú a vlastnú formu svätosti, pre ktorú ho Ježiš povolal a ku ktorej ho stvoril. Vzájomne, ako spoločenstvo a rodina Boha, si v tomto pomáhame, objaviť, rozvinúť a žiť každý túto svoju vlastnú jedinečnú podobu svätosti. Spolu s Kristom sa z nej tešíme, keď vidíme, ako ju nachádza a v nej rastie. A žasneme nad jej krásou i nad tým, že je niečím od nás odlišným, novým, originálnym, niečím, čo by sme my sami nikdy v tom človeku nedokázali vytvoriť, keby sme ho nútili stať sa kópiou nás či kohokoľvek iného.

"Slabého vo viere sa ujmite, ale nehádajte sa o názoroch. Nieкто je presvedčený, že môže byť všetko; slabý je iba zeleninu. Ten, kto je, nech nepohŕda tým, kto neje, a kto neje, nech nesúdi toho, kto je, lebo Boh ho prijal. Kto si ty, že súdiš cudzieho sluhu? On stojí alebo padá svojmu pánovi. Ale bude pevne stáť, lebo Pán má moc podržať ho. Lebo nieкто robí rozdiel medzi dňom a dňom, iný nerozlišuje dni; len nech je každý úplne presvedčený o svojom. Kto zachováva deň, zachováva ho kvôli Pánovi; kto je, je kvôli Pánovi, ved' vzdáva vďaka Bohu; a kto neje, neje kvôli Pánovi a vzdáva vďaka Bohu. Nik z nás totiž nežije pre seba a nik pre seba neumiera; lebo či žijeme, žijeme Pánovi, či umierame, umierame Pánovi. Či teda žijeme alebo umierame, patríme Pánovi." (Rim 14, 1-8)

Nie podoba stromu ale ovocie je jediným kritériom.

"Ale ovocie Ducha je láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť. Proti tomuto zákona niet." (Gal 5, 22-23)

Ak prinášame toto ovocie, potom je strom dobrý, aj keď ma iný či dokonca prekvapivý tvar! A ak ovocie neprinášame, potom musíme ísť hlbšie, než len k tvaru. Potom musíme ísť ku koreňom: k samej otázke viery a obrátenia a lásky k Ženíchovi, Kristovi.

Je to úžasný pocit. Byť slobodný. V Kristovi sme slobodní naplno byť sebou. Skutočne sebou. Nie tou karikatúrou seba, o ktorej hovorí svet, že znamená byť sebou. Skutočne sebou. V nádherné Božieho stvorenia, v sile Božieho dieťaťa, v Sláve samého Boha. Spev a radosť a tanec duše. Hostina a sviatok srdca. Plnosť života, kypenie života.

"Zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a ničil. Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie." (Jn 10, 10)

Pán ma stvoril na svoj spôsob a obraz. Prichádza ku mne na môj spôsob. Aby som sa na svoj spôsob stal na Jeho podobu a spôsob svojim spôsobom... Úžasné! Dych sa v nás zatajuje vzrušením, keď nás berie za ruku, odhaľuje nám krásu samých seba a potom spolu s nami túto krásu stvára!

Ikigai Japoncov. Hlas Stephena Coveya. Koncept ježka Jima Collinsa. Svet to nazýva rôzne. My tomu, v jeho plnosti, ktorú dáva a dokáže dať iba Boh, hovoríme svätosť. Svätosť ako "božský ikigai"

Na spôsob Boha

Pôst. Ticho. Mlčanie. Nielen tela, ale aj duše. Nielen duše, ale aj tela. Pokora nie ako nejaké ponížovanie sa, ale ako prosté prijatie svojej ničotnosti. Prázdnoty, ktorá je darom.

"Hľa, môj služobník, priviniem si ho; vyvolený môj, mám v ňom zaľúbenie. Svojho ducha som vložil na neho, prinesie právo národom. Nebude kričať ani hlučne volať, nedá na ulici počuť svoj hlas. Nalomenú trsť nedolomí,

hasnúci knôtik nedohasí, podľa pravdy bude vynášať právo. Neomdlie a nepodlomí sa, kým nezaloží na zemi právo, na jeho náuku čakajú ostrovy."
(Iz 42, 1-4)

Tak konal sám Pán.

Láska sa dáva v tichu. V mlčaní sa odohráva tá najhlbšia modlitba. Nie v krikú. Nie v haštení sa.

"Čo z človeka vychádza, to poškvŕňuje človeka." (Mk 7, 20)

Myslím, že jedno zlo je to, ktoré je v srdci neobrátenom a neuzdravenom milosťou a vychádza potom z človeka von a poškvŕňuje človeka aj jeho okolie.

Ale druhé zlo spočíva v tom, že to vychádza von, že to hlboké a intímne a vnútorné, komnata Ženíchova v nás, sa stáva vonkajším ani profánnym a mení sa na pasáž, na maštal', ktorou kdeko a kdečo prechádza a Ženich tam už viac nemá miesto.

A myslím, že obe zlá sú jedno. Lebo keby nebolo toho prvého, strachu a žiadostivosti a z nich rastúcej pýchy, nebolo by ani toho druhého.

Najprv musí zvládnuť ticho v našom srdci. Mlčanie počúvania. Pokora učeníka, ktorý vie, že sa musí veľa učiť od Pána. Pokora žobráka, ktorý vie, že si sám nevie dať chlieb ani svojou múdrosťou, ani svojimi skutkami.

"... prestane hulákanie povalačov." (Am 6, 7)

Ale hlavne, ticho a mlčanie a vnútorná skrytosť nevesty, ktorá čaká na svojho Ženícha, nie rozpálená telesnou vášňou, nie zmätená búrkou citov, ale naplnená skutočnou láskou, svätou, čistou a krásnou, krehkou a jemnou, a predsa pevnou vo svojej slabosti a hlbokou ako obloha za hviezdnej noci, aby čakala na svojho Ženícha, ktorý ju miluje rovnako.

"Láskou odvekou som ťa miloval, preto som ti zachoval priazeň." (Jer 31, 3)

Z ticha a mlčania sa rodí to, čo je Božie. Božie a iné, než to naše ľudské. V tichu a v mlčaní srdca sa rodí a uskutočňuje to, čo je Božie.

"Ako sú nebesá vyvýšené nad zem, tak sú moje cesty vysoko od vašich ciest a moje myšlienky od vašich myšlienok." (Iz 55, 9)

Svetu Božia moc pripadá na prvý pohľad ako slabosť. Božie spôsoby ako hlúposť. Božia múdrosť ako nezmysly. To preto, že je sú svetské, sú svetu cudzie a nezrozumiteľné. Preto nimi svet opovrhuje.

A opovrhujú nimi aj mnohí "kresťania", keď sa snažia Boha prerobiť na obraz hriešneho človeka a kresťanstvo na obraz a podobu sveta, aby mohli, ako si myslia, nasledovať Boha a nemusieť opustiť hriech, žiť s Bohom podľa seba a nemusieť sa obrátiť, prispôbiť si Boha sebe a nemusieť Ho spoznávať. Ale to je len ilúzia. Ilúzia, ktorej sa klaňajú namiesto Boha.

"Lebo čo je u Boha bláznivé, je múdrejšie ako ľudia, a čo je u Boha slabé, je silnejšie ako ľudia. ... čo je svetu bláznivé, to si vyvolil Boh, aby zahanbil múdrych, a čo je svetu slabé, vyvolil si Boh, aby zahanbil silných; čo je svetu neurodzené a čím pohŕda, to si vyvolil Boh, ba aj to, čoho niet." (1Kor 1, 25.27-28)

Boh sa nám dá, ale na svoj spôsob, nie na náš. Bude nás učiť, ale nie našej lež Jeho múdrosti. Daruje sa nám, tam, kde si na to pripravil miesto, v hĺbke, hlbine nášho srdca, špičke duše, v strede nášho bytia. V komôrke Ženichovej.

"Čakal som, čakal na Pána a on sa ku mne sklonil." (Ž 40, 2)

"Ale choďte a povedzte jeho učeníkom a Petrovi: "Ide pred vami do Galiley. Tam ho uvidíte, ako vám povedal.""(Mk 16, 7)

"Tu Pán hovoril Jóbovi "Ustúpi, kto prie sa so Všemohúcim, kto aj Boha kára, dá už odpoveď?" A Jób odpovedal Pánovi: "Hľa, úbohý som, čo ti vravieť mám? Položím si iba ruku na ústa. Raz hovoril som, opakovať nebudem, aj po dva razy, znovu nezačnem." ... "Nuž dobre viem ja, že ty

všetko urobíš, nijaký tvoj zámer nemožno prekaziť. Hovoril som, lenže neuvážil som tie divy, čo chápať ver som nemohol." (Jób 40, 1-5; 42, 2-3)

Božie je slovo, naše je mlčanie, ktoré počúva. Jeho je bytie, naša je prázdnota, ktorá prijíma. Jeho sú cesty, my sme zablúdenci, ktorí sa na ne nechajú viesť. V mlčaní je výrečnosť, v slabosti je sila.

"Ale keď vás vydajú, nestarajte sa, ako a čo budete hovoriť, lebo v tú hodinu vám bude dané, čo máte povedať. Ved' to už nie vy budete hovoriť, ale Duch vášho Otca bude hovoriť vo vás." (Mt 10, 19-20)

Pôst. Ticho. Mlčanie. Ústranie. Pokora. Počúvanie. Hľadanie. Učenie sa. Prijímanie. Láska.

Plynúť. Byť. V čirej nahote, jednoduchosti bytia. Byť a nechať Pána, aby v nás a cez nás bol.

"Zmýšľajte tak ako Kristus Ježiš: ... zriekol sa seba samého." (Flp 2, 5.7)

"Ak chceš ísť tam, kde si všetkým, musíš ísť tam, kde si ničím." (sv. Ján z Križa)

Amen.

Čriepky V

Diskusia s protestanti mi pripadá niekedy nejako takto: Cirkev buduje nádherné športové auto. Hovorí o vymakanej prúdnicovej karosérii, silnom a živom motore, sofistikovanej elektronike, ergonomických sedadlách, dokonalom dizajne, všetko postavené na skvelo navrhnutom podvozku. A protestanti kričia a namietajú: Rúhanie! Nič také na podvozku nie je! Podvozok, to je rám a štyri kolesá a čokoľvek navyše je od Diabla! Vy ste od Diabla! Aký motor? Aká elektronika? Aké sedadlá? Podvozok a nič viac.

Kolesá a nič nadto. Len podvozok a kolesá nás môžu odviezť do Neba! Vy ste ho ale zakryli všetkými tými Vašimi karosériami a motormi a sedadlami a ostatnými modlami! Fuj! Všetko preč!

Ježiš učeníkom o Božom Kráľovstve najprv *hovorí*. Potom im v Eucharistii *otvára* bránu doň. Nakoniec ich *posiela* do sveta, aby doň priviedli všetkých ľudí.

Život v čírej pravde, čírom dobre,... Môže jestvovať niečo nádhernejšie?

Byť kresťanom znamená nemať voči iným nároky ani očakávania. Aby sme to rozumeli dobre. Kristus ma nároky, ktoré plynú zo samej podstaty Kráľovstva. Kristus má očakávania, ako Stvoriteľ a ešte viac Vykupiteľ. Ale my? Prijímame a milujeme ľudí takých, akí sú. Bezvýhradne, bezpodmienečne, lebo tak nám k tomu Kristus schopnosť dal. Pomáhame im naplniť nároky Kráľovstva a očakávania Krista. Sami vzhľadom na seba ale žiadne nemáme.

Láska sa nedá vyjadriť slovami. Presahuje ich. Láska však má svoj vlastný jazyk. Je ním služba a oddanosť.

"Toto hovorí Pán: "Zlorečený je muž, ktorý dôveruje v človeka a telo urobil svojou oporou, ale od Pána sa mu srdce vzdialilo." (Jer 17, 5)

Kašlite na ľudí a ich názory. Oni Vás nespasia. Záleží na Bohu, na Jeho názoroch, Jeho konaní, Jeho Moci, Jeho Spáse. Kde Boh koná, kde prúdi

Jeho Život, kde je už teraz prítomné Jeho Kráľovstvo a Jeho svätí s Ním, tam je aj Jeho Cirkev, Jeho Rodina. Tam buďme aj my. A že sa to niektorým ľuďom nepáči? Že Vás odsudzujú, vysmieávajú sa Vám? No a čo? Nie na nich, na Bohu záleží. Amen.

"Potom mi povedal: "Nezapečatuj prorocké slová tejto knihy, lebo čas je blízko! Kto škodí, nech škodí ďalej, kto je špinavý, nech sa špiní ďalej, spravodlivý nech ďalej koná spravodlivo a svätý nech sa ďalej posväčuje. Hľa, prídem čoskoro a moja odplata so mnou; odmením každého podľa jeho skutkov. Ja som Alfa a Omega, Prvý a Posledný, Počiatok a Koniec. Blahoslavení sú tí, čo si vypierajú rúcha: budú mať moc nad stromom života a budú môcť vstúpiť bránami mesta." (Zjv 22, 10-14)

Jedna z obiet, ktoré Bohu môžeme priniesť, je obeta svojej mysle, keď sa rozhodneme, že namiesto snívania a dumania a podobných vecí budeme mať myseľ upriamenú na Boha. V tom je, myslím, aj podstata Ježišovej modlitby.

Kresťanské myslenie je myslenie *záhradníka*. Pozerá na svet ako na kamenisté pole a na ľudí ako na živoriace rastlinky na ňom a vníma ako veľkú a vzrušujúcu výzvu opatrne k nim pristúpiť a vyiplat' z nich nádherné a silné kvety na slávu Boha. Pritom ho ani nenapadne pozerat' na seba či dokonca si sťažovať na pôdu, stav rastliniek či námahu. Je záhradník a toto je jeho práca, niečo, v čom je majstrom. Čím dengľavejšie rastlinky, čím kamenistejšia pôda, tým väčšia výzva, tým väčšie vzrušenie, tým pozornejší a premyslenejší prístup, tým väčšia radosť z majstorskej práce.

Kresťan sa po svete jednoducho prechádza s pocitom, postojom a myslením záhradníka, ktorému Pán – ako oným *talenty* – zveril do opatery svoju

záhradu. A nakoniec, ako inak by to malo byť? „Potom Pán, Boh, vysadil na východe, v Edene, raj a tam umiestnil človeka, ktorého utvoril. I vzal Pán, Boh, človeka a umiestnil ho v raji Edenu, aby ho obrábal a strážil.“ (Gn 2,8.15)

Liturgia hodín sa dá modliť - a vlastne každá liturgia sláviť - len a až vtedy, ak sme najprv skutočne vojdení do Božieho sveta, do Kráľovstvá. Prináleží totiž Kráľovstvu, je jeho dielom konaným síce navonok na zemi, ale v skutočnosti už v Kráľovstve. Najprv je *žitie* v Kráľovstve, až potom *slávenie* v Kráľovstve.

"A počul som hlas z neba; bol ako hukot veľkých vôd a rachot mocného hromobitia. Hlas, ktorý som počul, znel, ako keď citaristi hrajú na svojich gitarách. A spievali čosi ako novú pieseň pred trónom, pred štyrmi bytosťami a pred starcami. A tú pieseň sa nemohol nik naučiť, iba tých stoštyridsaťštyritisíc vykúpených zo zeme." (Zjv 14, 2-3)

Kristus je môj koráb, moja, loď, môj Vesmír, svet i Boh. Nič nado mnou, nič podo mnou, nič predou mnou, nič za mnou, nič napravo, nič naľavo. Len On, v Ňom sa vznášam. On je môj koráb, moja, loď, môj Vesmír, svet i Boh.

Môj Boh je žiarlivý Boh. O svoju nevestu sa nedelí!

Musíme jasne vedieť, kto sme. Musíme mať jasnú víziu seba, akí byť máme a túto víziu si jasne udržiavať v mysli a v každej chvíli do nej dorastať.

Tu a teraz, prítomný okamih – to je presne ten malý kúsok reality, ktorý dokážeme uniesť. Boh na svojich obrích pleciah nesie bremeno celého sveta a všetkých čias. My sme pozvaní niest' spolu s Ním len jeho malú čiastočku – tú tu a teraz – a tak sa Mu pripodobniť spôsobom, ktorý uvládneme. Nemusíme niest' bremeno minulosti ani bremeno budúcnosti, ani bremeno sveta a ľudstva. Tu a teraz, na tomto malom kúsku zeme a v tejto nepatrnej čiastke času, je naše dielo, naša zodpovednosť – ale aj miesto, kde rastieme a kde nachádzame svojho Boha a zažívame radosť nevesty, ktorá našla svoju komôrku a zistila, že Ženích ju už očakáva... „*Nám neprislúcha zvládnuť všetky zvraty sveta, len urobiť, čo môžeme, pre dobro rokov, do ktorých sme postavení, vykoreňovať zlo na poliach, ktoré poznáme, aby tí, ktorí prídu po nás, mohli obrábať čistú zem. Aké počasie budú mať, o tom my nerozhodneme.*“ (J. R. R. Tolkien, *Pán prsteňov*)

Syndróm vyhorenia, veľa sa o ňom dnes hovorí, spočíva do veľkej miery v strate zmyslu toho, čo konáme. Môže sa nám prihodiť aj v Cirkvi, v apoštoláte, keď vidíme na jednej strane nenávisť a odpor všetkých voči Cirkvi, voči Kristovi – a súčasne na druhej strane vlastnú nemohúcnosť a bezmocnosť a máme pocit, že dokonca aj Boh akoby nás opustil, akoby už aj On vyriekol súd nad svetom okolo nás a všetko naše úsilie a snaha vyznieva doprázdna. Je to jedna z nocí, o ktorých píše Ján z Kríža? najskôr hej... A aký je recept na jej prežitie? Ježiš. Tak, ako to objavila Terezka z Lisieux, Terezka od Dieťaťa Ježiša: Je jeden zmysel, ktorý sa nikdy nepominie a tým je Kristus. Aj keby všetka naša práca vyšla navnicoč, aj keby sám Pán vyriekol nad svetom okolo nás ortieľ a povedal nám: „*Neprihováraj [sa] za tento ľud, nevysielaj za nich prosby a modlitby a nenaliehaj na mňa, pretože ťa nevyslyším*“ (Jer 7,16) – aj vtedy môžeme robiť čo robíme a konať čo konáme a žiť, čo žijeme z lásky k Nemu, pre radosť Boha, Milovaného, „*s očami upretými na Ježiša, pôvodcu a završiteľa viery*“ (Hebr 12,2). Ak milujeme Boha, tento zmysel nikdy nepominie, ako o ňom píše už Pavol v Písme: „*preto sa usilujeme páčiť sa mu, či sme doma alebo mimo domu*“ (2 Kor 5,9). Jedno, či vidíme alebo

nevidíme ovocie, či okolo nás planie svetlo alebo hustne temnota. „*Ježiš Kristus je ten istý včera i dnes a naveky*“ (Hebr 13,8)! Táto láska a tento motív nikdy nepominie. V tom je múdrosť Jóbova: „*Bár by moje slová napísané boli, vryté do dosky spiežovej, bár by ich rydlom železným a olovom navždy vrýpali do skaly! Som presvedčený, že môj Obranca žije a posledný sa zdvihne zo zeme. Tu v koži vlastnej postavím sa vzpriamený a zo svojho tela Boha uvidím. Vtedy ho ja, veru, ja sám uvidím. Moje oči ho uzrú, a nie iný. Mne srdce vnútri túžbou zmiera...*“ (Job 19,23-27).

Riešenie všetkého

V Kristovi je náš život úplne uzdravený a všetky naše problémy i všetky problémy ľudstva vyriešené. Naozaj. Skutočne. To nie je teória, to je skúsenosť. V ňom prišlo a povstalo nové ľudstvo.

Je až podiv, že sme na to už dávno neprišli. Je až podiv, že to už dávno nežijeme.

Diabol sa snaží, čo mu sily stačia, aby nás udržal mimo Krista. Do veľkej miery sa mu to darí.

Nielen vo svete, kde ľudia majú neochvejné presvedčenie, že Kristus prekáža a obmedzuje a treba pred Ním utekať a brániť sa Mu. Že bez Neho sa žije (v skutočnosti živorí) lepšie a slobodnejšie...

Darí sa mu to aj u kresťanov.

Písmo vraví, *viera bez skutkov je mŕtva*. Mnohí však ďalej veria, že ak uverili, že Kristus je Spasiteľ, už je všetko v poriadku. Už sú spasení, už sú v Nebi. Síce nie sú, dokonca im Nebo je tak cudzie, že život v ňom vyhlasujú za ruhanie sa Bohu a modloslužbu a bezmála majú za životné poslanie

bojovať proti životu v Božom Kráľovstve (aj keď o tom nevedia alebo nechcú vedieť), ale stále veria, že stačí viera.

Písmo vraví, že *zo skutkov podľa Zákona nebude spasený žiaden človek*. Ďalší ale napriek tomu veria, že kresťanstvo je o plnení si niečoho a dodržiavaní dačoho. Že ak si niečo splnia - alebo aspoň nič veľké a vážne neporušia -, tak je všetko v poriadku a po smrti isto zaujmú miesto vedľa mučeníkov a svätých. Vidia pritom ich životy tu, na zemi, ako žili a ako vošli do Neba, do Kráľovstva už kým žili tu, vo svete. Vidia, že sami to a tak nežijú. Ale sú spokojní a aj tak veria, že po smrti budú žiť tam, kde sa teraz žiť neponáhľajú, budú pripočítaní k tým, ktorých teraz nenapodobujú.

A prečo to všetko? Pretože sú presvedčení, že žiť s Kristom a v Kristovi je niečo strašne ťažké a namáhavé, priam nemožné. Ako povedal múdry Chesterton: *"Problémom kresťanství není to, že bylo vyzkoušeno a shledáno neuspokojivým, ale to, že bylo shledáno těžkým a ponecháno nevyzkoušeným."* Považujú za smrť to, čo je životom. Sloboďy sa boja, lebo uverili, že je putami a reťazou. Boja sa dokonca samého Neba a Kráľovstva a zošklivili si ho, lebo uverili Diabľovi, že je to diabolstvo. Diabol kričí: *Chráňte sa diabla! Vskutku, či to nie je majster lží?*

A tak je spokojný. Jemu nevadí, ak v Krista veríme. Nevadí mu, ak sa modlíme, Bibliu čítame, na omše chodíme. Dokonca ani keď konáme zázraky s pomocou darov Duchu, mu to až tak hrozne nevadí. Je mu to nemilé, ale vie, že to ešte stále nie je jeho prehra. Nevadí mu to, pokiaľ nenasledujeme Krista a nenecháme sa Ním uzdraviť a spasiť. Oklamal nás a my mu ako nejaké sliepky veríme... z ruky zobeme...

"Keď Jána uväznili, Ježiš prišiel do Galiley a hlásal Božie evanjelium. Hovoril: "Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte evanjeliu." (Mk 1, 14-15)

Pokánie, čiže metanoia, zmena myslenia. Pretože sa zmenila situácia. Prišiel Ježiš. S Ním a v Ňom prišlo Kráľovstvo, ktorým je On sám. Včera tu ešte nebolo. Včera sme ešte nemali na výber. Dnes tu je. Mame na výber. Tak

zmeňte myslenie! Vezmite to na vedomie. Uvedomte si to! Je tu nový svet. Nový život. Nová realita. Môžete do nej vojsť a žiť v nej. Nový exodus nového Mojžiša, Mesiáša, práve začína!

"Vchádzajte tesnou bránou, lebo široká brána a priestranná cesta vedie do zatratenia a mnoho je tých, čo cez ňu vchádzajú. Aká tesná je brána a úzka cesta, čo vedie do života, a málo je tých, čo ju nachádzajú! Chráňte sa falošných prorokov: prichádzajú k vám v ovčom rúchu, ale vnútri sú draví vlci." (Mt 7, 13-15)

Tesná brána, pretože má šírku a rozmer jediného človeka: Ježiša Krista. Nikto iný. Nikde inde. On, Jediný.

"Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. ... Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne. Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť." (Jn 15, 1.4-5)

Nestačí uveriť v Krista. Nestačí zachovávať nejaké vonkajšie prikázania. To ešte stále nie je život, to ešte stále nie je sloboda. Naopak, žiť vieru bez Krista je ilúzia. Žiť zákon bez Krista je drina.

"Prečo teda teraz pokúšate Boha a chcete položiť na šiju učeníkov jarmo, ktoré nevládali niesť ani naši otcovia, ani my?!" (Sk 15, 10)

Nehovorí ale aj Ježiš o prikázaniach?

"Ak budete zachovávať moje prikázania, останete v mojej láske, ako ja zachovávam prikázania svojho Otca a ostávam v jeho láske. Toto som vám povedal, aby vo vás bola moja radosť a aby vaša radosť bola úplná." (Jn 15, 10-11)

Možno by sme mali toto slovo chápať skôr ako "zákony". Ježiš nám nenechal nijaký zoznam príkazov ako Mojžiš. Namiesto toho vysvetľoval "prírodné zákony" Vesmíru, ktorým je On sám, Neba, Kráľovstva: *Nebud'te*

ustarostení. Nemáte prečo. Odpustite si. Neodpustenie v tomto novom svete nedáva zmysel. Jedzte moje Telo a pite moju Krv, aby ste mali účasť na mojej prirodzenosti a vo vašich žilách koloval môj Život. Buďte jedno ako ja a Otec, naučte sa to, v tom je život,...

Vojst' do Ježiša znamená žiť podľa zákonov sveta, ktorým On sám je. Ale žiť podľa zákonov Neba sa dá len v Nebi, v Kristovi, vo vnútri Neho, keď sa stane našim svetom a Vesmírom. Nielen Spasiteľom, Priateľom, Spoločníkom, stále však niekým "tam vonku", oproti nám, vedľa nás. Až keď sa stane našim svetom, našim Vesmírom, do ktorého sa naše srdce už presťahovalo a kam ho už čoskoro bude nasledovať aj naše telo.

Preto sa Diablove darí klamať nás. Lebo kým sme vonku, mimo Krista, je nám Jeho Svet cudzí. Jeho zákony nám v našom starom svete pripadajú absurdné a neuskutočniteľné a také vo svete a pre svet aj naozaj sú.

"Hovorím však: Žite duchovne a nebudete splňať žiadosti tela. Lebo telo si žiada, čo je proti duchu, a duch, čo je proti telu. Navzájom si odporujú, aby ste nerobili to, čo chcete. Ale ak vás vedie Duch, nie ste pod zákonom." (Gal 5, 16-18)

Ale ak vojdeme, ak zmenou myslenia prijmeme Ježiša za svoj svet, ak svojim srdcom doň vojdeme ako do svojho Vesmíru, potom zmysel dávať začnú. A my zrazu porozumieme, zažijeme, že za nimi sa naozaj ukrýva uzdravenie všetkého. Sloboda vo všetkom, skutočná, ktorá neničí, ale slúži láske, dobru a kráse. Spoznáваме, že je tam naozaj plnosť života. Riešenie všetkých problémov nás i celého ľudstva. A divíme sa sami sebe, ako sme mohli byť tak hlúpi, tak slepí. Tak oklamaní...

Prebudenie a terapia v Kristovi

V Ježišovi spoznáваме, že čo nám pripadalo normálne, je v skutočnosti od základu nenormálne.

Život je boj. Ten vo svete určite. Boj o seba. Boj so svetom. Boj s ľuďmi. Nie, možno sa nezabíjame. Ani neudierame päťami do tváre. Ale je to o neustálom porovnávaní sa. Posudzovaní. Súperení. Boji o moc, o tom, kto bude ovládať a kto bude ovládaný. Slovamí Jordana Petersona, o tom, kto bude na rebríčku dominancia sveta hore a kto dole.

V tomto svete sa podobáme dieťaťu, ktoré vyrastá vo vojne a pre ktoré je normálne spávať v kanadách, nosiť maskáče, mať vždy po ruke zbraň, vyskočiť do strehu pri každom zašuchotaní a na všetko hľadiet podozrievavo, všade hľadať hrozbu, nepriateľa, nikomu neveriť, aspoň nie úplne, lebo všade číha nebezpečenstvo a smrť.

Keby sme toto dieťa odniesli do sveta, kde vládne mier a istota, chvíľu by mu trvalo, kým by uverilo, ak vôbec, že mu už naozaj nič nehrozí, že žije v bezpečí, že sa nemusí báť, že dokonca môže niekomu dôverovať, že sa môže uvoľniť a nemusí neustále striehnuť, odkiaľ na neho kto vyskočí a pokúsi sa ho zabiť. A keby konečne uverilo... Zrazu by sa úplne zmenilo. A po čase by si uvedomilo, ako neprirodzene a nenormálne žilo dovtedy.

Nejako takto žijeme vo svete, len s rozdielom, že hrozby ani naše zbrane nie sú na prvý pohľad vidieť. Ohľady, pretváarka, intrigy, ohováranie, súdenie, ale aj hádky, vyhrážanie sa, hnev, to všetko a ešte omnoho viac sú naše zbrane na hrozby, ktoré nás obklopujú. Všetko nám to pripadá úplne normálne, samozrejmé. Tak samozrejmé, že sme dokonca úprimne

presvedčení, že žijeme normálny život, že sme normálni ľudia, dokonca dobrí, dokonca láskyplní, istotne úprimní a poctiví... Naozaj si to úprimne myslíme. Máme sa za dokonca dobrých kresťanov, ktorí nič zlé nerobia, nemajú žiadne hriechy, sú úplne v poriadku, v pohode. Veď predsa takto to vo svete chodí, nie? Tak to je. A my sami sme úplne normálni ľudia, ako všetci ostatní. Sme teda zaiste v poriadku!

"Aj my sme kedysi boli nerozumní a neposlušní. Blúdili sme, slúžili všelijakým žiadostiam a rozkošiam, žili sme v zlobe a závideli. Boli sme hodni opovrhnutia a vzájomne sme sa nenávideli." (Tít 3, 3)

A potom sme zrazu prenesení do Krista. Zrazu sme v bezpečí, v istote. Sme v Rodine Boha. Milovaní. Rešpektovaní, samým Bohom.

"On nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna, v ktorom máme vykúpenie, odpustenie hriechov." (Kol 1, 13-14)

Chvíľu trvá, kým nám to dôjde. A potom kým tomu uveríme. Ak vôbec. Ale keď...

Zrazu zisťujeme, ako nenormálne bolo to, čo nám ako normálne pripadalo. Ako pokrutení a zdeformovaní sme vo svete boli. Zmrzačení.

A v Kristovi, ktorý je náš Pokoj, zrazu objavujeme svoje pravé ja, priame, úprimné, schopné odložiť svoje zbrane a zbroje a brnenia, schopné súcitu, porozumenia, otvorenosti, zraniteľnosti, priateľstva, lásky, jednoty,... Nádherné vo svojej jednoduchosti. Nádherné ako Boh, na obraz ktorého je stvorené. Odblesk Jeho slávy.

Sprvu je to pre nás tak nové a až cudzie - sami sebe si pripadáme cudzí, tak dlho sme žili svoje masky a pretváranky, tak dlho nás ovládal strach! - že sa naň dokážeme iba pozerieť, kochať sa v ňom, aj to len v modlitbe, keď nás nič iné neruší, keď sme len sami s Bohom a v Bohu, v Jeho objatí, v ktorom v tichu a mlčaní spočívame.

Vo svete, mimo modlitby... je to horšie. Staré vzorce a masky a inštinkty sa samé od seba vracajú, vnucujú, o to viac, že sprvu ani nevieme, ako by sme sa už ako normálni mali v nenormálnom svete správať. A viera ešte kolíše, strach sa ešte úplne nepominul, ešte sme úplne neprijali skutočnú *bezstarostnosť*, skutočnú *apatheiu*, skutočnú *uvoľnenosť* a radosť *malých veľkých* detí Boha. Ešte to v sebe úplne nemáme. Ešte to nevieme.

"Ved' celý zákon sa splňa v jedinom slove, v tomto: "Milovať budeš svojho bližneho ako seba samého!" Ale ak sa medzi sebou hryziete a žeriete, dajte si pozor, aby ste sa navzájom neponičili." (Gal 5, 14-15)

"Badám teda taký zákon, že keď chcem robiť dobro, je mi blízko zlo. Podľa vnútorného človeka s radosťou súhlasím s Božím zákonom; ale vo svojich údoch pozorujem iný zákon, ktorý odporuje zákonu mojej mysle a robí ma zajatcom zákona hriechu, ktorý je v mojich údoch. Ja nešťastný človek! Kto ma vyslobodí z tohoto tela smrti? Ale nech je Bohu vďaka skrze Ježiša Krista, nášho Pána!" (Rim 7, 21-25)

Nie nadarmo je overenou skúsenosťou, že čím bližšie je niekto k Bohu a čím je svätejší, tým viac zla a hriechu na sebe vidí, lebo sa z tmy, kde nevidel nič a samu tmu považoval za normálnu, presúva do stále mocnejšieho Svetla Kristovho. Hriešnika poznáte s istotou zase podľa toho, že sa považuje za dobrého a bezmála svätého. Svätca podľa toho, že je v hlbokej pokore presvedčený, že je veľký hriešnik, najväčší na svete - lebo to už vidí a vie. Pýcha a spokojnosť je cejchom hriešnika. Pokora odevom svätého.

"Kým tento spravodlivý býval medzi nimi, trápilo jeho spravodlivú dušu, že musel deň čo deň počuť a vidieť ich nemravné skutky. ... Títo však ako nerozumné zvieratá, od prírody určené na to, aby ich lovili a ničili, rúhajú sa tomu, čo nepoznajú. Zahynú vo svojej skazenosti." (2Pt 2, 8.12)

Začína sa dlhá cesta nášho uzdravovania. Lebo aj tu je čas lekárom, či skôr nástrojom Lekára, Krista. Modlitba, sviatosti, komunita, liturgia, Písmo, rozjímanie, kontemplácia,... Všetko toto je terapiou, cez ktorú nás Kristus v sebe uzdravuje a obnovuje do pôvodnej podoby. Do podoby Neba.

Kráľovstva. Aby sme sa z normálne nenormálnych ľudí stali nenormálne normálnymi.

"Pán je Duch; a kde je Pánov Duch, tam je sloboda. A my všetci s odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz." (2Kor 3, 17-18)

Neprestajná modlitba, keď sme mysl'ou neustále ponorení v našom novom domove, Kristovi, je jeden zo základných nástrojov, ktorým na tejto terapii s Bohom spolupracujeme. Hovorí sa jej v Písme aj bdelosť.

"Bez prestania sa modlite." (1Sol 5, 17)

"Bdejte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia! Duch je síce ochotný, ale telo slabé." (Mt 26, 41)

"Nespime teda ako ostatní, ale bdejme a bud'me triezvi!" (1Sol 5, 6)

Kvôli sebe a zo seba

"Na seba samého prisahám — to je Pánov výrok — : Pretože si toto urobil a svojho syna, svojho jediného si neušetril predou mnou, zahrniem ťa požehnaním a prenáramne rozmnožím tvoje potomstvo. Bude ho ako hviezd na nebi a ako piesku na morskou brehu. Tvoje potomstvo sa zmocní brán svojich nepriateľov a v tvojom potomstve budú požehnané všetky národy zeme preto, že si poslúchol môj hlas." (Gn 22, 16-18)

"Preto povedz Izraelovmu domu: Toto hovorí Pán, Jahve: Nie kvôli vám budem konať, dom Izraela, ale pre svoje sväté meno, ktoré ste znesväcovali u národov, ku ktorým ste prišli." (Ez 36, 22)

Toto je dôvod, pre ktorý môžeme Bohu bezvýhradne dôverovať.

Boh nekoná kvôli nám. Možno to znie na prvé počutie hrozne, ale uvažujme! Ak by konal kvôli nám, napríklad preto, že sme dobrí alebo pekní alebo sme Mu na radosť, potom keby sme sa zmenili, potom by sa zmenila aj Božia láska. Potom by sa mohlo stať, že by Boh povedal: Už sa mi nepáčite. Už vás nemilujem. Jeho láska k nám by bola závislá na tom, akí sme, či si ju zaslúžime. Ako hriešnici by sme potom v Jeho lásku nijako dúfať nemohli.

"Ale Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešnici. ... keď sme boli nepriateľmi." (Rim 5, 8.10)

Keby Božia láska bola emóciou, pocitom - ak by Boh niečomu podobnému podliehal - potom by tiež neexistovala v Bohu istota. Cit je prchavý, pomínie sa. Nie je navždy. Nikdy by sme si neboli istí, či sa Bohu nezunujeme, neomrzíme. Či sa mu neznepáčíme. Skôr či neskôr by k tomu isto došlo. Ale ako hovorí Písmo, dokonca...

"... ak sme neverní, on ostáva verný, lebo seba samého zaprieť nemôže,..." (2Tim 2, 13)

"... lebo Boh je láska." (1Jn 4, 8)

Boh je láska. Je. Miluje nie preto, že si to zaslужujeme. Nie preto, že k nám niečo cíti. Miluje nás preto, že Je láska. Miluje zo seba. Kvôli sebe. Miluje, pretože sám v sebe milovať chce, sám v sebe sa tak rozhodol.

Toto Jeho rozhodnutie je nemenné. Nič a nijako, ani my sami, ho nemôžeme nijako zmeniť ani ovplyvniť. Nijako nemôžeme spôsobiť, aby nás Boh nemiloval. Nijako nemôžeme ani len ovplyvniť veľkosť a silu Jeho lásky. Môžeme Boha nenávidieť, môžeme odmietiť Jeho lásku, to hej, ale nemôžeme ani v najmenšom zabrániť tomu, aby nás celým svojím bytím navždy miloval. Je to Jeho postoj, Jeho rozhodnutie a to je navždy a naveky nemenné a nezvratné.

"Každý dobrý údel, každý dokonalý dar je zhora, zostupuje od Otca svetiel, u ktorého niet premeny ani tieňa zmeny." (Jak 1, 17)

"Lebo Božie dary a povolanie sú neodvolateľné." (Rim 11, 29)

Preto môžeme Bohu bezvýhradne dôverovať, bez ohľadu na všetko, bez ohľadu na svoj hriech. Žiaden hriech, žiadna zrada z mojej strany nemôže spôsobiť, že by ma Boh zavrhol.

"Jeho zradca im dal znamenie: "Koho pobožkám, to je on; toho chyťte!" A hneď pristúpil k Ježišovi a povedal: "Bud' pozdravený, Rabbi!" A pobožkal ho. Ježiš mu povedal: "Priateľu, načo si prišiel!?" Vtedy pristúpili, položili na Ježiša ruky a zajali ho." (Mt 26, 48-50)

"Syn mu povedal: "Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom." Ale otec povedal svojim sluhom: "Rýchlo prineste najlepšie šaty a oblečte ho! Dajte mu prsteň na ruku a obuv na nohy! Prived'te vykŕmené teľa a zabite ho. Jedzme a veselo hodujme, lebo tento môj syn bol mŕtvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa." A začali hodovať." (Lk 15, 21-24)

Táto láska je aj jeden dôvod toho, prečo zatratení v Pekle trpia. O koľko radšej by vo svojej nenávisti voči Bohu boli, keby ich Boh nenávidel, hoci nevedia, čo si želajú! Do šialenstva ich privádza to, že všetka ich nenávisť, všetko ich rúhanie a zloba nedokáže ani o vlások zmenšiť tú strašlivú lásku, ktorou ich Boh miluje ešte aj v Pekle...!

"Bylo by nesprávne si myslit, že hříšníci v gehenně jsou zbaveni Boží lásky... Láska... je dána všem. Ale moc lásky působí dvěma způsoby: trýzní hříšníky, ...ale stává se zdrojem radosti pro ty, kdo zachovávali její povinnosti." (sv. Izák Sýrsky)

Preto Peklo existuje. Z lásky. Môže nám to znieť ako desivý paradox, ale pretože Boh je láska, nie je despota, nie je diktátor. Miluje človeka a rešpektuje ho preto, absolútne a do dôsledkov. Ak človek po niečom naozaj túži a zvolí si to, dá mu to. Aj keď je to Peklo. Už len preto, že Jeho láska nemá na výber. Veď Nebo je spoločenstvo lásky a bez lásky človek nemôže

v ňom žiť o nič viac, než môže bez žiabrov a plutiev žiť ako ryba v oceáne. O kde nie je Nebo, ostáva už len Peklo neprítomnosti Neba a Boha.

A tak Božia láska je cestou aj pre nás.

Láska k Bohu nie je pocit. Pocit sa pomíne. Ale láska musí byť navždy. Nebo je predsa manželstvo, spomínate? Ženich a nevesta, Kristus a manželka Baránkova. Dvaja v jednom Tele. A to je navždy. Jednota prenikajúca samo naše bytie.

Láska k Bohu je tiež rozhodnutie. Závazok, ktorý musí vyjsť z nás. My sa rozhodujeme. My sa zaväzujeme. My milujeme. Nie preto, že niečo práve cítime. Prídu noci, ako o nich píše Ján z Kríža. Pocity sa pomínú. Láska ale ostane, ak je naozaj láskou, nič sa na nej nezmení. Ani nie preto, že sa nám Boh a Jeho konanie práve pozdáva. Prídu dni, keď Boh bude konať nepochopiteľne, dokonca nám to bude pripadať nesmierne kruté.

"Po týchto udalostiach Boh skúšal Abraháma a povedal mu: "Abrahám!" On odpovedal: "Tu som." A on hovoril: "Vezmi svojho syna, svojho jediného syna Izáka, ktorého miluješ, a choď do krajiny Morja! Tam ho obetuj ako zápalnú obeť na jednom z vrchov, ktorý ti ukážem."" (Gn 22, 1-2)

Láska mnohých vtedy vychladne. Budú možno hovoriť frázy o tom, že rodina musí byť na prvom mieste a podobné veci. Budú sa ospravedlňovať, prečo už s Bohom nechodia. Láska v nich sa ukáže, že láskou ešte nebola.

"Čo si s tebou počať, Efraim? Čo si s tebou počať, Júda? Vaša láska je ako ranný oblak a ako rosa, ktorá pomíne za rána." (Oz 6, 4)

"A pretože sa rozmnoží nepravosť, v mnohých vychladne láska. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený." (Mt 2, 12-13)

Kto môže, nech pochopí: Zamilovali sme si Boha kvôli tomu, čím je. Ale milujeme Ho nie kvôli tomu, akým práve teraz je.

Svetlo alebo tma, príjemné či nepríjemné, pochopiteľné či nepochopiteľné... - ak naozaj milujeme, nič z toho našu lásku nijako neovplyvní. Pretože ak je to naozaj láska, potom ako u Boha vyviera z nás. Milujeme, pretože sme sa tak rozhodli. A môžeme to tak vari dokonca povedať, že ani Boh sám na tom už ničím a nijako nič nezmení.

"Aj keď budem v Pekle, aj tam Ťa budem chváliť!" (sv. Terézia Avilská)

Toto je láska, ku ktorej nás Boh vychováva a v ktorej nás, ak Mu to dovoľíme, trénuje. Preto krízy, preto noci, preto celá tá sofistikovaná výchova od Boha, ktorej vravíme duchovný život. Takáto láska Boha k nám a nás k Bohu a v Bohu ku všetkým ľuďom je podstatou Neba, ona je Nebom. K nej nás Boh chce a musí vychovať. Ju musíme v sile Boha dosiahnuť, dozrieť k nej. Inak sa Nebo nekoná.

"I sadne si a bude vytápať a čistiť striebro; a vyčistí synov Léviho. Prečistí ich ako zlato a striebro, takže budú prinášať Pánovi obety v spravodlivosti." (Mal 3, 3)

"Je na vašu nápravu, čo znášate. Boh s vami zaobchádza ako so synmi. A ktorého syna by otec nekarhal? ... Pravda, každá výchova v prítomnosti sa nezdá radostná, ale krušná; neskôr však prináša upokojujúce ovocie spravodlivosti tým, ktorých ona vycvičila." (Hebr 12, 7,11)

Bez Eucharistie sme siroty...

Mávam vo zvyku každé ráno tráviť čas pred Pánom v Eucharistii.

Teraz som týždeň túto možnosť nemal. Trávil som tento čas v modlitbe. Bol to čas požehnaný a Boh bol tu. Ale...

Už som to tu tak prirovnával a urobím to znova: Ježiš je Ženích a my sme Jeho nevesta, aspoň ňou byť máme. Čítanie Písma je ako čítanie listov od Milého. Modlitba je ako telefonát, možno rozhovor s Milým. Chvály a pobožnosti sú ako spoločný výlet a život ako spoločná práca. Ale liturgia je ako svadobná hostina a Eucharistia je ako svadobné noc, ako lôžko Ženichovo pripravené pre Jeho nevestu, aby na ňom splynuli v Jedno Telo.

Cirkev hovorí, Eucharistia je prameň a vrchol nášho života. Miesto odkiaľ vychádzame a kam sa vraciame. Nie je náplňou života, ale naplňa život.

Raní kresťania na samom počiatku Cirkvi opakovali: Bez Eucharistie nemôžeme... Nám neostáva nič, len sa k nim pridať a súhlasiť. Bez Eucharistie nemôžeme. Nemôžeme žiť bez oltára o nič menej, než manželia bez manželského lôžka. Ak by tak žili, žili by, slovami Cirkvi, "ako brat a sestra". Dá sa to. Ale už to nie je manžel a manželka. S Kristom a Eucharistiou je to rovnako. Môžeme byť priatelia, spolupracovníci, bratia a sestry Pána a skutočne aj sme. Ale tajomstvo Cirkvi, tajomstvo jedného Tela s Kristom sa rodí a uskutočňuje jedine vo sviatosti Ježišovho Tela, v Eucharistii. Preto bez nej nemôžeme, oni ani my.

"O jedno prosím Pána a za tým túžim, aby som mohol bývať v dome Pánovom po všetky dni svojho života, aby som pociťoval nehu Pánovu a obdivoval jeho chrám. A on ma vo svojom stane schová v deň nešťastia, ukryje ma v skrýši svojho príbytku a postaví ma vysoko na skalú." (Ž 27, 4-5)

Nerozumieť Eucharistii znamená nerozumieť Kristovi. V nej je Ježiš na tejto zemi najviac a najhlbšie tým, čím Je. Ona je bránou ku skutočnej intímnosti s Pánom. Ona je predel medzi sluhom, možno dokonca priateľom a medzi nevestou.

Je našou radosťou a rozkošou. Slnkom nášho dňa. A najviac si to uvedomíme vtedy, ak je nám čo len na chvíľu odňatá...

"Ježiš im povedal: "Vari môžu svadobní hostia smútiť, kým je ženích s nimi? Mo prídu dni, keď im ženícha vezmú; potom sa budú postiť." (Mt 9, 15)

Žiadna modlitba, žiadna chvála, žiadne rozjímanie nenahradí adoráciu. Žiadna pobožnosť, žiadne stretko nenahradí liturgiu a sväté prijímanie Ježišovho Tela. Naopak, všetko toto im slúži. Všetko toto nás pripravuje na vrcholný, tu na zemi vrcholný okamih spoločenstva s Kristom v dare Jeho samého v Chlebe Života.

"Tu si povedali: "Či nám nehorelo srdce, keď sa s nami cestou rozprával a vysvetľoval nám Písma?" A ešte v tú hodinu vstali a vrátili sa do Jeruzalema. Tam našli zhromaždených Jedenástich a iných s nimi a tí im povedali: "Pán naozaj vstal z mŕtvych a zjavil sa Šimonovi." Aj oni porozprávali, čo sa im stalo cestou a ako ho spoznali pri lámaní chleba." (Lk 24, 32-35)

Ako len poďakovať za tento obrovský Dar? Slová nestačia, gestá nestačia, náš majetok nestačí, život je málo...

"Lebo mne patrí všetka lesná zver, tisícky horskej zveriny. Poznám všetko vtáctvo lietavé, moje je i to, čo sa hýbe na poli. Aj keď budem hladný, nebudem pýtať od teba; veď moja je zem i s tým, čo ju naplňa." (Ž 50, 10-12)

Ale Ježiš ani nič z toho nečaká. Miesto toho nám sám hovorí, čo robiť.

"Vtedy im povedal: "Moja duša je smutná až na smrť. Ostaňte tu a bdejte so mnou!" ... Keď sa vrátil k učeníkom, našiel ich spať. I povedal Petrovi: "To ste nemohli ani hodinu bdieť so mnou?" (Mt 26, 38.40)

Vtedy, v tú mesiašsku noc bdenia, ako ju predpovedali rabíni, Ježiš pootvoril svoje srdce. Ten, ktorý sa nám stal podobný vo všetkom, mal k nám len jednu prosbu: buďte pri mne. Buďte so mnou.

Dnes hľadáme na Ježiša už víťazného, osláveného. Už nie noc Getseman, ale jas Jeho Slávy. Nie bolesť ale triumf. Nie agónia a kvapky krvi v pote, ale

živá rosa Ducha. Nie tvrdé holé skaly, ale komnata Ženícha a lôžko Ženíchovo. Ale pozvanie ostáva...

"Pod' z Libanonu, nevesta moja, z Libanonu zostúp! Opusť končiar Amana, vrcholce Senira a Hermona, peleše levov, vrchy leopardov." (Vl'p 4, 8)

Pod' a vstúp do záhrady skutočných rozkoší, do samého Raja, samého Neba. Pod' a bdej so Mnou, nevesta moja...

"Nenechám vás ako siroty, prídem k vám. Ešte chvíľku a svet ma už neuvidí, ale vy ma uvidíte, lebo ja žijem a aj vy budete žiť. V ten deň spoznáte, že ja som v svojom Otcovi, vy vo mne a ja vo vás." (Jn 14, 18-20)

"„Nechod' už stínom, ale probud' se!“ řekl Aragorn. „Jsi unaven. Trochu si odpočiň a jez a bud' připraven, až se vrátím.“ „Budu, pane,“ řekl Faramir. „Vždyť kdo by zahálel, když se vrátil král?““ (J. R. R. Tolkien, Pán prsteňov, Návrat kráľa)

Svetielko v temnote

Keď sa nás Diabol pokúša zlákať, robí to aj tým, že nám berie nádej. Napĺňa nám myseľ chmúrami a temnotou, zúfalstvom, ako v *Tolkienovi Nazgúlovia*.

Stačí ale v tej chvíli len jednoducho byť pred Pánom, nič viac, len byť - On a my - a chmúry sa rozplynú, pretože v skutočnosti neexistujú. Sú len preludom, myšlienkami v našej mysli. Prostá realita ich zaháňa rovnako ako svetlo zaženie tieň.

Z Boha, pred ktorým zotrávame, potom vyviera nádej, hlboká a pokojná a istá a ona nás preniká a napĺňa. Nádej nie v to, že veci sa udejú tak, ako chceme a predstavujeme si my, podľa nás. Nádej, že veci sa udejú podľa

Boha a podľa Jeho tajomných zámerov. Ale udejú sa. Boh má moc priviesť všetko k završeniu. Podľa seba.

"Som presvedčený, že môj Obranca žije a posledný sa zdvihne zo zeme. Tu v koži vlastnej postavím sa vzpriamený a zo svojho tela Boha uvidím." (Jób 19, 25-26)

"Lebo ako sprýchne z neba dážď a sneh a nevráti sa ta, ale opojí zem, zúrodni ju, dá jej kľiči' a dá semä na siatie a chlieb na jedlo: tak bude moje slovo, ktoré mi vyjde z úst, nevráti sa ku mne naprázdno, ale urobí, čo som si želal, a vykoná, na čo som ho poslal." (Iz 55, 10-11)

"Ďalej hovoril: "S Božím kráľovstvom je to tak, ako keď človek hodí semeno do zeme; či spí alebo vstáva, v noci či vo dne, semeno kľiči a rastie a on ani o tom nevie." (Mk 4, 26-27)

"Dobre je ticho čakať Pánovo spasenie." (Nár 3, 26)

A s nádejou sa vracia pokoj. Pokoj nie zo sveta, ale pokoj Boží.

Keď hľadáme len na seba, na svoj hriech, na svoje sily, na zlobu a márnosť sveta, upadáme ľahko do tohto smútku sveta a skleslosti až zúfalstva od Zlého. Ak ale v tomto všetkom hľadáme na Krista, sme plní nádeje, lebo On je väčší, než náš hriech, mocnejší než naša slabosť, On je Svetlo, ktoré tma nepohltila.

"Pána mám vždy pred očami; a pretože je po mojej pravici, nezakolíšem sa. Preto sa raduje moje srdce a moja duša plesá aj moje telo odpočíva v nádeji. Lebo nenecháš moju dušu v podsvetí a nedovoliš, aby tvoj svätý videl porušenie." (Ž 16, 8-10)

Netreba nič. Len byť pred Pánom. Len zotrvať v Ňom.

Ty, Pane, si tu. Viac netreba. To stačí. *Solo Dio basta*. Boh sám úplne stačí. Môžeme opustiť svoje plány a predstavy o všetko ostatné svoje. Pán je tu a

Jeho zámery s Ním. Viac netreba. To je všetko, v tom je všetko. Pán je tu. Sme doma. On je Domov.

Čo na tom, že sme slabí, že nevieme hovoriť, že sa zloba a nenávisť sveta a Zlého nad nami týči ako ohromná hora tieňov a zúfalstva a bezradnosti? On je tu. To stačí. On je tu a viac netreba. On jen tu a my sme zachránení a uzdravení v Ňom.

"Ale Boh, bohatý na milosrdenstvo, pre svoju nesmiernu lásku, ktorou nás miluje, hoci sme boli pre hriechy mŕtvi, oživil nás s Kristom — milosťou ste spasení." (Ef 2, 4-5)

Nádej má meno. Volá sa Ježiš Kristus. On je nádej. Niet nádeje nikde inde a niet dôvodu dúfať v niečo iné, okrem Neho. V Ňom je ale nádej všetka a úplná.

Nechcem mať inú istotu ani nádej, než Teba, Pane môj. Neexistuje iná istota ani nádej, než Ty, môj Pane. Volím si Teba.

"A svetlo vo tmách svieti, a tmy ho nepohltili." (Jn 1, 5)

Zachránení z mora

Ako môže byť *pôst životom anjelov*, ako píše sv. Atanáz? Nie je vari pôst zanechaním, odopretím si niečoho, čo k životu patrí? A predsa...

Je to ako voda. Môžete ju piť, môžete ňou zavlažovať pole či hasiť požiar, môžete v nej plávať a môžem niesť vaše lode - ale nie, keď sa v nej topíte! Vtedy ste vo vode, ale nemáte z nej vôbec nič.

Môžeme sa takto topiť v jedle. V pití. V záľubách. V myšlienkach, ktoré nám idú hlavou, v mori starostí a dumania a fantázií a neustáleho premietania. Môžeme sa topiť v majetku, jedno či ho je veľa alebo málo, aj

žobrák môže byť pohltentý a topit' sa v tom svojom mále. Môžeme sa topit' vo výčitkách, v smútku, v pocite viny. Všetky tieto veci sa môžu stať akoby svetom, v ktorom žijeme, v ktorom sa utápame, ktorý nás pohlcuje a sťahuje, tak to nakoniec je, k smútku, k beznádeji, skleslosti.

"Zachráň ma, Bože, lebo voda mi vystúpila až po krk. V bezodnom bahne viaznem a nemám pevnej pôdy pod nohami, dostal som sa do hlbín vôd a zalieva ma prival. Ustatý som od volania, hrdlo mi zachríplo. Unavili sa mi oči, čo tak vyzerám svojho Boha." (Ž 69, 2-4)

Tu prichádza Kristus. Skala. Pevný bod, ostrov, pevnina uprostred týchto vôd, v ktorých už klesáme ku dnu.

Vierou sa chystáme Krista a konečne máme v tomto chaose pevný bod. Vďaka nemu sa môžeme vyškríabať z vody na súš a zachrániť sa pred utopením.

"Preto každý nábožný bude sa modliť k tebe v čase tiesne. A záplavy veľkých vôd sa k nemu nepriblížia." (Ž 32, 6)

Mlčanie, stíchnutie vnútra nás vytrháva z moci myšlienok. Prebúdžeme sa do toho, čo je skutočné.

"... lebo ony sú len tieňom budúcich vecí, no skutočnosť je Kristus." (Kol 2, 17)

"Myšlienky smrteľníkov sú bojzlivé, naše úvahy sú neisté. Lebo dušu zaťažuje pomínutelné telo a pozemský stánok stláča myseľ, ktorá veľa húta." (Múdr 9, 14-15)

Preto je ticho také dôležité. Zmlknutie mysle pred Pánom, vynorenie sa z močiara *dumania* na slnko *Reality*, toho, čo je skutočné... Prebudenie sa zo zahltenosti obrazmi a videami a príbehmi a ponukami a všetkým tým balastom, ktorý sa na nás ako z nejakej stoky valí z rádia, z televízie, z internetu... Výsledkom je prosté bytie. Proste sme. *Konečne* sme.

A za ním nasledujú ďalšie kroky nášho zachraňovania sa z rozbúrených vôd nášho starého života:

Pokora ako vynorenie sa z vôd ega, keď sme boli pohltení sami sebou, ilúziou vlastnej dôležitosti.

Chudoba (alebo si to nazvime sloboda od majetku, jednoduchosť, minimalizmus) ako vynorenie sa z vôd majetku, keď nás veci a starosť o ne opantávali a ovládali a obklopovali to všetkých strán.

Pôst ako vynorenie sa z vôd jedla a pitia a telesných radovánok, keď sa sme v jedle márne hľadali chuť Raja a v pití sme hľadali zabudnutie na bremeno sveta a života a všetkej lopoty v ňom.

Čistota ako vynorenie sa z bahna vášní, ktoré nás oblúžňovali a oberali o rozum aj o pokoj srdca, ktoré už viac nezrkadlilo Boha v Božom pokoji.

A keď tak urobíme, čo sa stane?

"Ježiš povedal: "Veru, hovorím vám: Niet nikoho, kto by pre mňa a pre evanjelium opustil dom alebo bratov a sestry alebo matku a otca alebo deti, alebo polia, aby nedostal stonásobne viac; teraz, v tomto čase, domy, bratov, sestry, matky, deti i polia, hoci s prenasledovaním, a v budúcom veku večný život." (Mk 10, 29-30)

Dovtedy všetky tieto veci vlastnili nás. Teraz konečne môžeme začať vlastniť my ich. Dovtedy oni boli našim svetom a životom, v ktorom sme sa bezmocne topili. Odteraz oni budú súčasťou nášho sveta a nášho života, pevne zakotveného na Skale, ktorou je Kristus.

"A tak každý, kto počúva tieto moje slová a uskutočňuje ich, podobá sa múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale. Spustil sa dážď, privalili sa vody, strhla sa víchrica a oborili sa na ten dom, ale dom sa nezrútil, lebo mal základy na skale." (Mt 7, 24-25)

Dovtedy oni mali nás a my sme nemali nič. Teraz ich konečne vlastníme a môžeme ich v slobode využívať podľa seba, na úžitok nám, celej Cirkvi, všetkým ľuďom, ktorí ešte sú v ich moci a otročia im, na slávu Boha, Krista Ježiša.

A večný život k tomu, áno, už teraz, už teraz ako slobodní vchádzame tam, kde sme ako otroci nemohli, aby sme v Božom dome žili už teraz a potom naveky.

"Ježiš im povedal: "Veru, veru, hovorím vám: Každý, kto pácha hriech, je otrok. A otrok neostáva v dome navždy; navždy ostáva syn. Až keď vás Syn vyslobodí, budete naozaj slobodní." (Jn 8, 34-36)

Keď nám vládne Kristus, nič iné viac nad nami nemá moc. Sme slobodní a V Kristovi zakorenení a na ňom postavení nie sme viac ovládaní, ale my vládžeme všetkému a máme nad tým moc, aby to slúžilo nám a cez nás Kristovi a nie naopak, ako za starých dní, keď sme slúžili *egu, vášňam, majetku, jedlu a pitiu* a modlili sme sa ku Kristovi, aby aj On tomuto slúžil spolu s nami, aby nám pomáhal otročiť a topiť sa v tomto svete.

"Ako ste teda prijali Krista Ježiša, Pána, v ňom žíte: v ňom zakorenení a na ňom postavení, upevnení vo viere, ako ste sa naučili, a vynikajte vo vzdávaní vďaky!" (Kol 2, 6-7)

"Ved' všetko je vaše: či Pavol alebo Apollo, Kéfas, svet, život i smrť, prítomnosť aj budúcnosť — všetko je vaše, ale vy ste Kristovi a Kristus Boží." (1Kor 3, 21-23)

"Túto slobodu nám vydobyl Kristus. Stojte teda pevne a nedávajte sa znova zapriať do jarma otroctva." (Gal 5, 1)

V tejto sile pre nás začína nový svet a nový život a jeho podstatou je *láska*.

Uzdravení zo strachu, očistení od žiadostivosti, s uzdravenými a očistenými očami konečne vidíme, konečne dokážeme milovať. Láska sama sa stáva našou rozkošou.

Predtým bola *bremenom*, ničím, o čom sme si hovorili, že "mali by sme", veď Pán to prikazuje, no tak aspoň trochu sa premôžeme, splníme si aspoň trochu túto *povinnosť*... Preto ľudia, ktorí ostali otrokmi, volia radšej Peklo. Nebo, ktoré je len a jedine čírou láskou sa im javí ako číre bremeno, číre utrpenie.

Ale ak už nie sme *otroci*, ale Kristom oslobodení *synovia*, potom sa nám láska zrazu stáva rozkošou a v Bohu, ktorý Je Láska, nebeskou blaženosťou.

"Pán sa k nemu obrátil a povedal: "Chod' s touto svojou silou... Posielam ťa!"" (Sdc 6, 14)

"Keby som hovoril ľudskými jazykmi aj anjelskými, a lásky by som nemal, bol by som ako cvendžiaci kov a zuniaci cimbal. A keby som mal dar prorockta a poznal všetky tajomstvá a všetku vedu a keby som mal takú silnú vieru, že by som vrchy prenášal, a lásky by som nemal, ničím by som nebol. A keby som rozdal celý svoj majetok ako almužnu a keby som obetoval svoje telo, aby som bol slávny, a lásky by som nemal, nič by mi to neosožilo. ... Láska nikdy nezanikne. Prorocktvá prestanú, jazyky zamĺknu a poznanie pominie. ... A tak teraz ostáva viera, nádej, láska, tieto tri; no najväčšia z nich je láska." (1Kor 13, 1-3.8.13)

Najprv sa stať ničím...

"Keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom, aby vykúpil tých, čo boli pod zákonom, a aby sme dostali adoptívne synovstvo." (Gal 4, 4-5)

Adoptívne synovstvo. Uvažovali sme niekedy, čo to vlastne adopcia je?

Adoptovaný človek je niekto, kto sa rozhodol stratiť všetko, čím doteraz bol. Odkladá svoje meno a dostáva nové. Opúšťa rodinu, rodičov, súrodencov,

aby dostal nových rodičov, novú rodinu, nových súrodencov. Zanecháva svoj domov a dostáva nový domov. Zanecháva svoju históriu, minulosť, aby sa stal súčasťou histórie inej rodiny, tej, do ktorej je adoptovaný. Odteraz jeho veľkosťou, slávou, silou, bohatstvom, menom, postavením, všetkým bude nie to, čo mal a čo si možno nadobudol, ale to, ktoré dostal. To prvé je preč, vymazané, už to viac neexistuje.

S nami a Bohom je to rovnako.

"Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista a našiel sa v ňom bez vlastnej spravodlivosti." (Flp 3, 8-9)

"Rozhodol som sa, že nechcem medzi vami vedieť nič iné, iba Ježiša Krista, a to ukrižovaného. A bol som u vás slabý, bojazlivý a veľmi prestrašený. Moja reč a moje ohlasovanie nespočívajú v presvedčivých a múdrych slovách, ale v prejavoch Ducha a moci." (1Kor 2, 2-4)

Kým sa teda na nás uskutoční adopcia do Rodiny Boha, musí sa v nás uskutočniť odlúčenie od toho, kým a čím sme boli doteraz.

"Ak niekto prichádza ku mne a nemá v nenávisti svojho otca, matku, ženu, deti, bratov, sestry, ba aj svoj život, nemôže byť mojím učeníkom." (Lk 14, 26)

Rozhodujeme sa sami byť ničím, aby sa našou veľkosťou mohla stať Božia veľkosť, aby našom všetkým bol už len a jedine Boh. Odkladáme svoje meno, aby sme mohli miesto neho nosiť Meno Boha Ježiša Krista. Odkladáme svoju národnosť, aby sme mohli nosiť novú, ktorá prináleží Nebu, nášmu novému Domovu a Vlasti a tu, kde sme sa telesne narodili, si volíme byť už len emigrantmi, cudzincami.

"Myslite na to, čo je hore, nie na to, čo je na zemi! Ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu." (Kol 3, 2-3)

"Milovaní, prosím vás ako cudzincov a pútnikov..." (1Pt 2, 11)

Rozhodujeme sa teda sami zo seba nemať nič. Nestáť na ničom vlastnom, ba ani nič vlastné nemať. Stať sa najmenší možní, najchudobnejší možní, najslabší možní, stiahnuť sa do samého nahého ja, kedy okrem svojho holého bytia nemáme nič, žiadnu vlastnú minulosť, žiadne vlastné zásluhy, žiadne vlastné prostriedky, žiadnu vlastnú silu, žiadne vlastné postavenie, žiadne vlastné meno, nič. Všetko ostalo za nami, odložené a ponechané. Opustené. Zabudnuté.

"Ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom." (Lk 14, 33)

Keď tak urobíme, sme pripravení na adopciu. Sme pripravení prijať za svoje Božie Meno a Božiu podobu, Božiu slávu a Božiu veľkosť, Božiu moc a Božiu vznešenosť, Boží Život i Božiu prácu, Božiu Rodinu a Božiu Vlasť. Odteraz existujeme už len a jedine v Bohu. Nemáme nič vlastné, všetko naše je len to Božie, pretože sme sa tak vedome rozhodli a pretože nám to Boh vo svojej láske daroval.

"Potom už niet Gréka ani Žida, obriezky ani neobriezky, barbara, Skýta, otroka, slobodného, ale všetko a vo všetkom je Kristus." (Kol 3, 11)

Obrátenie je tak náš osobný *exodus*. Náš osobný prechod cez Červené more, kedy opúšťame svoj starý život. Púšť, na ktorej ostávajú pohodené do piesku aj posledné zvyšky našej starej identity, starého človeka. A potom prechod cez Jordán do Zaslúbenej zeme, ktorou je sám Boh.

Bez smrti niet znovuzrodenia. Bez opustenia niet adopcie. Bez úplnej malosti niet Božej veľkosti, bez bytostnej úplnej chudoby niet bohatstva Božej Slávy. Prvé umožňuje druhé, druhé nie je možné prv, kým nenastane prvé.

Kto si? Kristus. Aké sú tvoje zásluhy? Kristove. Čo žiješ? Krista. Čím sa chváliš? Kristom? Máš ty vlastne okrem toho tvojho Krista aj niečo iné? Nie. Nemám. Nič. Iba Krista. Nie si ty nejaký fanatik? Nie som... Iba *kresťan*.

Kristovec. Kristonos. Nič viac. Adoptovaný do Rodiny Boha. Už len syn Boha. Všetko ostatné je preč. Zahodené. Zanechané. Zabudnuté. Preč.

Bol to, myslím, Rahner, ktorý opakoval, že *viera je stávajúca sa*. Viera nie je vec, ktorú máme raz navždy. Musí sa znova a znova opakovať, obnovovať, potvrdzovať. Znova a znova, v každej chvíli, sa pre ňu musíme znova a znova rozhodovať.

Toto obrátenie nie je niečo *mýtické*. Niečo, nad čím pokývame hlavou, že aká hlboká myšlienka. Nie je to ani niečo, čo raz urobíme a je to už *navždy*. Tak ako dieťa adoptované do svetskej rodiny, aj my musíme tento *prechod* aktualizovať tým, že ho v každej chvíli znova a znova žijeme, uskutočňujeme. Že zo svojej novej Rodiny neutekáme späť, k starému menu, k starému životu, k starým vzťahom, k starej dôležitosti a sláve a postaveniu a sile, k tým, ktoré vychádzali z nás, k tomu, čo sme žili kedysi a čím sme boli kedysi.

Tu a teraz, v tejto chvíli, prítomnej chvíli, musíme znova a znova uskutočňovať a žiť túto voľbu: že sme sa vedome a dobrovoľne stali ničím, aby sme mohli byť všetkým v Kristovi a aby On a len On bol odteraz našim všetkým. Až kým si na to nenavykneme úplne - a staneme sa konečne úplne svätí a konečne pripravení pre Večnosť.

"Ved' vieme, že náš starý človek bol s ním ukrižovaný, aby bolo hriešne telo zničené, aby sme už neotročili hriechu. Lebo kto zomrel, je ospravedlnený od hriechu." (Rim 6, 6-7)

Nič vlastné, aby sa našim všetkým stalo to Božie. Nemať nič vlastné, len to Božie. Aké obrovské uľahčenie, keď to konečne urobíme.

"Ved' poznáte milosť nášho Pána Ježiša Krista, že hoci bol bohatý, stal sa pre vás chudobným, aby ste sa vy jeho chudobou obohatili." (2Kor 8, 9)

"Preto odteraz nepoznáme nikoho podľa tela. A ak sme aj poznali Krista podľa tela, teraz už nepoznáme. Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové." (2Kor 5, 16-17)

Agenti Kráľovstva

Stačí trochu nepozornosti, a v strede sa zase ocitneme my sami namiesto Krista a naše *Ego* začne s podivuhodnou nezdolnosťou ožívať.

O duchovnom živote začneme uvažovať ako o svojich postojoch a pocitoch, začneme analyzovať, prečo nedokážeme veriť tak nejakú úplne a milovať tak nejakú úplne... namiesto toho, aby sme v láske upreli oči na Krista a hľadeli na Neho.

Apoštolát, pastorácia sa ani nevieme kedy a ako zmenia na spôsob sebarealizácie, v ktorej sa opierame o vlastnú vieru, o vlastné sily a schopnosti, zakladáme si na svojich umeniach a vedomostiach... A ani nebadáme, ako sme sa sami sebe stali modlou, ktorej slúžime, okolo ktorej sa točí náš život - a Boh sám je kdesi von, za dverami...

"Preto aj my, obklopení takým oblakom svedkov, zhodme všetku príťaž a hriech, ktorý nás opantáva, a vytrvalo bežme v závode, ktorý máme pred sebou, s očami upretými na Ježiša, pôvodcu a zavŕšiteľa viery. On namiesto radosti, ktorá sa mu núkala, vzal na seba kríž, pohrdol potupou a sedí po pravici Božieho trónu. Myslite na toho, ktorý zniesol také protirečenie hriešnikov, aby ste neochabovali a neklesali na duchu." (Hebr 12, 1-3)

Tak nám to radí Božie slovo. V tom je tajomstvo obrátenia. S očami upretými na Krista. Kristus v strede. Kristus, Pán. Kristus, Kráľ.

Mnohí hovoria, že to tak u nich je. Ale nie je. *Ego* je záluďné a je tak ľahké a zvodné myslieť si, že slúžim Kristovi a pri tom slúžiť sebe a realizovať

seba a stále si myslieť, že ved' to je pre Krista, Kristus je predsa stále v strede, ved' to stále robíme pre Neho.

Skúste si predstaviť vyjednávača, ktorý ide do nepriateľskej krajiny zastupovať svoju vlasť v jednaniach a vyjednať pre ňu čo najlepšie výhody a podmienky. Skúste si predstaviť, aké postavenie má v jeho mysli, postojoch, konaní, cieľoch jeho krajina, ktorej je vyslancom. Ako všetko sústreďuje na jej záujmy a prospech. Ako mu ani nenapadne sledovať nejaké vlastné záujmy, vlastný prospech, nejako vyvyšovať seba či konať niečo sám za seba. Ved' mu na tom ani nezáleží. Je v nepriateľskej krajine. Jeho domov je inde a tam, keď sa vráti a úspešne, je aj jeho odmena.

"Sme teda Kristovými vyslancami." (2Kor 5, 20)

"Hľa, posielam vás ako ovce medzi vlkov. Buďte teda opatrní ako hady a jednoduchí ako holubice." (Mt 10, 16)

"Chod'te teda, urobte učeníkmi všetky národy, krstiac ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a učiac ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta." (Mt 28, 19-20)

Skúste to do seba nasat'. Máte to? Máte v sebe ten pocit, postoj, vedomie: som vyjednávač, vyslanec, alebo ak chcete, *obchodný zástupca* mojej firmy *Nebeské Kráľovstvo* a môjho *zamestnávateľa*, Krista? Som tu, aby som tu pre Neho našiel akoby *nové odbytiská*, nový priestor pre expanziu Kráľovstva? Som tu ako vyslanec a agent cudzej mocnosti, aby som vo svete ako vyslanec Kráľovstva získaval preň ľudí, podporu, upevňoval jeho autoritu, silu, vplyv vo svete ktorý je mu nepriateľský?

Ak mám v sebe tento pocit, postoj, potom je Kristus samozrejme v strede. Kráľovstvo je v strede. Ja sám pomeriavam seba Kráľovstvom. Úspech Kráľovstva a jeho rast je mojím úspechom a rastom, mojou slávou. Nie v zmysle toho, že by to bola moja zásluha, ale v tom zmysle, že som s Kristom a Jeho Kráľovstvom úplne stotožnený. Mojím prospechom je to, čo prispieva Kráľovstvu. Mojou slávou je veľkosť a sila a sláva Kráľovstva,

pretože som v jeho službách, som jeho vyslanec. A vo všetkom, čo robím, sa opieram o toho, ktorý ma poslal. Veď sám zo seba som nič, jeden malý, slabý, bezmocný a ničotný človečik. Všetka moja sila, všetka vážnosť ktorú mám, všetka autorita, všetko toto spočíva v Kráľovstve a v tom, že ho zastupujem a konám v jeho mene a jeho autoritou. To je to jediné, s čím môžem rátať a na čo sa môžem spoliehať, že totiž Kristus, Jeho Moc a Jeho Kráľovstvo stoja za mnou. Okrem toho nemám nič. Bez toho som sám bezmocný a opustený človek uprostred Ríše Zlého, svojho smrteľného Nepriateľa.

"Ján odpovedal: "Človek si nemôže prisvojiť nič, ak mu to nebolo dané z neba. Vy sami ste svedkami, že som povedal: Ja nie som Mesiáš, ale som poslaný pred ním. Ženích je ten, kto má nevestu. A ženíchov priateľ, ktorý je pri ňom a počúva ho, veľmi sa raduje zo ženíchovho hlasu. A táto moja radosť je úplná. On musí rásť a mňa musí ubúdať."'" (Jn 3, 27-30)

Náš Kráľ nás poslal do tohto sveta ako svojich vyslancov a agentov, aby sme tu organizovali odpor voči Diablovej, aby sme tu zakladali bunky Kráľovstva, centrá odporu, aby sme podrývali moc Diabla a aby sme ľuďom otvárali cestu k oslobodeniu.

"Podľa toho, kto aký dar dostal, slúžte si navzájom ako dobrí správcovia mnohotvárnej Božej milosti. Keď niekto hovorí, tak len ako Božie slovo; keď niekto slúži, tak len z moci, ktorú uštedruje Boh, aby bol vo všetkom oslávený Boh skrze Ježiša Krista. Jemu sláva a vláda na veky vekov. Amen." (1Pt 4, 10-11)

Jediné, na čo sa môžeme spoliehať, je Moc Kráľovstva za nami. Ona drží Diabla stranou, inak by nás ihneď zničil - a možno to aj nakoniec urobí. No a čo? Len nás tak vráti domov ku Kristovi...

Dovtedy ale budeme hovoriť Kristove slová a spoliehať sa len na Kristovu moc a na možnosti a prostriedky Kráľovstva, pretože to je naša jediná sila a výhoda, ktorú ako osamelí vyslanci cudzej krajiny vo svete máme. A budeme vo všetkom hľadať len a jedine jej záujmy, v každej chvíli a na

každom mieste, úplne automaticky, budeme hľadať šance a možnosti a príležitosti, ako a kadiaľ preniknúť hlbšie, ako a kadiaľ a ku čo najviac ľuďom priniesť semienko Kráľovstva. Sme predsa jeho služobníci, vyslanci, agenti. To je naša identita v tomto svete, náš job, spôsob pohľadu na veci, na svet, na seba, na všetko.

Vyslanec Kráľovstva.

Sám osebe nikto, sám seba sťahujúci do úzadia, aby čo najviac vynikol Kristus a Kráľovstvo, ktoré zastupuje a prezentuje. Nehľadá nijako a v ničom seba, svoje záujmy či svoj prospech, lebo vie, že jeho jediným prospechom je odmena, ktorá ho čaká, ak dobre splní svoje poslanie. Jeho jediným záujmom je preto záujem Kráľovstva, jeho veľkosť, jeho rast, jeho sláva.

"Vtedy mu Peter povedal: "Pozri, my sme opustili všetko a išli sme za tebou. Čo z toho teda budeme mať?" Ježiš im povedal: "Veru, hovorím vám: Pri obnovení sveta, keď Syn človeka zasadne na trón svojej slávy, aj vy, čo ste išli za mnou, zasadnete na dvanásť trónov a budete súdiť dvanásť kmeňov Izraela. A každý, kto pre moje meno opustí domy alebo bratov a sestry, alebo otca a matku, alebo deti, alebo polia, dostane stonásobne viac a bude dedičom večného života." (Mt 19, 27-29)

Sám osebe je len jeden obyčajný, slabý, bezmocný človek, ktorého je tak ľahké zraziť - ale súčasne mocný, pretože na ňom spočíva imunita vyslanca a za ním stojí všetka moc a bohatstvo Kráľovstva a jeho Kráľa. Ale mocný nie sebou ani zo seba, lež Kráľovstvom. A len dovtedy, kým sa nijako nespolieha na nič zo seba, len na toto.

"V takom rozsahu, v akom sa rozhodneme, že nechceme inú bezpečnosť alebo argument, s ktorým čeliť svetu, než s Ježišom Kristom ukrižovaným, s takou mocou nám Boh príde na pomoc, dokonca aj dnes, aby sme robili, znamenia, divy a zázraky." (Raniero Cantalamessa)

"A povedal im: "Chod'te do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu. ... A tých, čo uveria, budú sprevádzať tieto znamenia: v mojom mene budú vyháňať zlých duchov, budú hovoriť novými jazykmi, hady budú brať do rúk a ak niečo smrtonosné vypijú, neuškodí im; na chorých budú vkladat' ruky a tí ozdravejú." Keď im to Pán Ježiš povedal, vzatý bol do neba a zasadol po pravici Boha. Oni sa rozišli a všade kázali. Pán im pomáhal a ich slová potvrdzoval znameniami, ktoré ich sprevádzali." (Mk 16, 15.17-20)

V tom je rozdiel medzi človekom Starého Zákona a kresťanom. Ten prvý, aj keď sa snaží byť dobrým, stále patrí tomuto svetu, žije v ňom, tu hľadá svoje záujmy a svoje šťastie. Ten druhý tu už doma nie je. Domov má v Nebi a tu, vo svete, má len jedinú životnú úlohu, poslanie a zmysel: zastupovať, reprezentovať v tomto svete všetkým čím je a čo robí Nebo a sledovať vo všetkom jeho záujmy. Ak v tom obstojí so čťou, v Nebi a samo Nebo bude jeho odmenou.

"Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše." (Mt 6, 33)

Pre agenta ako sme my je firma/krajina, ktorú zastupuje, všetkým. Hľadá jej záujmy, jedná v jej mene, koná v jej zastúpení, v hraniciach, ktoré mu ona vyznačila, ňou sa zaštituje, pre ňu pracuje, jej je verný a oddaný, ju reprezentuje všetkým a vo všetkom, čo robí, ako žije a ako vyzerá, tam sa po skončení misie vráti, tam na neho čaká jeho odmena – preto je vo svojom poslaní nekompromisný a neúplatný, nik totiž nedokáže preplatiť toho, pre koho pracuje. Sám ako súkromná osoba v podstate ani akoby neexistoval. Jeho osobné meno je nedôležité. Všetka jeho identita i jeho meno, vplyv, vážnosť, postavenie, všetko sa odvíja od tohto jediného: Som vyslanec Kráľovstva a zastupujem tu Kráľovstvo a jeho Kráľa.

Predstavte si sami seba ako vyslanca slobodnej a bohatej krajiny uprostred neslobodnej, chudobnej a šedivej diktatúry. Ste jediní slobodní uprostred

zotročenej krajiny. Sloboda, sebaistota, radosť, ... všetko toto z vás vyžaruje ako svetlo. Ste ako z iného sveta, lebo naozaj *ste* z iného sveta. Diktátor nad vami škripe zubami, ale nič nezmôže, lebo máte imunitu, nad vami nemá žiadnu moc, ste pod ochranou svojej krajiny. Môže vám prekážať, nenenávidieť vás, viesť proti vám kampane a propagandu, ale nemôže vám zabrániť, aby ste v samom srdci jeho tyranie konali svoju misiu. Jediné, čo môže – ak sa na to odváži – je *vyhostiť* vás zo svojej krajiny preč, ale tým dosiahne len to, že sa vrátite domov, do svojej milovanej a nádhernej vlasti, ktorá je v Nebi... Toto znamená, byť kresťanom vo svete.

Život agentov Kráľovstva

Vo vonkajšom svete majú štáty v cudzine svoje veľvyslanectvá, ktoré sú chápané akú súčasť danej krajiny, jej zvrchované územie, kde platia jej zákony. Aj my máme po svete rozosiate naše zvrchované územia, veľvyslanectvá, pevnosti a hrady, kde neplatí žiadna Diablova moc - kostoly a v nich Eucharistiu, ktorá je vrcholnou formou prítomnosti Pána v tomto svete. Miesta Božej Moci, miesta uzdravenia a oslobodenia.

Veľvyslanec, aj keď žije v cudzine, stále je občanom svojej vlasti. Preto má diplomatickú imunitu, preto býva na veľvyslanectve. My kresťania, tiež máme imunitu pred Diablom - ak len zotrávame v Kristovi a kým len srdcom stále žijeme v Kráľovstve a patríme Kráľovstvu, aj keď telom plníme svoju misiu vyslancov Kráľovstva v ríši Zlého.

"Podriad'te sa teda Bohu; diablove sa vzoprite a ujde od vás." (Jak 4, 7)

Ako pozemskí veľvyslanci sa pravidelne spájajú so svojou krajinou a pravidelne komunikujú so svojimi vládami a ich veľvyslanectvá chránia

ich vlastní vojaci a ochrankári, aj my denne komunikujeme so svojím Kráľom v modlitbe. V adorácii denne odpočívame v Pokoji Jeho Kráľovstva, v Jeho nežnej a mocnej Prítomnosti a, nakoľko sa to len v cudzine sveta dá, sa obnovujeme a pookrievame v domáckosti Neba. Nakoniec denne od Neho prijímame Jeho silu a ochranu v liturgii - či už je to liturgia hodín, či liturgia svätej omše, či raz za čas útočisko sviatostnej spovede... toto sú naše spojivá s Kráľom, v nich obnovujeme svoju imunitu a odolnosť voči Zlému a jeho deštruktívnemu vplyvu. Je to podobné, ako keby človek v prostredí plnom smrtiacich nákaz denne bral vakcínu na ochranu pred nimi. Našou vakcínou je liturgia, lebo v nej úplne jedinečným spôsobom vstupujeme do jednoty s Kristom a On vstupuje do nás a rozširuje na nás svoju moc a ochranu pred Zlým.

"Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom." (Jn 6, 56)

"Kto ostáva v ňom, nehreší; kto hreší, ten ho nevidel, ani nepoznal. ... Vieme, že nik, kto sa narodil z Boha, nehreší, ale chráni ho ten, ktorý sa narodil z Boha, a Zlý sa ho nedotkne. Vieme, že sme z Boha a celý svet je v moci Zlého. A vieme, že prišiel Boží Syn a dal nám schopnosť poznať toho Pravého. A my sme v tom Pravom, v jeho Synovi Ježišovi Kristovi. On je ten Pravý, Boh a večný život." (1Jn 3, 6; 5, 18-20)

Hoci sme v cudzine, v cudzej krajine, predsa podobne ako pozemskí veľvyslanci, aj my máme doma, v Nebi, svoju rodinu, množstvo známych a priateľov, ktorí nám odtiaľ, z nebeského zahraničia, pomáhajú a podporujú naše dielo a my sa môžeme spoliehať na ich pomoc a podporu a tešiť sa z toho, že keď naša misia na zemi raz skončí, budeme s nimi už nielen takto, na diaľku, ale vrátíme sa domov a budeme s nimi už naplno, zhromaždení okolo svojho Kráľa, ktorý na nás čaká v ich strede.

"No vy ste sa priblížili k vrchu Sion a k mestu živého Boha, k nebeskému Jeruzalemu, k myriádám anjelov, k slávnostnému zhromaždeniu a k spoločenstvu prvorodených, ktorí sú zapísaní v nebi, k Bohu, sudcovi všetkých, k duchom spravodlivých, ktorí už dosiahli dokonalosť." (Hebr 12, 22-23)

"A počul som hlas z neba; bol ako hukot veľkých vôd a rachot mocného hromobitia. Hlas, ktorý som počul, znel, ako keď citaristi hrajú na svojich citarách. A spievali čosi ako novú pieseň pred trónom, pred štyrmi bytosťami a pred starcami. A tú pieseň sa nemohol nik naučiť, iba tých stoštyridsaťštyritisíc vykúpených zo zeme." (Zjv 14, 2-3)

Dovtedy ale máme svoju prácu. Slobodní uprostred zotročeného sveta. Slobodní uprostred umlčaných. Nedotknuteľní uprostred bezmocných. Tí, ktorí poznajú pravdu, ktorí zažili Kráľovu moc, ktorí na vlastnej koži zažili a žijú slobodu a krásu Kráľovstva, svedčiaci o nej uprostred šedivej masy sveta, ktorá okrem otroctva nič iné nikdy nevidela ani nezažila. Vyslaní agenti Kráľa, ktorí Zlému napriek svedčia o Svetle uprostred tmy, ktorí napomáhajú a podporujú každého a všetko, čo oslabuje moc Zlého, každého, kto sa rozhodne zdvihnúť hlavu a zhodiť zo seba reťaze otroctva, nevedomosti a biedy sveta.

"Vy ste svetlo sveta. Mesto postavené na návrší sa nedá ukryť. Ani lampu nezažnú a nepostavia pod mericu, ale na svietnik, aby svietila všetkým, čo sú v dome. Nech tak svietia vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach." (Mt 5, 14-16)

Samou svojou prítomnosťou, tým že sme plní Svetla uprostred tieňov a hmiel, plní radosti a jasania uprostred náreku a stonania, že otvorene žijeme svoje životy a otvorene a verejne sa modlíme a verejne slávime Kráľovu liturgiu pred tvarou všetkých a Zlému naprotiveň, tým, že udržujeme vo svete ako znamenia svoje kostoly a komunity Cirkvi – farnosti a v nich zvrchované a slobodné enklávy Kráľovstva uprostred sveta, už tým samým mocne narušujeme zámery a moc Zlého a vnášame nádej tam, kde žiadna nebola. Čo potom, ak začneme popri tom aj hovoriť a konať?

"Stále ohlasuje evanjelium. A ak je to nutné, použite aj slová..." (sv. František z Assisi)

Otvorene a pred všetkými žiť skutočný Boží nebeský život so všetkým, čo k nemu patrí a so všetkými jeho zdrojmi a prameňmi, to je naša najväčšia sila, najmocnejší nástroj i najväčšia radosť v tomto svete!

Denne v adorácii odpočívať v Prítomnosti Vzkrieseného. Denne sa žiť a posilňovať v omši Chlebom Života, Chlebom z Neba, nebeskou mannou. Denne sa zhovárať s Kráľom, so Ženíchom, našim Ochrantom a Záchrancom... A hoci telom vo svete, srdcom, vnútrom, samým bytím a životom už byť v Nebi a žiť radosť a blaženosť Neba. Toto je údel vyslancov Kráľa, miláčikov Pána, rytierov Kráľovstva vo svete.

Radosť a sila na ceste

Eucharistia je Božie Kráľovstvo na zemi. Preto bez nej Cirkev neexistuje. Cirkev je predsa Telo Krista, Telo Boha. Bez Boha by bola len ľudským spolkom, združením, hnutím, organizáciou. Až Eucharistia tvorí z ľudí Cirkev. Či skôr, Eucharistia je základ Cirkvi, Ježiš sám, Jeho Telo, ku ktorému sa my, ľudia, iba pridávame a v Ňom sa stávame jeho súčasťou.

"Oslepil si môj slabý zrak, lebo si ma veľmi silno ožiaril, až tak, že som sa chvel od lásky a od hrôzy. A zbadal som, že som ďaleko od teba ako v odlišnej krajine; akoby som počul z výšin tvoj hlas: „Som pokrmom silných. Narasť a budeš ma jesť. Ale ty ma nepremeniš na seba ako telesný pokrm, lež ty sa premeniš na mňa.“" (sv. Augustín)

Možno, určite, sme len cudzinci v cudzej krajine, na ceste do vlasti. *Agenti Neba uprostred sveta*. Ale na rozdiel od všetkých cudzincov všetkých čias my si svoju vlasť nesieme so sebou, v Cirkvi a v jej srdci, *Eucharistii*. Tu v nej žijeme, tu ju navštevujeme, tu sa jej dotýkame, zažívame ju. Nie ešte úplne, ešte nás obmedzuje naše slabé telo, ešte nás limituje priestor a čas.

"Lebo dušu zaťažuje pominuteľné telo a pozemský stánok stláča myseľ."
(Múdr 9, 15)

Je to, ako keby zlatník sa mohol dotýkať jemného šperku len v hrubých rukaviciach, v prítmí a bez svojich zväčšovacích skiel.

Napriek tomu však predsa... Ktorý pútnik z cudziny do vlasti má podobný dar, podobnú možnosť ako my, totiž už teraz, hoci nedokonalo, ale predsa žiť vo Vlasti, do ktorej ešte len putujeme?

"Napomenutý, aby som sa vrátil k sebe samému, vstúpil som pod tvojím vedením do svojho najhlbšieho vnútra; a mohol som to urobiť, „lebo ty si mi bol na pomoci“. Vstúpil som a uvidel som slabým okom svojej duše nad tým istým okom mojej duše, nad mojím duchom, nezmeniteľné svetlo. [...] Ono bolo oveľa vyššie, lebo ma stvorilo, a ja oveľa nižšie, lebo som ním stvorený. Kto pozná pravdu, pozná ono svetlo." (sv. Augustín)

A keď takto hľadáme na Krista, vidíme v ňom súčasne aj seba, svoje *pravé Ja*, do podoby ktorého nás Ježiš znova obnovuje. To je dôležité. Veď naša cesta do Vlasti nespočíva v kilometroch, ale v našej premene v Krista, do Jeho podoby „na náš spôsob“, dalo by sa povedať, tým jedinečným spôsobom, ktorý zodpovedá každému jednému z nás. Potrebujeme túto podobu najprv vidieť aby sme sa do nej mohli v sile Boha pretvárať. V Eucharistii vidíme. *Opona* bola odstránená, *závoj* z tváre spadol. *Svätyňa* je otvorená a vo svätom Chlebe na nás hľadá Tvár Boha a my na Neho. Nie očami tela, veď tie vidia iba povrch. Očami srdca, duše, stredom svojho bytia, *bytím samým* vnímame to, čo je podstatné: Bytie Boha a svoju novú osobnosť, ktorá je v ňom ukrytá a srdcu odhalená.

"A my všetci s odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz." (2Kor 3, 18)

"Pána mám vždy pred očami; a pretože je po mojej pravici, nezakolíšem sa."
(Ž 16, 8)

"Toto som vám povedal, aby ste vo mne mali pokoj. Vo svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet!" (Jn 16, 33)

Pohľad na svet napĺňa zúfalstvom a pobyt vo svete ubíja. Pohľad na Krista napĺňa pokojom, radosťou a plesaním. Prebývanie v Jeho prítomnosti v nás kriesi život a nádej, napĺňa nás Jeho silou.

"... lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť." (Jn 15, 5)

Len ten, kto už teraz žije vo Vlasti, prežije a nezahynie na dlhej ceste cudzinou do Vlasti. Len ten, kto sa živí novou mannou, opravdivým Chlebom z Neba, Chlebom Života, nezomrie v tomto temnom kraji smrti po ceste.

Cesta, pravda, život. Sila, smer, cieľ. *Chlieb* Eucharistie, *slová* Božieho Zjavenia, *Kráľovstvo* Cirkvi, Baránkovej Nevesty a Manželky, s ktorou je jedným Telom. Všetko *jeden Boh*, jeden Kristus.

Svet ubíja. Kristus oživuje. Prišiel k nám, aby sme mali Život. Stal sa *Chlebom Života*, aby nám dal svoj Život. Hovoril nám *Božie slová*, aby nás poučil, ako žiť Jeho Život. Byť Jeho učeníkom znamená prijať a žiť tento Život, jeho plnosť, nádheru, opojnosť, slávu a jas! Byť Jeho *agentom*, apoštolom, vyslancom a ohlasovateľom, potom tiež znamená, v prvom rade vydávať svedectvo o tomto Živote tým, že ho bez obalu a otvorene žijeme pred tvárou celého zmoreného polomŕtveho sveta.

"Vy ste svetlo sveta. Mesto postavené na návrší sa nedá ukryť. Ani lampu nezažnú a nepostavia pod mericu, ale na svietnik, aby svietila všetkým, čo sú v dome." (Mt 5, 14-15)

Kristus sám sa musí stať našou skalou, na ktorej stojíme, svetom a vesmírom, v ktorom žijeme. Inak neobstojíme. Skrze Krista. S Kristom. V Kristovi. Pre Krista. Z Krista.

Bez Eucharistie je Kristus teória. Môžeme počuť Jeho slová a zakúsiť Jeho zázraky a moc ako kedysi zástupy - a rovnako ako kedysi zástupy sa o Ňom

sporit' a diskutovať, pretože On sám nám ostáva stále zahalený. Vidíme vonkajšok, ale nie vnútro. To sa odhaľuje až v Eucharistii tým jediným možným spôsobom: stávame sa s Ním a v Ňom jedným Telom.

Kristus je cieľom. Kristus je zmyslom. Kristus je Ženíchom. Nie od Neho, či cez Neho, či s pomocou Neho. On. Pre Neho. V Ňom.

Možno najväčšie umenie

Boh je úplne iný svet. Odlišný po všetkých stránkach od tohto sveta.

"Ne'ahajte jarmo s neveriacimi! Ved' akú účasť má spravodlivosť na neprávosti?! Alebo čo má spoločné svetlo s tmou?! Aká zhoda je medzi Kristom a Beliarom?! Aký podiel má veriaci s neveriacim?! A ako súvisí Boží chrám s modlami?!" (2Kor 6, 14-16)

Je veľký rozdiel niekde žiť a byť tam doma a dostávať odtiaľ iba nejaké darčeky a pozdravy.

Na to, aby sme zažili Božiu moc a Božie zázraky, nám stačí to druhé. To sú darčeky. Pozdravy. Vo svojej podstate pozvánky do Božieho sveta.

"Oni sa rozišli a všade kázali. Pán im pomáhal a ich slová potvrdzoval znameniami, ktoré ich sprevádzali." (Mk 16, 20)

Niekedy si myslíme, že keď dostaneme takýto darček od Pána, ba dokonca ak sa udeje našimi vlastnými rukami, je už s nami všetko v poriadky a už sme v Božom Kráľovstve a už sme sami Boží ľudia... Ale zázraky nie sú potvrdením našej svätosti a ich prijímanie a zažívanie ešte nie je Božím Kráľovstvom. Len pozvánkou doň. Ako dobre vedel už Pavol, ktorý zázraky zažil i konal viac, než väčšina ostatných ľudí.

"Ja teda tak bežím, nie ako na neisto, tak bojujem, nie akoby som bil do vetra. Ale krotím svoje telo a podrobujem si ho, aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý." (1Kor 9, 26-27)

"Mnohí mi v onen deň povedia: "Pane, Pane, či sme neprorokovali v tvojom mene? Nevyháňali sme v tvojom mene zlých duchov a neurobili sme v tvojom mene veľa zázrakov?" Vtedy im vyhlásim: Nikdy som vás nepoznal; odíd'te odo mňa vy, čo páchate nepravosť!" (Mt 7, 22-23)

Dokonca aj slúžiť Bohu a hlásať evanjelium sa dá spôsobom, ktorý nás nakoniec k Bohu a do Jeho Kráľovstva neprivedie - a pritom samo ohlasovanie bolo správne a Božie!

"Pravda, niektorí hlásajú Krista aj zo závesti a nevraživosti, no niektorí aj z oddanosti; títo z lásky, lebo vedia, že som tu na obranu evanjelia, tamtí zasa ohlasujú Krista z nevraživosti, nie úprimne, a myslia si, že spôsobia súženie mojim okovám. Čo na tom?! Len nech sa akýmkoľvek spôsobom, či už pod dajakou zámenkou, alebo úprimne zvestuje Kristus. A ja sa tomu teším." (Flp 1, 15-18)

Vojst' do Kráľovstva vyžaduje niečo viac: *zomrieť*. Zomrieť a byť pochovaný s Kristom, aby sme s Ním mohli vojsť do Jeho Kráľovstva.

"Hovorím však, bratia, že telo a krv nemôžu byť dedičmi Božieho kráľovstva, ani porušiteľnosť nebude dedičom neporušiteľnosti." (1Kor 15, 50)

"Krstom sme teda s ním boli pochovaní v smrti, aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom. Lebo ak sme s ním zrástli a stali sa mu podobnými v smrti, tak mu budeme podobní aj v zmŕtvychvstaní. Ved' vieme, že náš starý človek bol s ním ukrižovaný, aby bolo hriechne telo zničené, aby sme už neotročili hriechu. Lebo kto zomrel, je ospravedlnený od hriechu." (Rim 6, 4-7)

Nie každý to dokáže.

Aby sa tak naozaj stalo, musíme *chcieť* takto zomrieť sebe, úplne zomrieť sebe a odznova sa narodiť, ako to Ježiš hovoril vtedy v noci Nikodémovi. A to nie je malá ani ľahká vec. Veď sme takto žili a týmto boli celý život, všetka naša múdrosť a skúsenosti a návyky a predstavy a postoje... Čo nám ostane, ak tomuto všetkému umrieme? Nič. Nič, len Kristus. Kristus, ktorý sa v nás stane všetkým. Naším novým Ja.

Božie Kráľovstvo žije iným životom ako svet. Vzmáha sa iným spôsobom a inými silami a prostriedkami, ako svet. Má iné istoty a opory, ako svet. Iné hodnoty a zásady, úplne iný *rebríček dominancie*, ako svet.

"Ježiš si ich zavolať a povedal im: "Viete, že tí, ktorých pokladajú za vládcov národov, panujú nad nimi a ich veľmoži majú nad nimi moc. Medzi vami to tak nebude. Ale kto sa bude chcieť stať medzi vami veľkým, bude vaším služobníkom. A kto bude chcieť byť medzi vami prvý, bude sluhom všetkých."" (Mk 10, 42-44)

"Preto mám záľubu v slabostiach, v potupe, v núdzi, v prenasledovaní a v úzkostiach pre Krista; lebo keď som slabý, vtedy som silný." (2Kor 12, 10)

Kým žijeme vo svete a podľa sveta, desí nás to, veď to odporuje všetkej našej múdrosti a všetkému, čo sme kedy zažili.

Ale Božie Kráľovstvo nie je ako svet. Keď doň vchádzame, zistíme, že *"čo mi bolo ziskom, kvôli Kristovi pokladám za stratu"* (Flp 3, 7) a naopak, čo sa nám javilo ako strata, je v skutočnosti zisk, pretože *"nábožnosť so spokojnosťou je naozaj veľkým ziskom."* (1Tim 6, 6)

A tak nás Boh láka a volá a kričí a nalieha a posielá darčeky a pozdravy z Neba a dúfa, že aspoň niekto, aspoň onen *jeden z desiatich* (Lk 17, 17), len tak neodíde – spokojný že „stretol“ a „zažil“ Krista a Jeho moc – a odhodlá sa vo viere prijať pozvanie vojde do Kráľovstva – tým jediným spôsobom, že sa úplne pustí zeme a vrhne sa do na pohľad temnej studnice Živého Boha. Že s odvahou a pokorou v pokání odloží svoje Ego, seba samého, aby sa našiel nanovo a nový v Bohu.

"Máte odložiť starého človeka s predošlým spôsobom života, ktorý sa ženie za klamnými žiadosťami do skazy." (Ef 4, 22)

"V ňom [Kristovi] ste boli obrezaní obriezku urobenou nie rukou, ale obriezku Kristovou, vyzlečením hriešneho tela." (Kol 2, 11)

"Kto sa bude usilovať zachrániť si dušu [čiže svoje doterajšie Ja] , stratí ju, a kto ju stratí, získa ju." (Lk 17, 33)

Tak pod', priateľu. Je čas. Čas zomrieť. Čas zomrieť, aby sme sa mohli znova narodiť a prijať tento dar nového človeka a nového života, naše dedičstvo, ktoré sme už dostali v krste.

"Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno, čo sa nenarodili ani z krvi, ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha." (Jn 1, 12-13)

Možno, takmer isto, je práve toto zomieranie najdôležitejším umením kresťanstva.

Preto je tak vzácna a mocná *adorácia*. *Mlčanie* pred Pánom. Mlčanie slov, mlčanie mysle, mlčanie seba. To je smrť. Tak zomiera Ego. Na kríži mlčania.

"Mlčanie je kríž, na ktorom musíme ukrižovať svoje ego." (sv. Serafim Sárovský)

"Na tróne mlčania sa zjavuje dokonalosť duchovnej krásy." (Miguel de Molinos)

Pôst je mlčanie tela, *mlčanie* je pôst mysle, *chudoba* a *jednoduchosť* je pôst a mlčanie života. Ich ovocím je priestor. Priestor a miesto pre Boha. Veď *mlčať* znamená *byť*. Mlčať znamená *preberať sa* z ilúzií do Reality. A nie je to práve Boh, kto je číre Bytie, číra Pravda? Potom mlčanie je vskutku cesta k Bohu - cez našu vlastnú smrť, aby sme mohli povstať s Ním.

Kedysi to ako obeť, z lásky k nám a z opačnej strany, urobil pre nás Boh:

"On, hoci má božskú prirodzenosť, nepridržiaval sa svojej rovnosti s Bohom, ale zriekol sa seba samého, vzal si prirodzenosť sluhu, stal sa podobný ľuďom; a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka." (Flp 2, 6-7)

Teraz musíme to isté urobiť my, z našej strany - akurát že pre nás, bedárov a úbožiacov sveta, to nebude žiadna obeť, lež povýšenie.

"Pokorte sa pred Pánom a on vás povýši." (Jak 4, 10)

Pretože byť kresťanom neznamená len zomrieť. Znamená zomrieť a znova sa narodiť, vstať s Kristom z mŕtvych. Oboje je jedno. Prvé vedie k druhému, druhé neexistuje bez prvého. Preto: Radosť zomierať! Radosť zomierať v Kristovi!

Disciplina arcani

Raná Cirkev ctíla *disciplinam arcani*.

Boli veci, o ktorých hovorila otvorene, o Kristovi, o kríži, o spásení...

Ale o tom najhlbšom a najvzácnejšom, o *sviatostiach* a obzvlášť o *Eucharistii*, hovorila len tým, ktorí už uverili v Krista. Ba aj tí sa o tajomstve *krstu*, *birmovania* a *Eucharistie* dozvedali až v noc, keď boli pokrstení. V tú noc prvý raz videli a slávili svätú omšu a prvý raz počuli o týchto tajomstvách, do ktorých potom boli po štyridsať nasledovných dní uvádzaní v *mystagógii*.

Nepotrebovali o tom počuť skôr? Nie. Ved' sviatosti nie sú naše diela. Je to Božie konanie, Boží prameň večného Božieho Života. *Človek, ktorý si robí vodičský preukaz, nepotrebuje vidieť auto, ktoré potom dostane ako dar.* Podobne aj katechumeni, učili sa veriť v Krista a žiť podľa Krista a

s Kristom v Jeho Tele, Cirkvi. A keď boli pripravení, bola im odhalená Božia cesta, *výťah do Neba* a prameň Božieho Života, aby z neho, už pripravení, pili a nechali sa ním do Neba unášať.

Ale bol tu ešte ďalší dôvod. Sviatosti, to je niečo nesmierne hlboké a intímne. Znova ich prirovnám k *manželskému lôžku v manželstve*. Žiadni príčetní ľudia nebudú tento nanajvýš intímny a hlboký okamih svojho darovania sa v manželskej láske robiť verejne, kdesi na ulici a ešte to rozmazávať s kritickými divákmi ako nejaké divadlo. A ak hej, potom to už nie je *manželský akt* dvoch darujúcich sa sŕdc, ale *porno...*

Podobne sviatosti. Sú príliš krásne, príliš hlboké, príliš sväté, príliš intímne, príliš draho Kristom zaplatené na to, aby sa z nich robila *duchovná pornografia*, aby sa prepierali v hrubých a necitlivých diskusiách s ľuďmi, ktorí ich nikdy nezažili, ktorí nimi opovrhujú, smejú sa z nich vo svojej nevedomosti a rúhajú sa Božej láske a Božiemu Daru vo svojej hrubosti.

Ak k tomuto dôjde, nie sú na vine oni, ale *my*. Ved' už Pán nás varoval:

"Nedávajte, čo je sväté, psom a nehádzte svoje perly pred svine, aby ich nohami nepošliapali, neobrátili sa proti vám a neroztrhali vás." (Mt 7, 6)

Cirkev od samého počiatku vzťahovala tieto slová hlavne na Eucharistiu, pretože ona je, bola a navždy bude to najhlbšie, najvzácnejšie, najsvätejšie, najdrahšie, čo nám Boh vo svojej láske daroval.

"Nech však nikto neje ani nepije z vašej Eucharistie, iba tí, čo boli pokrstení v mene Pánovom. Preto aj Pán povedal: "Nedávajte svätú vec psom!"" (Didaché 9,5 – 52. po Kr.)

Je to vskutku *manželské lôžko Ženícha* pre svoju Nevestu, Cirkev. Je to Dar, ku ktorému sme pristupovať s bázňou a srdcom chvejúcim sa úžasom a láskou, aby sme v ňom zakúsili výšku i hĺbku Ženícha a bezodnú spaľujúcu vášnivú Lásku Jeho Srdca. Nie, aby sme tento Dar vláčili blatom po trhoviskách...

Sú veci, o ktorých sa nediskutuje, nie verejne, nie s ľuďmi, ktorí ešte neuverili a neotvorili svoje srdcia Kristovi a ktorým sú Božie veci na smiech a na rúhanie... Sú veci, ktoré sa slovami nakoniec ani vyjadriť nijako nedajú. Veci, ktoré sa dajú iba s bázňou a chvením zažiť v extáze vytrženia, keď je srdce na ne ako tak pripravené - veď či môžeme byť kedy na zemi na niečo tak obrovské pripravení dostatočne?

"Medzi dokonalými hovoríme aj múdrosť — no nie múdrosť tohoto veku ani múdrosť kniežat tohoto veku, ktoré spejú k záhube, ale hovoríme tajomnú Božiu múdrosť, ktorá bola skrytá a ktorú Boh pred vekmi určil nám na slávu." (1Kor 2, 6-7)

Sú teda veci, o ktorých mlčať nemôžeme: o Kristovi, o Jeho kríži, o dare vykúpenia a spásy, o našej skúsenosti života s Kristom. Tieto ohlasujeme a musíme ohlasovať vždy, všade, každému, verejne a otvorene.

Sú veci, ktoré vyučujeme tých, ktorí v Krista už uverili: Evanjelium, Cirkev, cesta spasenia sa v Kristovi prostredníctvom Jeho Tela, Cirkvi.

A nakoniec sú veci, ku ktorým môžu byť ľudia už len privedení, keď už sú veriaci a obrátení a keď už pripravili svoje srdcia, aby na vlastnej koži zakúsili, aby sa dotkli, aby tak porozumeli a pochopili, čo slová nikdy nevyjadria: sviatosti. Omša. Eucharistia. Aby v nich našli ten Život, to Nebo, o ktorých doteraz počúvali a učili sa o nich. Bez pýchy a namyslenosti bezbožných, zato v pokore, bázni, láske a úžase učeníkov... vedomí svojej nehodnosti a plní, prekypujúci láskou a vďačnosťou voči Bohu, ktorý sa dáva nám, hriešnym a ničotným ľuďom, v láske celý, tak úplne, tak bezvýhradne, tak nevýslovne.

A ak to robíme inak, je naša vína, ak sa ľudia rúhajú svätým veciam. Oni to robia vo svojej nevedomosti, my však máme poznanie aj skúsenosť. A varovanie od Pána: *nedávajte sväté psom...*

Pane, zmiluj sa nad nami!

Závideniahodný život

Byť kresťanom znamená žiť závideniahodný život a deliť sa s ním.

"Keď sa Bohu, ktorý si ma už v lone matky vybral a svojou milosťou povolal, zapáčilo zjaviť vo mne svojho Syna, aby som ho zvestoval medzi pohanmi, už som sa neradil s telom a krvou, ani som nešiel do Jeruzalema za tými, čo boli apoštolmi prv ako ja, ale odišiel som do Arábie a opäť som sa vrátil do Damasku." (Gal 1, 15-17)

V Skutkoch apoštolov sa zdá, že keď Pavol stretol Krista a bol Ananiášom uzdravený, hneď sa dal do hlásania Evanjelia. Ale nie. Najprv odišiel, ako sám hovorí, do Arábie. Tam *strávil* to, čo objavil. Prijal to, stotožnil sa s tým, porozumel tomu. Až potom sa vrátil do Damasku a začal ohlasovať slovo.

Je to dôležité? Samozrejme.

"Zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a ničil. Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie." (Jn 10, 10)

Najprv je tento život. Kresťan je človek, ktorý je Kristom oslobodený k životu. Kedysi si myslel, že žije. Teraz chápe, že živoril. Otrčil svetu, Diablovej. Kristus ho ale oslobodil pre život.

V Kristovi sme zažili hĺbkku svojej hriešnosti, viny i úbohosti a ničotnosti. Súčasne sme v Ňom zažili milosť a dar odpustenia a nielen to, ale aj neuveriteľného povýšenia a obdarovania, keď sme boli prijatí za Božie deti a bol nám daný dar zbožštenia a nebeského dedičstva.

"Nádej nezahanbuje, lebo Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali. Ved' Kristus zomrel v určenom čase za bezbožných, keď sme boli ešte bezmocní. Sotvako zomrie za spravodlivého; hoci za dobrého by sa azda niekto odhodlal umrieť. Ale Boh dokazuje svoju

lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešnici. Tým skôr sa teda skrze neho zachránime od hnevu teraz, keď sme už ospravedlnení jeho krvou!" (Rim 5, 5-9)

Toto je prvý paradox, uzdravujúci a premieňajúci, paradox súčasnej *veľkosti* i *malosti*, úbohosti a súčasne veľkoleposti, to prvé z nás, to druhé z Krista, dohromady pravda, sloboda, radosť a uzdravenie.

Z tohto poznania sa rodí *apatheia* ľudí, ktorí už všetko majú a všetko dostali a ich hľadanie je na konci. Namiesto *smädu* ich poháňa *radosť*, v ktorej si plní vzrušenia osvojujú a učia sa žiť tento nový, už darovaný dar, nový život, novú slobodu, novú identitu, postavenie, vzťahy, všetko. Preto Pavlova *Arábia*. Miesto, kde spoznával a učil sa prijímať a žiť tento dar. Miesto, kde robil prvé kroky v novej Realite, do ktorej ho voviedol Kristus.

"Vy ho [Krista] milujete, hoci ste ho nevideli. Ani teraz ho nevidíte, ale veríte a jasáte nevýslovnou radosťou, plnou slávy, že dosahujete cieľ svojej viery — spásu duší." (1Pt 1, 8-9)

Život sa mení z drámy či frašky na vzrušujúci *tréning* tohto nového, pod vedením skvelého, dokonalého Trénera a tým je *Paraklétos*, Boží Duch, náš Pomocník, Obhajca, Potešiteľ, Tréner.

"Hovorím vám pravdu: Je pre vás lepšie, aby som odišiel. Lebo ak neodidem, Tešiteľ k vám nepríde. Ale keď odidem, pošlem ho k vám. ... Keď príde on, Duch pravdy, uvedie vás do plnej pravdy, lebo nebude hovoriť sám zo seba, ale bude hovoriť, čo počuje, a zvestuje vám, čo má prísť." (Jn 16, 7.13)

Prvý raz v živote žijeme skutočnú *bezstarostnosť*. Sme bez strachu, pretože vieme, že pod Jeho taktovkou nám všetko slúži na spásu, čiže na plné osvojenie si nádhery nového Života, darovaného nám Otcom v Kristovi.

"Vieme, že tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré; tým, čo sú povolani podľa jeho rozhodnutia." (Rim 8, 28)

Krčovitá stuhnutosť starého svetského života, plného bojov a zápasov ustupuje *uvoľnenosti* v Kristovi.

Žijeme naplno, celým srdcom, tu a teraz, žasneme, vnímame, dýchame, chválime, žijeme, cítime, všetko naplno, všetko celým bytím, pretože zrazu je všetko plné Svetla, plné Boha, plné Života, plné slobody, zrazu sa okolo nás rozlieva Nebo. Dokonca aj veci, ktoré by sme kedysi, keď sme ešte žili a zamýšľali podľa tela, považovali za zlé, utekali pred nimi a nariekali nad nimi, sú premenené. Ako súčasť tréningu už majú zmysel a my ich vítame spolu s ostatným.

"Preto mám záľubu v slabostiach, v potupe, v núdzi, v prenasledovaní a v úzkostiach pre Krista; lebo keď som slabý, vtedy som silný." (2Kor 12, 10)

Už nepotrebujeme vonkajšie veci a vonkajšie rozptýlenia. Sme sami v sebe plní radosti, či skôr, slovami Wilfrida Stinissena, švédskeho karmelitána, *radosť vlastní nás*. Sme pohltení životom väčším, než sme my sami, životom Boha. Radostná chudoba a jednoduchosť, schopnosť *byť* namiesto *mať* a plnými dúškami *byť* a *žiť* je vonkajším prejavom a znakom tejto novej kvality nášho života.

"Veru, veru, hovorím vám: Kto počúva moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nepôjde na súd, ale prešiel zo smrti do života." (Jn 5, 24)

Keď potom natrafíme na ľudí, ktorí žijú to isté, čo my - ako by sme sa nestali bratmi, sestrami, rodinou, tými najlepšimi priateľmi, najbližšími si ľuďmi? Konečne uprostred šedého a studeného, opantaného sveta *zombíkov* je niekto ako my, skutočne *živý*, skutočne *slobodný*, skutočne *farebný*, niekto, kto nám rozumie a s ktorým môžeme žiť a zdieľať bohatstvo, ktoré sami od Krista prijímame. Tak sa rodí Cirkev, jej konkrétne spoločenstvo. Ľudia zjednotení Kristom v Živote.

"Všetci, čo uverili, boli pospolu a všetko mali spoločné. Predávali pozemky a majetky a rozdeľovali ich všetkým, podľa toho, ako kto potreboval. Deň čo

deň svorne zotrúvali v chráme, po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom poživali pokrm. Chválili Boha a boli milí všetkému ľudu. A Pán každý deň rozmnožoval tých, čo mali byť spasení." (Sk 2, 44-47)

Tam prežívame druhý paradox života s Bohom, paradox *komunity*, že totiž môžeme byť súčasne slobodní a nezávislí jeden na druhom (lebo sme závislí na Kristovi, našom Živote) a súčasne žiť tú najhlbšiu možnú jednotu a vzťahy a priateľstvo, o akých sa nám vo svete ani nesnívalo. Jednota viac neprekáža slobode ani sloboda nerozbíja jednotu, oboje je jedným v láske.

Až *potom* začína apoštolát.

Pavol sa vracia z Arábie do Damasku...

Apoštolí po rokoch strávených s Kristom na Turíce prvý raz vystupujú a ohlasujú Krista...

Podstatou ohlasovania je totiž *pozvanie*. Pozvanie k životu, ktorý sami osebe žijeme, jedno či ho svet miluje alebo nenávidí, prijíma alebo odmieta. My ho žijeme, sami v sebe, sami pre seba, s Kristom a v radosi - a pozývame doň, ponúkame ho každému, kto chce. Kým by sme tak nežili, ako by sme doň mohli niekoho pozvať?

A ak nie sme v úplnej pustine, potom už ani nie sme sami. Sme spoločenstvo, *communio* Cirkvi, zhromaždené okolo zdroja Života, Krista, ktorý vyučuje v úrade apoštolov a koná vo sviatostiach. Potom náš apoštolát je nielen pozvaním k zdieľaniu toho, čo sami žijeme, k životu naplno, v slobode a sláve Krista a radosi Neba, ale aj do *spoločenstva*, Rodiny Cirkvi, ktorú z nás Kristus tu, na zemi, vytvoril.

"Vyvolili si Štefana, muža plného viery a Duchu Svätého, ďalej Filipa, Prochora, Nikanora, Timona, Parmenáša a Mikuláša, prozelytu z Antiochie. Postavili ich pred apoštolov a oni sa modlili a vložili na nich ruky. ... Štefan, plný milosti a sily, robil veľké divy a znamenia medzi ľuďom." (Sk 6, 5-6.8)

Ale kým dôjde k ohlasovaniu, musí tu byť najprv *život*. My sami najprv musíme byť veriaci. A ak veriaci, tak aj obrátení. A ak obrátení, tak aj Kristom uzdravení, premenení a naplnení Duchom. A ak premenení, potom aj skutočne *živi*. Živí naplno. Živí živosťou a dychtivosťou Božích detí, ktoré sú plné žasnutia a s otvorenými očami objavujú pre nich nový svet a jeho čaro a krásu a v radosti a so vzrušením vo všetkom nachádzajú dobrodružstvo. Slobodní, bezstarostní, vd'ачní a radostní z Daru, ktorý sme dostali. Plní života. Obnovení a znovuzrodení, znovustvoreni Kristom. Počiatok nového sveta, nového Neba a novej Zeme, počiatok nového Stvorenia, nového uprostred starého. Smútok a chmúry radi prenecháme svetu, z ktorého sme odišli.

Amen!